

คู่มือการศึกษา

รายวิชา

การศึกษาเฉพาะทางฯ ๑ และ ๒

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

จัดทำโดย

মনชนก มานะกุล

โดยความเห็นชอบของฝ่ายวิชาการและวิจัย

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

กุมภาพันธ์ 2558

คำนำ

การจัดทำคู่มือการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรมาหลายครั้ง คือ เมื่อปี พ.ศ.2551 ปี พ.ศ.2553 และล่าสุดเมื่อปี พ.ศ.2557 โดยในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2551 มีความแตกต่างจากหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2553 ตรงที่หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2551 นั้น รายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” และรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 2” เป็นวิชาที่ใช้ชื่อ และคำอธิบายรายวิชาเหมือนกันทั้งหมดทุกสาขาวิชา ไม่ได้แยกออกจากกัน แต่ในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2553 ได้มีการแยกทั้งชื่อรายวิชา และคำอธิบายรายวิชาออกจากกัน อย่างชัดเจนเป็นของแต่ละสาขาวิชาไป แต่ถึงกระนั้น ลักษณะการเรียนการสอนก็ไม่ได้มีความผิดแผกแตกต่างไปจากเดิมนัก กล่าวคือ ทั้งรูปแบบและเนื้อหาของการเรียนการสอนยังคงกระจายตามความเข้าใจของแต่ละสาขาวิชา และแต่ละอาจารย์ผู้สอน ไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และไม่ตรงแนวทางซึ่งควรจะเป็นไปตามปรัชญาการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ โดย ผศ.อภิชาติ ไก่ฟ้า คณบดี และ ดร.อรุวิศ ตั้งกิจวิวัฒน์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย ได้เห็นชอบมอบหมายให้ อ.มนชนก มานะกุล เป็นผู้ดำเนินการพัฒนารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” เพื่อปรับกระบวนการและแนวทางในการเรียนการสอนของรายวิชานี้ของทุกสาขาวิชาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์กับนักศึกษาของคณะทั้งหมดอย่างเต็มที่ตามที่ควรจะเป็น

การดำเนินการจัดทำคู่มือการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” เล่มนี้ ได้ดำเนินการจัดทำภายหลังจากที่ได้มีการร่างเอกสารการพัฒนารายวิชา การศึกษาเฉพาะทาง เพื่อนำเข้าที่ประชุมหัวหน้าสาขาวิชาทั้งหมด พร้อมกับรองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย และหารือให้เกิดความเห็นชอบร่วมกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้ดำเนินการจัดทำเป็นคู่มือสำหรับให้นักศึกษาได้ใช้สำหรับการศึกษารายวิชา การศึกษาเฉพาะทาง 1 และรายวิชา การศึกษาเฉพาะทาง 2 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นไป เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน และตรงตามปรัชญาการศึกษาของคณะฯ ให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาอย่างเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของนักศึกษาเป็นสำคัญ

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านคณบดี ผศ.อภิชาติ ไก่ฟ้า ที่ให้โอกาสในการทำงานนี้ ขอขอบคุณท่านรองคณบดี ดร.อรุวิศ ตั้งกิจวิวัฒน์ ดร.จันทร์ประภา พวงสุวรรณ อ.อัครเดช ทองสว่าง อ.ธีรศานต์ ไหลหลัง และอาจารย์ที่ไม่ได้กล่าวชื่อนามอีกหลายท่านที่มีส่วนร่วมมือ ช่วยเหลือให้การดำเนินงานจัดทำหนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” เล่มนี้ รวมทั้ง Template ตัวเล่ม ปริญญาณิพนธ์ และเอกสารสำคัญต่างๆ ที่นักศึกษามีความจำเป็นจะต้องใช้ในการศึกษารายวิชานี้ จะช่วยให้นักศึกษาสามารถดำเนินการศึกษารายวิชานี้ได้อย่างสะดวก และสามารถศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามที่คณะมุ่งหวังไว้ทุกประการ

มนชนก มานะกุล

ผู้จัดทำ

24 กุมภาพันธ์ 2558

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ โทร. 02 549 4505

ที่ ศธ 0578.05 /

วันที่ ๒ มิถุนายน 2557

เรื่อง มอบหมายบุคลากรปฏิบัติหน้าที่

เรียน คณบดี

ตามที่ ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ 245/2557 เรื่อง แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย ความทราบแล้วนั้น เนื่องจากคณะฯ ได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี จำนวน 6 หลักสูตร โดยทุกหลักสูตรนักศึกษาจะต้องศึกษาวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 1 และการศึกษาเฉพาะทาง 2 ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาทั้ง 2 รายวิชาเป็นไปในแนวทางเดียวกันทุกหลักสูตรและมีประสิทธิภาพ จึงขอเสนอบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ราย นส.มนชนก มานะกุล ตำแหน่งอาจารย์ โดยมอบหมายหน้าที่ในการพัฒนารายวิชาศึกษาเฉพาะทาง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ดร.อุรวีศ ตั้งกิจวิวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย

- อพท. ๑๒๕๕๐
- อวท.๒๕๕๕๐
วิศ. เทคโนโลยีสารสนเทศ
นส.๑๒๕๕๐/๑๒๕๕๐
แจ้งคณบดี ค.ต.น.โพธิ์ทอง
นส.๑๒๕๕๐

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
บันทึกข้อความเรื่อง มอบหมายบุคลากรปฏิบัติหน้าที่	ข
สารบัญ	ค
สารบัญแผนภูมิ	จ
บทที่ 1 แนวคิดในการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง”	1
1. คำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรปี 2553	1
2. การศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” เริ่มต้นที่ “ปัญหา”	3
3. การศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็น “เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน”	6
บทที่ 2 แนวทางในการเขียนบทที่ 1 บทนำ ของปริญญาานิพนธ์	9
1. ความสำคัญของปัญหา	9
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	15
3. สมมติฐานการศึกษา	17
4. ขอบเขตการศึกษา	19
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	22
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	23
บทที่ 3 แนวทางในการเขียนบทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง ของปริญญาานิพนธ์	25
1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง	25
2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา	28
บทที่ 4 แนวทางในการเขียนบทที่ 3 วิธีการศึกษา ของปริญญาานิพนธ์	29
บทที่ 5 การสอบโครงการปริญญาานิพนธ์	49
1. อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์	49
2. กรรมการสอบโครงการปริญญาานิพนธ์	50
3. การสอบโครงการปริญญาานิพนธ์	50
4. เกณฑ์คะแนนรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 1	53
5. แบบฟอร์มต่างๆ สำหรับการสอบ “โครงการปริญญาานิพนธ์”	56
บทที่ 6 การศึกษาเฉพาะทาง 2	63
1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือหรือขั้นตอนการผลิตผลงาน (Production)	63
2. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	63
3. ขั้นตอนการทดสอบเครื่องมือ หรือผลงาน (Production)	64
4. ขั้นตอนการประเมินผลแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูล	64
5. ขั้นตอนการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
6. การสอบป้องกันปริญญาานิพนธ์	67
7. เกณฑ์คะแนนรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2	70
8. แบบฟอร์มต่างๆ สำหรับการสอบ “ป้องกันปริญญาานิพนธ์”	73
9. กำหนดการส่งเล่มปริญญาานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ (ปกแข็ง)	73

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 7 การเขียนเอกสารอ้างอิง	82
1. การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา	82
2. การเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม	89
บทที่ 8 การพิมพ์เล่มโครงการปริญญานิพนธ์และเล่มปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์	97
1. โครงการปริญญานิพนธ์	97
2. เล่มปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์	103
3. แบบฟอร์มและตัวอย่างส่วนประกอบต่างๆ ของเล่ม “โครงการปริญญานิพนธ์”	114
4. แบบฟอร์มและตัวอย่างส่วนประกอบต่างๆ ของเล่ม “ปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์”	115
บรรณานุกรม	134

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มทร.ธัญบุรี

สารบัญแผนภูมิ

เรื่อง	หน้า
แผนภูมิที่ 1.1 แผนภูมิแสดงกระบวนการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” แบบที่ 1	4
แผนภูมิที่ 1.2 แผนภูมิแสดงกระบวนการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” แบบที่ 2	5
แผนภูมิที่ 1.3 แผนภูมิแบบจำลองการสื่อสารของ David K.Burlo	6
Flowchart 1 ขั้นตอนการศึกษา	29
Flowchart 2 ขั้นตอน Pre-Production ก่อนการผลิตเครื่องมือ	31
Flowchart 3 ขั้นตอน Production การผลิตเครื่องมือ	33
Flowchart 4 ขั้นตอน Post-Production หลังการผลิตเครื่องมือ	34
Flowchart 5 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการประเมินผลเครื่องมือ	35
Flowchart 6 ขั้นตอนการประเมิน	43

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
มทร.ธัญบุรี

บทที่ 1

แนวคิดในการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง”

1. คำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรปี 2553

1.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์

08-112-318	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ 1 Special Study in Photography and Cinematography Technology 1 เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาเลือกศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในโครงการพิเศษเฉพาะด้านตามความสนใจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ โดยศึกษา รูปแบบ ข้อกำหนด หลักการ สติติ เพื่อประกอบการเขียนโครงการและปฏิญานิพนธ์ นักศึกษาจะต้องนำเสนอโครงการที่ต้องการจะศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในรูปแบบที่เหมาะสม	2(1-3-3)
------------	---	----------

08-112-420	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ 2 Special Study in Photography and Cinematography Technology 2 วิชาบังคับก่อน : 08-112-318 การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ 1 เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาตามโครงการที่ได้เสนอไว้ และได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนให้ดำเนินการศึกษาต่อไปได้ โดยนักศึกษาจะต้องเขียนรายงานการศึกษา และ/หรือ การปฏิบัติงานในรูปแบบของปฏิญานิพนธ์	4(0-8-4)
------------	---	----------

1.2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์

08-211-310	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการพิมพ์ 1 Special Study in Printing Technology 1 เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาเลือกศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในโครงการพิเศษเฉพาะด้านตามความสนใจ โดยศึกษารูปแบบ ข้อกำหนด หลักการ สติติ เพื่อประกอบการเขียนโครงการและปฏิญานิพนธ์ นักศึกษาจะต้องนำเสนอโครงการที่ต้องการจะศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในรูปแบบที่เหมาะสม	2(1-3-3)
------------	---	----------

08-211-413	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการพิมพ์ 2 Special Study in Printing Technology 2 วิชาบังคับก่อน : 08-211-310 การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการพิมพ์ 1 เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาตามโครงการที่ได้เสนอไว้ และได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนให้ดำเนินการศึกษาต่อไปได้ โดยนักศึกษาจะต้องเขียนรายงานการศึกษา และ/หรือ การปฏิบัติงานในรูปแบบของปฏิญานิพนธ์	4(0-8-4)
------------	---	----------

1.3 สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

08-121-311	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง 1 Special Study in Radio and Television Broadcasting Technology 1 เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาเลือกศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในโครงการพิเศษเฉพาะด้านตามความสนใจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง โดยศึกษารูปแบบ ข้อกำหนด หลักการ สติติ เพื่อประกอบการเขียนโครงการและปฏิญานิพนธ์ นักศึกษาจะต้องนำเสนอโครงการที่ต้องการจะศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในรูปแบบที่เหมาะสม	2(1-3-3)
------------	---	----------

08-211-413	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง 2 Special Study in Radio and Television Broadcasting Technology 2	4(0-8-4)
วิชาบังคับก่อน : 08-121-311 การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง 1		
เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาตามโครงการที่ได้เสนอไว้ และได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนให้ดำเนินการศึกษาต่อไปได้ โดยนักศึกษาจะต้องเขียนรายงานการศึกษา และ/หรือ การปฏิบัติงานในรูปแบบของปริญญานิพนธ์		

1.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

08-221-411	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 1 Special Study in Advertising and Public Relations Technology 1	2(1-3-3)
เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาเลือกศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในโครงการพิเศษเฉพาะด้านตามความสนใจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ โดยศึกษารูปแบบ ข้อกำหนด หลักการ สถิติ เพื่อประกอบการเขียนโครงการและปริญญานิพนธ์ นักศึกษาจะต้องนำเสนอโครงการที่ต้องการจะศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในรูปแบบที่เหมาะสม		

08-221-413	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 2 Special Study in Advertising and Public Relations Technology 2	4(0-8-4)
วิชาบังคับก่อน : 08-221-411 การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 1		
เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาตามโครงการที่ได้เสนอไว้ และได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนให้ดำเนินการศึกษาต่อไปได้ โดยนักศึกษาจะต้องเขียนรายงานการศึกษา และ/หรือ การปฏิบัติงานในรูปแบบของปริญญานิพนธ์		

1.5 สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย

08-131-311	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสื่อประสม 1 Special Study in Multimedia Technology 1	2(1-3-3)
เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาเลือกศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในโครงการพิเศษเฉพาะด้านตามความสนใจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสื่อประสม โดยศึกษารูปแบบ ข้อกำหนด หลักการ สถิติ เพื่อประกอบการเขียนโครงการและปริญญานิพนธ์ นักศึกษาจะต้องนำเสนอโครงการที่ต้องการจะศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในรูปแบบที่เหมาะสม		

08-131-413	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสื่อประสม 2 Special Study in Multimedia Technology 2	4(0-8-4)
วิชาบังคับก่อน : 08-131-311 การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสื่อประสม 1		
เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาตามโครงการที่ได้เสนอไว้ และได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนให้ดำเนินการศึกษาต่อไปได้ โดยนักศึกษาจะต้องเขียนรายงานการศึกษา และ/หรือ การปฏิบัติงานในรูปแบบของปริญญานิพนธ์		

1.6 สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อดิจิทัล

08-141-311	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสื่อดิจิทัล 1 Special Study in Digital Media Technology 1	2(1-3-3)
เป็นรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาเลือกศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในโครงการพิเศษเฉพาะด้านตามความสนใจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสื่อดิจิทัล แล้วนำเสนอในรูปแบบโครงร่างปริญญานิพนธ์		

08-141-413	การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสื่อดิจิทัล 2 Special Study in Digital Media Technology 2 วิชาบังคับก่อน : 08-141-311 การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสื่อดิจิทัล 1 นักศึกษาเลือกศึกษา และ/หรือ ปฏิบัติงานในโครงการพิเศษเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสื่อ ดิจิทัล แล้วนำเสนอในรูปแบบโครงการและปริญญานิพนธ์	4(0-8-4)
------------	---	----------

จากคำอธิบายรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” ทั้งรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ 1” และรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ 2” ของทุกสาขาในหลักสูตรคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ปี พ.ศ.2553 ข้างต้นนี้ จะเห็นว่า ในส่วนของเนื้อหานั้นมีความแตกต่างกันไปตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา แต่กระบวนการในการศึกษานั้นมีความเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันอยู่ แต่โดยที่ยังมิได้มีการทำความเข้าใจในเรื่องของแนวคิดและกระบวนการศึกษาให้ถูกต้องตรงกัน จึงทำให้เท่าที่ผ่านมามีความผิดพลาดแตกต่างและหลากหลายมากเกินไป ไม่มีความเป็นเอกภาพและขาดอัตลักษณ์ของความเป็น “เทคโนโลยีสารสนเทศ” ที่ควรจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

นอกเหนือจากคำอธิบายรายวิชาที่นักศึกษาควรให้ความสนใจแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง ก็คือ **ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงงานหรืองานวิจัย** ที่มีปรากฏในหลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทุกสาขาวิชา ดังนี้

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงงานหรืองานวิจัย

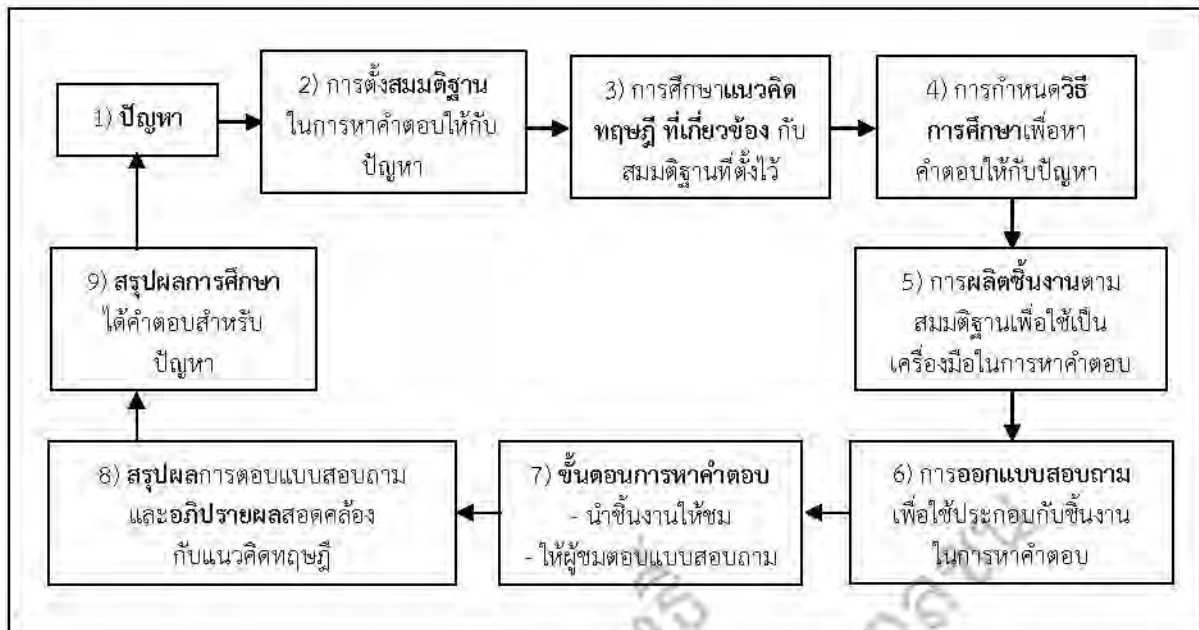
นักศึกษาจะต้องศึกษาและจัดทำโครงงานหรืองานวิจัยที่มีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อหรือกระบวนการผลิตสื่อ ----- โดยใช้หลักการทางทฤษฎีอ้างอิง และสามารถนำไปใช้งานจริงได้เมื่อโครงงานหรืองานวิจัยสำเร็จลุล่วง **จำนวนผู้เข้าร่วมโครงงานหรืองานวิจัยอยู่ระหว่าง 1 – 3 คน** และมีการสอบวัดความรู้ พร้อมกับรายงานที่ต้องนำเสนอตามรูปแบบ ระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนด

จะเห็นได้ว่าจำนวนนักศึกษาที่จะทำโครงงานหรืองานวิจัย ซึ่งก็คือเล่มปริญญานิพนธ์ที่นักศึกษาจะต้องทำในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” นั้น ได้ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรว่ามีจำนวนอยู่ที่ระหว่าง 1 – 3 คน เท่านั้น ดังนั้นในการรวมกลุ่มทำงานปริญญานิพนธ์ของทุกสาขาวิชา จึงไม่ควรจะมีจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มเกินกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. การศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” เริ่มต้นที่ “ปัญหา”

เนื่องจากรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” เป็นรายวิชาที่มีลักษณะเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับกระบวนการในการทำงาน “วิจัย” ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็นการทำงานวิจัยระดับเล็กๆ ก็ว่าได้ แต่ถึงจะเป็นการทำงานวิจัยในระดับเล็กเพียงใดก็ตาม ในแนวทางของการทำงาน “วิจัย” ที่ผู้ศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” จะต้องให้ความสนใจ และเห็นความสำคัญก่อนที่จะเริ่มกระบวนการศึกษาต่อไปก็คือ การเริ่มต้นกระบวนการศึกษาด้วย “ปัญหา” ไม่ใช่เริ่มต้นที่ “ความอยาก” โดยเฉพาะอย่างยิ่งความอยากที่จะผลิตสื่อหรือสร้าง “เครื่องมือ” ที่ใช้ในการศึกษาที่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษาที่ตามมาหลังจากขั้นตอนอื่นๆ อีกหลายขั้นตอนของกระบวนการศึกษา ดังจะเห็นได้จากหัวข้อแรกของบทที่ 1 ในงานวิจัยทุกเล่มจะขึ้นต้นด้วย “ความสำคัญของปัญหา” หรือ “ปัญหานำวิจัย” ทั้งสิ้น การผลิตสื่อชิ้นนั้นเป็นขั้นตอนของการสร้าง “เครื่องมือ” ที่จะนำไปใช้ในการหาคำตอบให้กับ “ปัญหา” ที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษา ผู้ศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” จึงควรทำความเข้าใจในแนวคิดนี้ให้ถ่องแท้เสียก่อนที่จะเริ่มต้นการศึกษาตามกระบวนการขั้นตอนอื่นๆ ต่อไป

แผนภูมิที่ 1.1 แผนภูมิแสดงกระบวนการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” แบบที่ 1

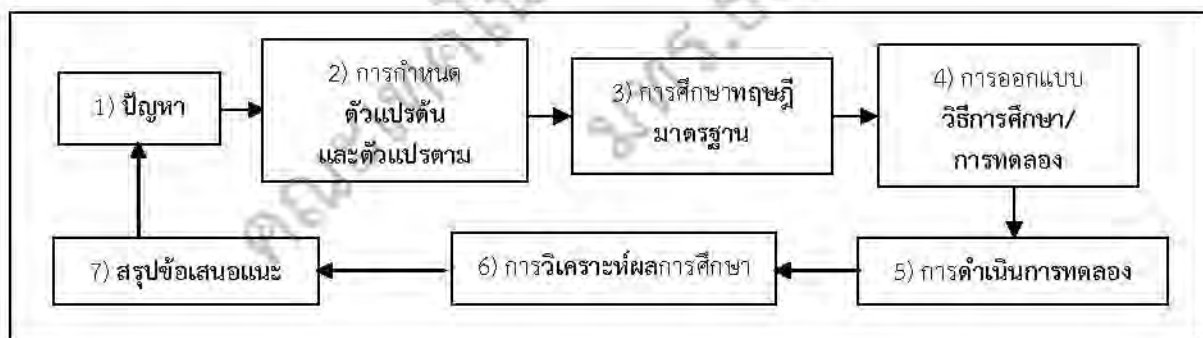
จากแผนภูมิที่ 1.1 จะเห็นว่ากระบวนการศึกษารายวิชานี้ เริ่มต้นที่ปัญหา ไหลเรียงไป ซึ่งรายละเอียดในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการศึกษานี้ จะได้กล่าวถึงต่อไป

- 1) **ปัญหา** ซึ่งจะได้อธิบายโดยละเอียดต่อไปในส่วนของการเขียนปฏิญญาพันธบัตรที่ 1 ต่อไป
- 2) **การตั้งสมมติฐาน** ซึ่งกล่าวโดยสังเขปก็คือ การคาดคะเนอย่างมีหลักการและทฤษฎีรองรับ ว่าการแก้ปัญหา หรือการหาคำตอบให้กับปัญหาในข้อ 1) นั้นน่าจะสามารถใช้วิธีการนั้นๆ มาใช้ได้เลย
- 3) **การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง** ซึ่งมีความจำเป็นและจะเป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่ได้ตั้งสมมติฐานในข้อ 2) ไว้ก่อน เมื่อได้มีการตั้งสมมติฐานโดยมีหลักการ แนวคิด และทฤษฎีรองรับแล้ว ข้อ 3) ก็คือ การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นฐานในการตั้งสมมติฐานในข้อ 2) นั้นเอง
- 4) **การกำหนดวิธีการศึกษาเพื่อหาคำตอบให้กับปัญหา** ซึ่งก็เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่นักศึกษาจะกำหนดว่าจะดำเนินกระบวนการศึกษาแต่ละขั้นตอนอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่จะไปใช้ตอบปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษา ข้อ 1)
- 5) **การผลิตชิ้นงานตามสมมติฐาน** เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบ เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาจะดำเนินการผลิตชิ้นงาน หรือ production ตามที่ได้กำหนดไว้ในวิธีการศึกษา ข้อ 4) เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบให้กับปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษา ข้อ 1)
- 6) **การออกแบบสอบถาม** เพื่อใช้ประกอบกับชิ้นงานในการหาคำตอบ เป็นขั้นตอนอีกขั้นตอนหนึ่งที่นักศึกษาจะต้องทำเพื่อให้ได้แบบสอบถามไปใช้ประกอบกับชิ้นงานหรือ “เครื่องมือ” ในการหาคำตอบให้กับปัญหา ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นแบบสอบถามเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ
- 7) **ขั้นตอนการหาคำตอบ** เป็นขั้นตอนของการนำชิ้นงานหรือ production ให้ผู้ชมได้ชมแล้วให้ผู้ชมตอบแบบสอบถาม (เชิงปริมาณ) และให้ผู้เชี่ยวชาญชมแล้วสัมภาษณ์จะลึกกับผู้เชี่ยวชาญนั้น (เชิงคุณภาพ)
- 8) **การสรุปผลการตอบแบบสอบถามและอภิปรายผล** โดยอ้างอิงความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ศึกษาไว้แล้ว
- 9) **การสรุปผลการศึกษา ปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ** ซึ่งในส่วนของการสรุปผลการศึกษาคงจะได้เน้นย้ำว่า ได้ผลการศึกษาจากกระบวนการศึกษาว่าสามารถตอบคำถามหรือปัญหาในบทที่ 1

ประเด็นที่นักศึกษาควรจะมีระดับที่ก็คือ การผลิตชิ้นงานเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบให้กับปัญหา ในบทที่ 1 นั้น นักศึกษาจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาจากการศึกษารายวิชาต่างๆ ในสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดอยู่ทั้งหมด มาประมวลเพื่อสร้างผลงานออกมา โดยผลงานนั้นจะต้องเป็นไปตามที่นักศึกษาได้ตั้งสมมติฐานเอาไว้แล้ว ไม่ว่าจะเทคนิคใดๆ ก็ตาม เพื่อเป็นการทดลอง ทดสอบ พิสูจน์สมมติฐานนั้นๆ ว่าสามารถใช้เพื่อแก้ปัญหาในบทที่ 1 ได้จริงหรือไม่ มากหรือน้อยเพียงใด ดังนั้น เมื่อผลงานหรือ “เครื่องมือ” ของนักศึกษาได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์จากผู้เชี่ยวชาญแล้วว่ามีจุดบกพร่องอยู่บ้างในบางจุดบางประเด็น นักศึกษาก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไขผลงานหรือ “เครื่องมือ” นั้นในขณะที่ศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” ยังไม่เสร็จสิ้น ถึงแม้ว่าจะมีความประสงค์ที่จะแก้ไขปรับปรุงให้ผลงานออกมาสมบูรณ์แบบ ไม่มีที่ติก็ตาม แต่นั่นก็จะเท่ากับว่าเป็นการ “ทำลายหลักฐาน” ที่ผู้เชี่ยวชาญได้วิพากษ์วิจารณ์ไว้แล้ว จะก่อให้เกิดผลเสียหายนั่นมากกว่า เมื่อมีผู้มาศึกษางานปริญญาโทของนักศึกษาในภายหลังก็จะเกิดความไม่เข้าใจว่า เมื่อผลงาน หรือ “เครื่องมือ” มีความสมบูรณ์แล้ว ทำไมผู้เชี่ยวชาญจึงยังคงมีข้อวิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่สมบูรณ์อยู่อีก อีกประการหนึ่งก็คือ วัตถุประสงค์ของการศึกษารายวิชานี้ก็คือ การให้นักศึกษาได้ดำเนินการกระบวนการในการศึกษา ค้นคว้า ทดสอบ ทดลอง พิสูจน์ เพื่อหาคำตอบให้กับ “ปัญหา” ที่อยู่ในบทที่ 1 ไม่ได้มีวัตถุประสงค์จะให้นักศึกษาผลิตผลงานหรือ production ที่มีความเป็นเลิศสมบูรณ์แต่ประการใด ถ้าพิจารณาให้ถ่องแท้แล้ว วัตถุประสงค์ในการผลิตผลงานหรือ production ให้ดีเลิศนั้น ควรเป็นวัตถุประสงค์ของรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลงานหรือ production มากกว่า

แต่ถ้าหากนักศึกษามีความประสงค์จะแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาผลงานของนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์แบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องการจะกำจัดข้อบกพร่องที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำวิพากษ์วิจารณ์ไว้นั้นให้หมดสิ้นไป อาจมีวัตถุประสงค์ที่จะนำไปแสดงเพื่อให้เห็นฝีมือการผลิตผลงานของนักศึกษาด้วยก็ได้ นักศึกษาก็ควรจะทำให้มีความชัดเจนในผลงานนั้นๆ ด้วยว่า เป็นผลงานที่ได้พัฒนามาจากผลงานที่ใช้ในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” ที่เสร็จสิ้นกระบวนการศึกษาไปแล้ว มิได้เป็นผลงานที่ใช้เพื่อผลการศึกษาของรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” แต่ประการใด

แผนภูมิที่ 1.2 แผนภูมิแสดงกระบวนการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” แบบที่ 2

ส่วนแผนภูมิที่ 1.2 เป็นแผนภูมิแสดงกระบวนการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” แบบที่เน้นการทดลอง ใช้สำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์ ที่มีลักษณะการศึกษาที่ค่อนข้างจะแตกต่างไปจากสาขาวิชาอื่นๆ คือ เน้นไปในการทดลองที่เป็นแนววิทยาศาสตร์ค่อนข้างมาก ซึ่งนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์จะได้รับคำอธิบายเพิ่มเติมอย่างละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการศึกษาตามลักษณะแผนภูมินี้ จากอาจารย์ผู้สอนในสาขาฯ ต่อไป

3. การศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็น “เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน”

“เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน” คืออะไร?

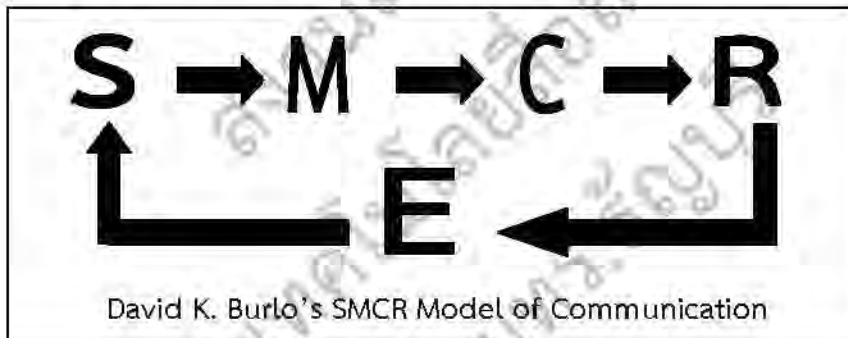
ผศ.สุรวิทย์ วิทยารัฐ ได้ให้ความหมายของ “เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน” ไว้ว่า หมายถึง การสื่อสารมวลชนที่เอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการ เกิดผลให้ทั้งผู้ส่ง (Senders or Source) ตัวสาร (Message) และผู้รับสาร (Receivers) ได้รับประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ทำให้เกิดความสำเร็จในเป้าหมายของการสื่อสาร

จากความหมายข้างต้น ประโยชน์สำคัญของความเป็น “เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) “เทคโนโลยี” ที่นำมาใช้ในกระบวนการสื่อสารมวลชน ซึ่งในส่วนนี้เป็นเรื่องของแต่ละสาขาวิชาเป็นการเฉพาะตัว แต่ละสาขาวิชาก็มีความเป็น “เทคโนโลยี” ที่แตกต่างกันไป หรืออาจจะมีบางส่วนที่คล้ายคลึงกันอยู่บ้าง เป็นเรื่องที่นักศึกษาที่ศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” จะต้องได้ศึกษาเล่าเรียนและฝึกฝนปฏิบัติมาแล้วในระดับหนึ่งก่อนที่จะมาศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” นี้

2) “สื่อสารมวลชน” เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย ผู้ส่งสาร ตัวสาร สื่อหรือช่องทางการสื่อสาร และผู้รับสาร และพ่วงต่อท้ายด้วย ผลของการสื่อสาร หรือตามที่ David K. Burlo ได้สร้างแบบจำลองการสื่อสาร ที่นักศึกษาที่ศึกษาทางด้านสื่อสารมวลชนจะต้องได้เรียนรู้มาแล้ว

แผนภูมิที่ 1.3 แผนภูมิแบบจำลองการสื่อสารของ David K. Burlo

ในส่วนของความเป็น “สื่อสารมวลชน” นี้จะพบว่า มีลักษณะที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดชัดเจนอยู่ 2 ส่วน ในส่วนแรกที่จะกล่าวถึงนี้ คือส่วนที่จะกล่าวถึงลักษณะที่อธิบายจากแบบจำลองการสื่อสารของ David K. Burlo ซึ่งเป็นแบบจำลองที่นักสื่อสารมวลชนโดยทั่วไปควรจะได้อ่านและเข้าใจดีแล้วก่อนที่จะได้ศึกษารายวิชาอื่นๆ ในศาสตร์ของสื่อสารมวลชนต่อไป อีกส่วนที่จะได้กล่าวถึงต่อไปก็จะเป็นส่วนที่เป็นแนวสื่อสารมวลชนที่เน้นหนักไปในเชิงวิทยาศาสตร์

ส่วนแรกที่จะกล่าวถึงคือกระบวนการสื่อสารตามแนวแบบจำลองของ David K. Burlo กรอบของแนวคิดเรื่อง “สื่อสารมวลชน” ที่นักศึกษาควรจับประเด็นให้ถูกต้องก่อนที่จะลงมือศึกษาตามกระบวนการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” มีดังนี้

ผู้ส่งสาร (Sender or Source) ก็คือตัวผู้ที่จะทำการศึกษาในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” นี้เอง ที่เป็นผู้ส่งสาร

สาร (Message) หมายถึง เรื่องราว ข้อความ ข้อมูล ข่าวสาร ทั้งหลายที่ผู้ส่งสารต้องการจะส่งออกไปสู่ผู้รับสาร ซึ่งในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” ก็มี ความแตกต่างหลากหลายกันไปตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา เช่น ภาพถ่าย ภาพยนตร์ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์โฆษณา แต่ประเด็นที่ควรให้ความสนใจก็

คือ สารหรือ Message นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ “เนื้อหาสาระ” หรือ Content กับ “รูปแบบการนำเสนอ” หรือ Presentation

เนื้อหาสาระของสาร แท้จริงแล้วคือ “หัวใจสำคัญ” ของการสื่อสาร เพราะถ้าหากไม่มีเนื้อหาสาระที่สื่อสารแล้ว การสื่อสารก็จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย อีกส่วนก็คือ **รูปแบบการนำเสนอ**ตัวสาร ซึ่งถ้าจะกล่าวให้เจาะจงลงไปให้ชัดเจนตามแนวทางของ “เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน” รูปแบบการนำเสนอนี้ก็คือ “เทคโนโลยี” ที่ใช้ประกอบกับ “เนื้อหาสาระ” ให้เป็นชิ้นงานสำเร็จก่อนนำออกเผยแพร่สู่ผู้รับสารนั่นเอง เทคโนโลยีที่กล่าวถึงนี้ ก็เช่นการใช้เทคนิคต่างๆ ในการถ่ายทำ การใช้เทคนิคต่างๆ ในการตัดต่อภาพและเสียง เป็นต้น จากข้อเขียนในหนังสือเรื่อง “กว่าจะเป็นสารคดี” ของ “คุณธีรภาพ โลหิตกุล” ได้กล่าวถึงความสำคัญของ “เนื้อหา” กับ “เทคนิค” หรือ “เทคโนโลยี” เอาไว้ว่า ควรให้ความสำคัญเท่าๆ กันคือ 50 : 50 เพราะหากเน้นแต่เนื้อหา ไม่มีเทคนิคเลย ก็ทำให้งานนั้นน่าเบื่อ จืดชืด แต่ถ้าไปเน้นที่เทคนิคมากเกินไป ไม่คำนึงถึงเนื้อหาที่จะสื่อสารเลย ก็จะกลายเป็นว่างานนั้นเป็นงานที่ “ไร้สาระ” ไปโดยสิ้นเชิง จึงควรให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระ และเทคนิคที่ใช้ประกอบเนื้อหาสาระในอัตราส่วนที่เท่าๆ กัน ไม่ยิ่งไม่หย่อนไปกว่ากัน

ช่องทางการสื่อสาร (Channel) ในส่วนของช่องทางการสื่อสารนี้ หลายๆ สาขาวิชาที่เป็นเน้นการศึกษาในเรื่องของช่องทางการสื่อสารอยู่แล้ว เช่น ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ แม้บางสาขาวิชาอาจจะมองได้ว่า ไม่ได้เป็นการศึกษาเน้นไปในเรื่องของช่องทางการสื่อสารโดยตรง แต่ก็มีส่วนที่จะต้องให้สาระของสาขาวิชานั้นๆ ไปเผยแพร่ออกทางช่องทางการสื่อสารด้วยเช่นกัน และยิ่งในปัจจุบันนี้ การใช้ช่องทางการสื่อสารก็เรียกได้ว่า ไร้ขอบเขต ไม่มีขีดจำกัด เกิดการปรับเปลี่ยนอย่างมโหฬารเลยทีเดียว ภาพยนตร์ที่เคยชมกันแต่ในโรงภาพยนตร์ ก็สามารถชมผ่านโทรทัศน์ และยังสามารถนำไปเผยแพร่ทางสื่อ Social Media อื่นๆ ได้อีก

ผู้รับสาร (Receiver) ในที่นี้ น่าจะต้องยึดถือไว้เสมอว่า ผู้รับสารควรจะเป็น “มวลชน” ซึ่งมีคุณสมบัติของความเป็น “มวลชน” ตามที่ระบุไว้ในหลักการสื่อสารมวลชนอย่างชัดเจน เช่น มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเพศ วัย การศึกษา ที่อยู่ อาชีพ ความสนใจ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคม เป็นต้น

ประเด็นที่สำคัญในส่วนของผู้รับสารนี้ อาจมีเรียกชื่อในเล่มปริญญาณิพนธ์มาแต่ก่อนว่า “กลุ่มตัวอย่าง” ซึ่งสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทดลองที่ต้องอาศัย “กลุ่มตัวอย่าง” เพื่อใส่ treatment ต่างๆ ให้กับ “กลุ่มตัวอย่าง” ซึ่งค่อนข้างเป็นไปในเชิงวิทยาศาสตร์อย่างมากนั้นก็สามารถเรียก “กลุ่มตัวอย่าง” ได้ เช่นในกรณีของสาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์ที่จะต้องมีการใช้สารเคมีต่างๆ กับสิ่งที่ต้องการศึกษา แต่ในกรณีที่เป็นกระบวนการสื่อสารที่เห็นได้ชัดเจนว่า มีผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายของผลงานหรือ production นั้น เห็นสมควรว่าจะได้มีค่าเรียกเป็นอย่างอื่นก็ได้ ไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิด ดังจะได้มีข้อเสนอแนะเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาได้ใช้วิจารณญาณร่วมกันในการพิจารณาว่างานปริญญาณิพนธ์แต่ละเรื่อง แต่ละหัวข้อ ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันไปนั้น สมควรจะได้ใช้คำใดเพื่อความถูกต้องและเหมาะสมมากที่สุด

- **ประชากร หรือ Population** - หมายถึง กลุ่มของสิ่งต่างๆ ทั้งหมดที่ผู้ศึกษาสนใจ อาจเป็นกลุ่มของสิ่งของ คน หรือเหตุการณ์ต่างๆ ก็ได้

- **กลุ่มตัวอย่าง หรือ Sample** - หมายถึง กลุ่มที่เป็นส่วนหนึ่งของประชากรที่ผู้ศึกษาสนใจ

ทั้ง **ประชากร** และ **กลุ่มตัวอย่าง** จึงเป็นส่วนที่ผู้ศึกษาสนใจจะทำการศึกษาเป็นสำคัญ และส่วนมากก็มักจะมีการให้ treatment ต่างๆ เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับประชากร หรือ กลุ่มตัวอย่าง ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการให้ treatment นั้นๆ ไป ว่ามีความเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะอย่างไร และทำการศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงนั้น ตัวอย่างเช่น ถ้าต้องการศึกษาถึงประสิทธิภาพของยาต้านมะเร็ง กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา

ก็คือ ตัวยาสูตรต่างๆ ไม่ใช่ตัวคนไข้ เทียบเคียงกับการศึกษาประสิทธิภาพในการสื่อความหมายของภาพยนตร์โฆษณา สิ่งที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องทำการศึกษาก็คือ ตัวสารที่อยู่ในภาพยนตร์โฆษณา ไม่ใช่ที่ตัวคนดูภาพยนตร์โฆษณา

ผู้สังเกตการณ์ หรือ Observer และ **ผู้กระทำกร หรือ Subject** - หมายถึง ผู้ที่ทดลอง หรือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ทดสอบ เป็นผู้มีหน้าที่ทดลองหรือทดสอบการใช้เครื่องมือต่างๆ ซึ่งในที่นี้ ก็น่าจะมีความหมายไปถึง ผู้ชมรายการโทรทัศน์ ผู้ฟังรายการวิทยุ ผู้ชมภาพยนตร์ ผู้ชมภาพนิ่ง และอื่นๆ ซึ่งรวมความได้ว่า คือผู้รับสาร ที่ได้ทดลองรับสารแล้วเป็นผู้ให้ความคิดเห็นหรือตัดสินใจว่าเครื่องมือ หรือผลงานนั้นๆ ใช้ได้ หรือสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามทีผู้ผลิต ผู้สร้าง หรือผู้ทำการศึกษาดังกล่าวจะให้ไปเช่นนั้นหรือไม่ เพียงใด และอย่างไร ในกรณีการศึกษาหรือทดสอบประสิทธิภาพในการสื่อความหมายของภาพยนตร์โฆษณา ตัวคนดูภาพยนตร์โฆษณาก็คือ ผู้สังเกตการณ์ หรือผู้กระทำกร เพราะเป็นผู้ทำการทดสอบด้วยการดู และเครื่องมือก็คือภาพยนตร์โฆษณาที่ทำการศึกษานั้นเอง

ผู้รับสาร หรือ Receiver - ก็มีความหมายตรงตัวอยู่ชัดเจนแล้วว่า คือกลุ่มที่รับข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะในรูปแบบของภาพนิ่ง ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ที่มีรูปแบบและเนื้อหาต่างๆ ซึ่งก็ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสาร ซึ่งอาจจะแบ่งย่อยเป็น ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายหลัก ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายรอง ผู้รับสารทั่วไป ก็แล้วแต่จะนิยามศัพท์ตามที่ต้องการจะใช้ในการศึกษา

สัมฤทธิ์ผลของการสื่อสาร (Effectiveness) เป็นสิ่งที่ควรจะต้องได้รับการใส่ใจในกระบวนการศึกษานี้ อย่างมากที่สุด การวัดสัมฤทธิ์ผลของการสื่อสาร ก็คือวัดกันตรงที่ว่า สิ่งที่ “ผู้ส่งสาร” คิดไว้ในใจ แล้วส่งเป็น “สาร” ด้วยรูปแบบใดๆ ก็ตาม คือจะผสมผสานด้วยเทคโนโลยีใดๆ หรือเทคนิคใดๆ ก็แล้วแต่ โดยส่งผ่าน “ช่องทางการสื่อสาร” ใดๆ เมื่อตัว “สาร” เดินทางไปถึง “ผู้รับสาร” แล้ว “ผู้รับสาร” สามารถเข้าใจ รับรู้ในสิ่งที่ “ผู้ส่งสาร” ได้คิดเอาไว้ตั้งแต่ต้นทางหรือไม่ เพียงใด หากเกิดความเข้าใจ รับรู้ได้ถูกต้องตรงกัน ก็ถือว่าเกิดสัมฤทธิ์ผลของการสื่อสารขึ้นแล้ว เรียกว่า การสื่อสารประสบความสำเร็จ นี่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่นักศึกษาควรใส่ใจที่จะวัดความสำเร็จของกระบวนการศึกษารายวิชานี้ ส่วนที่ว่าจะวัดถึงขนาดว่า เมื่อ “ผู้รับสาร” ได้รับ “สาร” ที่ส่งไปแล้วนั้น จะเกิดความพึงพอใจในสาร หรือไม่พึงพอใจในสาร จะนำเนื้อหาสาระของสารนั้นไปใช้ประโยชน์อะไรได้หรือไม่ อย่างไร หรือว่าสารนั้นมีความน่าสนใจหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ควรเป็นประเด็นรอง หรือถ้าจะไม่วัดเลยก็ไม่ถือว่าเป็นความผิดแต่ประการใด โดยเฉพาะเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสาร เช่น ผู้รับสารจะนำสาระจากสารที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในครอบครัว ด้านใดด้านหนึ่งด้วยนั้น ยังเป็นเรื่องที่จัดว่าเป็นขั้นที่สูงมากเกินไป ยังไม่สมควรจะนำมาใช้วัดกันในระดับปริญญาตรี “ความเข้าใจในตัวสารที่ถูกต้องตรงกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร” เป็นสาระสำคัญที่จัดว่าควรจะต้องวัดกันมากกว่าอย่างอื่นทั้งหมด

ในส่วนของสาขาวิชาการพิมพ์นั้น จะมีแตกต่างไปจากนี้ในประเด็นของสัมฤทธิ์ผลที่จะวัด เพราะทางด้านการพิมพ์จะศึกษาเน้นหนักไปในทิศทางที่เป็นวิทยาศาสตร์ชัดเจนกว่า ซึ่งอาจารย์ผู้สอนจะได้ให้รายละเอียดกับนักศึกษาเป็นการจำเพาะต่อไป

สรุปสาระสำคัญ เรื่องแนวคิดในการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง” ควรเริ่มคิดกันที่ “ปัญหา” ไม่ใช่เริ่มคิดกันที่ “ความอยาก” ที่จะทำอะไรๆ แต่ควรมอง “ปัญหา” ให้ชัดเจน และใช้กระบวนการศึกษาเพื่อแสวงหาคำตอบหรือวิธีการแก้ปัญหานั้น รวมทั้งสาขาวิชาการพิมพ์ที่เน้นวิทยาศาสตร์ชัดเจนก็เช่นกัน ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีวิธีการในการศึกษาที่แตกต่างกัน แต่ก็เริ่มต้นด้วย “ปัญหา” และวิธีการแสวงหา “คำตอบ” ให้กับ “ปัญหา” ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 2

แนวทางในการเขียนบทที่ 1 บทนำ ของปริญญาานิพนธ์

ก่อนที่จะกล่าวถึงแนวทางในการเขียนเนื้อหาของบทที่ 1 หรือบทนำของปริญญาานิพนธ์ จะขอกล่าวถึงแนวคิดในการเขียนควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้เกิดความกระจ่างมากยิ่งขึ้น โดยจะกล่าวถึงแต่ละส่วนของบทที่ 1 ดังนี้

1. ความสำคัญของปัญหา

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 1 ว่า การเริ่มต้นกระบวนการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” นั้น ควรเริ่มต้นที่ “ปัญหา” ผู้ศึกษารายวิชานี้ จึงควรเริ่มต้นด้วยการมองเห็น “ปัญหา” ที่จะนำทางให้ผู้ศึกษาสามารถเดินทางต่อไปสู่การใช้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะต่างๆ ในศาสตร์สาขาที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาเล่าเรียนและฝึกปฏิบัติมาจนชำนาญในระดับหนึ่งแล้วนั้น มาใช้สร้าง “เครื่องมือ” ในการแสวงหา “คำตอบ” ให้กับ “ปัญหา” เพราะหากผู้ศึกษาเริ่มต้นที่จะสร้าง “เครื่องมือ” ตั้งแต่ต้นแล้ว กระบวนการศึกษารายวิชานี้ก็เห็นว่าจะไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ไปได้ด้วยดี เพราะ “เครื่องมือ” ที่สร้างนั้นไม่สามารถใช้เพื่อหา “คำตอบ” ให้กับ “ปัญหา” ได้ๆ ได้ เนื่องจากผู้ศึกษายังไม่มี “ปัญหา” หรือยังมองไม่เห็น “ปัญหา” ที่ตนจะหา “คำตอบ” ให้นั้นคืออะไร

วิธีที่จะทำให้ผู้ศึกษามองเห็น “ปัญหา” เป็นจุดเริ่มต้นและทำให้กระบวนการศึกษาสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลก็อาจจะเริ่มจากการอ่านผลงานของรุ่นพี่ ทั้งที่เป็นผลงานของรุ่นพี่ในคณะ และรวมไปถึงผลงานสารนิพนธ์ ปริญญาานิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วทั้งจากในมหาวิทยาลัยเอง และต่างมหาวิทยาลัย จะเป็นผลงานด้านนิเทศศาสตร์ การสื่อสารมวลชน หรือไม่ใช่ก็ได้ ถือเป็นภารกิจหนึ่งในการค้นคว้าหาข้อมูลอีกทางหนึ่งด้วย ผู้ศึกษาสมควรจะได้อ่านให้มากและอ่านแล้วก็ต้องวิเคราะห์ วิจัย หรือจับประเด็นให้ได้ด้วยว่า ผลงานที่เลือกอ่านนั้น มี “ปัญหา” อะไรเป็นบทต้นที่นำไปสู่การผลิตผลงานเล่มนั้นๆ ออกมา และควรหาให้ได้ด้วยว่า เจ้าของผลงานนั้นมีสมมติฐานในการศึกษาอย่างไรในการที่จะแสวงหาทางในแก้ “ปัญหา” นั้น รวมไปถึงเขาใช้แนวคิด ทฤษฎีอะไร อย่างไร จนถึงวิธีการศึกษา การสร้างเครื่องมือในการแสวงหา คำตอบและการสรุปผลว่าสิ่งที่ศึกษาไว้นั้นประสบความสำเร็จในด้านกระบวนการศึกษาหรือไม่ เพียงใด

1.1 “ปัญหา” มาจากไหน ?

ปัญหาที่จะใช้เป็นจุดเริ่มต้นในกระบวนการศึกษาจะมาจากที่ไหนได้บ้าง ?

1.1.1 นักศึกษาพบเห็นจากการสังเกต การมีประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์อ้อม เกี่ยวกับการสื่อสารมวลชนในด้านที่ตนศึกษาอยู่ และเกิดความคิดว่า สิ่งที่ได้สังเกตเห็นมา หรือมีประสบการณ์มานั้น น่าจะได้รับการพัฒนาหรือแก้ไขให้ดีขึ้น สะดวกขึ้น เร็วขึ้น ด้วยการนำเทคโนโลยีตามสาขาวิชาที่ตนศึกษานั้นมาปรับปรุงสร้างสรรค์ หรือพัฒนาขึ้น ซึ่งก็ถือว่าเป็น “ปัญหา” ที่จะนำไปใช้เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษาได้แล้ว (ในประเด็นนี้ต้องขอย้ำว่าเป็นพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เคยพระราชทานไว้เกี่ยวกับ “เทคโนโลยี” ว่า เทคโนโลยีจะต้องตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้ถูกต้อง ครบถ้วน แม่นยำมากกว่าเดิม ต้องสะดวกขึ้น รวดเร็วขึ้น และประหยัดมากขึ้น ถ้าเทคโนโลยีไม่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ หรือตอบสนองแต่ลำบากมากขึ้นกว่าเดิม ซ้ำกว่าเดิม หรือเปลืองงบประมาณมากกว่าเดิม เทคโนโลยีนั้นก็ไม่ได้ประโยชน์ต่อมนุษย์อย่างแท้จริง)

ตัวอย่างที่จะขอยกมากล่าวถึง เช่น ในการถ่ายทำภาพยนตร์ จะต้องมีการใช้กล้องตั้งบนอุปกรณ์รองรับที่สามารถเคลื่อนที่บนราง Dolly ได้ การเคลื่อนกล้องในลักษณะ Dolly in หรือ Dolly out นั้นต้องใช้ผู้ร่วมงานเข็นต้นหรือตั้งอุปกรณ์รองรับกล้องที่อยู่บนราง Dolly นั้นซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่เป็นดากล้องอาจถ่ายไม่ได้ความเร็วหรือจังหวะที่เหมาะสมจะตรงตามความต้องการของผู้กำกับภาพ ถ้าจะซื้ออุปกรณ์จากต่างประเทศที่สามารถให้ดากล้องบังคับการเคลื่อนเข้า-ออกได้เอง ก็มีราคาแพงมากเกินไป นักศึกษาจึงอยากจะทำอุปกรณ์รองรับกล้องที่วางเคลื่อนที่บนราง Dolly โดยสามารถบังคับการเคลื่อนเข้า-ออกได้เอง นี่ก็ถือว่าเป็น “ปัญหา” ที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการศึกษาได้ คือ นักศึกษาจะสามารถสร้างอุปกรณ์บังคับการเคลื่อนกล้องบนราง Dolly โดยให้ดากล้องสามารถบังคับทิศทางเคลื่อนเข้า-ออก และความเร็ว-ช้าได้ด้วยตัวเองได้หรือไม่ ซึ่งปัญหาที่นักศึกษาได้สังเกตเห็น มีประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงาน หรือมีประสบการณ์ทางอ้อมจากการได้ไปดูงาน ไปฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา หรือจากการบอกเล่าของอาจารย์ผู้สอนด้าน production ก็ตาม ยังถือเป็นปัญหาเชิงนวัตกรรมได้อีกด้วย และเมื่อนักศึกษาสามารถผลิตนวัตกรรมนี้ได้เป็นผลสำเร็จแล้ว ยังจะต้องผลิตผลงานหรือ production ที่สามารถพิสูจน์การทำงานของนวัตกรรมชิ้นนี้ได้ว่า นวัตกรรมนี้สามารถนำไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้มากหรือน้อยเพียงใดด้วย

1.1.2 นักศึกษอยากพิสูจน์แนวคิดหรือทฤษฎี ก่อนอื่นคงต้องทำความเข้าใจก่อนว่า แนวคิดหรือทฤษฎีต่างๆ นั้นไม่ใช่สิ่งที่จะอยู่ยั่งยืนไปชั่วกาล แท้จริงแล้วสามารถมีการเปลี่ยนแปลง ถึงกระทั่งล้มได้ เมื่อเหตุปัจจัยต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป เช่น กาลเวลาที่เปลี่ยนไป ทำให้สถานการณ์ หรือความก้าวหน้าในด้านต่างๆ เปลี่ยนไป ทำให้ผลคือแนวคิดหรือทฤษฎีต่างๆ นั้นสามารถปรับหรือเปลี่ยนไปได้ แต่ก็อาจจะไม่จำเป็นที่จะถึงกับล้มทฤษฎี เพียงแต่นักศึกษาอยากจะทำทดลองแนวคิดหรือทฤษฎีว่า ถ้าไม่ทำตามแนวคิดหรือทฤษฎีนั้นๆ หรืออยากจะทำในสิ่งที่ค้านกับที่แนวคิดหรือทฤษฎีได้บอกเอาไว้ โดยอาจจะมีการปรับอย่างอื่นแทรกหรือเสริมเข้าไปบ้าง อยากจะทราบว่าผลจะยังคงเป็นอย่างไรที่แนวคิดหรือทฤษฎีนั้นๆ ได้บอกไว้หรือไม่ ก็สามารถใช้เป็น “ปัญหา” ที่จะเริ่มต้นกระบวนการศึกษาได้ แล้ว เช่น ทฤษฎีระบุว่า การถ่ายทำละครโดยจัดแสงแบบ High Key จะถ่ายทอดความหมายของภาพในละครให้ออกมาในเชิงบวก คือ สดใส ร่าเริง มีชีวิตชีวา มีความสุข แต่นักศึกษาอยากจะทำทดลองว่า ถ้าจะถ่ายทำละครโดยจัดแสงแนว High Key แต่จะให้ถ่ายทอดความหมายของภาพออกมาในเชิงลบ คือ อยากให้ภาพออกมามีความหมายในเชิงเศร้า ทุกข์ หม่นหมอง กตสัน โดยมีปัจจัยแทรกเสริมฉาก เช่น สีของเครื่องแต่งกายนักแสดง เป็นต้น จะสามารถทำได้หรือไม่ นี่ก็เป็น “ปัญหา” ที่นักศึกษานำไปใช้ในการเริ่มต้นกระบวนการศึกษาได้แล้ว

1.1.3 นักศึกษได้อ่านงานของรุ่นก่อนๆ แล้วเกิดความต้องการจะ “ต่อยอดความรู้” ซึ่งได้จากงานของรุ่นก่อนๆ ที่ได้ทำการศึกษาเอาไว้ก่อนหน้านี้แล้ว และเป็นผลงานสารนิพนธ์ หรือปริญยานิพนธ์ที่ผลของการศึกษาตามกระบวนการที่ตั้งใจทำนั้น ไม่สามารถตอบ “ปัญหา” ที่เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาไว้ได้ทั้งหมด เช่น งานชิ้นหนึ่ง ผู้ศึกษาต้องการที่ใช้การปรับเปลี่ยน Focus ของภาพ จากชัดเป็นเบลอ และจากเบลอเป็นชัด แทนสายตาของตัวละครเพื่อสื่อความหมายถึงความสัมพันธ์ของตัวละครเจ้าของสายตากับตัวละครที่ถูกมอง คือ จากชัดไปเบลอตั้งใจจะให้หมายถึงความเข้าใจที่เคยดีต่อกัน กลายเป็นความไม่เข้าใจกัน และจากเบลอไปชัด ตั้งใจจะให้หมายถึงความเข้าใจที่เคยเข้าใจผิดกันมาเข้าใจดีต่อกัน ผลของการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่า ไม่สามารถสื่อได้ แต่มีข้อเสนอแนะว่า ถ้าใช้ในการสื่อความหมาย จากชัดไปเบลอ ว่าตัวละครเริ่มสิ้นสติ เมามาย และจากเบลอไปชัด สื่อความหมายว่า ตัวละครเพิ่งจะได้สติ หรือเพิ่งตื่นนอน นั้นสามารถใช้ได้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสรุปผลการศึกษาและทำข้อเสนอแนะไว้ในผลงาน นักศึกษาก็สามารถนำข้อเสนอแนะ รวมทั้งเทคนิควิธีต่างๆ นั้นมาปรับ เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงบางอย่าง เพื่อทดสอบ ทดลองต่อยอดต่อไปได้

ตัวอย่างที่ยกมานั้น จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่ประกอบขึ้นมาจากส่วนที่เป็นทั้ง “เทคโนโลยี” และ “สื่อสารมวลชน” อย่างละครึ่งๆ หรือใกล้เคียงกัน กล่าวคือ การสร้างนวัตกรรม ก็เป็นปัญหาทางเทคโนโลยีที่เป็นเรื่องของอุปกรณ์ ซึ่งต้องนำมาทดสอบ ทดลองเพื่อใช้สร้างสารที่จะนำไปใช้ในการสื่อสารมวลชนด้วย การทดลองด้านทฤษฎี ก็เป็นปัญหาทางเทคโนโลยีในเรื่องเทคนิคทางภาพที่จะสื่อความหมาย และการต่อยอดความรู้ของผลงานเดิมๆ

ที่เคยทำไว้แต่ผลการศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จนั้น ก็เป็นเรื่องของการทดลองปรับเปลี่ยนเทคนิคต่างๆ เพื่อให้สามารถหา “คำตอบ” ให้กับ “ปัญหา” ที่ยังค้างคา ไม่สมบูรณ์ห้ามความสมบูรณ์ได้ โดยทุกกรณีตัวอย่างที่ยกมานั้นก็ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสารมวลชน คือ การสร้างสรรค์ ที่จะส่งไปให้มวลชนที่เป็นผู้รับสารนั่นเอง

การคิดหา “ปัญหา” นี้ มีข้อนำสังเกตและเตือนใจอยู่ตรงที่ นักศึกษาอย่าเพริดออกไปนอกกรอบของความเป็น “สื่อสารมวลชน” เป็นเด็ดขาด เช่นว่า คิดแต่ “เทคโนโลยี” ว่าทำอย่างนี้แล้วภาพจะออกมาสวยงาม วิจิตรอลังการ แต่ไม่ทราบเหมือนกันว่าจะ “สื่อ” ตัว “สาร” หรือความหมายของ “สาร” อย่างไร ไปถึง “ผู้รับสาร” รู้แต่ภาพสวยอย่างเดียว ดังที่ได้อ้างถึงคำกล่าวของคุณธีรภาพ โลหิตกุลไปแล้วในบทที่ 1 ว่า ถ้าทำในลักษณะเช่นว่า คือเน้นแต่เทคโนโลยีอย่างเดียว ก็จะเป็นการสื่อภาพที่สวยงามแต่ไร้สาระโดยสิ้นเชิง หรือในกรณีที่จะสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนในหลักสูตรใดๆ ก็ตาม ก็ไม่ถือว่าเป็น “สื่อสารมวลชน” แต่จะกลายเป็น “สื่อสารการศึกษา” ซึ่งเป็นสาขาของทางด้านศึกษาศาสตร์ไป ก็ไม่ควรออกนอกกรอบไปเช่นนั้น

1.2 การเขียน “ความสำคัญของปัญหา”

“ความสำคัญของปัญหา” เป็นส่วนแรกสุดของเนื้อหาในบทที่ 1 ของปริญญาานิพนธ์ การเขียน “ความสำคัญของปัญหา” คือการเขียนให้เหตุผลว่า เพราะเหตุใดเรื่องนี้นักศึกษาจะทำการศึกษานี้ จึงสมควรที่จะได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการศึกษาต่อไปได้ ปัญหาที่ต้องการศึกษาคำตอบนั้นมีความสำคัญอย่างไร มีความเป็นมาอย่างไร มีแนวคิดหรือทฤษฎีใดหรือไม่ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับปัญหานี้ไว้ แนวคิดหรือทฤษฎีนั้นเป็นของใครและกล่าวไว้ว่าอย่างไร มีความสมบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์เพียงพออย่างไร นักศึกษามีความสงสัยหรือค้างคาใจอย่างไรเกี่ยวกับแนวคิดหรือทฤษฎีนั้นๆ และภายใต้ความเป็นจริงที่ว่า แนวคิดหรือทฤษฎีใดๆ สามารถล้มได้ เมื่อเวลาผ่านไป เนื่องจากแนวคิดหรือทฤษฎีที่ว่านั้นเป็นแนวคิดหรือทฤษฎีที่เป็นความจริงในห้วงเวลาหนึ่งก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและแทบจะพลิกโฉมหน้าการสื่อสารอย่างตั้งตัวไม่ทัน ก็สามารถทำให้แนวคิดหรือทฤษฎีบางอย่างหรือหลายอย่างต้องมีการปรับเปลี่ยน หรืออาจจะถูกยกเลิกไปเลยก็เป็นไปได้ จึงควรที่นักศึกษาจะได้รับโอกาสในการคิดอย่างอิสระ และดำเนินการกระบวนการทดลอง ทดสอบความคิดนั้นได้ โดยไม่ต้องกังวลกับการวัดผลการศึกษา ซึ่งเคยเป็นที่เข้าใจกันมานานว่าการวัดผลการศึกษาของนักศึกษานั้น วัดกันที่ผลสำเร็จของงานปริญญาานิพนธ์ แต่ความเป็นจริงแล้ว การวัดผลสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษานั้น วัดกันตรงที่นักศึกษาสามารถดำเนินการกระบวนการหรือ process ตั้งแต่ต้นจนจบได้อย่างถูกต้อง เป็นขั้นเป็นตอน ได้ใช้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ใช้ตรรกะ ใช้เหตุและผลในการดำเนินกระบวนการศึกษาคำตอบหรือไม่ เป็นสำคัญ นักศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการศึกษาตามกระบวนการมากกว่าที่จะไปกังวลถึงผลของการทำปริญญาานิพนธ์ นักศึกษาจำนวนมากกังวลว่า ถ้าผลของการตอบแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญถ้าออกมาไม่ตรงกับที่วางแผน หรือตั้งความหวังเอาไว้ จะหมายความว่านักศึกษาจะไม่สำเร็จการศึกษา แล้วก็เลยพากันแต่งคำตอบของแบบสอบถามกันให้ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เพื่อให้ผลออกมาเป็นไปอย่างที่นักศึกษาต้องการ ซึ่งนี่ต่างหากคือความผิด นักศึกษาควรปล่อยให้ผลออกมาเป็นไปตามความเป็นจริง ตามธรรมชาติ และทำหน้าที่ในการประมวลรวบรวมผล และอภิปรายผล ตามที่เป็นจริงจึงจะถูกต้อง

งานปริญญาานิพนธ์ที่ไม่สามารถหาคำตอบให้กับ “ปัญหา” ที่เป็นจุดตั้งต้นได้นั้น มิได้ถือว่าเป็นงานที่ไร้คุณค่า เพราะการทำงานทั้งในลักษณะสารนิพนธ์ ปริญญาานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ไปจนถึงงานวิจัยทุกระดับนั้น ไม่จำเป็นว่า จะต้องได้คำตอบสำหรับ “ปัญหา” เสมอไป งานที่ไม่ได้คำตอบสำหรับ “ปัญหา” ก็ไม่ใช่ว่าจะถือเป็นงานที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวเสียเลยทีเดียว ตรงกันข้าม..จะถือว่าเป็น “งานครู” ก็ย่อมได้ เพราะคนรุ่นต่อๆ มาจะได้ใช้งานนั้นในการศึกษาค้นคว้า ว่าเพราะเหตุใดงานที่ไม่ประสบความสำเร็จนั้นจึงไม่สามารถหาคำตอบให้กับ “ปัญหา” ได้ ทั้งยังเป็นการเปิดประเด็นให้คนรุ่นหลังได้โอกาสในการทดลองหาแนวทางอย่างอื่นๆ ที่จะให้ได้คำตอบสำหรับ “ปัญหา” เดียวกันนั้นได้อีก ซึ่งอาจจะเป็นงานชิ้นใดชิ้นหนึ่งต่อจากนั้นก็ได้อีก ที่จะประสบความสำเร็จในการหาคำตอบให้กับ

“ปัญหา” ซึ่งต้องถือว่า งานที่เคยล้มเหลวมาแล้ว เป็นฐานที่ดี เป็น “งานครู” ที่ช่วยให้งานชิ้นต่อๆ มาประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ถือว่าเป็นงานที่มีคุณค่ามากกว่างานที่ประสบความสำเร็จไปเรียบร้อยแล้วเสียด้วยซ้ำไป เพราะงานที่ประสบความสำเร็จเรียบร้อยแล้วนั้น ก็ไม่มีประเด็นอะไรที่จะต้องศึกษา ค้นคว้า หาโอกาสในการต่อยอดความรู้อีกต่อไปแล้วนั่นเอง

ข้อแนะนำในการเขียน “ความสำคัญของปัญหา”

1. เขียนให้มีส่วนประกอบดังนี้

- 1.1 แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่จะใช้เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษา
- 1.2 สภาพปัจจุบัน หรือสภาพที่เป็นอยู่ที่เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหา
- 1.3 ปัญหาที่เกิดขึ้น
- 1.4 ความสำคัญของปัญหานั้น

2. เขียนให้มีหลักการเขียนดังนี้

- 2.1 เขียนจากกว้างไปหาแคบ จนกระทั่งไปถึงปัญหาที่จะใช้เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษา
- 2.2 ระบุปัญหาให้เห็นเป็นประโยคที่มีความชัดเจน
- 2.3 เขียนให้มีลักษณะของการอ้างอิงตามหลักการอ้างอิงเอกสารที่ค้นคว้ามา
- 2.4 เขียนให้เห็นถึงผลที่จะเกิดขึ้นที่มาจากปัญหา หรือการแก้ปัญหา
- 2.5 เขียนให้มีความยาวพอสมควร ไม่สั้นเกินไป และไม่ยาวเกินไป เมื่ออ่านจบแล้วกระจ่างใน

ความคิดของนักศึกษาได้เต็มที่

นอกจากนี้ ยังมีข้อแนะนำเพิ่มเติมที่อาจจะช่วยอธิบายขยายความได้อีก ดังนี้

1. ควรเขียนให้ตรงประเด็นปัญหา เน้นปัญหาให้ถูกจุด ไม่ควรเขียนยืดยาว เยิ่นเย้อ หรืออ้อมค้อม วกวน ไม่เจาะจงเข้าถึงปัญหา แม้จะอ่านจนจบแล้วก็ไม่ทราบอยู่ดีว่า นักศึกษาต้องการจะบอกอะไร จับใจความไม่ได้ว่า ปัญหาคืออะไร

2. ควรเขียนให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญของปัญหาที่ต้องการจะศึกษาในหัวเรื่องหรือชื่อเรื่อง

3. วิธีการเสนอแนะอย่างหนึ่งคือ ถ้าหัวเรื่องหรือชื่อเรื่องสามารถนำมาใช้พิจารณาหาประเด็นของปัญหาได้ ก็ให้นำประเด็นปัญหาที่ได้จากหัวเรื่องหรือชื่อนั้นมาเน้นความสำคัญของปัญหาให้ครบตามประเด็นที่ระบุในหัวเรื่องหรือชื่อเรื่อง

4. ไม่ควรเขียนความสำคัญของปัญหาให้สั้นเกินไปจนจับประเด็นที่จะศึกษาไม่ได้ ต้องมีส่วนที่ขยายรายละเอียดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาให้ชัดเจนพอสมควร

5. ยังไม่ควรนำรายละเอียดที่ตลก หรือมีข้อมูลยิบย่อยอย่างละเอียดมากมายมากล่าวถึงในส่วนที่เป็นความสำคัญของปัญหา ควรเลือกเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องจริงๆ และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาจริงๆ เท่านั้น

6. การนำข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งของผลงานวิจัย ผลงานสารนิพนธ์ ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือผลงานปริญญา นิพนธ์ของผู้อื่นมากล่าวถึง จะต้องมีการอ้างอิงตามหลักการเขียนอ้างอิง และเมื่อใช้รูปแบบการเขียนอ้างอิงแบบใด ก็ให้ยึดถือใช้แบบเดียวกันนั้นไปให้ตลอดทั้งเล่มงาน

7. การนำข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งของผลงานที่กล่าวถึงในข้อ 6 มาอ้างในส่วนที่เป็นความสำคัญของปัญหานี้ จะต้องแน่ใจว่าข้อความที่นำมาอ้างถึงในความสำคัญของปัญหานี้มีเนื้อความที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความสำคัญของปัญหาจริงๆ ไม่ใช่ยกมาวางเฉยๆ โดยไม่มีส่วนใดที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของปัญหาเลย

8. ให้ความสำคัญกับการย่อหน้า การขึ้นย่อหน้าใหม่ ซึ่งหมายถึงต้องการจะเปลี่ยนเนื้อเรื่องหรือประเด็น แต่ก็ควรจะมีการเชื่อมโยงเรื่องในย่อหน้าเดิมกับเรื่องในย่อหน้าใหม่ให้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันด้วย ไม่ใช่การตัดวางเป็นหัวงๆ โดยไม่มีอะไรเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันเลย

9. วิธีการที่มักพบและทำกันเสมอๆ คือ การยกข้อความจากผลงานผู้อื่นมาวางเป็นท่อนๆ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ก็ไม่ได้ถือว่าผิด แต่ถ้าจะทำวิธีเช่นที่ว่านี้ ในย่อหน้าสุดท้ายก็ควรที่จะเขียนในลักษณะสรุปความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องของแต่ละข้อความจากผลงานของผู้อื่นที่ยกมาทั้งหมดนั้นว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างไร และมาประกอบกันเป็นปัญหาอย่างไร แสดงให้เห็นชัดเจนว่าข้อความที่ยกมานั้นมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับปัญหาที่จะศึกษาต่อไปอย่างไรให้ชัดเจน

กล่าวโดยสรุปสั้นๆ ว่า การเขียน “ความสำคัญของปัญหา” นั้นต้องมีลักษณะดังนี้

- ตรงประเด็น
- มีเหตุผล
- มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง
- กระชับ รัดกุม
- เข้าใจได้โดยง่าย
- มีสรุปลงท้ายได้ใจความชัดเจน

ตัวอย่างที่ 2.1 “ความสำคัญของปัญหา”

<p>ตัวอย่างการเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม” เรื่อง “มารยาทไทย” สำหรับ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย</p>
<p>ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา</p> <p>ปัจจุบันการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทเทคโนโลยีสารสนเทศกับการศึกษาว่าสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน (Computer Assisted Instructor) ระบบสื่อประสม (Multimedia) ระบบสารสนเทศ (Information System) ระบบฐานข้อมูล (Data System) ระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้นจากผลกระทบของความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้รูปแบบหรือวิธีการจัดการศึกษารูปแบบเดิมคือ ยึดครูหรือผู้สอนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ เป็นการจัดการศึกษาในระบบเดิม ไม่ตอบสนองต่อการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง การจัดการศึกษาในปัจจุบันต้องมีลักษณะที่เป็นระบบเปิดมากขึ้น ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต เน้นการศึกษาเป็นรายบุคคล เน้นเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นคุณธรรมและจริยธรรม ส่งเสริมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจมากยิ่งขึ้น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อประเภทสองทาง (Two Way Communication) ซึ่งเป็น สื่อที่ผู้เรียนสามารถพิมพ์ได้ตอบ หรือใช้เมาส์คลิกเพื่อเลือกตอบคำถาม ซึ่งถือเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ยังเปรียบเสมือนการนำเอาสื่อทั้งหลาย</p>

ในอดีตมาบูรณาการ (Integrate) เข้าด้วยกัน เช่น แทรกภาพเคลื่อนไหวแทนการสอนโดยใช้วิธีทัศน์ แทรกเสียงที่บันทึกไว้แทนการใช้เครื่องเล่นเทปทำภาพที่แสดงที่ละกรอบแทนการใช้แผ่นโปร่งใสหรือสไลด์นอกจากนี้ในปัจจุบันยังสามารถสร้างสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Web base Instruction -WBI) ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา และไม่จำกัดจำนวนผู้เรียน

ลักษณะการจัดการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต ควรจะเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ในลักษณะการศึกษาเป็นรายบุคคล (Individual Study) โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมเข้ามามีบทบาทในทางการศึกษา ซึ่ง กิดานันท์ มะลิทอง (2536, 163-164) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษารายบุคคลว่าเป็นการจัดการศึกษาที่พิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการ และความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนเรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจตามกำลังความสามารถของตน ตามวิธีการและสื่อการสอนที่เหมาะสม เพื่อบรรลุถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้และการที่จะสำเร็จได้นั้นย่อมต้องอาศัยการจัดการระบบการจัดการและการวางแผน การสอนที่ดี โดยจัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน มีการจัดเตรียมทรัพยากรสำหรับการศึกษา คือ สื่อการเรียนประเภทต่าง ๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์โสตทัศนวัสดุ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิดีโอ เป็นต้น โดยเฉพาะสื่อที่เป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นับเป็นสื่อที่กำลังมีบทบาทสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากข้อได้เปรียบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เหนือกว่าสื่อการเรียนประเภทอื่น ก็คือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับบทเรียนได้ตลอดเวลา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะ การรับเอาวัฒนธรรมของตะวันตกจนลืมวัฒนธรรมไทยอันดีงามที่ได้สั่งสมมาว่าจะเป็นการไหว้ การเดิน การนั่ง การยืน และการรับของ ส่งของ เป็นต้น ดังนั้น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องใช้ยุทธวิธีหลายด้านควบคู่กัน ทั้งยุทธวิธีการขัดเกลาทางสังคม โดยผ่านตัวแทนที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันทางศาสนา สถาบันการเมืองการปกครอง และสถาบันทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันทางการศึกษาถือเป็นหน้าที่โดยตรงที่จะต้องทำหน้าที่ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่ถูกต้องควบคู่ไปกับการสร้างความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ การใช้มาตรการทางการศึกษาเพื่อขัดเกลาทางสังคมกับเยาวชนไทยให้ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีให้คงอยู่ต่อไปได้นั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูโดยตรงที่จะต้องใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม การแสดงที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนและนักศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้การบรรจุไว้ในหลักสูตรทุกระดับการศึกษา รวมทั้งหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยมีการจัดไว้ทั้งเป็นรายวิชาเดี่ยวและรายวิชาบูรณาการของแผนกวิชาสังคมศาสตร์โดยมีเนื้อหาอยู่ไว้ในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เรื่องการปฏิบัติมารยาทไทย เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย ฉะนั้น สื่อการสอนจึงเป็นสื่อกลางในการนำความรู้ความเข้าใจไปสู่ผู้เรียนและทำให้การเรียนการสอนมีความหมายมากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยสื่อการสอนได้ช่วยจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้ใกล้ชิดเคียงความจริง ช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจในสิ่งที่เรียนไปแล้ว เพราะสื่อคือตัวกลางที่นำสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับได้ถูกต้องและรวดเร็วที่สุด (นิพนธ์ สุขปรีดี 2530, 23) จะเห็นได้ว่าการใช้สื่อการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีผลต่อความคงทนในการ เรียนรู้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้อง

กับทฤษฎีการเรียนรู้ของ John Dewey ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ดี คือ การเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Learning by Doing) นอกจากนี้ผู้เรียนยังเรียนรู้ได้ตามความสามารถของตนเอง โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เรื่อง มารยาทไทย โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้มีประสิทธิภาพ สูงสุด เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนที่กำลังเกิดขึ้น ประกอบกับให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษาซึ่งใช้ปรัชญา “ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ”

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะพอเห็นได้ว่า การเขียน “ความสำคัญของปัญหา” ประกอบด้วยข้อความหลายย่อหน้าด้วยกัน แต่ละย่อหน้าจะต้องมีความสัมพันธ์กัน หรือเชื่อมโยงไปถึง “ปัญหา” ที่นักศึกษาจะทำการศึกษาค้นหา “คำตอบ” ซึ่งอาจจะสรุปได้ดังนี้

ย่อหน้าที่ 1 (เป็นข้อความที่นักศึกษายกมา หรือคัดลอกมาจากงานวิจัย งานสารนิพนธ์ งานปริญญาานิพนธ์ หรืองานวิทยานิพนธ์ หรือตำรา เอกสารต่างๆ ซึ่งย่อหน้าแรกนี้ จะมีข้อความที่มีเนื้อหาใจความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับ “ปัญหา” ในประเด็นที่ 1 และต้องไม่ลืมที่จะมีการอ้างอิงให้เห็นว่า นักศึกษาไปยกหรือคัดลอกมาจากหนังสือของใคร พิมพ์ปีใด และหน้าใดด้วย)

ย่อหน้าที่ 2 (เป็นข้อความที่นักศึกษายกมา หรือคัดลอกมาเช่นเดียวกับย่อหน้าที่ 1 แต่เป็นประเด็นที่ 2 ซึ่งนักศึกษาก็จะต้องเขียนอ้างอิงเช่นเดียวกัน)

ย่อหน้าที่ 3 (เช่นเดียวกับย่อหน้าที่ 2)

..... มีก็ย่อหน้าก็แล้วแต่ว่า มีข้อความที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ “ปัญหา” ของนักศึกษาก็ประเด็น

ย่อหน้าสุดท้าย เป็นภาวเขียนรวบประเด็นทั้งหมดทุกย่อหน้าที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด ตั้งแต่ย่อหน้าที่ 1 ถึงย่อหน้าก่อนย่อหน้าสุดท้าย เขียนสรุปในลักษณะที่นำข้อความสำคัญของทุกย่อหน้านั้นมาเชื่อมกันให้สนิทและโยงความสัมพันธ์กับประเด็น “ปัญหา” ที่นักศึกษาต้องการจะทำการศึกษา เมื่อเขียนเสร็จแล้ว นักศึกษาดูบทบทวนเพื่อให้แน่ใจว่า ในย่อหน้าสุดท้ายนี้ ได้สรุปประเด็นของทุกย่อหน้าข้างต้นไว้ครบถ้วน และการเขียนเชื่อมโยงเข้ามาสู่ประเด็น “ปัญหา” สามารถเขียนได้รู้เรื่อง เข้าใจชัดเจน สามารถตอบคำถามได้ว่า ย่อหน้าใดเกี่ยวข้องกับประเด็น “ปัญหา” อย่างไร ไม่ขาดหาย ไม่ติดขัด กลมกลืนเป็นเรื่องเดียวกันอย่างดี)

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 แนวคิดในการเขียน “วัตถุประสงค์ของการศึกษา”

การเขียน “วัตถุประสงค์ของการศึกษา” ก็คือการเขียนเพื่อบ่งบอก “ปัญหา” ที่ต้องการจะหา “คำตอบ” ในกระบวนการศึกษาของรายวิชานี้ว่าคืออะไร การเขียนวัตถุประสงค์ของการศึกษาเขียนโดยกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางในการศึกษานี้ว่า ต้องการศึกษารึหรือต้องการพิสูจน์ทราบ ว่า วิธีการหรือสิ่งที่คาดคิดไว้จะสามารถนำมาใช้เพื่อแก้ “ปัญหา” หรือหาคำตอบให้กับ “ปัญหา” ที่ตั้งไว้ในหัวข้อแรกของการศึกษานั้น จะสามารถบรรลุผลได้หรือไม่เพียงใด โดยเขียนเป็นข้อๆ ระบุให้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่ายและที่สำคัญคือ ต้องสอดคล้องกับหัวเรื่องหรือชื่อเรื่องของงานปริญญาานิพนธ์ และควรตระหนักเป็นอย่างยิ่งว่า การเขียนวัตถุประสงค์นี้มีความสำคัญต่อแนวทางการศึกษาไปจนถึง

องค์ความรู้ที่ค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมที่สร้างขึ้นด้วยว่าจะมีความถูกต้อง สมบูรณ์ และครบถ้วน กล่าวคือ ผลสรุปสุดท้ายก็จะต้องย้อนกลับมาพิจารณาด้วยว่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทุกข้อ ทุกประเด็นหรือไม่ ไม่ควรเขียน วัตถุประสงค์แบบวาดภาพเอาไว้อย่างเลืศหรือ อลังการ หรือสูงส่งเกินกว่าบทบาทหรือหน้าที่ของนักศึกษาที่มีต่อ รายวิชานี้ เพราะการวางวัตถุประสงค์ที่มากเกินไป หรือสูงส่งมากเกินไป จะเป็นความลำบากของนักศึกษาเองในการที่ จะต้องดำเนินการกระบวนการศึกษาของตนให้ไปถึงวัตถุประสงค์นั้น

ตัวอย่างเช่น ถ้านักศึกษาต้องการจะทดลองใช้วิธีการจัดแสงแบบ High Key ซึ่งตามทฤษฎีบอกว่าการ ถ่ายภาพหรือภาพเคลื่อนไหวภายใต้การจัดแสงแบบนี้ จะให้ภาพที่สื่อความหมายถึงความรื่นเริง สนุกสนาน มีชีวิตชีวา สดใส แต่ถ้าจะใช้วิธีการจัดแสงแบบนี้ เพื่อถ่ายละครโทรทัศน์ให้ได้ภาพที่มีความหมายในเชิงตรงกันข้าม คือ เศร้า โศก หม่นหมอง เป็นทุกข์ โดยใช้สีของเสื้อผ้านักแสดงเป็นปัจจัยแทรกเสริม จะสามารถทำได้หรือไม่ หากนักศึกษาเขียน วัตถุประสงค์ว่า

เพื่อศึกษาวิธีการจัดแสงแบบ High Key ในการผลิตละครโทรทัศน์

อย่างนี้ก็ถือว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่ผิด ไม่สอดคล้องกับรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” แต่ควรเป็น วัตถุประสงค์ของรายวิชา “การผลิตรายการโทรทัศน์” หรือ รายวิชา “เทคนิคการจัดแสงในงานวิทยุโทรทัศน์” มากกว่า นักศึกษาควรจะได้ศึกษาวิธีการผลิตรายการโทรทัศน์รูปแบบต่างๆ จากรายวิชา “การผลิตรายการโทรทัศน์” มาแล้ว และนักศึกษาก็ควรจะได้ศึกษาวิธีการจัดแสงในลักษณะต่างๆ จากรายวิชา “เทคนิคการจัดแสงในงานวิทยุ โทรทัศน์” มาแล้วด้วยเช่นกัน ก่อนที่จะได้มาศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” นี้

แต่ถ้านักศึกษาเขียนวัตถุประสงค์ว่า

เพื่อศึกษาวิธีการจัดแสงแบบ High Key ให้สื่อความหมายถึงความทุกข์ ความเศร้าโศก หม่นหมอง ในการผลิตละครโทรทัศน์

อย่างนี้จึงถือว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ตรงตามที่ตั้งใจไว้ ว่าต้องการจะทดสอบแนวคิดหรือทฤษฎีที่ว่าด้วยการ จัดแสงเพื่อสื่อความหมายในเชิงตรงกันข้ามว่าจะสามารถทำได้หรือไม่ เพียงไร ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่สามารถใช้ได้ ในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ”

อีกตัวอย่างที่จะขอยกมากล่าวถึงก็คือ นักศึกษาต้องการจะศึกษาเรื่องการใช้เทคนิคอย่างหนึ่งในการผลิต รายการละครทางโทรทัศน์แนวครอบครัวที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ก็ควรจะชัดเจนใน แนวทางของ “เทคโนโลยีสารสนเทศ” ว่าขณะนี้ศึกษากำลังศึกษาด้าน “เทคโนโลยีสารสนเทศ” จำเพาะ เจาะจงในศาสตร์ด้านเทคโนโลยีด้านใด ก็ต้องชัดเจนในศาสตร์ด้านนั้น “วัตถุประสงค์ของการศึกษา” ก็จะต้องชัดเจน ตามนั้นไปด้วย ในกรณีตัวอย่าง เป็นของศาสตร์ด้านเทคโนโลยีโทรทัศน์ วัตถุประสงค์ก็ต้องเป็นด้านโทรทัศน์ ควรเน้น ไปที่การใช้เทคนิคที่ต้องการจะศึกษานั้นๆ เพื่อผลิตรายการละครโทรทัศน์ให้ได้ภาพ และเสียงที่สื่อความหมายว่า การใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่ไม่ดี ผู้ชมได้ชมแล้วก็ควรจะเข้าใจ รับรู้ความหมายว่า ภาพและเสียงที่ได้รับชมและรับฟังจาก ละครโทรทัศน์นี้เป็นสิ่งที่รุนแรง เป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่หลังจากที่ชมไปแล้วจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือชีวิตครอบครัว ของตนเองหรือไม่ นั่นถือเป็นการพันวิสัยการศึกษาของศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปแล้ว เป็นเรื่องของ ศาสตร์ทางด้านสังคมศาสตร์ หรือพฤติกรรมศาสตร์ไปแล้ว ไม่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศแต่ประการใด จึงไม่ ควรมีความเข้าใจไขว้เขว หลงทาง เบี่ยงเบนออกนอกประเด็นหลักของการศึกษาของหลักสูตรเทคโนโลยี สารสนเทศออกไปเช่นนั้น

2.2 การเขียน “วัตถุประสงค์ของการศึกษา”

การเขียน “วัตถุประสงค์ของการศึกษา” นั้น มีข้อแนะนำดังนี้

1. เขียนเป็นข้อๆ ประมาณ 3-5 ข้อ แต่อาจจะน้อยกว่านั้นก็ได้อ ขึ้นอยู่กับว่า ประเด็นปัญหาที่ศึกษาเป็นประเด็นย่อยๆ หลายประเด็น หรือเป็นประเด็นใหญ่ๆ ไม่มีประเด็น
2. เขียนให้อยู่ในกรอบของหัวข้อหรือชื่อเรื่องของปริญญาโท ให้ครบถ้วน พอดี ไม่ใช่เขียนไม่ครบหรือเขียนเกินออกนอกกรอบไป
3. เขียนโดยขึ้นต้นด้วยคำว่า “เพื่อ...”
4. อาจเขียนโดยให้อยู่ในรูปประโยคคำถามก็ได้

ตัวอย่างที่ 2.2 การเขียนวัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาวิธีการจัดแสงแบบ High Key ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์แนวโศกนาฏกรรม ให้สื่อความหมายถึงความทุกข์ ความเศร้าโศก ความหม่นหมอง
2. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของสีในเครื่องแต่งกายที่สามารถใช้ร่วมกับการจัดแสงแบบ High Key เพื่อให้สื่อความหมายในเชิงความทุกข์ ความเศร้าโศก ความหม่นหมอง ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์แนวโศกนาฏกรรม
3. เพื่อให้สามารถนำแนวคิดในการจัดแสงแบบ High Key ไปประยุกต์ใช้ในการผลิตรายการโทรทัศน์รูปแบบอื่นๆ ที่ต้องการสื่อความหมายของรายการในเชิงลบโดยใช้สัญลักษณ์ประกอบในการผลิตรายการต่อไป

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าวัตถุประสงค์ข้อ 1 และข้อ 2 เป็นไปเพื่อการศึกษา เพื่อการค้นหาคำตอบให้ได้ว่า จะสามารถดำเนินการกระบวนการศึกษาให้เป็นไปตามที่ตั้ง “ปัญหา” ในการศึกษาไว้หรือไม่ อย่างไร ส่วนวัตถุประสงค์ข้อ 3 นั้น เป็นวัตถุประสงค์ที่คาดหวังว่า ถ้าหากสามารถหาคำตอบให้กับ “ปัญหา” ได้สำเร็จ ในกรณีตัวอย่างนี้คือ การใช้วิธีการจัดแสงแบบ High Key ประกอบกับสีของเสื้อผ้านักแสดง ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์แนวโศกนาฏกรรม ให้ได้ความหมายของภาพในเชิงลบ สามารถทำได้ ก็สามารถที่จะนำแนวคิดนี้ ไปประยุกต์ใช้กับรายการโทรทัศน์รูปแบบอื่นๆ ที่ต้องการสื่อความหมายในเชิงลบ เช่น รายการทอล์คโชว์ที่เป็นเรื่องเศร้า เรื่องความทุกข์ และใช้สีของเครื่องแต่งกายผู้ร่วมรายการ หรือสีของอุปกรณ์ประกอบฉากในแนวที่ได้ศึกษาไว้แล้วนี้ มาประกอบในการผลิตรายการได้เช่นเดียวกัน

3. สมมติฐานการศึกษา

3.1 แนวคิดในการเขียน “สมมติฐานการศึกษา”

“สมมติฐาน” ตามความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หมายถึง ข้อคิดเห็นหรือถ้อยแถลงที่ใช้เป็นมูลฐานแห่งการหาเหตุผล การทดลอง หรือการวิจัย ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Hypothesis”

“สมมติฐานการศึกษา” เป็นหัวข้อที่ 3 ของบทที่ 1 ซึ่งเป็นการเขียนเพื่อแสดงความคิดของนักศึกษาในลักษณะการคาดเดาคำตอบของปัญหาไว้ล่วงหน้า โดยการคาดเดาคำตอบนี้ต้องเป็นการคาดเดาอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี หรืองานเชิงวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นักศึกษาต้องการจะศึกษานั้นเป็นฐานในการคาดเดาคำตอบล่วงหน้า นักศึกษาต้องไม่คิดคาดเดาเอาเองโดยไม่มีหลักการในเชิงวิชาการมารองรับโดยเด็ดขาด

โดยปกติแล้ว งานในลักษณะที่เป็นงานวิจัย รวมถึงงานปริญญาานิพนธ์ของนักศึกษา จะมีสมมติฐานหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระเบียบวิธีวิจัยหรือวิธีการศึกษาที่ผู้ศึกษาแต่ละเรื่อง แต่ละงานที่มีความแตกต่างกันไป สำหรับกรณีรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” นี้ ขอให้ขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษาว่าจะพิจารณาให้นักศึกษาในความดูแลต้องเขียน “สมมติฐานการศึกษา” หรือไม่ เพราะถ้าหากมีการเขียนไว้ในงานปริญญาานิพนธ์ ก็จะทำให้ นักศึกษาสามารถดำเนินการตามกระบวนการศึกษาในขั้นตอนต่อไป ได้สะดวกและง่ายขึ้น เสมือนว่าได้มีการทดลองตั้งธงไว้แล้ว และจะดำเนินการศึกษาตามกระบวนการต่อไปว่า จะดำเนินไปจนถึงธงที่ตั้งไว้ได้หรือไม่ อย่างไร อย่างน้อยก็มีแนวความคิดหรือแนวทางในการศึกษาคำว่าๆ ให้พอมองเห็นและดำเนินการต่อไปได้ ไม่ถึงกับจมเข็มในมหาสมุทรอ่างที่ไม่รู้ทิศทางและความลึกของท้องทะเล นั่นเอง

แหล่งที่มาของสมมติฐานมีอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง แต่ในระดับปริญญาตรีนี้ ควรเน้นไปที่แหล่งที่มาดังต่อไปนี้

1. แหล่งที่มาของสมมติฐานที่เป็น แนวคิด ทฤษฎี ที่ได้รับการยอมรับกันอยู่แล้ว โดยการเลือกนำเอาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่เป็นหัวข้อหรือชื่อเรื่องที่ต้องการศึกษามาเป็นฐานในการช่วยให้นักศึกษาสามารถคาดเดาคำตอบล่วงหน้าให้กับปัญหาที่ศึกษาได้

2. แหล่งที่มาของสมมติฐานที่เป็น ข้อสรุป คำตอบ หรือผลงานเชิงวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการนำเสนอข้อสรุปหรือผลงานวิจัย เช่น สารนิพนธ์ ปริญญาานิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ที่เคยมีผู้ได้ศึกษาไว้ก่อนแล้ว และมีประเด็นข้อศึกษาที่มีความใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกันมาเป็นฐานในการคาดเดาคำตอบล่วงหน้าให้กับปัญหาที่ต้องการศึกษาได้

3. แหล่งที่มีของสมมติฐานที่เป็น ประสบการณ์ของนักศึกษา หรือเป็นข้อสังเกตของนักศึกษาเอง ซึ่งอาจจะได้มาจากการที่นักศึกษาเคยไปฝึกงาน เคยไปศึกษาดูงาน ได้พบเห็นจากประสบการณ์ตรง หรือประสบการณ์อ้อมแล้วนำมาใช้เป็นสมมติฐานในการคาดเดาคำตอบล่วงหน้าให้กับปัญหาที่ต้องการศึกษาได้ แต่ในประเด็นนี้ก็ควรจะเป็นแหล่งที่มีหลักเกณฑ์ หรือหลักการทางวิชาการรองรับเป็นฐานด้วย จะทำให้มีความน่าเชื่อถือและเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 การเขียน “สมมติฐานการศึกษา”

การเขียน “สมมติฐานการศึกษา” ควรเขียนให้มีลักษณะเป็นคำตอบของวัตถุประสงค์หรือปัญหาที่นำมาสู่การศึกษานี้ เช่น

กรณี – การจัดแสงแบบ High Key ในการถ่ายทำละครโทรทัศน์ ให้ได้ภาพที่สื่อความหมายถึงความทุกข์ ความเศร้าหมอง ความกดดัน

ปัญหา – โดยปกติแล้ว ทฤษฎีระบุว่า การจัดแสงแบบ High Key ในการถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว จะให้ภาพที่สื่อความหมายในเชิงบวก คือ ความสุข ความรื่นเริง ความสดใส แต่นักศึกษาใครจะศึกษาว่า การจัดแสงแบบ High key จะใช้ในการถ่ายภาพเคลื่อนไหว คือ ละครโทรทัศน์ ให้ได้ภาพที่สื่อความหมายในเชิงลบ คือ ความทุกข์ ความเศร้าโศก ความหม่นหมอง ได้หรือไม่

วัตถุประสงค์การศึกษา – เพื่อศึกษาวิธีการจัดแสงแบบ High Key ให้สื่อความหมายถึงความทุกข์ ความเศร้าโศก ความหม่นหมอง ในการผลิตละครโทรทัศน์ (ว่าสามารถทำได้หรือไม่ อย่างไร)

สมมติฐานการศึกษา – การผลิตละครโทรทัศน์โดยใช้การจัดแสงแบบ High Key สามารถสื่อความหมายของภาพให้ออกมาในเชิงลบ คือ แสดงความหมายถึงความทุกข์ ความเศร้าโศก ความหม่นหมองได้ แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยปัจจัยแทรกเสริมบางอย่างเข้ามาช่วยในการถ่ายทำด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการเขียน “สมมติฐานการศึกษา” มีดังนี้

1. เขียนให้สอดคล้องและเป็นคำตอบของวัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. เขียนให้มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา ปัญหา และวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ สามารถย้อนทวนสอบได้ถึงความเกี่ยวข้องและความเป็นเหตุเป็นผล
3. เขียนให้เป็นข้อๆ ประมาณ 3-5 ข้อ แต่อาจจะน้อยกว่านั้นก็ได้อ ขึ้นอยู่กับว่า ประเด็นปัญหาที่ศึกษาเป็นประเด็นย่อยๆ หลายประเด็น หรือเป็นประเด็นใหญ่ๆ เพียงไม่กี่ประเด็น

4. ขอบเขตการศึกษา

4.1 แนวคิดในการเขียน “ขอบเขตการศึกษา”

“ขอบเขตการศึกษา” เป็นส่วนที่ 4 ของบทที่ 1 การเขียน “ขอบเขตการศึกษา” ก็เพื่อกำหนดกรอบของการศึกษาให้มีความจำเพาะเจาะจงมากขึ้น ว่าสิ่งใดบ้างที่ต้องการศึกษา และสิ่งใดบ้างที่ไม่ต้องการศึกษา สิ่งที่ต้องการศึกษานั้นครอบคลุมรวมอะไรบ้าง เพื่อให้มีความชัดเจนแจ่มแจ้งว่า ผลงานการศึกษาหรือปริญญาโทของนักศึกษานั้นมีขอบเขตเกี่ยวข้องกับสิ่งใดหรือประเด็นใดบ้าง และไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดหรือประเด็นใดบ้าง ถือได้ว่าเป็นการปกป้องหรือป้องกันไม่ให้เกิดข้อพิพาท หรือขัดแย้งในผลของการศึกษาต่อไปได้

การเขียน “ขอบเขตการศึกษา” ในส่วนของการศึกษาที่เป็นศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ควรมีส่วนประกอบดังนี้

1. ขอบเขตเกี่ยวกับประเด็นหลักในหัวเรื่อง หรือชื่อเรื่อง ที่สำคัญควรเป็นขอบเขตในการผลิตชิ้นงาน รวมถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับตัวชิ้นงาน และเทคโนโลยีหรือเทคนิคที่จะใช้ในการทดลองผลิตชิ้นงานตามด้วยผลที่คาดว่าจะสามารถทำให้เกิดขึ้นได้จากการใช้เทคโนโลยีหรือเทคนิคที่มาจากสมมติฐานของนักศึกษาที่ได้คาดเดาไว้ว่าจะเกิดผลอย่างนั้นๆ

เช่น กรณี การผลิตรายการละครโทรทัศน์ตอนเดียวจบแนวโคกนาฏกรรม ด้วยการใช้นวัตกรรมจัดแสงแบบ High Key เพื่อให้สื่อความหมายถึงความทุกข์ ความเศร้าโศก ประกอบสัญญาณประเภท Body Language

ขอบเขตการศึกษาที่ได้จากประเด็นนี้ก็เขียนไปตามหัวเรื่อง หรือชื่อเรื่องที่ปรากฏเป็นตัวพิมพ์หนาในย่อหน้าข้างต้น ซึ่งก็มีความหมายว่า ขอบเขตการศึกษาในประเด็นนี้ก็ประกอบด้วย

- การผลิตรายการละครโทรทัศน์
 - ต้องเป็นละครโทรทัศน์ประเภท “ตอนเดียวจบ” เท่านั้น ไม่ใช่ Series
 - ต้องเป็นละครโทรทัศน์แนว “โคกนาฏกรรม” เท่านั้นด้วย

- การใช้เทคนิคการจัดแสงแบบ High Key
 - จะต้องเป็นการจัดแสงแบบ High Key ในสัดส่วนที่เปอร์เซ็นต์ของเนื้อเรื่อง หรือตามข้อตกลงที่อาจจะมีการตกลงกันได้ว่า จะจัดแสงแบบนี้ในส่วนใดของเนื้อเรื่องละคร
 - การจัดแสงแบบนี้ จะต้องเป็นไปเพื่อให้เกิดการสื่อความหมายของภาพให้เป็นความทุกข์ ความเศร้าโศก ไม่ใช่เป็นไปตามแนวคิด ทฤษฎีที่ว่าไว้ว่า จะสื่อความหมายถึงความสุข ความสดชื่นแจ่มใส ความร่าเริง (เพราะถ้าเป็นไปตามแนวคิด ทฤษฎี ก็ไม่ทราบว่าจะทำไปเพื่ออะไร ในเมื่อแนวคิด ทฤษฎีที่ว่าเอาไว้ว่าอย่างนั้นอยู่แล้ว ไม่เกิดกระบวนการศึกษาอะไรเลย)
- การใช้สัญญาณประเภท Body Language
 - เมื่อมีการจัดแสงแบบ High Key ที่ต้องการให้สื่อความหมายถึงความทุกข์ ความเศร้าโศก เมื่อใด จะต้องมีการใช้สัญญาณประเภท Body Language ประกอบด้วยเสมอ

2. ขอบเขตเกี่ยวกับผู้รับสาร เนื่องจากศาสตร์ทางด้านเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีองค์ประกอบของผู้รับสารเป็นหลักสำคัญ การผลิตสารตามสาขาวิชาต่างๆ ก็เป็นไปเพื่อส่งผ่านสารนั้นไปทางสื่อหรือช่องทางสื่อสารให้ไปถึงเป้าหมายซึ่งก็คือ ผู้รับสาร ขอบเขตในส่วนของผู้รับสารจึงควรจะถูกกำหนดไว้ใน “ขอบเขตการศึกษา” อย่างชัดเจน

- ขอบเขตเกี่ยวกับตัวผู้รับสาร การกำหนดขอบเขตเกี่ยวกับผู้รับสารนี้ ให้เป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างนักศึกษาผู้ทำการศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทว่า จะเห็นชอบให้ใช้คำเรียกผู้รับสารว่าอย่างไร ตามที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 1 หน้า 8-9

โดยถ้าหากผลงานการศึกษาของนักศึกษาไม่ได้มีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะศึกษาที่ตัวผู้รับสารเป็นหลัก ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการสอบถาม (ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป) ผู้รับสารในส่วนของการรายละเอียดเรื่องลักษณะประชากรศาสตร์ เช่น ผลงานโฆษณาสินค้าที่มีกลุ่มผู้ชม และกลุ่มผู้บริโภคเป็นกลุ่มคนอายุระหว่าง 50 – 70 ปี ก็ถือว่ากลุ่มผู้ชมหรือกลุ่มผู้รับสารที่เป็นเป้าหมายหลักก็คือ ผู้ชมทุกเพศ ทุกอาชีพ ทุกสถานภาพ ทุกระดับการศึกษา ฯลฯ ที่มีอายุ 50 – 70 ปีที่ต้องการใช้สินค้านี้ และกลุ่มผู้ชมหรือกลุ่มผู้รับสารที่เป็นเป้าหมายรองก็คือ คนทั่วไปที่ไม่ได้จำเพาะเจาะจงลักษณะประชากรศาสตร์ แต่คาดหวังว่าจะเป็นลูกหลานของกลุ่มแรก ที่จะหาซื้อสินค้านี้ไปให้กลุ่มแรกได้ใช้ เมื่อการศึกษารณนี้มีได้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างใดๆ ระหว่างเพศ หรือกลุ่มอายุ ระหว่างระดับการศึกษา หรือระหว่างกลุ่มรายได้ที่มีความแตกต่างกันแต่ประการใด ก็ไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องสอบถามรายละเอียดลงลึกไปถึง เพศ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา ฯลฯ ด้วย อีกประการหนึ่งคือ การสอบถามรายละเอียดทางด้านประชากรศาสตร์ก็จะทำให้เกิดความยุ่งยากในการวิเคราะห์ผลการศึกษา ซึ่งไม่ได้มีวัตถุประสงค์หรือความต้องการมาแต่แรกเริ่มว่าจะทำการศึกษาวิเคราะห์ในส่วนนี้ด้วย เกิดเป็นความเข้าใจที่ไขว่ไขวไปจากเดิมที่มีวัตถุประสงค์เพียงจะศึกษาว่า ผลงานที่สร้างขึ้นด้วยเทคนิคต่างๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษานี้จะสามารถสื่อความหมายในทิศทางหรือลักษณะที่นักศึกษาต้องการหรือคาดหวังไว้ได้หรือไม่ เพียงใด เท่านั้น มิได้มีเจตนาที่จะศึกษา กลุ่มผู้รับสารแต่ประการใด

- ขอบเขตเกี่ยวกับพื้นที่ในการศึกษา เป็นประเด็นสืบเนื่องมาจากผู้รับสาร เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการศึกษา ก็ควรจะได้มีการระบุขอบเขตของพื้นที่ที่จะใช้ในการศึกษาว่าแคบกว้างเพียงใด เป็นพื้นที่ส่วนใด เช่นอาจจะระบุแคบเพียงแค่นั้น ในมหาวิทยาลัย หรืออาจจะกว้างออกมาเป็นหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรืออาจจะถึงระดับจังหวัดก็ได้ ถ้านักศึกษามีกำลังคน กำลังทรัพย์ และเวลาที่จะใช้ในการศึกษาที่มากเพียงพอ การกำหนดขอบเขตของพื้นที่ที่จะใช้ในการศึกษานี้ก็จะส่งผลต่อผลของกระบวนการศึกษาด้วยว่า คำตอบที่ได้มาสำหรับปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษานี้ ไม่ได้ทำขึ้นเพื่อให้บังเกิดผลที่เป็นอัตราส่วนหรือ scale ที่กว้างใหญ่

ไพศาลระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศแต่ประการใด เป็นเพียงผลงานที่มาจากการใช้ความรู้ ความเข้าใจและทักษะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และเป็นไปเพื่อฝึกฝนการดำเนินการศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน เป็นกระบวนการที่เป็นระบบเท่านั้น ซึ่งก็เพียงพอแล้วสำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรีนี้

3. ขอบเขตเกี่ยวกับเวลา ถือเป็นขอบเขตที่มีความสำคัญที่นักศึกษาสมควรจะได้กำหนดและระบุไว้ในปริญญาานิพนธ์ด้วย เนื่องจากผลงานทางวิชาการหรืองานวิจัยทุกระดับ เมื่อกาลเวลาล่วงเลยไป มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในโลก ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และที่สำคัญทางด้านเทคโนโลยีต่างๆ สิ่งเปลี่ยนแปลงไปต่างๆ เหล่านี้ย่อมเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้แนวคิด ทฤษฎี หรือผลการศึกษา ผลการวิจัยต่างๆ ก็ตาม มีความผันแปร หรือเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังนั้นการกำหนดและระบุขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับเวลาจะช่วยให้ผลงานของนักศึกษาไม่เกิดเป็นผลงานที่มีความผิดพลาดต่อไปในอนาคต และยังมีคุณค่าให้นักศึกษารุ่นหลังๆ ต่อไปได้ใช้ศึกษาอีกด้วย เนื่องจากเป็นผลการศึกษานั้นจะยังคงความเป็นจริงอยู่เสมอในช่วงเวลาที่ได้ระบุหรือกำหนดขอบเขตด้านเวลาเอาไว้แล้วนั่นเอง

4. ขอบเขตเกี่ยวกับตัวแปร เป็นขอบเขตที่ไม่บังคับสำหรับทุกสาขาวิชา แต่สำหรับบางสาขาวิชาที่ในกระบวนการศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นตัวแปรทางสารเคมี ตัวแปรทางด้านอุณหภูมิ ตัวแปรทางด้านเทคนิคพิเศษเฉพาะตัว ก็ควรที่จะได้มีการกำหนดขอบเขตการศึกษาที่เกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ เหล่านี้ไว้ในส่วนนี้ของปริญญาานิพนธ์ด้วย แต่ถ้าหากสาขาวิชาใดไม่ได้มีกระบวนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในลักษณะเฉพาะเช่นนั้น ก็ไม่จำเป็นจะต้องกล่าวถึงขอบเขตการศึกษาในลักษณะนี้ลงไปในส่วนที่เป็นหัวข้อ “ขอบเขตการศึกษา”

4.2 การเขียน “ขอบเขตการศึกษา”

“ขอบเขตการศึกษา” เป็นส่วนที่มีความสำคัญ ซึ่งในการเขียนนั้นนักศึกษาผู้ทำการศึกษางานปริญญาานิพนธ์ควรจะต้องร่วมกับอาจารย์ผู้สอน และ/หรือ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ และอาจจะมีการปรับเปลี่ยนในขั้นตอนของการสอบเพื่อขออนุมัติโครงร่างปริญญาานิพนธ์ โดยคณะกรรมการสอบ เพื่อร่วมกันกำหนดขอบเขตการศึกษาไม่ให้แคบหรือกว้างจนเกินไป โดยต้องคำนึงถึงระดับการศึกษาของนักศึกษาซึ่งเป็นระดับปริญญาตรี และรวมไปถึงระยะเวลาในการศึกษาประกอบด้วยเพื่อความเหมาะสม

ตัวอย่างที่ 2.3 การเขียนขอบเขตการศึกษา

เรื่อง การผลิตรายการละครโทรทัศน์แนวโคกนาฏกรรมตอนเดียวจบ โดยใช้วิธีการจัดแสงแบบ High Key ประกอบสัญญาเรื่องสี่ เพื่อให้สื่อความหมายในเชิงลบ

- ศึกษาวิธีการจัดแสงแบบ High Key ในสตูดิโอ ประกอบกับการใช้สัญญาเรื่องสี่กับเครื่องแต่งกายของนักแสดงในฉาก เพื่อให้สื่อความหมายในเชิงความทุกข์ ความเศร้าโศก ความหม่นหมอง ในการผลิตละครโทรทัศน์แนวโคกนาฏกรรมตอนเดียวจบ

- กลุ่มผู้ชมเป้าหมายเป็นผู้ชมทั่วไป ไม่จำกัดอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ทัศนคติ แต่กำหนดให้มีถิ่นที่อยู่อาศัยในตำบลคลองห้า ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 100 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ

- วิธีการประเมินผลเชิงปริมาณ ประเมินจากการนำผลงานเสนอให้ผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คนชมแล้วตอบแบบสอบถาม และวิธีการประเมินผลเชิงคุณภาพ ประเมินจากการนำเสนอผลงานให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดแสงสำหรับละครโทรทัศน์ ด้านสัญญาเรื่องสี่ ด้านละครโทรทัศน์แนวโคกนาฏกรรม ชมแล้วสัมภาษณ์เจาะลึก และเป็นการศึกษาในช่วงระหว่างเดือน..... ถึงเดือน..... ปี พ.ศ.....

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 แนวคิดในการเขียน “นิยามศัพท์เฉพาะ”

“นิยามศัพท์เฉพาะ” เป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่จะควรกำหนดให้มีในงานปริญญานิพนธ์ เพราะนอกจากจะเป็นข้อกำหนดขอบเขตความหมายของคำสำคัญในงานปริญญานิพนธ์ที่นักศึกษาใช้ในกระบวนการศึกษาให้มีความเข้าใจตรงกันระหว่างนักศึกษาผู้ทำการศึกษากับผู้อ่านผลงานปริญญานิพนธ์นั้นแล้ว ก็ยังเป็นเสมือนกรอบหรือส่วนที่ใช้ป้องกันผลงานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาเองด้วยว่า ในกระบวนการศึกษาของนักศึกษาได้จำกัดความหมายของคำสำคัญในเนื้อหาเอาไว้เพียงเท่านั้นเท่านั้น ไม่ได้หมายจะให้กินความหมายไปถึงส่วนที่กว้างขวางมากมาย หรือใน scale ที่ใหญ่โตอะไร เป็นเสมือนกับการชี้แจงเงื่อนไขในการศึกษาของนักศึกษาไว้ก่อนแล้ว การอ่านและการทำความเข้าใจกับผลงานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาจะต้องอยู่ภายใต้ค่านิยามศัพท์ที่นักศึกษาได้กำหนดเอาไว้ตรงส่วนนี้แล้วเท่านั้น

การเขียน “นิยามศัพท์เฉพาะ” ก็คือ การเขียนให้ความหมายของศัพท์บางคำที่นักศึกษาใช้ในความหมายพิเศษหรือความหมายเฉพาะในงานของนักศึกษานั้น อาจเป็นคำที่ใช้กันโดยทั่วไปหรืออาจเป็นศัพท์ที่ไม่เป็นที่คุ้นเคยก็ได้ แต่เมื่อนักศึกษาต้องการใช้คำนั้นในความหมายที่ตนเองต้องการ ซึ่งแตกต่างจากความหมายที่ใช้กันโดยทั่วไป ก็จะต้องนิยามความหมายให้ชัดเจนลงไปว่า คำนั้นหรือศัพท์นั้นมีความหมายครอบคลุมแค่ไหน เพียงไร เช่น กรณีการศึกษาภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครู ได้นิยามศัพท์ไว้ว่า ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูในงานวิจัยนี้ หมายถึงภาพยนตร์ไทย และเป็นภาพยนตร์ที่อยู่ในรูปแบบของฟิล์มภาพยนตร์ด้วย เป็นต้น แต่ถ้าหากความหมายของคำศัพท์ในงานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาไม่ได้มีความหมายที่ผิดแผกแตกต่าง หรือมีความจำเพาะพิเศษไปจากที่เข้าใจกันโดยทั่วไปแล้ว นักศึกษาก็ไม่จำเป็นต้องนำมาเขียนในส่วน “นิยามศัพท์เฉพาะ” แต่ประการใด แต่ถ้าในกรณีที่คำศัพท์นั้นมีความเฉพาะ แตกต่างจากที่เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไป หรือต้องการตีกรอบความหมายของคำศัพท์นั้นให้มีความหมายครอบคลุมเฉพาะในส่วนที่นักศึกษาต้องการใช้ในการศึกษาของนักศึกษา จึงค่อยเขียน “นิยามศัพท์เฉพาะ” ลงไว้ในปริญญานิพนธ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนระหว่างนักศึกษาผู้ทำการศึกษากับผู้ที่จะมาอ่านผลงานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาต่อไปนั่นเอง

นอกจากการ “นิยามศัพท์เฉพาะ” ในส่วนที่เป็นคำศัพท์สำคัญที่นักศึกษาใช้ในเล่มงานปริญญานิพนธ์ ซึ่งศัพท์นั้นๆ เป็นศัพท์ที่มีขอบเขตความหมายที่แตกต่างจากที่ได้มีการให้ความหมายกันโดยทั่วไปแล้ว คำย่อหรือคำสั้นๆ ที่ใช้แทนคำที่มีความยาวมากๆ และมีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงบ่อยๆ ในงานของนักศึกษา ก็ควรจะได้กล่าวถึงไว้ “นิยามศัพท์เฉพาะ” ด้วย เพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านเข้าใจได้ตรงกันกับนักศึกษาผู้ทำการศึกษาด้วย ว่าคำย่อ หรือคำสั้นๆ ที่กล่าวถึงในเนื้อหาต่อไปนั้น หมายถึงอะไร

คำที่เป็นนามธรรม มีความหมายไม่ชัดเจน หรือเข้าใจยาก ก็เป็นศัพท์อีกจำพวกหนึ่งที่จะควรจะได้เขียนไว้ใน “นิยามศัพท์เฉพาะ” ด้วย เช่น แรงบันดาลใจ (inspiration) ในงานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาจะให้ความหมายว่าอย่างไร เป็นต้น

5.2 การเขียน “นิยามศัพท์เฉพาะ”

“การเขียน “นิยามศัพท์เฉพาะ” มีหลักดังนี้

1. ไม่ขัดแย้งกับหลักทฤษฎี หรือข้อเท็จจริงทั่วไป
2. ควรเป็นนิยามที่นักศึกษาผู้ทำการศึกษาเขียนขึ้นเอง โดยศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยอื่นๆ และทฤษฎี
3. ควรนิยามตามลักษณะที่จะศึกษา และเนื้อหาที่ศึกษา
4. มีความชัดเจน เข้าใจได้ง่าย และผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกัน

ตัวอย่างที่ 2.4 ตัวอย่างการเขียน “นิยามศัพท์เฉพาะ”

ตัวอย่างการเขียนนิยามศัพท์เฉพาะทางเทคนิคหรือระบุข้อจำกัด
- การจัดแสงแบบ High Key ในงานนี้ หมายถึง การจัดแสงแบบ High Key เฉพาะในสตูดิโอเท่านั้น ไม่หมายรวมถึงการจัดแสงแบบ High Key นอกสถานที่แต่อย่างใด
- เกษตรกร หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพในการทำนา ทำไร่ ทำสวน หรือเลี้ยงสัตว์ ในปี พ.ศ. 2554

ตัวอย่างการเขียนนิยามศัพท์ที่เป็นนามธรรม
- การก้าวร้าว หมายถึง การกระทำที่รุนแรงผิดไปจากปกติ เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดเสียหาย หรือมุ่งทำร้ายผู้อื่น ทั้งมีเจตคติและไม่มีเจตคติโดยตรง
- ภาพลักษณ์ (Image) หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นตามความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม โดยเป็นภาพลักษณ์ของครูบรรณารักษ์ด้านความรู้และบุคลิกภาพ ที่เกิดจากการรู้จัก การที่มีประสบการณ์ด้วยการได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่านหรืออื่นๆ ทั้งนี้ต้องมีระยะเวลาช่วงหนึ่งที่จะสร้างเป็นภาพลักษณ์ทั้งในเชิงบวกหรือเชิงลบก็ได้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

“ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ” เป็นหัวข้อสุดท้ายของบทที่ 1 ของปริญญาโท มีจุดประสงค์เพื่อเสนอแนวทางให้เห็นผลของการศึกษาและประโยชน์ที่จะเกิดจากการนำผลของการศึกษานี้ไปใช้ต่อไป เป็นการแสดงความคาดหวังของนักศึกษาว่าหากนักศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามกระบวนการศึกษานี้แล้ว ผลของการศึกษาจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง และเป็นประโยชน์ต่อใคร อย่างไร มากหรือน้อยเพียงใด และที่สำคัญผลของการศึกษานี้จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่นักศึกษาได้เขียนไว้ในส่วนที่ 2 ของบทที่ 1 นี้ด้วย

หากยึดเอาความเป็นเหตุเป็นผลกันซึ่งจะสอดคล้องโยงใยกันตลอดทุกส่วนแล้ว โอกาสที่นักศึกษาจะเขียนส่วนใดส่วนหนึ่งหลุดออกนอกกรอบ นอกประเด็นนั้นย่อมไม่มาจะเกิดขึ้นได้เลย ยกตัวอย่างเช่น หากในวัตถุประสงค์ของการศึกษา นักศึกษาเขียนว่า

“ต้องการจะศึกษาว่า การใช้เทคนิค A ประกอบกับเทคนิค B ในการถ่ายทำละครโทรทัศน์แนว C เพื่อสื่อความหมายถึงความรุนแรงในครอบครัว”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับก็อาจจะเป็นในลักษณะดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงเทคนิควิธีในการใช้เทคนิค A ประกอบกับเทคนิค B เพื่อสร้างละครโทรทัศน์แนว C ให้สื่อความหมายถึงความรุนแรงในครอบครัวได้
2. ทำให้สามารถนำความรู้ในการใช้เทคนิค A ประกอบกับเทคนิค B ไปใช้ในการสร้างผลงานทางโทรทัศน์แนวอื่นๆ เพื่อสื่อความหมายถึงความรุนแรงในลักษณะอื่นๆ ได้

แต่ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะคาดหวังถึงประโยชน์ที่ไกลหรือสูงเกินความเป็น “เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน” สำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรีนี้ เช่น

- สามารถนำละครโทรทัศน์แนว C ที่ผลิตโดยใช้เทคนิค A ประกอบกับเทคนิค B ที่สื่อความหมายถึงความรุนแรงในครอบครัว ไปออกอากาศและช่วยให้ผู้ชมเกิดจิตสำนึกในการที่จะร่วมกันรณรงค์ต่อต้านหรือลดการใช้ความรุนแรงในครอบครัวลงได้อย่างน้อย 70%

ประโยชน์เช่นที่ว่านี้ ควรเป็นขั้นตอนต่อไปที่สูงขึ้นไปกว่าการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือบางทีก็อาจจะเป็นประโยชน์ที่ควรจะเป็นเรื่องของศาสตร์หรือสาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่ของ “เทคโนโลยีสารสนเทศ” ก็เป็นได้ ซึ่งนักศึกษาก็ไม่ควรเขียน “ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ” ให้พุ่งออกไปจากกรอบของความเป็น “เทคโนโลยีสารสนเทศ” ในลักษณะเช่นนั้น

ข้อแนะนำสำหรับการเขียน “ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ”

1. เขียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว
2. เขียนให้สอดคล้องกับสำคัญของปัญหาที่ใช้เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษาของนักศึกษา
3. ส่วนใหญ่แล้วการเขียน “ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ” มักจะขึ้นต้นประโยคด้วย “ทำให้รู้... ทำให้ทราบ... ทำให้เข้าใจ...” หรืออาจจะเพิ่มเติมเป็น “ทำให้สามารถ...” ด้วยก็ได้

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มทร.ธัญบุรี

บทที่ 3

แนวทางในการเขียนบทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง ของปริญญาานิพนธ์

บทที่ 2 ของงานปริญญาานิพนธ์เป็นส่วนที่เรียกว่า “แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง” ซึ่งในงานวิจัยในลักษณะอื่นๆ อาจจะได้พบเรียกชื่อบทที่ 2 นี้แตกต่างกันไป เช่น “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” “วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง” หรือ “การทบทวนวรรณกรรม” ก็มี ในภาษาอังกฤษใช้ว่า “Review Literature” ในส่วนงานปริญญาานิพนธ์ในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” นี้กำหนดให้ใช้ว่า “เอกสารที่เกี่ยวข้อง”

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาที่มักพบในการเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง”

การเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” ในอดีตที่ผ่านมา ไม่เฉพาะแต่ในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” นี้เท่านั้น แต่เป็นปัญหาที่พบในการเขียนงานวิจัยหลายๆ แห่งด้วยกัน และมีผู้ประมวลรวบรวมดังนี้

นักศึกษา หรือนักวิจัย ไม่รู้และไม่เข้าใจหลักในการเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” ดีพอ ที่ปรากฏก็คือ นักศึกษา หรือนักวิจัยที่ไม่รู้และไม่เข้าใจหลักในการเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” ดีพอก็มักใช้วิธีอดนิยมนั้นคือ วิธีการคัดลอก หรือที่เรียกว่า copy and paste โดยขาดความเข้าใจว่า ทำไมจึงต้อง copy ข้อความตรงนั้น ตรงนี้ แล้วเอามา paste ในงานของตนเอง ดังที่เคยมีอาจารย์บางท่านกล่าวในเชิงว่า นักศึกษากระทำวิธีการ copy and paste ราวกับว่าเป็นการอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์มาประดิษฐานในเล่มปริญญาานิพนธ์ของตัวเอง แล้วด้วยความศักดิ์สิทธิ์นั่นเอง นักศึกษาก็เลยไม่กล้าแตะต้อง คือเหมือนกับเอาขึ้นหิ้งไว้เฉยๆ ซึ่งถือเป็นวิธีการที่ผิดอย่างมาก **นักศึกษาจำนวนไม่น้อยก็ลอกตามๆ รุ่นพี่ที่กินมาอย่างไม่มีที่มาที่ไป ลอกมาแล้วก็ไม่แสดงว่าส่วนที่ลอกมานั้นมีความสัมพันธ์กับงานที่ตัวนักศึกษาเองทำอยู่อย่างไร** และยังมีนักศึกษาอีกจำนวนไม่น้อยด้วยกันที่นอกจากจะ copy and paste แล้ว ก็ยังไม่ดูรายละเอียดให้ชัดแจ้งด้วย เช่นว่า **ตัวเองทำผลงานปริญญาานิพนธ์การศึกษา 2556 แต่ไป copy ข้อความมาจากงานของรุ่นพี่ แล้วนำมา paste ในงานของตนเอง โดยข้อความนั้นระบุว่าเป็นการสัมภาษณ์ที่ได้สัมภาษณ์ไว้เมื่อปี 2548 ลักษณะการเขียนเช่นนี้ ทำให้เป็นที่เข้าใจว่า นักศึกษาที่กำลังทำปริญญาานิพนธ์ในปีการศึกษา 2556 นี้ ได้ไปสัมภาษณ์บุคคลมาแล้วตั้งแต่ปีการศึกษา 2548** ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ไม่ได้ดังที่คิดขาด

การอ้างอิงในการเขียนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ก็มีที่พบอยู่ไม่น้อยเลยทีเดียวที่มีลักษณะที่เรียกกันว่า อ้างอิงซ้อนๆ กันเป็น **ขนมชั้น** ทั้งๆ ที่เรื่องราวหรือข้อความที่จะนำมากล่าวอ้างในส่วนนี้ ไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องไปอ้างอิงซ้อนอ้างกันหลายๆ ชั้นซ้ำซ้อนเช่นนั้น เช่น **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 อ้างถึงใน สมหวัง ชัยนศึกษา** เพราะการหาเล่มพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 นั้นไม่ใช่เรื่องสุดวิสัย หรือพันวิสัยที่นักศึกษาจะสามารถหาได้เองโดยไม่ต้องไปอาศัยงานของคนอื่นเพื่อนำมาอ้างอิง ประเด็นนี้รวมไปถึงกรณีที่นักศึกษาอ้างผลงานการศึกษาของรุ่นพี่ซึ่งในงานของรุ่นพี่นั้นก็ได้อ้างผลงานการศึกษาของรุ่นพี่ก่อนหน้านั้นอีก อ้างซ้อนๆ กันเป็นลักษณะที่เรียกว่า **ขนมชั้น** นั่นเอง ดังเช่น **รศ.อวยพร พานิช อ้างถึงใน สมหวัง ชัยนศึกษา อ้างถึงใน สมศักดิ์ รักเรียน อ้างถึงใน สมชาย หมั่นอ่าน** ซึ่งหมายถึงว่า ข้อความที่นักศึกษาต้องการอ้างถึงนั้นเป็นข้อความของ รศ.อวยพร พานิช ที่ สมหวัง ชัยนศึกษาได้นำมาอ้างไว้ในงานของเขา แล้วสมศักดิ์ รักเรียนก็นำข้อความในงานของสมหวัง ชัยนศึกษา มาอ้างในงานของเขาอีกต่อหนึ่ง ซึ่งสมชาย หมั่นอ่านก็นำข้อความที่เขาพบในงานของสมศักดิ์ รักเรียนมาอ้างในงานของเขาอีกต่อหนึ่ง ซ้ำซ้อนไปเรื่อยๆ เป็นชั้นๆ ถ้าจะยังคงอ้างซ้อนกันเช่นต่อไปอีกหลายๆ ปี ก็คงจะมีลักษณะเหมือนเจดีย์หรือคอนโดมีเนียมที่มีความสูงเสียดฟ้าเลยทีเดียว ซึ่งเป็นสิ่งที่นักศึกษาและนักวิจัยไม่ควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง ด้วย

ประเด็นสำคัญ 2 ประเด็นที่ควรจะต้องคิดถึงก็คือ ประเด็นแรก ผู้ศึกษาไม่สามารถค้นคว้าหาต้นตอหรือต้นแหล่งข้อมูลที่ต้องการใช้อ้างได้เลยเสียหรือ จึงต้องอ้างอิงซับซ้อนกันเป็นขมขื่นเช่นนี้ ประเด็นที่สอง อ้างซับซ้อนกันในลักษณะเช่นนี้แล้ว ข้อความต้นทางที่ต้องการจะอ้างในงานของเรานั้น ยังคงเป็นข้อความที่ทันสมัย ไม่ตกยุค ไม่ล้าสมัย ยังใช้ได้อยู่อีกหรือไม่ โดยเฉพาะเมื่อข้อความต้นทางที่ต้องการจะอ้างนั้น เป็นข้อความที่ได้มีการกล่าวมานานมากแล้ว อาจเป็นข้อความที่ใช้ไม่ได้แล้ว อาจจะมีข้อมูลอื่นที่ใหม่กว่าที่ใช้ได้ดีกว่าเกิดขึ้นแล้วก็เป็นได้ ดังนั้นการอ่านและหยิบยืมเอาข้อความหรือข้อมูลที่อ้างอิงซับซ้อนกันมาหลายต่อ หลายปีแล้วนั้น อาจไม่ใช่วิธีที่จะทำให้ได้ข้อความหรือข้อมูลที่ทันสมัยเหมาะสม และใช้ได้เต็มที่จริงๆ ในเวลาปัจจุบันที่นักศึกษากำลังศึกษางานนี้อยู่ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่านักศึกษายังไม่มีความเข้าใจที่ถ่องแท้ ถูกต้องเกี่ยวกับส่วนของการเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” นี้ด้วยว่า เขียนอย่างไร เขียนไปเพื่ออะไร เขียนแล้วจะนำไปทำอะไรต่อไป

วิธีการเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง”

“เอกสารที่เกี่ยวข้อง” คือส่วนที่จะแสดงให้เห็นผู้อ่านเล่านงานปริญญาานิพนธ์มองเห็นว่า นักศึกษาผู้ทำการศึกษางานนี้เป็นผู้ที่สนใจ ใส่ใจในการค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการทำปริญญาานิพนธ์มาน้อยเพียงใด กล่าวได้ว่า การได้อ่าน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” ก็ทำให้ทราบถึงผลงานปริญญาานิพนธ์เล่มนั้นๆ มีคุณภาพและมีมาตรฐานมาน้อยเพียงใด

วิธีการเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” ที่จะนำมากล่าวในที่นี้เป็นข้อเขียนเรื่อง “เทคนิคการเขียนรายงานเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง” ของ ประคอง สาธรรม จาก www.gotoknow.org ดังจะขอสรุปและนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” เป็นข้อๆ ดังต่อไปนี้

1. การเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” มีความสำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องบ่งชี้มาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาตามกระบวนการศึกษาว่าดีมาน้อยเพียงใด การเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” ให้มีคุณภาพ นักศึกษาจะต้องอ่านมาก ศึกษามาก และคิดวิเคราะห์สิ่งที่กำลังศึกษาอย่างมาก ก่อนที่จะลงมือเขียน

2. การเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” เริ่มต้นจากการหาความรู้และแนวคิด รวมทั้งทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นกระบวนการศึกษาทั้งหมดให้เห็นภาพกว้างๆ ก่อน จากนั้นก็ให้ศึกษางานของรุ่นพี่ หรือของผู้ที่ได้เคยทำการศึกษาในแนวทางที่ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึง หรือในลักษณะที่เป็นพื้นฐานซึ่งนักศึกษาสามารถใช้ในการต่อยอดความรู้ได้ โดยเก็บรายละเอียดให้ทราบกว้างๆ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเรื่องอะไร เมื่อใด ใช้วิธีการศึกษาอย่างไร ได้ผลการศึกษาจากกระบวนการศึกษาออกมาเป็นอย่างไร มีจุดบกพร่องหรือมีข้อจำกัดอะไรอย่างใดบ้างที่นักศึกษาควรนำมาปรับปรุงและนำแนวคิดใหม่ๆ มาศึกษาได้อย่างไร

3. การเรียงลำดับ “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” ควรเรียงโดยการจัดลำดับเนื้อหาจากภาพรวมกว้างๆ แล้วค่อยๆ นำเข้ามาสู่ปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นกระบวนการศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาเป็นประเด็นๆ ตามความเหมาะสม แต่ละประเด็นมีส่วนในการนำเสนอผลงาน มีการอภิปรายหรือเขียนให้เห็นความเชื่อมโยงของเนื้อหาประเด็นแต่ช่วงแต่ตอน ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นกระบวนการศึกษาอย่างชัดเจนด้วย และต้องมีการสรุปแต่ละประเด็น และสรุปรวมในตอนท้ายสุดด้วยเพื่อให้เห็นสาระสำคัญของกระบวนการศึกษา

4. การนำเสนอ “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” นักศึกษควรวางแผนในการนำเสนอโดยเรียบเรียงเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอโดยใช้ถ้อยคำของนักศึกษาเอง ไม่ใช่ไปตัดต่อสาระสำคัญมาจากผลงานหรือเอกสารที่ไปคัดลอกของผู้อื่นมาแล้วนำมาตัดปะในเล่มปริญญาานิพนธ์ของนักศึกษา เพราะนอกจากภาษาที่ใช้ในการนำเสนอจะไม่ใช่ลักษณะเดียวกันโดยตลอดแล้ว ยังมีเรื่องของ “การละเมิดลิขสิทธิ์” อีกด้วย การตัดต่อในลักษณะ copy and paste นี้ก็จะทำให้งานของนักศึกษามีสภาพไม่ต่างจาก “ตัวต่อจิ๊กซอว์” ที่ต่อกันไม่สนิท โดยนำสาระมาเสนอด้วยการวางเรียงกันห่างๆ ไม่ได้มีการเรียงร้อยเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน เมื่อนักศึกษานำสาระมาวางเรียงกันห่างๆ ไม่เชื่อมต่อให้เป็นภาพเดียวกัน ก็ยิ่ง

จะทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วไม่เห็นภาพทางความคิดที่ชัดเจน และยากต่อการทำความเข้าใจว่า นักศึกษาต้องการจะบอกอะไรกับผู้อ่านผลงานของนักศึกษา

5. การจัดหมวดหมู่ในการนำเสนอ นั้น อาจนำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และอีกส่วนอาจนำเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้า สารนิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยของผู้อื่นที่ได้เคยศึกษางานในลักษณะที่มีความใกล้เคียง คล้ายคลึงหรือในลักษณะที่นักศึกษาจะใช้เป็นพื้นฐานในการต่อยอดความรู้ของนักศึกษา แต่ในการศึกษาระดับปริญญาตรี ก็ไม่ได้กำหนดเป็นการตายตัวว่าจะต้องนำเสนอแยกเป็น 2 ส่วนดังที่กล่าวมานี้ ที่นิยมทำกันมากก็คือ นำเสนอในลักษณะที่ไล่เรียงประเด็นสำคัญจากหัวเรื่องหรือชื่อเรื่องเป็นประเด็นๆ ไป โดยไม่ลืมที่จะเขียนให้มีความเชื่อมโยงระหว่างแต่ละประเด็นไปด้วย และมาจบที่การสรุปภาพรวมทั้งหมด

ความผิดพลาดที่มักพบเสมอๆ ซึ่งนักศึกษามักจะขาดการใส่ใจในการให้ความสำคัญก็คือ การเขียนนำเสนอเป็นท่อนๆ ว่าใครทำการศึกษารื่องอะไร ได้ข้อค้นพบเป็นประการใด โดยการขาดเชื่อมโยงระหว่างผลการศึกษารองแต่ละคน นอกจากนั้น ก็คือ การจบแบบห้วนๆ โดยขาดการสรุปให้เห็นว่า ผลการศึกษาของแต่ละคนที่นักศึกษได้หยิบยกมาใช้ในงานของนักศึกษานั้น ได้ผลการศึกษารองอย่างไร เกี่ยวเนื่องกับประเด็นที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่อย่างไร

ข้อสังเกตในการเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง”

1. การอ้างอิงบุคคล – บุคคลที่นักศึกษาจะใช้ในการอ้างอิงต้องเป็นผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ อย่างแท้จริง ไม่ใช่อ้างอิงนักศึกษาตัวเอง หรืออ้างอิงใครก็ไม่ทราบ ไม่มีที่มา ไม่มีประวัติแน่ชัดว่าเป็นผู้ที่ทรงคุณวุฒิหรือภูมิรู้ที่น่าเชื่อถือพอที่จะนำมาใช้เป็นบุคคลที่จะนำมาใช้อ้างอิงได้ แม้จะเป็นอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชา หรือในคณะเอง ก็ไม่สมควรจะใช้อ้างอิง ถ้าไม่จำเป็นจริงๆ เพราะผลงานของนักศึกษาจะถูกมองเสมือนว่า “หากินกันเองภายในครอบครัว” ไม่มีความสามารถที่จะออกไปหาบุคคลที่จะอ้างอิงได้จากโลกภายนอกเลยหรืออย่างไร

2. การอ้างอิงเอกสาร – นักศึกษาสมควรที่จะได้ใช้เอกสารที่เป็นแหล่งความรู้ในชั้นปฐมภูมิ คือ จากเอกสารต้นฉบับจริงๆ เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ก็ควรหาตัวเล่มจริงๆ มาอ้างอิง ไม่ใช่ไปอาศัยผลงานของคนอื่นที่ได้เคยอ้างอิงเอาไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว หรือเอกสารประเภทตำรา หรืองานเขียนก็เช่นกัน เช่น ในกรณีที่นักศึกษาใช้หนังสือชื่อ “กว่าจะเป็นสารคดี” ของ “ธีรภาพ โลหิตกุล” นักศึกษาก็ควรหาตัวเล่มจริงๆ มาใช้ ไม่ควรจะไปอาศัยจากที่คนอื่นได้เคยอ้างอิงเอาไว้ก่อนแล้วให้เป็นในลักษณะ “ธีรภาพ โลหิตกุล อ้างถึงใน.....” ซึ่งอาจจะกล่าวได้ง่ายๆ ว่าการอ้างอิงจากเอกสาร นักศึกษาไม่ควรจะต้องใช้วิธีการไปอ้างอิงงานของคนอื่นอีกทีหนึ่ง ไม่ควรมีคำว่า “อ้างถึงใน...” ให้แลดูจริงจังในผลงานของนักศึกษา

และในกรณีที่เป็นการอ้างอิงการสัมภาษณ์ นักศึกษาก็จะต้องใช้วิธีการอ้างอิงให้ทราบว่า นักศึกษาไม่ได้เป็นผู้ไปสัมภาษณ์มาเอง แต่เป็นการอ้างอิงการสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูลชั้น ปุถุติภูมิ คือ ไปคัดลอกของคนอื่นมาอีกทีอย่าได้ใช้วิธีการอ้างอิงให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจสับสนว่า นักศึกษาไปสัมภาษณ์มาเอง ซึ่งตัวเลขปี พ.ศ.จะเป็นตัวฟ้องว่า นักศึกษาอ้างอิงไม่ถูกต้อง เนื่องจากนักศึกษาเพิ่งจะเข้ามาศึกษาปีไหน และการสัมภาษณ์ได้เกิดขึ้นไปแล้วนานกว่าเวลาที่นักศึกษาเข้ามาศึกษาในระดับปริญญาตรี

3. ความทันสมัย – การอ้างอิงเอกสารให้นักศึกษาดูปี พ.ศ.ของต้นฉบับด้วยว่าเป็นเอกสารที่ทำการศึกษาไว้เมื่อปีใด ที่สมควรจะใช้ในการอ้างอิงก็เป็นผลงานที่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ล้าสมัยจนเกินไป หากเป็นผลงานที่เก่ามากแล้ว อาจมีความเปลี่ยนแปลง ผิดแผกแตกต่างด้วยเวลาที่ผ่านไปนาน ก็อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านตัวแปรหรือปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้ผลการศึกษางานที่นักศึกษานำมาใช้อ้างอิงไม่ถูกต้อง ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และทันสมัยอีกต่อไปแล้วก็เป็นได้

4. ความเกี่ยวข้อง – การที่นักศึกษานำผลงานของใครมาใช้ในการอ้างอิงนั้น ก็ควรพิจารณาให้ชัดเจนว่า ผลงานนั้นๆ มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่นักศึกษากำลังทำการศึกษายู่อย่างแท้จริง จึงจะนำมาใช้ในการอ้างอิง เพื่อให้เกิดประโยชน์กับการศึกษาของนักศึกษาอย่างแท้จริง

การเขียน “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” ที่สามารถอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจได้อย่างง่ายๆ ก็คือ เริ่มที่การมองประเด็นของหัวข้อหรือชื่อเรื่องที่นักศึกษได้วางประเด็นในการศึกษาเอาไว้แล้ว แล้วแตกประเด็นออกมาทีละประเด็น จากนั้นจึงหาแนวคิด ทฤษฎีหรือผลงานการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสารนิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ นั้นทีละประเด็นไป แต่สิ่งที่นักศึกษควรทำก็คือ ควรเขียนในลักษณะเชื่อมโยงเนื้อหาหรือสาระในแต่ละส่วนที่นักศึกษยกมานั้นให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และสัมพันธ์กับเนื้อหาของงานของนักศึกษาเองด้วย

2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

อีกหัวข้อหนึ่งที่อยู่ในบทที่ 2 นอกเหนือจาก “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” ก็คือหัวข้อ “วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา” ซึ่งในที่นี้ก็หมายถึง ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้หาคำตอบให้กับปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษานั้น นักศึกษาจะต้องใช้วัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง ซึ่งในส่วนนี้ก็ถือเป็นเรื่องของเทคนิคในการผลิตของแต่ละศาสตร์ แต่ละสาขาวิชาไป การเขียนหัวข้อ “วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา” ควรจะอยู่ในความดูแลหรือการให้คำแนะนำและเห็นชอบของอาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” ร่วมกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาทางด้านการผลิตตามแนวทางที่นักศึกษสนใจจะศึกษาด้วย โดยระบุให้ชัดเจนว่าวัสดุอุปกรณ์นั้นๆ คืออะไร รุ่นหรือ model อะไร มีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างไร อุปกรณ์เสริมหรือประกอบเป็นอะไร ต้องใช้จำนวนเท่าไร และนักศึกษควรทราบอย่างถ่องแท้ด้วยว่า เพราะเหตุใดจึงต้องใช้วัสดุอุปกรณ์เหล่านั้น ด้วยคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่มีความเฉพาะซึ่งเหมาะสมกับการสร้างเครื่องมือของนักศึกษาอย่างไร นักศึกษควรร่วมกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” เพื่อพิจารณานักศึกษควรขอคำแนะนำเรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่นักศึกษระบุจะใช้ในการสร้างเครื่องมือขึ้นจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชาทางด้านการผลิตท่านใด เช่น หากนักศึกษจำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ในการจัดแสงเป็นสำคัญในการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาก็จะได้แนะนำได้ถูกต้องว่านักศึกษควรขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชาด้านเทคนิคการจัดแสง เป็นต้น ซึ่งอาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาทางด้านเทคนิค หรือการผลิต จะได้มีส่วนร่วมกันพิจารณาว่า “วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา” ที่นักศึกษกำหนดไว้นั้น มีคุณสมบัติหรือ spec ของวัสดุอุปกรณ์ที่ต่ำเกินไป หรือสูงเกินไปหรือไม่ โดยอาจพิจารณาถึงความจำเป็นด้วยว่า วัสดุอุปกรณ์ชิ้นใดไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้ แต่นักศึกษกำหนดมา ก็อาจจะได้รับคำแนะนำให้ตัดออก หรือหากมีวัสดุอุปกรณ์ชิ้นใดที่มีความจำเป็นต้องใช้ แต่นักศึกษไม่ได้กำหนดมา ก็อาจจะได้รับคำแนะนำให้นักศึกษกำหนดเพิ่มเติมเข้าไว้ด้วย ทั้งนี้ นักศึกษควรพิจารณาด้วยว่าวัสดุอุปกรณ์นั้นๆ ทางสาขาวิชาฯ คณะฯ หรือมหาวิทยาลัยฯ มีไว้ให้บริการแก่นักศึกษาเพื่อขอยืมใช้ได้อย่างเพียงพอหรือไม่ด้วย เพราะถ้าหากไม่มีไว้ให้นักศึกษาใช้บริการ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาด้านเทคนิคหรือการผลิตก็อาจจะมีความจำเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้นักศึกษาได้วิธีการแก้ปัญหาเรื่อง “วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา” เช่น การใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างอื่นที่ให้ผลการใช้งานที่ใกล้เคียงกัน แต่หาง่ายหรือราคาถูกกว่า การหาเช่าวัสดุอุปกรณ์ หรือ การซื้อวัสดุอุปกรณ์ด้วยราคาที่แพงจนเกินกำลังซื้อของนักศึกษาและผู้ปกครอง ซึ่งอาจารย์อาจจะมีความเห็นของวัสดุอุปกรณ์ที่จะแนะนำให้นักศึกษาให้หาเช่าหรือซื้อได้อีกด้วย ซึ่งเป็นวิธีการแก้ปัญหาในกรณีที่วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการใช้นั้น ไม่มี หรือมีไม่เพียงพอที่จะให้นักศึกษายืมใช้เพื่อสร้างเครื่องมือในการหาคำตอบให้กับปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษา

บทที่ 4

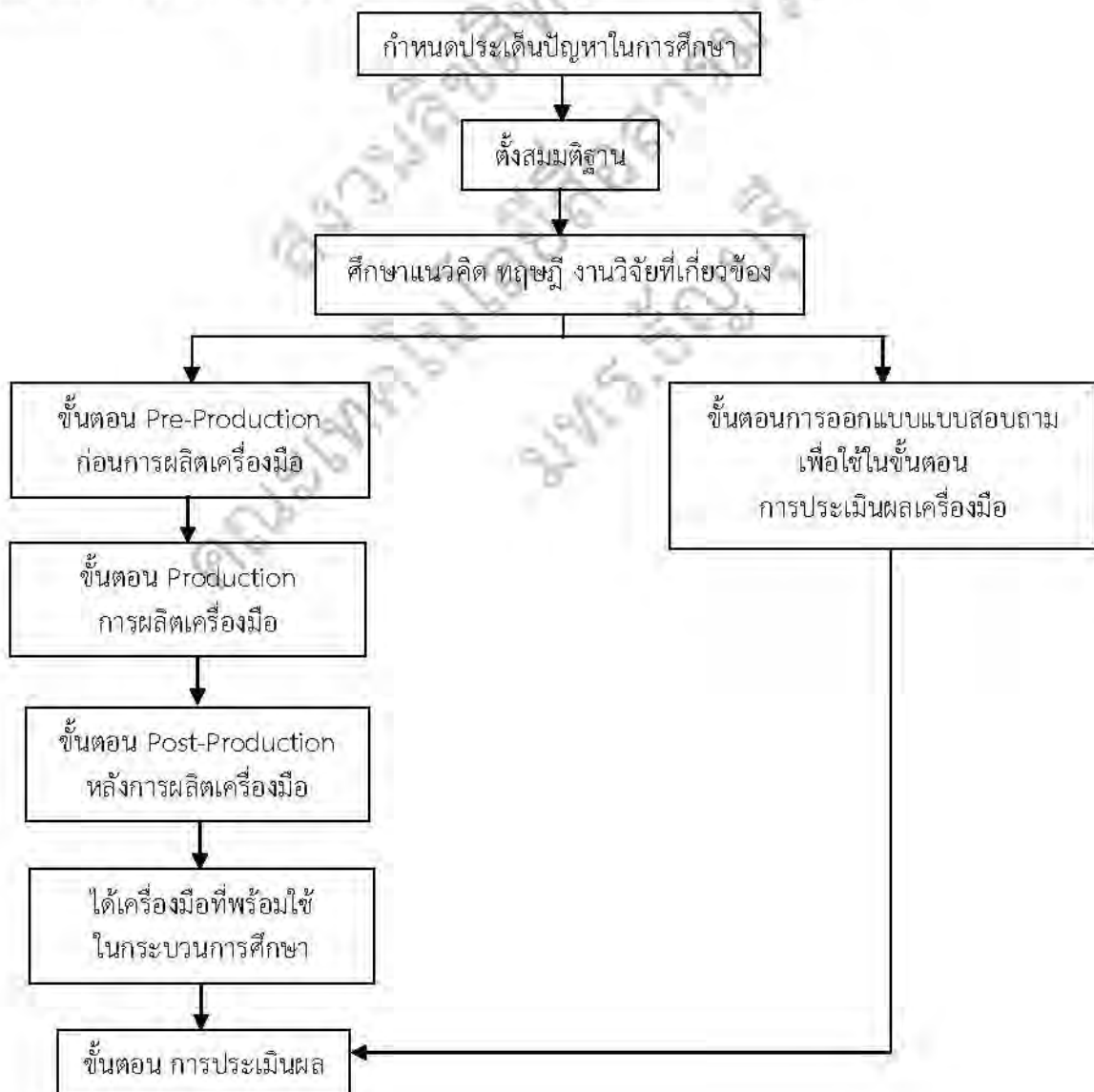
แนวทางในการเขียนบทที่ 3 วิธีการศึกษา ของปริญญาโท

เมื่อนักศึกษาเขียนบทที่ 2 “เอกสารที่เกี่ยวข้อง” จนเสร็จแล้ว ส่วนต่อไปก็คือ “วิธีการศึกษา” ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้ว่า “Research Methodology” ในส่วนนี้นักศึกษาต้องอธิบายอย่างคร่าวๆ ว่า จะดำเนินการกระบวนการศึกษาของตนอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่ง “คำตอบ” ให้กับ “ปัญหา” ที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษา

การเขียน “วิธีการศึกษา”

การเขียน “วิธีการศึกษา” ในบทที่ 3 นี้เป็นส่วนที่นักศึกษาจะต้องเขียนบรรยายถึงวิธีการศึกษาอย่างเป็นกระบวนการ เป็นขั้นตอนอย่างละเอียดว่าได้วางแผนในการศึกษาเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นกระบวนการศึกษาไว้อย่างไร โดยนิยมให้นักศึกษาเขียนเป็นผังหรือ flowchart แล้วอธิบายขยายความ flowchart ให้เข้าใจชัดเจนโดยละเอียดเป็นส่วนๆ ไป

FLOWCHART 1 ขั้นตอนการศึกษา

Flowchart 1 เป็น Flowchart ที่แสดงขั้นตอนการศึกษาของรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” ทั้งหมด โดยที่ 3 ขั้นตอนแรกนั้น ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 2 และบทที่ 3 กล่าวคือ

1. กำหนดประเด็นปัญหาในการศึกษา – ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 2 หัวข้อที่ 1 ความสำคัญของปัญหา
2. ตั้งสมมติฐาน – ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 2 หัวข้อที่ 3 สมมติฐานการศึกษา
3. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง – ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 3 หัวข้อที่ 1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ต่อจากขั้นตอนที่ 3 กระบวนการศึกษาก็จะแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ กระบวนการผลิต “เครื่องมือ” หรือ production ที่ใช้ในการหาคำตอบให้กับประเด็นปัญหาในการศึกษา กับกระบวนการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ประกอบกับ “เครื่องมือ” หรือ production เพื่อให้ได้คำตอบของกระบวนการศึกษานี้ ซึ่งนักศึกษาอาจจะดำเนินการขั้นตอนทั้ง 2 ด้านนี้ไปพร้อมๆ กันก็ย่อมได้ ไม่จำเป็นจะต้องรอให้ขั้นตอนการสร้าง “เครื่องมือ” หรือ production สำเร็จเสร็จสิ้นไปก่อน แล้วจึงค่อยมาดำเนินการขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากนักศึกษามีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และชัดเจนในกระบวนการศึกษาดังแต่เริ่มต้นมาแล้ว คือ ตั้งแต่เรื่องประเด็นปัญหา การตั้งสมมติฐาน ใส่เรียงมาจนกระทั่งถึงแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี การสร้างแบบสอบถามก็ไม่จำเป็นต้องรอให้ “เครื่องมือ” หรือ production สร้างเสร็จเสียก่อนก็ได้ เพราะนักศึกษาจะมีหลักในการสร้างแบบสอบถามที่สามารถทำได้เองถูกต้องด้วยตนเองเป็นเบื้องต้นแล้ว

กระบวนการในส่วนของการผลิต “เครื่องมือ” หรือการทำ production ในแต่ละสาขาวิชา ก็ย่อมมีความผิดแผกแตกต่างกันไปตามศาสตร์ของสาขาวิชานั้นๆ ซึ่งก็จะต้องอยู่ในความดูแล ให้คำแนะนำปรึกษาของอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้การเขียน Flowchart รวมไปถึงการอธิบายขยายความ Flowchart ตั้งแต่ขั้นตอนที่ 4 ถึงขั้นตอนที่ 6 เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชาต่อไป ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างของสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

Flowchart 1 ส่วนของ ขั้นตอนการสร้าง “เครื่องมือ” หรือ production ตั้งแต่ขั้นตอนที่ 4 ถึง 6 คือ

4. ขั้นตอน Pre-Production ก่อนการผลิตเครื่องมือ
5. ขั้นตอน Production การผลิตเครื่องมือ
6. ขั้นตอน Post-Production หลังการผลิตเครื่องมือ

ศาสตร์ส่วนใหญ่ของเทคโนโลยีสารสนเทศ มักเป็นศาสตร์ที่สมควรจะได้ยึดขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ไว้ให้ถูกต้องเสมอ โดยจะได้มี Flowchart 2 Flowchart 3 และ Flowchart 4 ที่จะแยกอธิบายทั้ง 3 ขั้นตอนนี้อย่างละเอียดต่อไปในแต่ละศาสตร์ แต่ละสาขาวิชา ว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องทำในแต่ละขั้นตอน ดังจะได้ยกตัวอย่างของศาสตร์ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงต่อไปในหัวข้อ Flowchart 2 Flowchart 3 และ Flowchart 4

7. ได้เครื่องมือที่พร้อมใช้ในกระบวนการศึกษา

เมื่อนักศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 4 – 6 เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว สิ่งที่เป็นผลสำเร็จออกมาก็คือ ขั้นตอนที่ 7 กล่าวคือได้ผลงานที่พร้อมจะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในกระบวนการศึกษาต่อไป ถ้าหากนักศึกษามีความเข้าใจในกระบวนการศึกษาเป็นอย่างดี ก็น่าจะดำเนินการถึงขั้นตอนที่ 7 นี้จนสำเร็จไปพร้อมๆ กับขั้นตอนที่ 8 คือ ได้ตัวแบบสอบถามที่พร้อมจะนำไปใช้ควบคู่กันไปกับผลงานที่ได้ในขั้นตอนที่ 7 เพื่อให้สามารถดำเนินการในขั้นตอนการประเมินผลต่อไปได้ทันทีเลย โดยไม่ต้องเสียเวลา แต่ถ้าหากนักศึกษามีกำลังที่ไม่เพียงพอจะทำงานสองขั้นตอนให้สำเร็จไปในช่วงเวลาเดียวกันได้ เมื่อได้ผลงานในขั้นตอนที่ 7 แล้วก็สามารถดำเนินการขั้นตอนที่ 8 ต่อไปได้ในภายหลัง ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นบ้างเล็กน้อย

8. ขั้นตอนการออกแบบแบบสอบถามเพื่อใช้ในขั้นตอนการประเมินผลเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 8 นี้จะได้กล่าวถึงอย่างละเอียดต่อไปในส่วนของ การอธิบาย Flowchart 5 ซึ่งได้กล่าวไปแล้วว่า หากนักศึกษามีความเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการศึกษารายวิชานี้ ก็จะสามารถดำเนินการออกแบบแบบสอบถาม ควบคู่ไปกับขั้นตอนการผลิต “เครื่องมือ” ในขั้นตอนที่ 4 - 6 ได้เลย

9. ขั้นตอนการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 9 เป็นขั้นตอนที่จะต้องให้ผลสำเร็จ 2 อย่างร่วมกัน คือ ตัว “เครื่องมือ” กับ “แบบสอบถาม” ซึ่ง รายละเอียดจะได้กล่าวถึงต่อไปในการอธิบาย Flowchart 6

FLOWCHART 2 ขั้นตอน Pre-Production ก่อนการผลิตเครื่องมือ

Flowchart 2 เป็น Flowchart ที่ขยายมาจากขั้นตอนที่ 4 ใน Flowchart 1 ซึ่งในศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชาที่ย่อมมีรายละเอียดที่ผิดแผกแตกต่างกันออกไป กรณีนี้ Flowchart 2 ที่ยกมาเป็นของสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ซึ่งจะได้อธิบายขยายความดังต่อไปนี้

4. ขั้นตอน Pre-Production ก่อนการผลิตเครื่องมือ

4.1 หาแนวคิดของงานที่จะดำเนินการผลิต – เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาจะต้องมีแนวคิดของงานหรือ production ที่จะผลิตเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบให้กับประเด็นปัญหาของกระบวนการศึกษา ดังจะดยกตัวอย่างต่อไปนี้

หากนักศึกษามีประเด็นปัญหาในการศึกษา คือ – *จะผลิตละครโทรทัศน์โดยใช้เทคนิคการจัดแสงแบบ High Key ประกอบสัญญาณประเภท Body Language ให้สามารถสื่อความหมายในเชิงลบ จะสามารถทำได้หรือไม่*

แนวคิดของงานหรือ production ในกรณีนี้ก็ คือ แนวคิดที่จะได้จากการตอบคำถามในลักษณะต่อไปนี้

- จะผลิตละครโทรทัศน์แนวใด (Comedy, Tragedy, Thriller,.....)
- จะผลิตละครโทรทัศน์ประเภทใด (Series, Serial, ตอนเดียวจบ)
- จะผลิตละครโทรทัศน์ความยาวเท่าใด (20 นาที, 30 นาที....)
- จะใช้การจัดแสงแบบ High Key อย่างไร (เฉพาะบางฉาก ความยาวกี่นาที, ทั้งเรื่อง....)
- จะใช้สัญญาณประเภท Body Language อย่างไร

ฯลฯ

4.2 เขียนเรื่องย่อละคร / คำโครงรายการ (Synopsis / Outline) – ถ้าในกรณีที่เป็นละครวิทยุ / ละครโทรทัศน์ ก็คือ ขั้นตอนการเขียนเรื่องย่อ แต่ถ้าเป็นรายการวิทยุ / รายการโทรทัศน์ ก็คือ ขั้นตอนการวางโครงร่างหรือเค้าโครงของรายการที่จะผลิต ซึ่งรายละเอียดของขั้นตอนนี้ นักศึกษาก็ควรจะได้ศึกษาผ่านมาแล้วในภาคการศึกษาก่อนหน้านี้

4.3 เขียนบทถ่ายทำ (Shooting Script) – เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาจะต้องเขียน ไม่ว่าจะ เป็นบทวิทยุกระจายเสียง หรือบทโทรทัศน์ก็ตาม (ถ้าเป็นวิทยุกระจายเสียง ก็คือ บทประเภทเต็มรูปแบบ) นักศึกษาจะต้องเขียนบทตามที่ได้ศึกษามาแล้ว บทที่เขียนในขั้นตอนนี้ เป็นบทที่พร้อมจะนำไปใช้ในการผลิตได้จริง

4.4 ทำ Script Breakdown – เป็นขั้นตอนที่นักศึกษานำบทในขั้นตอนที่ 4.3 มาปรับทำเป็นบทที่ระบุรายละเอียดต่างๆ ให้มีความสมบูรณ์และสะดวกต่อการเตรียมการผลิตจริง ถ้าเป็นวิทยุโทรทัศน์ก็คือ เมื่อได้บทในขั้นตอนนี้เรียบร้อยแล้วก็พร้อมที่จะ “ออกกอง” คือมีการระบุวันเวลา ระบุสถานที่ ระบุตัวบุคคลที่ต้องทำหน้าที่ต่างๆ ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ เทคนิคพิเศษ เสื้อผ้า แต่งหน้า ทำผม ฯลฯ สำหรับการผลิตผลงาน

4.5 การเตรียมการในส่วนต่างๆ ที่จำเป็น – เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ แม้ว่าจะดูว่าเป็นส่วนที่มีรายละเอียดปลีกย่อยมากมายก็ตาม แต่ถ้าขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไปแล้ว การทำงานก็จะไม่ราบรื่นหรือบางครั้งบางกรณีก็อาจจะทำให้เกิดความสับสนในการทำงานได้เลยทีเดียว ในกรณีของสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงที่ยกมาเป็นกรณีตัวอย่างนี้ การออกกองถ่ายทำผลงานทางโทรทัศน์สักหนึ่งเรื่องหรือหนึ่งรายการ ก็มีรายละเอียดในการเตรียมการมากมาย เช่น การคัดเลือกนักแสดง การจัดหาเสื้อผ้า การแต่งหน้า การทำผม การจัดหาสถานที่ในการถ่ายทำ พร้อมทั้งอุปกรณ์ประกอบฉาก การจัดเตรียมอุปกรณ์ในการถ่ายทำ ไม่ว่าจะ เป็นกล้อง หรือ อุปกรณ์ประกอบกล้อง หรืออื่นๆ การจัดหาบุคลากรที่จะช่วยปฏิบัติงานในหน้าที่ต่างๆ การจัดหางบประมาณ การ

จัดเตรียมยานพาหนะทั้งที่ใช้ในการขนส่งคนและอุปกรณ์ต่างๆ และที่จะใช้ในการถ่ายทำ การติดต่อเตรียมการเรื่องเอกสารต่างๆ เช่น เอกสารขอยืมอุปกรณ์ เอกสารขอใช้สถานที่ เอกสารการขออนุญาตของราชการออกนอกพื้นที่ เป็นต้น

4.6 การซักซ้อมเตรียมความพร้อม - เป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนจะไปสู่ขั้นตอนการผลิต หรือ production ขั้นตอนนี้ได้แก่ การซักซ้อมการแสดง หรือบทบาท และการซักซ้อมทีมงานที่จะออกไปถ่ายทำผลงาน รวมไปถึงการซักซ้อมคิวต่างๆ กับผู้ร่วมงานทุกฝ่าย ทุกคน ให้มีความพร้อมและเข้าใจทุกอย่าง ทุกประเด็นที่ถูกต้องตรงกัน

FLOWCHART 3 ขั้นตอน Production การผลิตเครื่องมือ

ขั้นตอน Production ก็คือขั้นตอนที่นักศึกษาลงมือปฏิบัติการในการสร้าง “เครื่องมือ” หรือผลิตผลงาน ซึ่งจะสามารถดำเนินการขั้นตอนนี้ได้ ก็ต่อเมื่อนักศึกษาได้ดำเนินการในขั้นตอน Pre-Production สำเร็จเรียบร้อยแล้วเท่านั้น ขั้นตอน Production นี้ก็มีความแตกต่างกันไปตามแต่ละสาขาวิชาเช่นกัน ที่ได้ยกมาเป็นตัวอย่างในกรณีนี้ก็จะเป็นขั้นตอน Production ในการผลิตรายการโทรทัศน์ ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

5. ขั้นตอน Production การผลิตเครื่องมือ

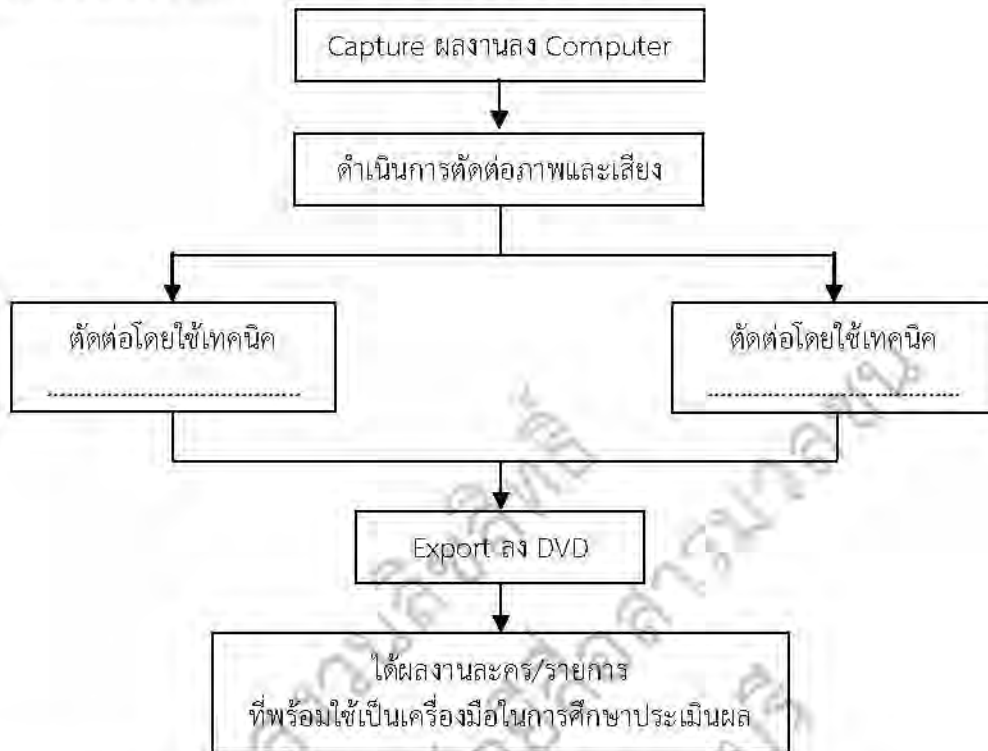
5.1 ประชุมทีมงานทุกฝ่ายเพื่อทำความเข้าใจก่อนดำเนินการถ่ายทำ - เป็นขั้นตอนที่จะสรุปแนวทางการปฏิบัติงานเป็นครั้งสุดท้ายก่อนลงมือปฏิบัติงาน อาจเป็นการตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ และของบุคลากรทุกฝ่าย ก่อนที่จะเริ่ม “เปิดกล้อง” เพื่อทำการผลิตผลงาน

5.2 ดำเนินการถ่ายทำ - เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานตามแผน ตามบท ที่ได้ทำไว้ตั้งแต่ต้นจนจบ หรือ “ปิดกล้อง” หรือที่นักศึกษามักเรียกว่า “ยกกอง”

5.2.1 และ 5.2.2 ถ่ายทำโดยใช้เทคนิค - ในการผลิตผลงานหรือในการถ่ายทำผลงานประเภทรายการโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็รายการโทรทัศน์ประเภทใดก็ตาม เจ็อนใจหรือข้อตกลงที่นักศึกษาได้สร้างขึ้นในการผลิตหรือสร้าง “เครื่องมือ” ตามหัวข้อการศึกษาของนักศึกษานั้น อาจมีเทคนิคบางอย่างที่ต้องใช้ในระหว่างการถ่ายทำ ซึ่งนักศึกษาเองก็ควรจะทราบและมีความรู้ความชำนาญในการใช้เทคนิคนั้นๆ ตามสมควรจากราที่ ได้ศึกษารายวิชาที่เกี่ยวข้องมาแล้ว เช่น เทคนิคการย้อมสีภาพด้วยการใช้เจลสีปิดหน้ากล้อง เทคนิคการใช้เลนส์มุมกว้างในการถ่ายทำภาพสถานที่ เป็นต้น หากเทคนิคที่นักศึกษาเลือกใช้เหล่านั้นเป็นเทคนิคที่ใช้ระหว่างการถ่ายทำ ก็ให้นำมาใส่ไว้ใน Flowchart ส่วนนี้

ในการกำหนดรายละเอียดในขั้นตอน Production นี้ นักศึกษาควรจะได้ปรึกษาอาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” และอาจารย์ที่ปรึกษางานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษา เพื่อช่วยกันกำหนดวิธีการในขั้นตอนนี้ให้เป็นที่ไปในลักษณะเฉพาะของศาสตร์ในสาขาวิชานั้นอย่างถูกต้องและเหมาะสมด้วย

FLOWCHART 4 ขั้นตอน Post-Production หลังการผลิตเครื่องมือ

หลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือหรือ Production แล้วก็เป็นขั้นตอน Post-Production ซึ่งก็เช่นเดียวกันกับขั้นตอน Pre-Production และขั้นตอน Production ที่จะมีความผิดแผกแตกต่างกันไปตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา ดังที่ได้แนะนำไปแล้วว่านักศึกษาคงจะได้ปรึกษาอาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” และอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาซึ่งเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษาอยู่ เพื่อจะได้ร่วมกันกำหนดว่าจะเขียนข้อความลงใน Flowchart ขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นตอนนี้อย่างไรให้มีความเหมาะสมกับศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา

เมื่อนักศึกษาได้ดำเนินการในขั้นตอน Production เสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็เป็นขั้นตอน Post-Production ซึ่งกรณีที่ยกมาเป็นตัวอย่างนี้เป็นขั้นตอนหลังการผลิตรายการโทรทัศน์ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

6. ขั้นตอน Post-Production หลังการผลิตเครื่องมือ

6.1 Capture ผลงานลง Computer – เป็นขั้นตอนเริ่มต้นของการตัดต่อภาพและเสียง คือ การถ่ายโอนไฟล์ผลงานที่ได้ถ่ายทำมาแล้วลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการตัดต่อภาพและเสียง รวมถึงการเพิ่มเทคนิคต่างๆ ลงไปในเนื้อหา

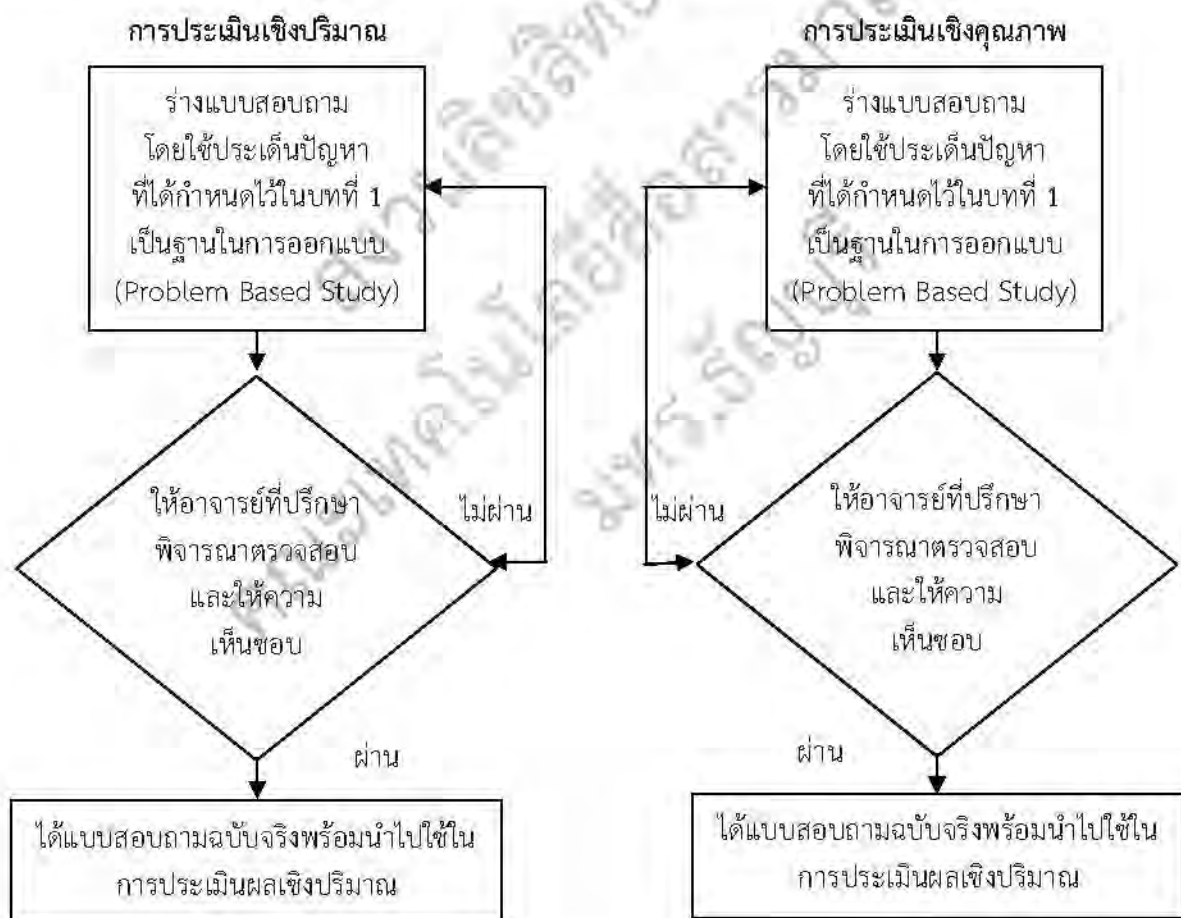
6.2 ดำเนินการตัดต่อภาพและเสียง – เป็นขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ภาพและเสียงตรงตามที่ได้กำหนดไว้ในบทที่เขียนไว้ก่อนการผลิตรายการ

6.2.1 และ 6.2.2 **ตัดต่อโดยใช้เทคนิค** – เทคนิคที่ใช้ในขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นเทคนิคที่เกิดขึ้นในช่วงตอนของการ Post-Production ไม่ใช่เทคนิคที่นักศึกษาใช้ในระหว่างการผลิตผลงานหรือในขั้นตอน Production ดังนั้นการเขียนอธิบายการทำงานก็ควรแยกแยะให้ได้ว่า เทคนิคใดเป็นเทคนิคในขั้นตอนใด เช่น เทคนิคการย้อมสีภาพด้วยการใช้โปรแกรม การทำผลพิเศษหรือ special effects โดยการใช้โปรแกรม เป็นต้น การดำเนินการตัดต่อภาพและเสียงรวมถึงการใช้เทคนิคต่างๆ ในช่วงตอนนี้ นักศึกษาก็จะต้องทำตามหลักวิชาการตัดต่อภาพและเสียงที่ได้ศึกษาไปแล้วในภาคการศึกษาก่อนๆ

6.3 **Export ลง DVD** – เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดต่อภาพและเสียง เมื่อเสร็จสิ้นการตัดต่อภาพและเสียง รวมทั้งการใช้เทคนิคต่างๆ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้ว ก่อนจะเป็น output สุดท้ายให้สามารถนำไปเปิดให้ชมกันได้ ก็จะต้องมีการ export ไฟล์ผลงานที่สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์แล้วนั้นให้ออกมาในรูปแบบของแผ่น DVD

7. **ได้ผลงานละคร / รายการที่พร้อมใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาประเมินผล** – เป็นผลผลิตสำเร็จออกมาเรียบร้อย พร้อมนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาประเมินผลซึ่งเป็นขั้นตอนต่อไป

FLOWCHART 5 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการประเมินผลเครื่องมือ

Flowchart 5 เป็นขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผล “เครื่องมือ” ที่นักศึกษาได้สร้างขึ้นมาสำหรับหาคำตอบให้กับปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษานี้

ก่อนจะกล่าวถึงการสร้างแบบสอบถาม นักศึกษาควรทำความเข้าใจเรื่องวิธีการศึกษาให้ถ่องแท้เสียก่อนว่ามีวิธีการศึกษาอย่างไรบ้าง และแต่ละวิธีมีวิธีการหรือกระบวนการอย่างไร

ประการสำคัญเหนืออื่นใดเกี่ยวกับวิธีการศึกษาก็คือ นักศึกษาจะต้องตระหนักสำนึกเสมอว่า กำลังศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง” ไม่ใช่รายวิชา “การผลิต” ดังนั้นวิธีการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง” จึงมีความแตกต่างจากวิธีการศึกษารายวิชา “การผลิต” และผลสำเร็จของการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง” ก็คือ ผลสำเร็จที่วัดจากความสามารถในการดำเนินกระบวนการศึกษาได้อย่างถูกต้อง มีระบบ มีหลักการ มีเหตุผล มีการอ้างอิง มีการทดสอบ ทดลอง มีการประเมินผลการดำเนินการตามกระบวนการศึกษานั้น ไม่ใช่วัดจากผลสำเร็จของกระบวนการศึกษา ที่จะต้องชี้วัดว่า งานของนักศึกษาจะต้องประสบความสำเร็จเสมอไป คำตอบที่ได้รับจะต้องเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ในสมมติฐานการศึกษาเสมอไป หรือวัดจากความต้องการสมบูรณ์ของ “เครื่องมือ” หรือตัวผลงาน (Production) ที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในกระบวนการศึกษา ที่จะต้องมีความสมบูรณ์เลิศเลอ หากที่ติไม่ได้ หากนักศึกษาพบว่าคำตอบที่ได้รับจากการประเมินผลเครื่องมือที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของนักศึกษานั้นไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น ก็ไม่ได้หมายความว่านักศึกษาประสบความสำเร็จล้มเหลวในรายวิชานี้ เพียงแต่นักศึกษาจะต้องมีบทอภิปรายผลเพิ่มเติมว่า เป็นเพราะสาเหตุใด คำตอบที่ได้รับจริงจึงไม่ตรงตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ นักศึกษาก็สามารถจบงานในรายวิชานี้ได้เช่นเดียวกัน นักศึกษาควรเข้าใจในประเด็นนี้ เพื่อจะได้มีอิสระในการดำเนินการตามกระบวนการศึกษาโดยไม่มีความกดดัน ตั้งเครียดในเรื่องของผลสุดท้ายของการประเมิน ซึ่งอาจนำมาซึ่งการศึกษาที่ผิดกระบวนการ เช่น นักศึกษาอาจจะไปปรับแต่งข้อมูลตัวเลขต่างๆ ให้ไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ตรงตามสมมติฐาน การกระทำเช่นนั้นเป็นการทำผิดกระบวนการศึกษา ซึ่งไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาอย่างแท้จริง นับเป็นความเสียหายของการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

“วิธีการศึกษา” มีอยู่ด้วยกันหลากหลายรูปแบบ แต่โดยมากมักพบอยู่ 2 วิธีใหญ่ๆ คือ

1. วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ หรือ Quantitative Method คือ วิธีการศึกษาที่ใช้การเก็บข้อมูลในรูปแบบของการชั่ง ตวง วัด ออกมาเป็นสถิติ ตัวเลข ซึ่งสามารถนำมาใช้วิเคราะห์โดยสูตร หรือวิธีการต่างๆ ได้หลากหลายวิธี ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ (Percentage) ไปจนถึงสูตรคำนวณที่ยากซับซ้อน ซึ่งให้ค่าของความละเอียดลึกซึ้งแตกต่างกันไป ส่วนจะใช้วิธีการคำนวณอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทหรือนักศึกษาจะพิจารณาว่า งานของนักศึกษาสมควรจะใช้สูตรใดเพื่อให้บรรลุผลที่มีความละเอียดลึกซึ้งเพียงใด และต้องการค่าการคำนวณที่จะยอมให้มีความคลาดเคลื่อน หรือผิดเพี้ยนเบี่ยงเบนไปได้มากน้อยเพียงใด โดยผลงานปริญญาโทหรือนักศึกษาระดับปริญญาตรีแต่ละเรื่องจะเน้นย้ำความละเอียดลึกซึ้งแตกต่างกัน ต้องการค่าผลการคำนวณที่ยอมให้มีความคลาดเคลื่อน หรือเบี่ยงเบนได้มากน้อยไม่เท่ากัน งานแต่ละชิ้นอาจมีลักษณะที่ต้องการผลการคำนวณระดับจุลภาคหรือมหภาคที่แตกต่างกัน หากงานใดที่จำเป็นต้องมีการวัดประเมินผลถึงระดับมหภาคเทียบเท่าระดับภูมิภาค หรือระดับชาติ ก็จำเป็นต้องใช้สูตรคำนวณที่ละเอียดลึกซึ้งอย่างมาก แต่ถ้างานใดไม่มีความจำเป็นต้องวัดประเมินผลถึงขนาดนั้น การใช้วิธีการคำนวณเป็นค่าร้อยละหรือ percentage ก็น่าจะเพียงพอ ทั้งนี้ต้องอยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทหรือนักศึกษาด้วยว่าจะมีความเห็นชอบให้มีการวัดประเมินผลในระดับใด ละเอียดลึกซึ้งเพียงใด สมควรใช้วิธีการวัดประเมินผลในลักษณะใด ซึ่งวิธีการคำนวณในลักษณะต่างๆ นี้ นักศึกษาควรจะได้ศึกษามาแล้วจากรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” หรือรายวิชาที่เกี่ยวกับ “การวิจัย” หรือ “สถิติ” นักศึกษาควรจะได้รู้จักและเข้าใจถึงวิธีการคำนวณในลักษณะต่างๆ ที่หลากหลายเพียงพอสำหรับระดับปริญญาตรี เพื่อให้ให้นักศึกษามีตัวเลือกในการใช้ในกระบวนการศึกษาอย่างเหมาะสมด้วย

2. วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ หรือ Qualitative Method คือ วิธีการศึกษาที่เน้นการเก็บข้อมูลที่ไม่สามารถชั่ง ตวง วัด ออกมาเป็นสถิติ ตัวเลขได้ แต่ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเชิงคุณภาพนี้จะอยู่ในรูปของข้อความจากการสัมภาษณ์ การสนทนา หรือข้อความจากการบันทึกสิ่งที่ได้สังเกต ส่วนมากวิธีที่นักศึกษามักใช้ก็คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือ In-depth Interview การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม หรือ Focus Group Interview นอกจากนั้น

ก็ยังมี การสังเกตแบบมีส่วนร่วม หรือ Participant Observation รวมถึง การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม หรือ Non-Participant Observation

วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ หรือ Qualitative Method นี้ เพิ่งจะได้นำมาใช้ในกระบวนการศึกษาควบคู่ไปกับวิธีการศึกษาเชิงปริมาณ หรือ Quantitative Method ไม่นานนัก ถือเป็นเรื่องที่ดี เพราะนอกจากนักศึกษาจะได้มีโอกาสศึกษาและฝึกปฏิบัติในกระบวนการศึกษาที่เป็นเชิงปริมาณแล้ว ก็ยังจะได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติในกระบวนการที่เป็นเชิงคุณภาพอีกด้วย นอกจากนี้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพยังมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับในกรณีที่ผลการประเมินด้วยวิธีการศึกษาเชิงปริมาณยังมีบางข้อ บางประเด็นที่ไม่สามารถใช้ตอบปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญในการศึกษาได้ ผลจากการประเมินด้วยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพก็จะเป็นตัวช่วยที่สามารถช่วยในการอธิบายผลในส่วนดังกล่าวนั้นได้เป็นอย่างดี ทำให้ผลงานปริญญาโทของนักศึกษามีความน่าเชื่อถือ มีคุณค่า และมีประโยชน์มากยิ่งขึ้นด้วย เช่น ในกรณีที่ผลการตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นวิธีการศึกษาเชิงปริมาณบางข้อ ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายของนักศึกษาส่วนใหญ่ตอบแบบสอบถามได้ผลออกมาน้อยกว่าที่คาดไว้ คือไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เกิดเป็นความผิดพลาด นักศึกษาสามารถใช้คำตอบจากการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ มาเป็นข้ออธิบายถึงสาเหตุที่ผลการตอบแบบสอบถามในเชิงปริมาณไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ ให้มีความกระจ่างแจ้งว่าเพราะเหตุใดจึงไม่ได้ผลตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ เมื่ออธิบายผลเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาก็สามารถจบงานของตนได้ เช่นเดียวกับในกรณีที่ผลการตอบแบบสอบถามเป็นไปตามที่คาดไว้ ตามที่ตั้งสมมติฐานไว้เช่นเดียวกัน

8. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการประเมินผลเครื่องมือ

8.1 การประเมินผลเชิงปริมาณ

8.1.1 ร่างแบบสอบถามโดยใช้ประเด็นปัญหาที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 1 เป็นฐานในการออกแบบ (Problem Based Study) – การร่างแบบสอบถามหรือการตั้งคำถามในแบบสอบถามเป็นขั้นตอนที่นักศึกษาจะต้องย้อนกลับไปทบทวนดู “ปัญหา” ที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษาของตนเองเสียก่อนว่าเมื่อเริ่มต้นที่จะศึกษาหรือจะคิดทำผลงานปริญญาโทครั้งนี้ “อะไรคือปัญหา” ที่นักศึกษาได้เริ่มต้นเอาไว้ ต้องไม่ลืมว่าวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่นักศึกษาได้ตั้งไว้ ไม่ว่าจะใช้เทคนิควิธีในการเขียนอย่างไรก็ตาม โดยสรุปแล้วก็ล้วนแต่เป็นไปเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับ “ปัญหา” ที่อยู่ในส่วนที่ 1 ของบทที่ 1 หรือบทนำทั้งสิ้น เมื่อนักศึกษามีความเข้าใจชัดเจนในประเด็นปัญหาแล้ว การตั้งคำถามในแบบสอบถามก็จะไม่ใช่เรื่องยุ่งยากที่น่ากังวลอะไร เพียงแต่นักศึกษาอยากรู้ อยากรูพิสูจน์ หรือสงสัยประเด็นใดไว้ในบทที่ 1 ก็นำข้อที่อยากรู้ อยากรูพิสูจน์ หรือมีความสงสัยนั้นมาตั้งเป็นคำถามในแบบสอบถามในส่วนนี้เท่านั้นเอง ไม่มีความจำเป็นจะต้องคิดหรือสร้างสรรค์ปั้นแต่งคำถามอะไรที่แปลกใหม่หรือนอกเหนือจากที่ต้องการรู้ ต้องการพิสูจน์ หรือสงสัยไว้ในบทที่ 1 เลย สาเหตุที่นักศึกษาไม่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ปั้นแต่งข้อคำถามในแบบสอบถามให้มีความแปลกใหม่หรือนอกเหนือจากที่ต้องการรู้ ต้องการพิสูจน์หรือมีข้อสงสัยนั้นก็เพราะว่า...

- การแต่งคำถามในแบบสอบถามที่ไม่มีความเกี่ยวข้องใดๆ กับ “ปัญหา” ในบทที่ 1 เท่ากับเป็นการแต่งคำถามที่ไม่สามารถทำให้ได้คำตอบที่จะไปตอบ “ปัญหา” ในบทที่ 1 ได้เลย ถือว่าเป็นคำถามที่ไม่ตอบโจทย์ในกระบวนการศึกษา ไม่สามารถจบงานปริญญาโทได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการสูญเปล่าในการออกแบบสอบถามในลักษณะเช่นว่านี้

- การแต่งคำถามในแบบสอบถามที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ไปถึงขั้นตอนการอธิบายผล ซึ่งจะต้องมีการอ้างอิงเทียบเคียงกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่นักศึกษาได้ทำการศึกษาไว้แล้วในบทที่ 2 ซึ่งถ้าหากว่านักศึกษาแต่งคำถามในแบบสอบถามโดยไม่ได้ใช้ “ปัญหา” เป็นฐานในการแต่งคำถาม คำตอบที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามก็จะเป็นคำตอบที่นักศึกษาไม่สามารถนำมาอธิบายผลได้เลย เนื่องจากไม่มี

แนวคิด ทฤษฎีในบทที่ 2 มารองรับ (และสาเหตุที่ไม่มีแนวคิด ทฤษฎีในบทที่ 2 มารองรับ ก็เพราะเรื่องหรือประเด็นที่ถามนี้ ไม่ใช่คำถามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นักศึกษามีความอยากรู้ อยากพิสูจน์ หรือสงสัยมาตั้งแต่แรกเริ่ม จึงไม่ใช่คำถามที่จะได้คำตอบสำหรับ “ปัญหา” ในบทที่ 1 นั้นเอง) ดังตัวอย่างที่จะได้ยกกรณีของสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ดังต่อไปนี้

นักศึกษาได้ทดลองใช้วิธีการ *split screen* และการใช้ *2D animation* ในการผลิตรายการสารคดีท่องเที่ยวเชิง *adventure* เพื่อสื่อความหมายถึงกิจกรรมในเนื้อหาของสารคดีนั้น แต่นักศึกษากลับไปตั้งคำถามในแบบสอบถามว่า “ผู้ดำเนินรายการสารคดีนี้แต่งกายเหมาะสมกับรายการหรือไม่ เพียงใด” และ “ผู้ดำเนินรายการสารคดีนี้ใช้ถ้อยคำภาษาที่เหมาะสมกับการดำเนินรายการหรือไม่ เพียงใด”

จะเห็นได้ว่า คำถามทั้งสองข้อนี้ไม่ได้มีส่วนหนึ่งส่วนใดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่นักศึกษาได้ตั้งไว้ในตอนแรกเริ่มที่จะศึกษาเรื่องนี้เลย ดังนั้นหากยังคงจะใช้คำถามทั้งสองข้อนี้ในแบบสอบถาม เมื่อผู้ชมกลุ่มเป้าหมายได้รับชมรายการสารคดีของนักศึกษาแล้วทำการตอบแบบสอบถามนั้น คำตอบที่จะได้ออกมาไม่ว่าจะเป็นคำตอบเชิงบวกหรือคำตอบเชิงลบก็ตาม นักศึกษาจะไม่สามารถนำคำตอบนั้นไปอภิปรายผลโดยอ้างอิงเทียบเคียงกับแนวคิด ทฤษฎีใดๆ ในบทที่ 2 ได้เลย เพราะในบทที่ 2 นั้นไม่มีแนวคิด ทฤษฎีใดๆ ในบทที่ 2 เลยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการแต่งกายหรือการใช้ถ้อยคำภาษาในการดำเนินรายการของผู้ดำเนินรายการ และสาเหตุที่ในบทที่ 2 นั้นไม่มีแนวคิด ทฤษฎีใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการแต่งกายหรือการใช้ถ้อยคำภาษาในการดำเนินรายการของผู้ดำเนินรายการก็เพราะว่า เรื่องนี้หรือประเด็นนี้ ไม่ได้เป็น “ปัญหา” ที่นักศึกษาต้องการทราบ ต้องการพิสูจน์ หรือมีความสงสัยที่จะศึกษามาตั้งแต่แรกเริ่มแล้วนั่นเอง

กรณีที่ยกมาเป็นตัวอย่างนี้ การแต่งคำถามควรจะถามเฉพาะในประเด็นที่สามารถตอบใจหรือสามารถหาคำตอบให้กับปัญหาในบทที่ 1 ได้ เพียงเท่านั้นก็ถือว่าเพียงพอแล้ว กล่าวคือ ควรถามในประเด็นที่จะหาคำตอบว่า “การใช้วิธีการ *split screen* และการใช้ *2D animation* ในการผลิตรายการสารคดีท่องเที่ยวเชิง *adventure* สามารถสื่อความหมายตามที่ต้องการได้หรือไม่ เพียงใด” นั้นเอง

อีกตัวอย่างหนึ่งที่จะหยิบยกมาให้เกิดความเข้าใจในการแต่งคำถามในแบบสอบถามเพื่อใช้ในการประเมินผลเชิงปริมาณก็คือ

นักศึกษาจะผลิตรายการละครโทรทัศน์แนว *Comedy* โดยใช้เทคนิค *out of focus* เพื่อสื่อความหมายถึงความไม่เข้าใจกันของบุคคล ว่าสามารถทำได้หรือไม่ เพียงใด ถ้านักศึกษาแต่งคำถามในแบบสอบถามว่า “ของขวัญที่พระเอกนำไปมอบให้นางเอกในวันเกิด มีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด” ก็ถือว่าเป็นคำถามที่ไม่เกี่ยวกับ “ปัญหา” เลยแม้แต่น้อย ทั้งยังไม่สามารถนำคำตอบที่ได้จากการตอบแบบสอบถามข้อนี้ไปอภิปรายผลอ้างอิงเทียบเคียงกับแนวคิด ทฤษฎีในบทที่ 2 ได้เลย เพราะในบทที่ 2 นั้นก็จะไม่ปรากฏแนวคิด ทฤษฎีใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความเหมาะสมของของขวัญที่จะนำไปมอบให้กันในวันเกิดเลย หากจะแต่งคำถามให้สามารถตอบใจประเด็นปัญหาได้อย่างถูกต้อง ก็ควรแต่งคำถามว่า “การใช้เทคนิค *out of focus* ในฉากที่... ฉากที่... ฯลฯ สามารถสื่อความหมายถึงการที่นางเอกไม่เข้าใจในตัวพระเอกได้หรือไม่ เพียงใด” คำตอบที่จะได้จากคำถามนี้จึงจะสามารถตอบใจ “ปัญหา” ได้ดีกว่าที่จะตั้งคำถามที่ “นอกเรื่อง” ซึ่งไม่เกี่ยวข้องอะไรกับสิ่งที่ต้องการศึกษาเลย

ประเด็นที่นักศึกษามักสอบถามเสมอๆ อีกประเด็นก็คือ แบบสอบถามเชิงปริมาณนี้นักศึกษาควรจะต้องตั้งคำถามอย่างน้อยกี่ข้อ ซึ่งคำตอบสำหรับประเด็นคำถามนี้ก็คือนักศึกษาไม่ควรเป็นกังวลกับจำนวนของข้อคำถามที่จะถามในแบบสอบถาม เพราะจำนวนของข้อคำถามจะมีมากหรือน้อยนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องอยู่ในดุลยพินิจของนักศึกษาเอง เนื่องจากนักศึกษาเป็นผู้ทำการศึกษา หากคำถามที่นักศึกษาแต่งไปนั้นมีจำนวนน้อย

เกินไป ถ้ามได้ไม่ครอบคลุมหรือถามแล้วจะไม่สามารถรับคำตอบที่ทำให้ “ปัญหา” กระจ่างแจ้งได้ ก็ถือเป็นความผิดพลาด เป็นความยุ่งยากของนักศึกษาเอง แต่ถ้าแต่งข้อคำถามมากข้อจนเกินไป ก็จะกลายเป็นคำถามที่ฟุ้งซ่านเกินความจำเป็นไป คำตอบที่ได้จากแบบสอบถามก็จะไม่สามารถมุ่งประเด็นให้เข้าเป้าที่จะตอบ “ปัญหา” ได้เช่นเดียวกัน “ความพอดี” จึงเป็นสิ่งที่นักศึกษาจะต้องหาให้พบด้วยตนเองว่า อยู่ที่กี่ข้อ จึงจะได้คำตอบที่นำไปตอบโจทย์ “ปัญหา” ได้ ซึ่งนักศึกษาแต่ละกลุ่ม การศึกษาแต่ละหัวข้อเรื่อง ก็มีประเด็นที่ทำให้การแต่งข้อคำถามในแบบสอบถามมีจำนวนข้อที่เหมาะสมมากน้อยแตกต่างกันไป ไม่สามารถกำหนดกะเกณฑ์ตายตัวลงไปได้ว่า ไม่น้อยกว่ากี่ข้อ หากสามารถตั้งคำถามได้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษา ต้องการทราบ ต้องการพิสูจน์ หรือมีความสงสัยได้ครบถ้วนทุกประเด็นแล้ว ก็ถือว่าใช้ได้ ไม่จำเป็นต้องไปกังวลหรือกดดันว่าจะต้องแต่งคำถามให้ได้เท่านั้นเท่านี้ข้อ

ในส่วนของการแต่งคำถามที่มีลักษณะเป็นเชิง “ประชากรศาสตร์” เช่นคำถามที่ถามว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศใด อายุเท่าไร ระดับการศึกษาระดับใด ประกอบอาชีพอะไร ฯลฯ นั้น ขอให้ นักศึกษา กลับไปอ่านบทพจนานุกรมเรื่อง “ขอบเขตการศึกษา” ซึ่งเป็นหัวข้อที่ 4 ในบทที่ 2 ของคู่มือนี้ จะสามารถสรุปได้ว่า ไม่เป็นการบังคับแต่ประการใดว่านักศึกษาจะต้องแต่งคำถามในลักษณะดังกล่าว เพียงแต่ถ้าหากประเด็นปัญหาของนักศึกษามีขอบเขตการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสารที่จะต้องมีความสัมพันธ์เฉพาะในเชิงประชากรศาสตร์ที่บังคับหรือจำกัดว่าต้องเป็นเพศใดเท่านั้น มีอายุในช่วงใดเท่านั้น หรือมีการศึกษาในระดับใดเท่านั้น เช่น กรณีรายการโทรทัศน์ที่แสดงภาพรุนแรงหรือมีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมสำหรับทุกเพศทุกวัยเป็นการทั่วไป นักศึกษาก็สามารถแต่งข้อคำถามเกี่ยวกับผู้รับสารในเชิงประชากรศาสตร์ได้ แต่เมื่อมีการแต่งคำถามในแบบสอบถามในเชิงประชากรศาสตร์แล้ว ผลหรือคำตอบที่ได้รับกลับมา นักศึกษาจะต้องนำไปอภิปรายผลให้เกิดความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันด้วย ไม่ใช่ถามแล้วได้คำตอบแล้วก็ไม่นำคำตอบไปทำอะไร และทั้งนี้ทั้งนั้นนักศึกษาก็ต้องไม่ลืมว่า การที่จะแต่งคำถามในเชิงประชากรศาสตร์นั้น จะต้องเป็นประเด็นปัญหาที่นักศึกษาได้ตั้งโจทย์เอาไว้ตั้งแต่ตอนต้น คือเป็นส่วนหนึ่งของ “ปัญหา” ในบทที่ 1 มาตั้งแต่เริ่มแรกแล้ว ไม่ใช่ทำไปทำมาแล้วเพิ่งจะนึกขึ้นมาได้ในตอนที่แต่งข้อคำถามในแบบสอบถามว่า น่าจะตั้งคำถามเชิงประชากรศาสตร์ด้วย เพราะดูเก๋เก๋ดี หรือเพราะเห็นเพื่อนกลุ่มอื่นตั้งคำถามในลักษณะนี้กันก็เลยอยากจะทำบ้าง โดยไม่ได้พิจารณาว่างานของตนนั้นมีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องตั้งคำถามในลักษณะนี้

และหากว่างานปริญญาโทของนักศึกษามีประเด็น “ปัญหา” ที่มีลักษณะในเชิงการศึกษาเปรียบเทียบว่า เนื้อหาของสารที่นักศึกษาใช้เทคนิค A กับเทคนิค B ประกอบกันในการผลิตสารออกมา หากนำเสนอกับผู้รับสารกลุ่ม ก. และผู้รับสารกลุ่ม ข. แล้ว กลุ่มใดจะสามารถรับรู้และเข้าใจเนื้อหาของสารได้ถูกต้องตรงกับที่ผู้ส่งสารตั้งใจจะส่งไปมากกว่ากัน ในกรณีนี้ก็สมควรอย่างยิ่งที่นักศึกษาจะได้แต่งข้อคำถามเกี่ยวกับผู้รับสารในเชิงประชากรศาสตร์ เพื่อจะได้นำข้อมูลคำตอบที่ได้รับทั้งสองด้านนั้น ไปอภิปรายผลต่อไป โดยการอภิปรายผลนั้นก็จำเป็นอย่างยิ่งเช่นเดียวกันที่นักศึกษาจะต้องอภิปรายผลในเชิงเปรียบเทียบด้วยว่า ผู้รับสารกลุ่ม ก. กับผู้รับสารกลุ่ม ข. มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไรในการรับรู้และเข้าใจความหมายของสารที่ส่งไป

8.1.2 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบ – หลังจากที่นักศึกษาได้ร่างแบบสอบถามเชิงปริมาณเสร็จสิ้นแล้ว ให้นักศึกษานำร่างแบบสอบถามนั้นส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทจะได้นำเอาประเด็นปัญหาในบทที่ 1 เป็นพื้นฐานในการตรวจสอบว่า นักศึกษาได้ตั้งคำถามในแบบสอบถามตรงกับประเด็นปัญหาในบทที่ 1 หรือไม่ เพียงใด มีคำถามใดหรือไม่ที่ออกนอกกลุ่มนอกทาง ไม่เกี่ยวกับประเด็นปัญหา หรือยังขาดคำถามใดหรือไม่ที่ควรจะมี แต่ยังไม่ได้ถามเพื่อให้ได้คำตอบที่จะสามารถตอบโจทย์ประเด็นปัญหาได้ครบถ้วน โดยที่นักศึกษาไม่จำเป็นต้องไปหาอาจารย์ท่านอื่นที่ตนไม่ได้อยู่ในความดูแลเพื่อขอให้ตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามเลย เนื่องจากอาจารย์ทุกท่านก็ล้วนมีนักศึกษาที่จะต้องดูแลเรื่องปริญญาโทอยู่แล้ว และประการสำคัญคืออาจารย์ท่าน

อื่นนั้นไม่ได้ “ร่วมงาน” กับนักศึกษาตั้งแต่แรกเริ่ม จึงไม่สามารถทราบได้ว่านักศึกษากำลังศึกษาเรื่องอะไรอย่างไร อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาเป็นผู้ที่ “ร่วมงาน” กับนักศึกษาแต่แรก ก็ย่อมเป็นผู้ที่รับรู้เห็นได้ทราบ และเข้าใจเป็นอย่างดีว่านักศึกษากำลังศึกษาประเด็นอะไร อย่างไร เพราะเหตุนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาจึงเป็นผู้ที่ควรจะทราบดีที่สุดว่า คำถามที่นักศึกษาดำเนินมาไว้ในแบบสอบถามนั้นมีความเหมาะสมและถูกต้องมากน้อยเพียงใด วิธีการตรวจสอบแบบสอบถามอย่างอื่นเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือกับตัวแบบสอบถามจึงไม่มีความจำเป็นเลย ตราบใดที่ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และนักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหา งานร่วมกัน และนักศึกษาเองก็มีความแม่นยำและชัดเจนในกระบวนการศึกษาที่เป็นลักษณะ Problem Based Study และยึดหลักเดียวกันที่ว่า **ถามในสิ่งที่ปัญหา.. ปัญหาที่อยากรู้มาตั้งแต่บทที่ 1** เอาไว้ให้มันคง เพียงเท่านั้นก็จะไม่มีอะไรที่ยากซับซ้อนหรือล้าลึกลับเกินไปเลย เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทได้พิจารณาคำถามที่นักศึกษาแต่งเพื่อใช้ในแบบสอบถามแล้วเห็นว่ายังมีข้อผิดพลาด ก็จะตีกลับไปเพื่อให้ นักศึกษาได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทได้แนะนำ แล้วนำมาเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณาอีกครั้ง แต่ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณาแล้วให้ความเห็นชอบ ก็จะได้สิ่งที่ เป็น output ออกมา คือแบบสอบถามฉบับจริงที่นักศึกษาร่วมจะนำไปใช้ในขั้นตอนการประเมินผลเชิงปริมาณต่อไป นั่นเอง

8.2 การประเมินผลเชิงคุณภาพ

8.2.1 **ร่างแบบสอบถามโดยใช้ประเด็นปัญหาที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 1 เป็นฐานในการออกแบบ (Problem Based Study)** – การประเมินผลเชิงคุณภาพสามารถทำได้หลายวิธีการด้วยกัน เช่น การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) รวมถึง การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) แต่ส่วนมากที่เป็นที่นิยมใช้ก็คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (specialist) ในแต่ละศาสตร์ แต่ละเทคนิควิธีที่นักศึกษาใช้ในการผลิตตัวผลงาน หรือ production ที่นำไปใช้เป็นเครื่องมือในกระบวนการศึกษา ซึ่งหากนักศึกษาดำเนินคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้เป็นอย่างดี คำตอบที่จะได้รับจากผู้เชี่ยวชาญก็จะเป็นประโยชน์ในการอ้างอิงกับผลการประเมินการตอบแบบสอบถามในเชิงปริมาณทั้งในกรณีที่ผลออกมาสอดคล้องกัน และทั้งในกรณีที่ผลออกมาไม่สอดคล้องกันก็สามารถใช้คำตอบที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญนี้ในการอธิบายผลต่อท้ายถึงสาเหตุที่ผลคำตอบไม่สอดคล้องได้เป็นอย่างดีด้วย

ในส่วนของ “ผู้เชี่ยวชาญ” หรือ specialist ที่นักศึกษาเลือกจะไปสัมภาษณ์เพื่อนำผลมาใช้ในการประเมินเชิงคุณภาพนี้ ควรมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง “ผู้เชี่ยวชาญ” ถือว่าเป็นบุคคลที่เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้งานปริญญาโทของนักศึกษามีความน่าเชื่อถือในเชิงวิชาการมากยิ่งขึ้น เพราะเหตุนี้ นักศึกษาควรเลือกบุคคลที่จะเชิญเป็น “ผู้เชี่ยวชาญ” เพื่อการสัมภาษณ์ประเมินผลเชิงคุณภาพด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง กล่าวคือ ไม่ควรเชิญอาจารย์ทั้งในสาขาวิชา และต่างสาขาวิชา หรือแม้แต่นิเทศศาสตร์ มาเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยไม่จำเป็น เพราะจะปรากฏประวัติของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในตัวเล่มปริญญาโทของนักศึกษาด้วย เมื่อมีผู้มาอ่านผลงานของนักศึกษาก็จะทำให้เกิดความรู้สึกได้ว่า ผลงานของนักศึกษาไม่มีความน่าเชื่อถือเท่าที่ควร เพราะ “หากินกันเองในครอบครัวเดียวกัน” อาจารย์ก็ย่อมมีความคิดเห็นเป็นอคติในเชิงบวกเข้าข้างนักศึกษาของตนอยู่แล้ว โดยธรรมชาติ ทำให้ผู้อ่านสามารถรู้สึกได้อย่างมากกว่างานของนักศึกษาขาดความเที่ยงตรง ขาดความน่าเชื่อถือได้ ผู้ที่ควรเลือกเป็น “ผู้เชี่ยวชาญ” นั้น ควรเป็นผู้ที่มีความเป็น “มืออาชีพ” คือ มีประวัติการศึกษา และ/หรือ ประวัติการทำงานที่สามารถรองรับประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในระดับมืออาชีพได้จริง อาจไม่จำเป็นต้องมีประวัติการศึกษาที่สูงถึงระดับใดระดับหนึ่งก็ได้ ควรเน้นที่ผลงาน ที่ประสบการณ์ที่เป็นที่ยอมรับในแวดวงอาชีพอย่างแท้จริง และที่สำคัญคือ ประสบการณ์นั้นควรจะตรงกับประเด็นที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ด้วย ไม่ใช่ว่านักศึกษากำลังศึกษาเรื่องการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง แต่กลับไปหาผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพิมพ์มาสัมภาษณ์ ก็เห็น

จะไม่เหมาะสมด้วยประการทั้งปวง ทั้งนี้ นักศึกษาควรที่จะเลือกบุคคลเป็น “ผู้เชี่ยวชาญ” โดยอยู่ภายใต้ความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาด้วย

การร่างแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลเชิงคุณภาพนั้น ส่วนใหญ่มักใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก หรือ In-Depth Interview ซึ่งอาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” หรือรายวิชา “การวิจัย” จะได้แนะนำนักศึกษาเป็นเบื้องต้นแล้วว่าจะตั้งคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึกอย่างไร ข้อสำคัญก็คือ ไม่มีใครที่จะสามารถตั้งคำถาม “เชิงเจาะลึก” ได้พร้อมๆ กับ “เชิงกว้าง” ดังนั้น คำถามที่นักศึกษาจะใช้ในการประเมินผลเชิงคุณภาพจะต้องไม่ใช่คำถามที่เหมือนกันคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามเชิงปริมาณ กล่าวคือ เมื่อจะสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่ง ซึ่งก็แน่นอนว่า ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นก็ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวอยู่แล้ว นักศึกษาก็ต้องตั้งคำถามสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นในด้านที่ท่านมีความเชี่ยวชาญอยู่ จะต้องไม่ไปตั้งคำถามในประเด็นที่ท่านไม่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญ และคำถามที่ใช้ก็ควรจะตั้งมุ่งประเด็นที่เกี่ยวกับผลงานหรือ “เครื่องมือ” ที่นักศึกษาได้สร้างเพื่อใช้สำหรับหาคำตอบให้กับ “ปัญหา” ของนักศึกษาในบทที่ 1 โดยถามในลักษณะที่ว่า ผลงานหรือ “เครื่องมือ” นั้นในส่วนที่ใช้เทคนิคที่ตรงกับความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ให้โยงมาถึง “ปัญหา” ที่นักศึกษาต้องการทราบ ต้องการพิสูจน์ หรือมีความสงสัย ซึ่งหากคำตอบเบื้องต้นของผู้เชี่ยวชาญเป็นเชิงปฏิเสธ นักศึกษาก็ควรจะตั้งคำถามสัมภาษณ์ลงลึกต่อไปถึงเหตุผล หรือสาเหตุที่ผลงานของนักศึกษา ยังไม่สามารถบรรลุตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ว่าเป็นเพราะเหตุใด และถ้าจะให้บรรลุตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เชี่ยวชาญจะมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง ควรปรับ ควรทำอะไรบางอย่างบ้าง แต่ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญส่วนนี้ นักศึกษาไม่ต้องย้อนกลับไปแก้ไขตัวผลงานแล้ว ควรปล่อยทิ้งไว้เช่นนั้น เนื่องจากรายวิชานี้ไม่ได้เน้นที่การผลิตผลงานให้มีความสมบูรณ์แบบ แต่เน้นที่กระบวนการศึกษา ผู้ที่เข้าชมผลงานของนักศึกษาและอ่านข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จะได้เกิดความเข้าใจที่ตรงกับความ เป็นจริง ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้ว แต่เมื่อไปชมผลงาน กลับไม่เห็นหรือไม่เจอข้อบกพร่องที่ผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำเอาไว้ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ผิดพลาด ไม่ตรงกัน ส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการอภิปรายผลในกรณีที่ผู้ชมได้ชมผลงานที่เป็นเครื่องมือของนักศึกษาแล้ว ให้คำตอบต่อคำถามในแบบสอบถามเชิงปริมาณในลักษณะที่เป็นเชิงลบ คือ ไม่สามารถตอบโจทย์ปัญหาของนักศึกษาได้ตามที่ตั้งสมมติฐานเอาไว้แต่แรก ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนี้จะถูกนำมาใช้ในบทอภิปรายผลได้เป็นอย่างดี และหลังจากที่ได้อภิปรายผลเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาก็สามารถจบงานของนักศึกษาได้อย่างสมบูรณ์

ตัวอย่างจากกรณีที่นักศึกษาจะผลิตรายการละครโทรทัศน์แนว Comedy โดยใช้เทคนิค *out of focus* เพื่อสื่อความหมายถึงความไม่เข้าใจกันของบุคคล ว่าสามารถทำได้หรือไม่ เพียงใด เมื่อนักศึกษาตั้งคำถามในแบบสอบถามเชิงปริมาณไว้ว่า “การใช้เทคนิค out of focus ในฉากที่... ฉากที่... ฯลฯ สามารถสื่อความหมายถึงการที่นางเอกไม่เข้าใจในตัวพระเอกได้หรือไม่ เพียงใด” หากผู้ชมส่วนมากตอบว่า ไม่สามารถเข้าใจได้ หรือเข้าใจน้อย หมายถึงการใช้เทคนิคนี้ไม่สามารถสื่อความหมายได้ตามที่นักศึกษาตั้งสมมติฐานเอาไว้ และในการประเมินผลเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคภาพได้คำตอบเบื้องต้นว่า ลักษณะภาพ *out of focus* ไม่สามารถสื่อความหมายในลักษณะที่นักศึกษาตั้งสมมติฐานไว้ได้เช่นกัน การตั้งคำถามเชิงลึกต่อไปคือ “เพราะเหตุใดลักษณะของภาพ out of focus จึงไม่สามารถใช้เพื่อสื่อความหมายถึงความไม่เข้าใจกันของบุคคลได้” คำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญตอบนั้นก็จะเป็นคำตอบที่ลงลึกถึงสาเหตุ และข้อเสนอแนะซึ่งนักศึกษานำมาใช้ในบทอภิปรายผลต่อท้ายเพื่อจบงานปริญญาโทของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

สรุปก็คือ การตั้งคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อการประเมินผลเชิงคุณภาพ ควรตั้งคำถามผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านด้วยคำถามเฉพาะด้านความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งก็ถามเพียงเรื่องเดียว ประเด็นเดียว แต่เน้นที่ค้นหาความกระจ่างให้ได้มากที่สุด ในประเด็นเดียวนั้น ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ และที่สำคัญคือคำถามที่จะตั้งเพื่อนำไปใช้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกนี้ ก็จะต้องเป็น

คำถามที่ได้มาจากการใช้ประเด็นปัญหาในบทที่ 1 เป็นฐานในการตั้งโจทย์คำถามเช่นเดียวกันกับการตั้งโจทย์คำถามในแบบสอบถามเชิงปริมาณ

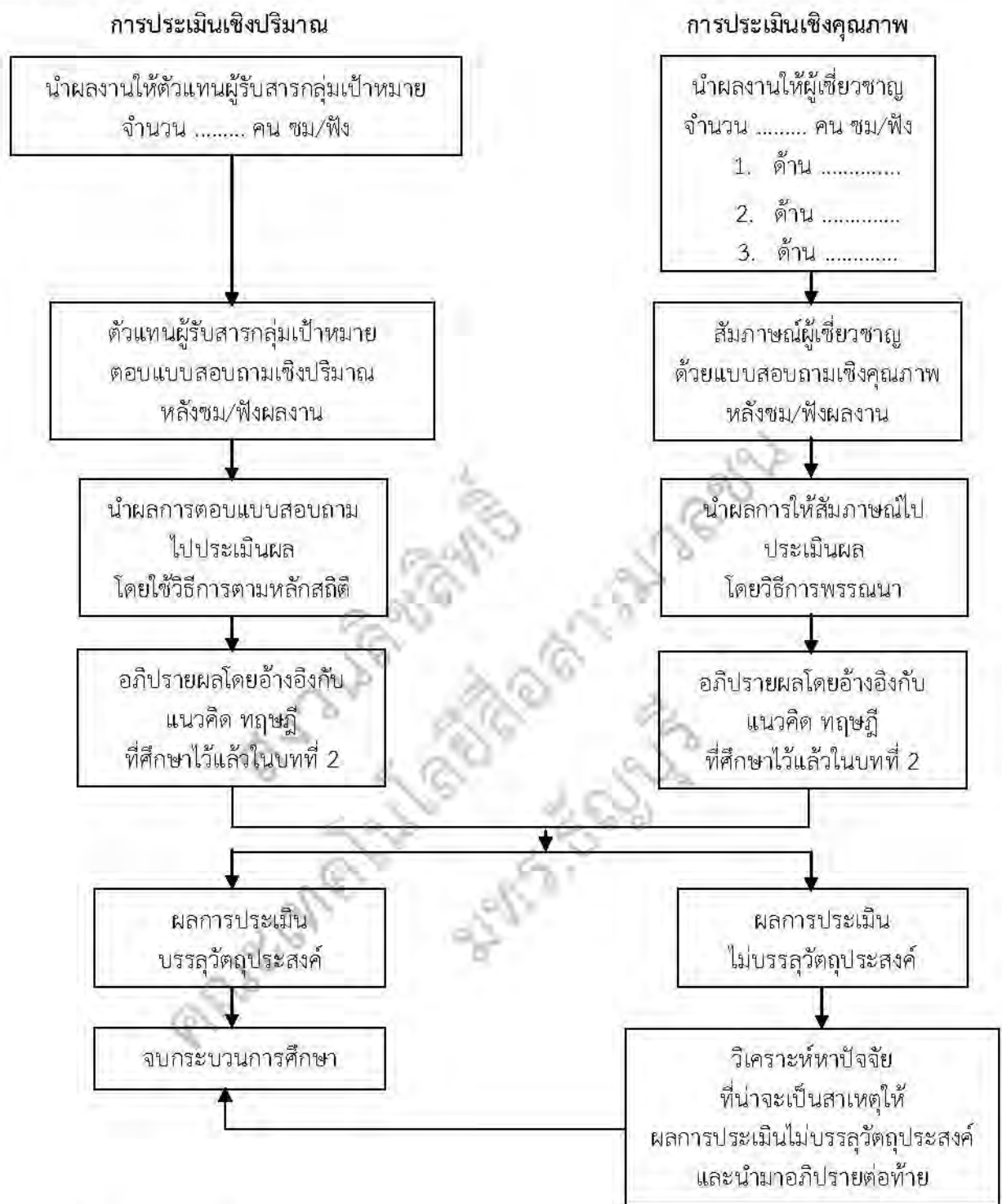
8.2.2 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบ - เช่นเดียวกับขั้นตอน 8.1.2 ของการร่างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการประเมินเชิงปริมาณ

ก่อนที่จะผ่านเรื่องของการออกแบบแบบสอบถามสำหรับใช้ในการประเมินผลไปนี้ ก็ขอย้ำกับนักศึกษาในเรื่องของการวัดสัมฤทธิ์ผลของกระบวนการศึกษาของรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” อีกครั้งว่า นักศึกษาไม่ควรที่จะวัดอะไรที่เกินเลยหรือไปไกลเกินกว่าความเป็น “ปริญญาตรีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ” กล่าวคือเมื่อว่ากันด้วย เทคโนโลยี ก็หมายถึงนักศึกษาควรวัดกันที่การใช้เทคนิควิธีการต่างๆ มาประกอบการสร้างตัวสารเพื่อที่จะส่งไปยังผู้รับสารที่เป็นมวลชน การวัดผลการสื่อสารที่เป็นพื้นฐานที่สุด ก็คือ การวัดสัมฤทธิ์ผลของการสื่อสารหรือสัมฤทธิ์ผลของการสื่อความหมาย ว่าผู้ส่งสารได้ใช้เทคนิคประกอบการสร้างตัวสารเพื่อส่งไปยังผู้รับสารที่เป็นมวลชนโดยผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ นั้น สามารถทำให้ผู้รับสารที่เป็นมวลชนนั้นรับรู้เข้าใจความหมายของตัวสารหรือไม่ ความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการจะส่งกับความหมายที่ผู้รับสารได้รับนั้นถูกต้องตรงกันหรือไม่ เพียงใด ถ้าไม่ถูกต้องตรงกันก็คือ เกิด miscommunication หรือความล้มเหลวทางการสื่อสาร สิ่งนี้จึงน่าจะถือว่า เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่จะวัดผลกันมากกว่าที่จะวัดว่าสื่ออื่นๆ จะสามารถนำไปใช้ในการทำในสิ่งที่ เป็นระดับ macro จนเกินความเป็นปริญญาตรีไป

สรุปว่า สิ่งที่นักศึกษาควรเน้นที่จะวัดในรายวิชาการศึกษาเฉพาะทางฯ ก็คือ การวัดสัมฤทธิ์ผลของการสื่อสารหรือสัมฤทธิ์ผลของการสื่อความหมาย ซึ่งนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้ศึกษาไปแล้วในรายวิชาภาษาเพื่อการสื่อสารมวลชน ที่เป็นรายวิชาบังคับของคณะ และมีสูตรสัมฤทธิ์ผลของการสื่อความหมายปรากฏดังนี้

$$\text{สัมฤทธิ์ผลของการสื่อความหมาย} = \frac{\text{การรับรู้ความหมายของผู้รับสาร}}{\text{ความหมายของสารที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อ}} = 1$$

FLOWCHART 6 ขั้นตอนการประเมิน

9. ขั้นตอนการประเมินผล

9.1 การประเมินเชิงปริมาณ

9.1.1 นำผลงานให้ตัวแทนผู้รับสารกลุ่มเป้าหมาย จำนวน คน ชม/ฟัง - ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่ใช้กรณีของสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงเป็นตัวอย่าง หลังจากที่นักศึกษาผลิต “เครื่องมือ” หรือ production ที่จะนำไปใช้ เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบให้กับ “ปัญหา” ในบทที่ 1 เสร็จสิ้น เรียบร้อย พร้อมทั้งได้ดำเนินการออกแบบแบบสอบถามที่จะนำไปใช้ประเมินในเชิงปริมาณเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็มาถึง

ขั้นตอนที่จะดำเนินการประเมินผลเชิงปริมาณ ด้วยการนำ production ไปให้ผู้รับสารได้ชมหรือฟัง โดยผู้รับสารนี้ก็ต้องเป็นผู้รับสารที่มีคุณสมบัติตามที่ได้ระบุเอาไว้แล้วใน “ขอบเขตการศึกษา” ในส่วนที่เป็น “ขอบเขตเกี่ยวกับผู้รับสาร” ในหน้า 21 บทที่ 2 ของคู่มือศึกษานี้ โดยจำนวนของตัวแทนผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายนี้ แต่เดิมที่ก็ไม่ได้มีการกำหนดตายตัวว่าจะต้องเป็นจำนวน 100 คน อาจกำหนดเพียง 50 คนก็สามารถทำได้ แต่ถึงจะใช้จำนวน 100 คนก็ไม่ได้ถือว่าเป็นจำนวนที่มากมายจนเกินความสามารถของนักศึกษาที่จะทำได้ ทั้งยังเป็นภาระสะดวกและง่ายตายในกรณีที่งานของนักศึกษาเหมาะที่จะใช้สูตรคำนวณแบบร้อยละหรือ percentage ซึ่งวิธีการคำนวณนี้ก็ได้อธิบายไปแล้วในหน้า 37 ที่ได้กล่าวไว้ว่า ไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่นักศึกษาทุกกลุ่ม ที่ศึกษาหัวข้อเรื่องที่แตกต่างกัน จะต้องใช้วิธีการคำนวณทางสถิติแบบเดียวกันทั้งหมด เพราะวิธีการคำนวณทางสถิติมีอยู่มากมายหลากหลาย นักศึกษามีสิทธิ์ที่จะเลือกใช้วิธีการคำนวณที่เหมาะสมกับหัวข้อเรื่องของตนเองอย่างอิสระ โดยพิจารณาที่ความเหมาะสม ทั้งนี้ขอให้อยู่ในความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาเป็นสำคัญ

เรื่องของ “ตัวแทนผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย” หรือ “Representatives of the target audience” นั้น ขอให้ศึกษาย้อนกลับไปดูหน้า 8 - 9 ในคู่มือศึกษานี้อีกครั้ง เพื่อทำความเข้าใจกับคำว่า “กลุ่มตัวอย่าง” หรือ Sample “ประชากร” หรือ Population “ผู้สังเกตการณ์” หรือ Observer “ผู้กระทำการ” หรือ Subject และ “ผู้รับสาร” หรือ Receiver ซึ่งในกรณีที่เป็น “การสื่อสารมวลชน” นักศึกษาสามารถใช้แบบจำลองการสื่อสารของ David K. Burlo คือ S M C R Model เพื่อความเข้าใจที่ง่ายและเหมาะสมได้ นั่นคือ ผู้ที่จะรับชมหรือรับฟังผลงานของนักศึกษา ก็ย่อมเป็นผู้รับสาร แต่เนื่องจากนักศึกษาไม่สามารถที่จะหาผู้รับสารที่เป็นจำนวนเต็ม คือทั้งประเทศ ทั้งจังหวัด หรือแม้แต่ทั้งอำเภอ มาเป็นผู้รับสารของนักศึกษาได้ นักศึกษาจึงสามารถกำหนดขอบเขตของผู้รับสารให้แคบลงได้ โดยการเขียนกำหนดขอบเขตไว้ใน “ขอบเขตการศึกษา” หรืออาจจะเขียนกำหนดไว้ใน “นิยามศัพท์เฉพาะ” ได้ เพื่อให้เป็นข้อตกลงระหว่างผู้ทำผลงานปริญญาโท กับผู้อ่านเป็นการเฉพาะ เช่น ผู้รับสารของนักศึกษากำหนดให้เป็นผู้ชม/ผู้ฟังที่มีอายุ 18 - 25 ปี ซึ่งแน่นอนว่า นักศึกษาไม่สามารถที่จะนำผลงานของนักศึกษาไปให้ผู้ชม/ผู้ฟังทั้งประเทศที่มีอายุ 18 - 25 ปี ชมได้ นักศึกษาจึงสามารถที่จะจำกัดลักษณะของผู้รับสารให้แคบลงได้อีก เช่น กำหนดว่า เป็นผู้รับสารที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้าน หรือตำบล โดยวิธีการสุ่มโดยบังเอิญ หรือวิธีการอื่นๆ ก็ได้ แล้วแต่ว่าวิธีใดเหมาะสมกับงานของนักศึกษามากที่สุด ทั้งนี้ต้องไม่ลืมว่า การตัดสินใจใดๆ ของนักศึกษาคควรอยู่ในความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาด้วย เพื่อจะได้รับคำแนะนำที่เหมาะสมและถูกต้องที่สุดในแต่ละประเด็น แต่ละสถานการณ์

อีกประเด็นที่สำคัญที่นักศึกษาควรคำนึงก็คือ ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายของนักศึกษา ไม่สมควรที่จะเป็นเพื่อนนักศึกษากันเอง ไม่ว่าจะเพื่อนักศึกษารุ่นเดียวกัน หรือรุ่นน้อง ทั้งนี้เพื่อป้องกัน “อคติ” ที่จะเกิดขึ้นกับการตอบแบบสอบถามหลังการชม/ฟังผลงาน เนื่องจากจะเกิดกรณี “ช่วยๆ กันหน่อย” หรือ “เราช่วยรุ่นพี่แล้ว เมื่อถึงคราวเรา รุ่นน้องจะได้มาช่วยเราบ้าง” ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ก็ล้วนเป็นที่มาของ “อคติ” ซึ่งไม่ควรที่จะมี ไม่ควรปล่อยให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ หากผลงานของนักศึกษาที่ผลิตขึ้นมา มีนักแสดงที่มาจากเพื่อน ไม่ว่าจะรุ่นเดียวกัน หรือรุ่นพี่ รุ่นน้องก็ตาม แสดงอยู่ในผลงานนั้น เมื่อผู้ชม/ผู้ฟังที่เป็นนักศึกษาด้วยกันได้รับชม/รับฟัง และได้เห็น/ได้ฟังนักแสดงซึ่งเป็นที่รู้จักกันหรือสนิทสนมกัน ก็จะหลงลืมที่จะสังเกตที่ตัวผลงานที่ใช้เทคนิคต่างๆ ที่นักศึกษาต้องการศึกษาและหาคำตอบ ผู้ชม/ผู้ฟังจะไปให้ความสนใจกับนักแสดงมากกว่าที่จะให้ความสนใจเรื่องเทคนิคต่างๆ ที่นักศึกษานำมาใช้ในการผลิตผลงาน

หากนักศึกษาสามารถหาผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้เป็นคนรู้จักกันมาก่อนได้ ก็จะสามารถกำจัดตัวแปรที่ทำให้เกิด “อคติ” ได้ การตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณนี้ก็จะเป็นไปตามความเป็นจริงได้มากกว่า แทนที่จะช่วยเหลือกันด้วยการกาช่อง “มากที่สุด” “มาก” หรือ “ปานกลาง” ก็อาจจะมีปรากฏว่า บางประเด็น บางข้อ จะมีคำตอบว่า “น้อย” หรือ “น้อยที่สุด” ให้เห็นตามความเป็นจริงที่ควรเป็น ซึ่งก็จะทำให้ผลการ

ประเมินผลงานของนักศึกษาเป็นไปอย่างเที่ยงตรง ปราศจากอคติได้อย่างแท้จริงมากกว่าที่จะใช้คนที่รู้จักกันหรือสนิทสนมกันดีมาเป็นผู้รับสารกลุ่มเป้าหมาย

9.1.2 ตัวแทนผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณหลังชม/ฟังผลงาน – เมื่อผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายตามจำนวนที่กำหนดไว้ได้รับชมหรือรับฟังผลงานของนักศึกษาแล้ว นักศึกษาก็ดำเนินการขั้นตอนต่อไป คือ แจกแบบสอบถามเชิงปริมาณให้ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับชมหรือรับฟังผลงานจบไปแล้ว เมื่อผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายตามจำนวนที่กำหนดตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาเก็บแบบสอบถามทั้งหมดกลับมาเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป

9.1.3 นำผลการตอบแบบสอบถามไปประเมินผล โดยใช้วิธีการตามหลักสถิติ – เป็นขั้นตอนที่จะไปปรากฏในตัวเล่มปริญญาโทบทที่ 4 ซึ่งคือส่วนของ “ผลการศึกษา” โดยนักศึกษาจะต้องรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดไปสรุปผลการตอบแบบสอบถาม และประเมินผลโดยใช้วิธีการตามหลักสถิติ ซึ่งได้กล่าวไปแล้วว่ามีวิธีการคำนวณตามหลักสถิติหลายวิธีการด้วยกัน นักศึกษาควรจะได้ศึกษาวิธีการคำนวณตามหลักสถิติหลากหลายวิธีต่างๆ เหล่านี้มาจากรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” รายวิชา “การวิจัยฯ” หรือ รายวิชา “สถิติ” มาแล้วและนักศึกษาควรใช้วิจารณญาณว่าผลงานของนักศึกษาสมควรจะใช้วิธีการคำนวณแบบใดในการประเมินผลในขั้นตอนนี้ ทั้งนี้ควรอยู่ในดุลยพินิจและความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาเป็นสำคัญด้วย

การนำเสนอผลที่ได้จากการประเมินแบบสอบถามขั้นตอนนี้ ก็คือการรายงานผลไปที่ละข้อคำถาม ว่าข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คำตอบไว้ในระดับใด และจำนวนเท่าไร ซึ่งกรณีที่จะยกมาเป็นตัวอย่างอธิบายนี้เป็นวิธีการง่ายๆ ที่สามารถทำได้คือ การใช้วิธีการแบบร้อยละ หรือ percentage

คำถามข้อที่... ที่ถามว่า “การใช้เทคนิค A ในฉาก ก. สามารถสื่อความหมายถึง ได้ชัดเจนเพียงใด” ผลปรากฏว่า ตัวแทนผู้ชมกลุ่มเป้าหมายจำนวน คน คิดเป็น 53% มีความเห็นว่าการใช้เทคนิคดังกล่าวในฉาก ก. สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนมากที่สุด ตัวแทนผู้ชมกลุ่มเป้าหมายจำนวน คน คิดเป็น 33% มีความเห็นที่สามารถสื่อได้ชัดเจนมาก และจำนวน คน คิดเป็น 14% มีความเห็นที่สามารถสื่อได้ชัดเจนในระดับปานกลาง

9.1.4 อภิปรายผลโดยอ้างอิงกับแนวคิด ทฤษฎีที่ศึกษาไว้แล้วในบทที่ 2 - ขั้นตอนนี้ก็คือ การนำเอาผลจากขั้นตอนที่ 9.1.3 มาอภิปรายผลโดยใช้แนวคิด ทฤษฎีที่นักศึกษาได้ศึกษาไว้ก่อนหน้านี้แล้ว ในบทที่ 2 มาเป็นหลักในการอ้างอิงเปรียบเทียบ ว่าผลการประเมินในขั้นตอนที่ 9.1.3 แต่ละข้อคำถามนั้น ได้ผลที่สอดคล้องตรงกันกับแนวคิด ทฤษฎีในบทที่ 2 หรือไม่ โดยถ้าหากว่าผลงานปริญญาโทของนักศึกษามีวัตถุประสงค์ที่จะพิสูจน์ว่า การใช้เทคนิคต่างๆ โดยหวังให้เกิดผลที่ไม่ตรงกับแนวคิด ทฤษฎี สามารถทำให้เกิดผลได้ตามที่คาดคิดหรือตั้งสมมติฐานไว้ และผลออกมาเป็นจริงตามนั้น ก็ถือว่า ผลงาน หรือ production ของนักศึกษาที่ใช้เทคนิคดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น นักศึกษาต้องการพิสูจน์ว่า สามารถผลิตรายการละครโทรทัศน์โดยใช้เทคนิคการจัดแสงแบบ LOW KEY เพื่อสื่อความหมายถึงอารมณ์สดใส ร่าเริง สนุกสนาน ทั้งที่ตามแนวคิด หรือทฤษฎีกล่าวไว้ตรงกันข้าม เมื่อนักศึกษาผลิตผลงานละครโทรทัศน์โดยใช้การจัดแสงแบบ LOW KEY เสร็จสิ้น นำไปให้ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายชมและตอบแบบสอบถาม ได้ผลการตอบแบบสอบถามว่า ส่วนใหญ่สามารถเข้าใจความหมายของละครว่าต้องการสื่ออารมณ์สดใส ร่าเริง สนุกสนานได้ ซึ่งแน่นอนว่า ผลการตอบแบบสอบถามเช่นนี้ ไม่สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีของการจัดแสง แต่ก็ถือว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่นักศึกษาได้ตั้งไว้ว่าสามารถทำได้ ก็ถือว่านักศึกษาประสบความสำเร็จในการทดลอง ในการพิสูจน์ทฤษฎี โดยทั้งนี้ นักศึกษาอาจจะต้องการอภิปรายเพิ่มเติมว่า ที่สามารถแย้งกับแนวคิดหรือทฤษฎีการจัดแสงได้นี้ เพราะมีปัจจัยอะไรเสริมเพิ่มเติมในการผลิตผลงานด้วย เช่น มีการใช้ดนตรีประกอบ หรือการ

ใช้สัญญาณเรื่องสี เข้ามาช่วยเสริม เป็นต้น และในกรณีอื่นกรณีหนึ่ง เมื่อนักศึกษาต้องการใช้เทคนิค out of focus เพื่อสื่อความหมายถึงความไม่เข้าใจกันของตัวละครในละครโทรทัศน์ แต่ผลของการตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณปรากฏว่า ตัวแทนผู้ชมกลุ่มเป้าหมายไม่สามารถเข้าใจได้ตามที่นักศึกษาได้ตั้งสมมติฐานไว้ นักศึกษาก็ต้องอภิปรายผลว่า สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีที่กล่าวไว้ว่า เทคนิคดังกล่าวใช้สื่อความหมายอีกอย่างหนึ่ง ไม่ใช่ใช้เพื่อสื่อความหมายถึงความไม่เข้าใจกันของตัวละคร ซึ่งถือว่าผลงานของนักศึกษานี้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ จะต้องมีการวิเคราะห์หาปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้การใช้เทคนิคดังกล่าวในผลงานของนักศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ คือไม่สามารถสื่อถึงความไม่เข้าใจกันของตัวละครในละครโทรทัศน์ได้ ซึ่งจะได้อีกต่อไป

จากตัวอย่างในข้อ 9.1.3 การอภิปรายผลก็จะมีลักษณะดังนี้

คำถามข้อที่ ที่ถามว่า การใช้เทคนิค A ในฉาก ก. สามารถสื่อความหมายถึง ได้ชัดเจนเพียงใด ผลปรากฏว่า ตัวแทนผู้ชมกลุ่มเป้าหมายจำนวน คน คิดเป็น 53% มีความเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนในระดับมากที่สุด จำนวน คน คิดเป็น 33% มีความเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนในระดับมาก และจำนวน คน คิดเป็น 14% มีความเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนในระดับปานกลาง ผลการประเมินดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีของ ที่ได้กล่าวไว้ว่า (อ้างอิง.....)

ในกรณีที่ผลการประเมินไม่สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี แต่ตรงตามที่นักศึกษาได้ตั้งสมมติฐานในลักษณะที่ต้องการพิสูจน์ว่าสามารถทำในลักษณะที่ค้านกับแนวคิด ทฤษฎีได้หรือไม่ และผลออกมาว่าสามารถทำได้ ก็ให้อภิปรายผลในลักษณะต่อไปนี้

คำถามข้อที่ ที่ถามว่า การใช้เทคนิค B ในฉาก ข. สามารถสื่อความหมายถึง ได้ชัดเจนเพียงใด ผลปรากฏว่า ตัวแทนผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน คน คิดเป็น 53% มีความเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนในระดับมากที่สุด จำนวน คน คิดเป็น 33% มีความเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนในระดับมาก และจำนวน คน คิดเป็น 14% มีความเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนในระดับปานกลาง ผลการประเมินดังกล่าวนี้ ไม่สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีของ ที่ได้กล่าวไว้ว่า (อ้างอิง.....) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การใช้เทคนิค B ในฉาก ข. สามารถสื่อความหมายตรงข้ามกับที่แนวคิด ทฤษฎีดังกล่าวได้กล่าวไว้ โดยทั้งนี้ได้ใช้เทคนิคดังกล่าวประกอบกับ..... และ.....เพื่อช่วยสื่อความหมายร่วมด้วย

และในกรณีที่ผลการประเมินสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีที่นักศึกษาต้องการจะพิสูจน์ในเชิงแย้ง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ได้สำเร็จ ก็ให้อภิปรายผลในลักษณะต่อไปนี้

คำถามข้อที่ ที่ถามว่า การใช้เทคนิค C ในฉาก ค. สามารถสื่อความหมายถึง ได้ชัดเจนเพียงใด ผลปรากฏว่า ตัวแทนผู้ชมกลุ่มเป้าหมายจำนวน คน คิดเป็น 53% มีความเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนในระดับมากที่สุด จำนวน คน คิดเป็น 33% มีความเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนในระดับมาก และจำนวน คน คิดเป็น 14% มีความเห็นว่าสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนในระดับปานกลาง ผลการประเมินดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีของ ที่ได้กล่าวไว้ว่า (อ้างอิง.....) ซึ่งผลการประเมินนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจาก (* หมายถึง- จะได้อีกต่อไป)

9.2 การประเมินเชิงคุณภาพ

9.2.1 นำผลงานให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน คน ชม/ฟัง – ในส่วนของขั้นตอนการประเมินเชิงคุณภาพนี้นักศึกษาสามารถดำเนินการไปพร้อมๆ กับขั้นตอน 9.1.1 ได้เลย โดยนักศึกษาจะต้องพิจารณาหาผู้เชี่ยวชาญที่จะเชิญมาให้สัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือคำตอบในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับผลงานของนักศึกษา เรื่องการพิจารณาหาผู้เชี่ยวชาญที่จะมาประเมินผลงานเชิงคุณภาพนี้ ได้กล่าวถึงไปแล้วในหน้า 41 จำนวนของผู้เชี่ยวชาญจะมีกี่คนก็สุดแท้แต่ว่า ผลงานของนักศึกษานั้นมีเทคนิควิธีการหรือมี key สำคัญอยู่กี่ส่วน เช่น การผลิตรายการละครโทรทัศน์แนว comedy โดยใช้เทคนิค out of focus ประกอบเทคนิค fast motion เพื่อสื่อความหมายโดยไม่ใช้ dialogue นักศึกษาก็ควรจะหาผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตรายการละครโทรทัศน์แนว comedy 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค out of focus 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค fast motion 1 คน และหากสามารถหาได้ ก็ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านละครใบ้ เพราะนักศึกษาเลือกที่จะศึกษาการผลิตรายการละครโทรทัศน์ประเภท comedy ที่ไม่มี dialogue ด้วย ดังนั้นเป็นต้น

เมื่อนักศึกษากำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญได้แล้ว ให้ดำเนินการติดต่อ อาจจะด้วยวาจาอย่างไม่เป็นทางการก่อน เมื่อได้กำหนดนัดหมายผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว จึงค่อยดำเนินการให้ทางคณะฯ ออกหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านเรื่องการนัดหมายเข้าพบเพื่อนำผลงานไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้รับชม/รับฟัง และในการนัดหมายควรแจ้งให้ชัดเจนด้วยว่า จะมีการบันทึกเทปการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ ซึ่งส่วนใหญ่นิยมใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึกหรือ In-Depth Interview เพื่อให้ได้คำตอบที่ลงในเชิงลึกเกี่ยวกับผลงานของนักศึกษา และเมื่อถึงกำหนดนัดหมายนักศึกษาก็นำผลงานของนักศึกษาไปพบผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านเพื่อเปิดผลงานนั้นให้รับชม/รับฟัง

9.2.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบสอบถามเชิงคุณภาพหลังชม/ฟังผลงาน - เมื่อนักศึกษานำผลงานไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้รับชม/รับฟังแล้ว ให้นักศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบสอบถาม (สัมภาษณ์) เชิงคุณภาพ ซึ่งคำถามนั้นก็ควรจะเน้นหนักไปในแต่ละด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเชี่ยวชาญ (หมายความว่าแบบสอบถามสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านก็จะแตกต่างกันไม่ เหมือนกันในแต่ละท่าน เช่น ถามเรื่องการจัดแสง กับผู้เชี่ยวชาญเรื่องการจัดแสง ถามเรื่องเทคนิค stop motion กับผู้เชี่ยวชาญเรื่องเทคนิค stop motion เป็นต้น) โดยคำถามก็ควรจะถามในลักษณะที่สอดคล้องกับปัญหาในบทที่ 1 ของนักศึกษานั้นเอง เช่น *“การใช้เทคนิค out of focus ในฉาก สามารถสื่อความหมายถึงความไม่เข้าใจกันของบุคคลในละครได้หรือไม่ เพียงใด”* หากผู้เชี่ยวชาญตอบในเชิงบวก คือ สามารถสื่อความหมายได้ดี นักศึกษาสามารถนำคำตอบนี้ไปใช้ในการอภิปรายผลในขั้นตอนต่อไปได้ โดยอภิปรายผลร่วมกับการประเมินเชิงปริมาณได้เลย โดยเพิ่มเติมข้อความต่อท้ายในการอภิปรายโดยย่อเดียวกันนั้นได้เลยว่า

“.....นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญด้าน..... คือคุณ.....ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า”

แต่ถ้าหากว่าคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นไปในเชิงลบ คือ ตอบว่า ไม่สามารถสื่อความหมายตามที่นักศึกษาตั้งสมมติฐานไว้ได้ นักศึกษาควรถามลงลึกต่อไปว่า เพราะเหตุใดจึงไม่สามารถสื่อความหมายได้ตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ ผู้เชี่ยวชาญก็จะให้คำตอบในเชิงลึกลงไปถึงเหตุ ถึงปัจจัย เช่น เพราะอย่างนั้น เพราะอย่างนี้ ถ้า นักศึกษาทำอย่างนั้น ทำอย่างนี้ จึงจะสามารถสื่อความหมายได้ ซึ่งข้อติติง แนะนำ ของผู้เชี่ยวชาญนี้ ไม่ได้มีไว้เพื่อให้นักศึกษานำไปปรับแก้ไขตัวผลงานหรือ production ของนักศึกษาแต่ประการใด เพราะเป็นข้อติติงแนะนำ เพื่อการประเมินผล ไม่ใช่เพื่อการแก้ไขผลงาน จำไว้ว่า นี่คือการศึกษาระยะทาง ไม่ใช่วิชาการผลิตรายการแต่อย่างใด คำตอบที่นักศึกษาได้รับจากส่วนนี้จะจะเป็นประโยชน์ในการอภิปรายผล กล่าวคือ เมื่อผลไม่เป็นไปตามที่นักศึกษาได้ตั้งสมมติฐานเอาไว้ นักศึกษาจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน 9.2.4 กรณี ผลการประเมินไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งนักศึกษจะต้อง วิเคราะห์หาปัจจัยที่น่าจะเป็นสาเหตุให้ผลการประเมินไม่บรรลุวัตถุประสงค์

และนำมาอภิปรายต่อท้าย การวิเคราะห์หาปัจจัยที่น่าจะเป็นสาเหตุให้ผลการประเมินไม่บรรลุวัตถุประสงค์นี้ นักศึกษาสามารถนำข้อคิดเห็น แนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาตอบต่อท้ายการอภิปรายผลได้เลย โดยไม่ต้องเป็นกังวลใดๆ ว่านักศึกษาจะไม่สามารถประสบความสำเร็จในการศึกษารายวิชานี้ อันเป็นสาเหตุให้นักศึกษาไม่สำเร็จการศึกษาต่อไป โดยให้เขียนต่อท้ายการอภิปรายผลดังตัวอย่าง

“.....ซึ่งผลการประเมินนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่า..... สาเหตุที่ผลการประเมินในข้อนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ นั้น ผู้เชี่ยวชาญด้าน..... คือคุณ..... ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า เป็นเพราะ.....”

9.3 ผลการประเมิน

9.3.1 ผลการประเมินบรรลุวัตถุประสงค์ – ในกรณีที่ผลการประเมินทั้งจากแบบสอบถามเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้ผลตรงตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ คือบรรลุวัตถุประสงค์ทุกข้อคำถาม ทุกประเด็น นักศึกษา ก็สามารถข้ามไปถึง 9.5 ซึ่งเป็นปลายทางการศึกษาของปริญญาโทได้เลย

9.3.2 ผลการประเมินไม่บรรลุวัตถุประสงค์ – แต่ถ้าผลการประเมินส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ผลตรงตามที่นักศึกษาได้ตั้งสมมติฐานไว้ ก็คือไม่บรรลุวัตถุประสงค์ แม้เพียงบางข้อ บางประเด็น นักศึกษาจะต้องทำขั้นตอนที่ 9.4 ให้ผ่านพ้นเสียก่อนที่จะไปถึง 9.5 ได้เช่นเดียวกัน

9.4 วิเคราะห์หาปัจจัยที่น่าจะเป็นสาเหตุให้ผลการประเมินไม่บรรลุวัตถุประสงค์และนำมาอภิปรายต่อท้าย - ดังได้กล่าวไปแล้วว่า การวิเคราะห์หาปัจจัยที่น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการประเมินไม่เป็นไปตามที่นักศึกษาได้ตั้งสมมติฐานการศึกษาไว้ หรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่คาดเอาไว้ นักศึกษาสามารถใช้ข้อคิดเห็น แนะนำ หรือคำวิพากษ์วิจารณ์ที่ได้มาจากการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพกับผู้เชี่ยวชาญที่นักศึกษาได้เลือกสรรไว้แล้วในขั้นตอนการประเมินเชิงคุณภาพมาใช้ในการอภิปรายผลต่อท้ายได้ ดังนั้นขั้นตอนนี้จึงไม่ใช่เรื่องยากเย็นที่นักศึกษาจะต้องเป็นห่วงเป็นกังวลกับการจบกระบวนการศึกษาเลย เมื่อนักศึกษาอภิปรายผลต่อท้ายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วในส่วนที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ก็เป็นอันเสร็จสิ้นขั้นตอนที่ 9.4 และเข้าสู่ 9.5 ได้เช่นกัน

9.5 จบกระบวนการศึกษา

เมื่อนักศึกษาได้วางแผนเกี่ยวกับวิธีการศึกษา โดยเริ่มจากการเขียน FLOWCHART ที่ 1 ถึง 6 และอธิบายขั้นตอนตาม FLOWCHART แต่ละ FLOWCHART โดยสังเขป (ที่อธิบายมาในบทที่ 3 นี้ อธิบายค่อนข้างจะครอบคลุมไปถึงบทที่ 4 และบทที่ 5 ตามที่เกี่ยวข้องกับแต่ละ FLOWCHART ไปแล้ว) ก็เป็นอันจบบทที่ 3 ซึ่งนักศึกษาก็จะพร้อมสำหรับการสอบโครงการปริญญาโท ซึ่งการสอบโครงการปริญญาโทนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสอบรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” เป็นการสอบเพื่อขออนุมัติทำปริญญาโทในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 2” ต่อไป

บทที่ 5

การสอบโครงการปริญญานิพนธ์

เมื่อนักศึกษาเขียนผลงานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วทั้ง 3 บท อันประกอบด้วย

บทที่ 1 – บทนำ

- ความสำคัญของปัญหา
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา
- สมมติฐานการศึกษา
- ขอบเขตการศึกษา
- นิยามศัพท์เฉพาะ (ถ้ามี)
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 – เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- เอกสารที่เกี่ยวข้อง
- วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

บทที่ 3 – วิธีการศึกษา

- ขั้นตอนการผลิตเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการศึกษา
 - ขั้นตอนก่อนการผลิตเครื่องมือ
 - ขั้นตอนการผลิตเครื่องมือ
 - ขั้นตอนหลังการผลิตเครื่องมือ
- ขั้นตอนการออกแบบแบบสอบถามเพื่อใช้ในขั้นตอนการประเมินผล
 - ขั้นตอนการออกแบบแบบสอบถามเชิงปริมาณ
 - ขั้นตอนการออกแบบแบบสอบถามเชิงคุณภาพ
- ขั้นตอนการประเมินผล
 - ขั้นตอนการประเมินผลเชิงปริมาณ
 - ขั้นตอนการประเมินผลเชิงคุณภาพ

ก็เป็นอันว่านักศึกษามีความพร้อมที่จะสอบโครงการปริญญานิพนธ์แล้ว

1. อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” จะเป็นผู้แนะนำนักศึกษาก่อนว่า อาจารย์ท่านใดมีความชำนาญหรือมีความสนใจในหัวข้อหรือประเด็นที่ตรงกับหัวข้อหรือประเด็นที่นักศึกษาทำการศึกษา และนักศึกษาควรจะได้ไปพบอาจารย์ท่านนั้นด้วยตนเองเพื่อนำโครงร่างปริญญานิพนธ์ฉบับคร่าวๆ ไปนำเสนอให้อาจารย์ท่านนั้นได้พิจารณาว่าหัวข้อหรือประเด็นที่นักศึกษาต้องการจะทำการศึกษานั้น ตรงกับความสนใจหรือความชำนาญของอาจารย์หรือไม่ เพียงใด เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาต่อไป

2. กรรมการสอบโครงการปริญญาโท

กรรมการสอบโครงการปริญญาโท มีอย่างน้อยจำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. ประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโท - เป็นอาจารย์ท่านใดท่านหนึ่งที่มีรายชื่อเป็นกรรมการหลักสูตร (อาจารย์ประจำหลักสูตร) ของสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดอยู่ *
2. กรรมการ จำนวนอย่างน้อย 2 คน
 - 2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท - เป็นอาจารย์ที่รับเป็นที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาที่จะดำเนินการสอบโครงการปริญญาโท
 - ในกรณีที่นักศึกษายังไม่สามารถหาอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทได้ก่อนกำหนดสอบโครงการปริญญาโท ให้กรรมการหลักสูตร (อาจารย์ประจำหลักสูตร) ร่วมกับอาจารย์ประจำรายวิชาหรืออาจารย์ผู้สอนรายวิชา ในการพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการสอบโครงการปริญญาโท รวมทั้งพิจารณาและแต่งตั้งตัวบุคคลที่มีความเหมาะสมที่จะทำหน้าที่แทนอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทในการสอบโครงการปริญญาโทนั้นด้วย
 - 2.2 กรรมการสอบโครงการปริญญาโท - เป็นอาจารย์ท่านใดก็ได้ในสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดอยู่ หรืออาจจะเป็นอาจารย์นอกสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดอยู่ก็ได้ หากว่าอาจารย์ท่านนั้นเป็นอาจารย์ที่สอนในรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรือเทคนิควิธีการที่นักศึกษาเลือกใช้ในการศึกษา
3. ในกรณีที่นักศึกษามีเนื้อหาหรือประเด็นปัญหาและนักศึกษามีความประสงค์จะเชิญบุคคลภายนอกที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาหรือประเด็นปัญหาที่นักศึกษาศึกษาอยู่นั้นมาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ก็สามารถทำได้ โดยให้นักศึกษาดำเนินการแจ้งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อดำเนินการในการให้คณะฯ ออกหนังสือเชิญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและเชิญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ทั้งนี้ อาจารย์ที่เป็นกรรมการสอบโครงการปริญญาโทของนักศึกษา ในข้อ 1 - 2 ทั้งสามคนจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

* การกำหนดให้ประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโท เป็นอาจารย์ท่านใดท่านหนึ่งในกรรมการหลักสูตร (อาจารย์ประจำหลักสูตร) ของสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดอยู่นั้น เพราะกรรมการหลักสูตร (อาจารย์ประจำหลักสูตร) มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลและควบคุมคุณภาพหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ดังนั้นการกำหนดให้กรรมการหลักสูตร (อาจารย์ประจำหลักสูตร) คนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโท ก็ถือว่าเป็นการให้กรรมการหลักสูตร (อาจารย์ประจำหลักสูตร) ผู้ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโทนั้นได้ทำหน้าที่ในการร่วมพิจารณาว่านักศึกษาที่สอบโครงการปริญญาโทนี้ได้ดำเนินการอย่างถูกต้องตรงกับแนวทางการศึกษาของรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทางฯ” และได้ดำเนินการกระบวนการการเรียนรู้อย่างเป็นไปในทิศทางที่กำหนดไว้ว่าเป็นปรัชญาการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไม่ เพียงใด ซึ่งเท่ากับเป็นการกำกับดูแลและควบคุมคุณภาพหลักสูตรตามหน้าที่ของกรรมการหลักสูตร (อาจารย์ประจำหลักสูตร) นั้นเอง

3. การสอบโครงการปริญญาโท

3.1 เมื่อนักศึกษามีความพร้อมที่จะสอบโครงการปริญญาโทแล้ว กล่าวคือ ตัวโครงการปริญญาโทหรือ proposal ซึ่งประกอบด้วยบทที่ 1 บทที่ 2 และบทที่ 3 ได้ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทและได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการสอบโครงการปริญญาโทแล้ว ให้นักศึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้

- กำหนดตัวกรรมการสอบโครงการปริญญาโทตามข้อ 2
- นัดหมายกรรมการสอบโครงการปริญญาโททุกคนให้สามารถเข้าสอบนักศึกษาได้ในวันและเวลาที่กำหนดนัดหมายโดยพร้อมเพรียงกัน
- ทำเอกสารสำเนาโครงการปริญญาโทให้ครบตามจำนวนกรรมการสอบฯ เพื่อนำไปส่งมอบให้กรรมการสอบฯ ทุกคนก่อนวันสอบอย่างน้อย 7 วัน
- ดำเนินด้านเอกสารขออนุมัติสอบโครงการปริญญาโทโดยให้กรรมการสอบฯ ทุกคนลงนามเห็นชอบในการขออนุมัติสอบโครงการปริญญาโท
- หากนักศึกษาประสงค์จะเชิญบุคคลภายนอกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและจะเชิญเป็นกรรมการสอบโครงการปริญญาโทด้วย ก็ให้ดำเนินการแจ้งให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโททราบล่วงหน้าภายในเวลาอันเหมาะสมเพื่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทจะได้แจ้งทางคณะฯ ให้ออกหนังสือเชิญบุคคลภายนอกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและเชิญเป็นกรรมการสอบโครงการปริญญาโทได้ทัน

3.2 ในวันสอบ นักศึกษามีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่สอบ รวมทั้งอุปกรณ์ที่จะใช้ในการนำเสนอผลงานของนักศึกษาให้พร้อมก่อนเวลาสอบตามสมควร โดยนักศึกษาจะต้องเตรียมทำผลงานการนำเสนอในรูปแบบ Microsoft PowerPoint หรือโปรแกรมที่ใช้สำหรับการนำเสนออื่นให้เรียบร้อย เมื่อกรรมการสอบโครงการปริญญาโทมาถึงสถานที่สอบเรียบร้อยแล้วได้เวลาดำเนินการสอบ ประธานกรรมการสอบจะเริ่มต้นการสอบด้วยการกล่าวในลักษณะดังนี้

“ต่อไปนี้เป็น การสอบโครงการปริญญาโทเรื่อง(ชื่อเรื่องปริญญาโท).... ของ ... (ชื่อ นักศึกษาที่จะสอบทั้งหมด).... โดยมี(ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท).... เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา (ถ้าหากมี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเข้าเป็นกรรมการสอบด้วยก็ให้ต่อท้ายว่า “และมี(ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม).... เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม”) ก่อนที่นักศึกษาจะดำเนินการสอบโครงการปริญญาโท ขอเชิญอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท กล่าวอะไรสักเล็กน้อยเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษากลุ่มนี้”

เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทได้กล่าวถึงการทำงานของนักศึกษาที่จะสอบโครงการปริญญาโทเสร็จสิ้นแล้ว ประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโทจะได้กล่าวเชิญให้นักศึกษาเริ่มการนำเสนอโครงการปริญญาโทเป็นลำดับต่อไป

3.3 นักศึกษาเริ่มต้นการสอบโครงการปริญญาโทด้วยการกล่าวสวัสดิการกรรมการสอบ แนะนำตัวเองทีละคน แล้วเริ่มนำเสนอโครงการปริญญาโทโดยใช้ Microsoft PowerPoint ที่ได้เตรียมมา ประกอบการบรรยายตั้งแต่ต้น ไปจนกระทั่งจบบทที่ 3

3.4 เมื่อนักศึกษานำเสนอโครงการปริญญาโทตั้งแต่ต้นจนจบเรียบร้อยแล้วทั้ง 3 บทแล้ว ประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโทจะได้เชิญให้กรรมการสอบซักถาม ทวนสอบนักศึกษา โดยเชิญกรรมการสอบเป็นคนแรก ตามด้วย อาจารย์ที่ปรึกษา และคนสุดท้ายที่จะซักถาม ทวนสอบนักศึกษาคือ ประธานกรรมการสอบฯ โดยกรรมการสอบโครงการปริญญาโททุกคนจะดำเนินการซักถามในเรื่องราวหรือประเด็นต่างๆ ที่นักศึกษาได้นำเสนอไปแล้วแต่ ยังไม่มีความกระจ่างชัดเจน หรือทวนสอบถึงกระบวนการหรือขั้นตอนการศึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.5 ประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโทจะเชิญนักศึกษาทั้งหมดออกจากห้องสอบ และเชิญกรรมการทั้งหมดประชุมหารือร่วมกันว่า โครงการปริญญาโทของนักศึกษามีจุดเด่น จุดด้อย มีข้อหรือประเด็นใดบ้างที่ขาดตกบกพร่อง และสมควรที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทจะได้แนะนำให้นักศึกษาไปดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง ตัดทอน เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงบ้าง ท้ายที่สุดสรุปผลการประเมินการนำเสนอโครงการปริญญาโทว่าสมควรจะให้ ผ่านอย่างไม่มีเงื่อนไข หรือ ผ่านอย่างมีเงื่อนไข คือต้องมีการปรับแก้ให้มีความเหมาะสม สมบูรณ์

มากขึ้น หรือว่าสมควรจะให้ **ไม่ผ่าน** ด้วยเหตุผลใด และมีคำแนะนำอย่างไรให้นักศึกษาบ้าง ซึ่งหากเป็นกรณีผ่านอย่างมีเงื่อนไข และนักศึกษาต้องกลับไปดำเนินการปรับแก้ตามที่กรรมการสอบโครงการปริญญาโทได้ให้ข้อคิดเห็นข้อแนะนำไว้แล้วนั้น ให้กำหนดวันส่งผลงานที่ปรับแก้เรียบร้อยแล้วให้ชัดเจน โดยให้ดำเนินการส่งผลงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทภายในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทได้มีเวลาตรวจสอบ พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ผลงานของนักศึกษาผ่านการสอบในขั้นตอนสุดท้าย แล้วนำผลการพิจารณาแจ้งต่ออาจารย์ประจำรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” เพื่อการดำเนินการเรื่องคะแนนรวมและการตัดเกรดรายวิชาต่อไป

3.6 เมื่อกรรมการสอบโครงการปริญญาโทได้ข้อสรุปเรื่องผลการประเมินผลงานของนักศึกษาเรียบร้อยแล้ว ประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโทจะให้ให้นักศึกษาทั้งหมดกลับเข้าห้องสอบ เพื่อรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ และคำแนะนำจากกรรมการสอบที่ละคน ซึ่งจะเริ่มต้นที่อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) อาจารย์ที่ปรึกษากรรมการ และคนสุดท้ายคือ ประธานกรรมการ และเมื่อประธานกรรมการได้วิพากษ์วิจารณ์และแนะนำนักศึกษาเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ก็จะได้ประกาศผลการพิจารณาโครงการปริญญาโทของนักศึกษาในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) **ผ่านอย่างไม่มีเงื่อนไข** หมายถึง นักศึกษาสอบผ่านโครงการปริญญาโท ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการสอบโครงการปริญญาโทให้ดำเนินการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 2” และดำเนินการขั้นตอนต่อไปของงาน “ปริญญาโท” ได้

(2) **ผ่านอย่างมีเงื่อนไข** หมายถึง นักศึกษาสอบผ่านโครงการปริญญาโทในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสอบโครงการปริญญาโทให้ดำเนินการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 2” ต่อไปได้ จนกว่าจะได้ดำเนินการปรับแก้ตัวโครงการปริญญาโทตามที่กรรมการสอบปริญญาโทได้ให้คำแนะนำไว้ให้เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วภายในระยะเวลาที่กำหนดและจัดทำตัวเล่มโครงการปริญญาโทฉบับที่ได้ปรับแก้แล้วนั้นเพื่อส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทได้ตรวจพิจารณาเพื่อความเห็นชอบและแจ้งผลการพิจารณานั้นแก่อาจารย์ประจำรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” เพื่อการสรุปผลคะแนนขั้นสุดท้าย เมื่อนักศึกษาสอบผ่านรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” เรียบร้อยแล้วจึงถือว่าได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 2” และดำเนินการขั้นตอนต่อไปของงาน “ปริญญาโท” ได้

(3) **ไม่ผ่าน ด้วยสาเหตุใด** หมายถึง ผลงานโครงการปริญญาโทของนักศึกษาไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสอบโครงการปริญญาโทให้ดำเนินการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 2” ต่อไปได้ นั่นก็หมายความว่า นักศึกษาไม่สามารถดำเนินการขั้นตอนต่อไปของงาน “ปริญญาโท” ได้ โดยถ้าหากเกิดกรณีนี้ขึ้น คณะกรรมการสอบโครงการปริญญาโทจะชี้แจงถึงสาเหตุที่นักศึกษาไม่สามารถสอบผ่านโครงการปริญญาโทได้อย่างละเอียดและชัดเจน

3.7 ในกรณีที่กรรมการสอบโครงการปริญญาโทประกาศผลการประเมินโครงการปริญญาโทของนักศึกษาเป็นลักษณะที่ (1) ในข้อ 3.6 นักศึกษาก็สามารถดำเนินการในขั้นตอนต่อไปของปริญญาโทได้ โดยอยู่ในความดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษา

และหากนักศึกษาได้รับผลการประเมินเป็นกรณี (2) ในข้อ 3.6 นักศึกษาจะต้องดำเนินการปรับแก้ผลงานโครงการปริญญาโทของนักศึกษาให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กรรมการสอบปริญญาโทได้กำหนดไว้ เมื่อนักศึกษาดำเนินการปรับแก้เรียบร้อยแล้วให้นำส่งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาเพื่อรับการตรวจพิจารณา หากผ่านการตรวจพิจารณาแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทจะได้นำผลการพิจารณาแจ้งต่ออาจารย์ประจำวิชาเพื่อออกผลการสอบของรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” ต่อไป จึงจะถือว่านักศึกษาได้รับอนุมัติให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปของปริญญาโทได้ โดยอยู่ในความดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษา

ในกรณีที่นักศึกษาได้รับผลการประเมินเป็นกรณี (3) ในข้อ 3.6 นักศึกษาจะต้องดำเนินการศึกษาตามกระบวนการของรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” ตั้งแต่ต้นใหม่ทั้งหมด ซึ่งหากนักศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนภายใต้ความดูแลและคำแนะนำของอาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” และอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์อย่างถูกต้อง คร่งครัด โดยตลอด ก็จะไม่ปรากฏผลการประเมินในลักษณะกรณี (3) นี้เลย

4. เกณฑ์คะแนนรายวิชาศึกษาเฉพาะทาง 1

การศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” มีส่วนที่แยกให้นำหนักคะแนนแตกต่างกันไป 3 ส่วนดังต่อไปนี้

4.1 การเรียนในชั้นเรียน – ผู้ให้คะแนนในส่วนนี้คือ อาจารย์ประจำรายวิชา หรืออาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” เนื่องจากในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” นี้ นักศึกษาจะต้องเข้าชั้นเรียนและจะต้องเรียนรู้บทเรียนอันมีสาระสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถทำงานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาจากอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียน ซึ่งส่วนหนึ่งก็เป็นการศึกษาภาคทฤษฎี และอีกส่วนหนึ่งก็เป็นการฝึกการทำงานภาคปฏิบัติ อาจมีการมอบหมายงานให้นักศึกษาไปศึกษางานจำพวกสารนิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยทั้งจากภายในคณะฯ และ/หรือ มหาวิทยาลัย และจากภายนอกฯ เพื่อทำการศึกษา วิเคราะห์ให้เกิดความเข้าใจว่า อะไรคือปัญหามาวิจัย และมีการใช้แนวคิด ทฤษฎีอะไรอย่างไร ไปจนกระทั่งถึงเรื่องของระเบียบวิธีวิจัย หรือวิธีการศึกษา แล้วนำมารายงานหรือนำเสนอในชั้นเรียน ทั้งนี้ก็เพื่อให้นักศึกษาที่ศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” สามารถทำ “โครงการปริญญานิพนธ์” เพื่อนำเสนอในการสอบขออนุมัติทำตัว “ปริญญานิพนธ์” ต่อไป โดยน้ำหนักคะแนนในส่วนนี้จะเป็นอย่างนี้

ประเด็นที่พิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. การเข้าชั้นเรียน		
2. ความตั้งใจในการเรียน ความสนใจใส่ใจในระหว่างฟังคำบรรยายของอาจารย์		
3. การสอบข้อเขียนในภาคทฤษฎี		
4. งานที่มอบหมายในภาคปฏิบัติ		
5. จิตพิสัย		
รวม		

4.2 การทำ “โครงการปริญญานิพนธ์” – หมายความว่า การพิจารณา “โครงการปริญญานิพนธ์” / การปรับแก้ “โครงการปริญญานิพนธ์” และการวางแผนงานต่างๆ ก่อนสอบ “โครงการปริญญานิพนธ์” ผู้ให้คะแนนในส่วนนี้คือ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ซึ่งพิจารณาการทำ “โครงการปริญญานิพนธ์” ของนักศึกษามาตั้งแต่ต้นจนจบบทที่ 3 โดยประเด็นที่กำหนดน้ำหนักคะแนนในส่วนนี้ดังนี้

ประเด็นที่พิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์สม่ำเสมอตรงตามเวลาที่กำหนดนัด		
2. ความก้าวหน้าของผลงานที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์มอบหมาย		
3. ความตั้งใจในการดำเนินงานให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด		
4. ผลสำเร็จของงานในภาพรวม		
รวม		

4.3 การสอบขออนุมัติ “โครงการปริญญานิพนธ์” – ผู้ให้คะแนนคือคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์อันประกอบด้วย

- ประธานกรรมการสอบปริญญาโท 1 คน
- กรรมการสอบปริญญาโท 1 คน
- อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท 1 คน
- อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม 1 คน (ถ้ามี)

โดยคะแนนในส่วนนี้เกิดจากการนำเสนอผลงาน “โครงการปริญญาโท” ในห้องสอบ ซึ่งกำหนดน้ำหนักคะแนนในส่วนนี้ดังนี้

ประเด็นที่พิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. การส่งเล่มโครงการปริญญาโทให้กรรมการสอบก่อนวันกำหนดสอบ เป็นไปตามที่กำหนดกรอบเวลาไว้		
2. การตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการดำเนินการสอบ		
3. การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการสอบ		
4. การรักษาวินัยในการแต่งกายเข้าสอบ		
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอผลงาน		
6. ความคล่องแคล่วแม่นยำในการนำเสนอผลงาน		
7. การตอบคำถามคณะกรรมการสอบอย่างถูกต้องและฉะฉาน		
8. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในระหว่างการนำเสนอผลงาน		
รวม		

โดยคะแนนในส่วนที่ 4.3 นี้ ของกรรมการสอบปริญญาโททุกคนจะถูกนำมารวมกันแล้วเฉลี่ยเพื่อนำไปใช้ในการคำนวณตามเปอร์เซ็นต์กำหนดน้ำหนักคะแนนก่อนไปรวมกับคะแนนในส่วนที่ 4.1 และ 4.2 เพื่อดำเนินคะแนนและตัดเกรดของรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” ต่อไป

ทั้งนี้อาจกำหนดน้ำหนักคะแนนทั้ง 3 ส่วนไว้ดังนี้ หรืออาจจะให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา หรืออาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” เป็นผู้กำหนดน้ำหนักคะแนนก็ได้

ส่วนที่ให้คะแนน	ผู้ให้คะแนน	เปอร์เซ็นต์
1. การเรียนในชั้นเรียน	อาจารย์ประจำรายวิชาหรืออาจารย์ผู้สอนรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1”	50
2. การทำ “โครงการปริญญาโท”	อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท	25
3. การสอบขออนุมัติ “โครงการปริญญาโท”	- ประธานกรรมการสอบฯ - กรรมการสอบฯ - อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท - อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)	25
	รวม	100

5. แบบฟอร์มต่างๆ สำหรับการสอบ “โครงการปริญญาโท”

- 5.1 แบบฟอร์มการเชิญบุคคลภายนอกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (หน้า 56) พร้อมเอกสารประกอบ (หน้า 57)
- 5.2 แบบฟอร์มขอสอบโครงการปริญญาโท (หน้า 58-59)
- 5.3 แบบฟอร์มขอเรียนเชิญสอบโครงการปริญญาโท (หน้า 60)
- 5.4 แบบฟอร์มขอเรียนเชิญอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมเข้าสอบโครงการปริญญาโท (หน้า 61)
- 5.5 แบบฟอร์มการให้คะแนนในการสอบโครงการปริญญาโท (หน้า 62)

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มทร.ธัญบุรี

สาขาวิชา

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมปริญญานิพนธ์นักศึกษาระดับปริญญาตรี

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดปริญญานิพนธ์นักศึกษาระดับปริญญาตรี

ด้วยนักศึกษาดังมีรายชื่อแนบท้ายที่กำลังศึกษารายวิชา การศึกษาเฉพาะทางด้าน.....

..... 1 ซึ่งเป็นรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาชีพบังคับ ของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และในขณะนี้กำลังดำเนินการจัดทำโครงการปริญญานิพนธ์รายละเอียดดังเอกสารแนบท้าย นั้น เล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ที่จะสามารถนำมาใช้พัฒนางานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษากลุ่มนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและร่วมเป็นกรรมการสอบโครงการปริญญานิพนธ์ในรายวิชานี้ โดยจะได้มีหนังสือขอเรียนเชิญท่านเป็นกรรมการสอบป้องกันปริญญานิพนธ์ในรายวิชา การศึกษาเฉพาะทางด้าน.....

..... 2 ซึ่งเป็นรายวิชาต่อเนื่องของรายวิชานี้ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

สาขาวิชา

โทร.

โทรสาร.

ส่วนตอบกลับ

เรียน อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ข้าพเจ้า ได้รับทราบการเชิญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมปริญญานิพนธ์นักศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว และ ยินดีรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ชัดข้อง เนื่องจาก

.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

รายละเอียดปริญญาโทนักศึกษาระดับปริญญาตรี

รายชื่อนักศึกษา	1)
	2)
	3)
ชื่อหัวข้อโครงการ ปริญญาโท (ภาษาไทย)
ชื่อหัวข้อโครงการ ปริญญาโท (ภาษาอังกฤษ)
ความสำคัญของ ปัญหา (โดยสรุป)
วัตถุประสงค์ของ การศึกษา
สมมติฐานการศึกษา
ขอบเขตการศึกษา
วิธีการศึกษา
ประโยชน์ที่คาดว่าจะ ได้รับ

สาขาวิชา.....
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอเสนอโครงการปริญญาโทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
เรียน ประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโท

ด้วยข้าพเจ้า 1) นักศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาวิชา รหัสนักศึกษา
บ้านเลขที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์.....
โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

2) นักศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาวิชา รหัสนักศึกษา
บ้านเลขที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์.....
โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

3) นักศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาวิชา รหัสนักศึกษา
บ้านเลขที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์.....
โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

มีความประสงค์จะขอเสนอโครงการปริญญาโท หัวข้อเรื่อง

เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปได้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) 1)

(ลงนาม) 2)

(ลงนาม) 3)

ความเห็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

(ลงนาม)

(ต่อด้านหลัง)

(ด้านหลัง)

ความเห็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)

.....

(ลงนาม)

ความเห็นกรรมการสอบโครงการปริญญาโท

.....

(ลงนาม)

ความเห็นประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโท

.....

(ลงนาม)

กำหนดการสอบโครงการปริญญาโท

วัน ที่ เดือน พ.ศ. เวลา น.

สถานที่สอบ

คณะกรรมการ
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มทร.ธัญบุรี

สาขาวิชา.....

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอเรียนเชิญสอบโครงการปริญญานิพนธ์

เรียน ประธานกรรมการฯ / กรรมการฯ / อาจารย์ที่ปรึกษาฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการปริญญานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ตามที่ข้าพเจ้า

1)

2)

3)

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา ได้ดำเนินการขอสอบ

โครงการปริญญานิพนธ์ และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการสอบในวัน ที่ เดือน

พ.ศ. แล้วนั้น เพื่อให้การสอบโครงการปริญญานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอเรียนเชิญท่านเข้า

ดำเนินการสอบโครงการปริญญานิพนธ์ของข้าพเจ้า ในหัวข้อเรื่อง

ณ ตั้งแต่เวลา น. ถึงเวลา น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) 1)

(ลงนาม) 2)

(ลงนาม) 3)

สาขาวิชา.....
 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญสอบโครงการปริญญาโท
 เรียน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการปริญญาโท จำนวน 1 ชุด

ตามที่ข้าพเจ้า

- 1)
- 2)
- 3)

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา ได้ดำเนินการขอสอบ
 โครงการปริญญาโท และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการสอบในวัน ที่ เดือน
 พ.ศ. แล้วนั้น เพื่อให้การสอบโครงการปริญญาโทเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอเรียนเชิญท่านเข้า
 ดำเนินการสอบโครงการปริญญาโทของข้าพเจ้า ในหัวข้อเรื่อง

ณ ตั้งแต่เวลา น. ถึงเวลา น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) 1)

(ลงนาม) 2)

(ลงนาม) 3)

แบบให้คะแนนการสอบโครงการปริญญาโท
สำหรับกลุ่มเรียน

ชื่อปริญญาโท (ภาษาไทย)		
ชื่อ ปริญญาโท (ภาษาอังกฤษ)		
รายชื่อนักศึกษา	ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-สกุล
	1.
	2.
	3.

ลำดับ	หัวข้อ / ประเด็นที่พิจารณา	เต็ม	ได้	หมายเหตุ
1.	การส่งเล่มโครงการฯ เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด			
2.	การตรงต่อเวลาในการดำเนินการสอบ			
3.	การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการสอบ			
4.	การรักษาวินัยในการแต่งกายเข้าสอบ			
5.	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอผลงาน			
6.	ความคล่องแคล่วแม่นยำในการนำเสนอผลงาน			
7.	การตอบคำถามคณะกรรมการอย่างถูกต้องและฉะฉาน			
8.	การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าระหว่างการนำเสนอผลงาน			
	รวม			

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

- ประธานกรรมการสอบ
- กรรมการ
- อาจารย์ที่ปรึกษา
- อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม)

ลงนาม

(.....)

บทที่ 6

การศึกษาเฉพาะทาง 2

เมื่อนักศึกษาสอบผ่านในรายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 1” เรียบร้อยแล้ว ซึ่งนั่นก็หมายถึงว่า นักศึกษาได้รับการอนุมัติจากกรรมการสอบโครงการปริญญาโทให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปของการทำ “ปริญญาโท” ซึ่งมีขั้นตอนคร่าวๆ คือ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ หรือผลิตผลงาน (ตัว production)

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ขั้นตอนการทดสอบเครื่องมือ หรือผลงาน (production)

- นำเครื่องมือ หรือผลงาน (production) ให้ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายรับชม/รับฟัง
- นำแบบสอบถามเชิงปริมาณให้ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายตอบ
- นำเครื่องมือ หรือผลงาน (production) ให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านรับชม/รับฟัง
- สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในเชิงคุณภาพ พร้อมบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

ขั้นตอนการประเมินผลแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เมื่อนักศึกษาดำเนินการขั้นตอนต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงจะสามารถมาเขียนปริญญาโทในบทที่ 4 และบทที่ 5 ได้ต่อไป

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือหรือขั้นตอนการผลิตผลงาน (production)

ขั้นตอนนี้เป็นไปตามศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องมือ เช่น ภาพยนตร์สั้น ภาพถ่าย รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุกระจายเสียง ภาพยนตร์โฆษณา ภาพยนตร์เพื่อการประชาสัมพันธ์ ฯลฯ เพื่อจะนำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่นักศึกษาได้ตั้งไว้ในบทที่ 1 หรือเพื่อพิสูจน์ทฤษฎีที่นักศึกษามีความสงสัย อันล้วนเรียกว่าเป็น “ปัญหา” ที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษานี้ทั้งสิ้น

การดำเนินการตามขั้นตอนนี้ นักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานตามขั้นตอนปลีกย่อยที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาจะได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และความเห็นชอบ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการผลิต การเขียนบทที่จะใช้ในการผลิต การดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารต่างๆ ที่จำเป็น เช่น การขอยืมอุปกรณ์ต่างๆ การขอใช้อุปกรณ์ต่างๆ นั้นออกนอกสถานที่ การขอใช้สถานที่ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งนักศึกษาดำเนินการในขั้นตอนหลังการผลิต (post-production) จนเสร็จสิ้นเรียบร้อย ได้เครื่องมือหรือผลงานที่สำเร็จพร้อมนำไปใช้ในการประเมินผล

2. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้กล่าวโดยละเอียดไปแล้วในคู่มือนักศึกษามาบทที่ 4 หน้า 37-42 เมื่อนักศึกษาสร้างแบบสอบถามเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสำเร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาเสียก่อน จึงจะถือว่านักศึกษาประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้อย่างสมบูรณ์

3. ขั้นตอนการทดสอบเครื่องมือ หรือผลงาน (production)

ขั้นตอนการทดสอบเครื่องมือ หรือผลงาน (production) ในส่วนของการประเมินผลเชิงปริมาณ เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาจะต้องนำเครื่องมือหรือผลงานที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายได้รับชม/รับฟัง และเมื่อผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายได้รับชม/รับฟังแล้ว นักศึกษาจะต้องนำแบบสอบถามเกี่ยวกับเครื่องมือหรือผลงานนั้นไปให้ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายตอบ และในส่วนของ การประเมินผลเชิงคุณภาพ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาจะต้องนำเครื่องมือหรือผลงานที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเทคนิคแต่ละด้านที่นักศึกษาได้เลือกศึกษาไว้ได้ชม/ฟัง เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้รับชม/ฟังเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาต้องดำเนินการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ ซึ่งได้กล่าวไปแล้วว่า ส่วนใหญ่นิยมใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกหรือ In-Depth Interview กับผู้เชี่ยวชาญในเทคนิคแต่ละด้าน โดยนักศึกษาคควรจะได้บันทึกเสียงการสัมภาษณ์ไว้ด้วยเพื่อสะดวกในการนำข้อมูลในการให้สัมภาษณ์มาใช้ในการอ้างอิงในภายหลัง

4. ขั้นตอนการประเมินผลแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการประเมินผลแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนของการเขียนบทที่ 4 ในงานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษา ซึ่งเป็นบทที่นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตาราง หรือในรูปแบบอื่นซึ่งแล้วแต่ลักษณะงานของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา มีการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยที่ผู้ศึกษาคือนักศึกษาไม่ต้องแสดงความคิดเห็น หรืออภิปรายผลประกอบการแปลความหมายใดๆ

4.1 ขั้นตอนการประเมินผลแบบสอบถามเชิงปริมาณและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ – เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาจะต้องรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าของคำตอบแต่ละข้อตามวิธีการทางสถิติ ในที่นี้จะยกตัวอย่างวิธีการที่ง่ายและสะดวกที่สุดคือ การหาค่าเปอร์เซ็นต์ หรือ percentage

ในกรณีที่ตัวแทนกลุ่มผู้รับสารเป้าหมายที่นักศึกษานำมาใช้ในการประเมินเชิงปริมาณ มีจำนวน 100 คน และสมมติว่าแบบสอบถามเชิงปริมาณมีจำนวน 3 ข้อ นักศึกษาจะต้องดำเนินการประเมินหรือหาค่าคำตอบของคำถามไปที่ละข้อ โดยนิยมที่จะแจกแจงค่าคำตอบแต่ละข้อลงในรูปแบบของตาราง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำถามที่ใช้ประเมินเชิงปริมาณ	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1.	27	62	11	0	0
2.	30	45	20	5	0
3.	48	31	19	2	0

นักศึกษาค้นหาค่าจำนวนของผู้ตอบคำถามในแต่ละข้อแล้วสรุปออกมาในลักษณะการแจกแจงค่าของคำตอบ ซึ่งจำนวนของคำตอบทั้ง 5 ค่า รวมกันแล้วก็จะเท่ากับ 100 ซึ่งเป็นจำนวนของตัวแทนกลุ่มผู้รับสารเป้าหมายที่นักศึกษานำมาใช้ในการประเมิน จากตารางข้างบนนี้ นักศึกษาจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งเป็นผลที่ได้ออกมาที่ละข้อดังตัวอย่างต่อไปนี้

“คำถามข้อที่ 1 ถามว่า ปรากฏว่าตัวแทนผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายจากจำนวน 100 คน ผู้เห็นด้วยในระดับมากที่สุด มีจำนวน 27 คน คิดเป็น 27% ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ผู้เห็นด้วยในระดับมาก มีจำนวน 62 คน คิดเป็น 62% และผู้เห็นด้วยในระดับปานกลาง มีจำนวน 11 คน คิดเป็น 11% และไม่มีผู้เห็นด้วยในระดับน้อย และน้อยที่สุด สรุปได้ว่า ในประเด็นที่ถามในข้อนี้

ตัวแทนผู้รับสารจำนวนมากที่สุดคือ 62% เห็นด้วยในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ.....(อ้างอิง) ที่ได้กล่าวไว้ว่า

ประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูลเช่นนี้ไปที่ละข้อ โดยรายงานผลจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าคะแนนแต่ละค่าว่ามีจำนวนกี่คน คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถ้าต้องการค่าที่มีความละเอียดในทางสถิติที่ละเอียดลึกซึ้งมากกว่าระบบร้อยละหรือ percentage ก็ให้นักศึกษาทำไปตามรูปแบบวิธีการนั้นๆ เช่น การหาค่ามัธยฐานทางเลขคณิต การหาค่าเบี่ยงเบน และอื่นๆ ตามที่นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาจะมีความเห็นสมควรว่า งานของนักศึกษามีความเหมาะสมที่จะใช้วิธีการหาค่าทางสถิติในรูปแบบใด

เรื่องของการอภิปรายผลว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีนั้น ก็ใช้แนวคิด ทฤษฎีที่นักศึกษาได้ศึกษาไว้เรียบร้อยแล้วในบทที่ 2 ของปริญญาโทนั่นเอง นี่ก็คือเหตุผลที่คำถามที่นักศึกษาตั้งในแบบสอบถามสมควรอย่างยิ่งที่จะใช้ปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการศึกษา ซึ่งอยู่ในบทที่ 1 มาเป็นฐานในการตั้งคำถามในแบบสอบถาม เพราะเมื่อนักศึกษามี “ปัญหา” ชัดเจนในบทที่ 1 แล้ว นักศึกษาก็ต้องศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ “ปัญหา” และเขียนไว้ในบทที่ 2 และเมื่อมาถึงบทที่ 4 นี้ ก็จะได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎีในบทที่ 2 นั้นมาใช้ในการอ้างอิงเทียบเคียงกับผลการประเมินนี้เอง

แต่ถ้าหากว่าคำถามในแบบสอบถามเชิงปริมาณข้อใด ได้ผลการประเมินไม่เป็นไปตามที่นักศึกษาที่ตั้งสมมติฐานเอาไว้ในบทที่ 1 นักศึกษาก็จะต้องนำไปอภิปรายผลเพิ่มเติม พร้อมข้อเสนอแนะในบทที่ 5 ต่อไปด้วย โดยเรื่องการเขียนบทที่ 4 ของงานปริญญาโทนี้ ได้กล่าวถึงไว้ในหัวข้อที่ 9 ขั้นตอนการประเมินผล ในบทที่ 4 ของคู่มือนักศึกษาเล่มนี้แล้ว

4.2 ขั้นตอนการประเมินผลแบบสอบถามเชิงคุณภาพและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ - เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาจะต้องถอดเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่มีความเชี่ยวชาญในเทคนิคแต่ละด้านที่ละคน แต่นำมาเขียนเรียบเรียงให้เป็นภาษาทางวิชาการ ไม่ต้องนำเสนอบทให้สัมภาษณ์ตามเสียงที่ถอดเทปมาทั้งหมด เพราะการถอดเทปเสียงสัมภาษณ์แล้วนำเสนอตรงๆ ทุกถ้อยคำนั้น นักศึกษาจะได้ภาษาพูดที่ไม่เป็นภาษาทางวิชาการ กล่าวคือ อาจมีคำอุทาน หรือภาษาพูดติดมาด้วย เช่นคำว่า “เอ๊ะ” “อืม” “แบบว่า” “เค้า” “มัน” อาจจะไปรวมไปถึงมีคำภาษาต่างประเทศที่มีคำแปลใช้ในภาษาไทยแล้วติดมา เช่นคำว่า “ไม่ bright พอ” “ต้องดู composition ของภาพ” หรืออาจจะมีคำคะนองที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า slang ติดมาด้วย เช่น “มันดูฟินดี” “ภาพแบบนี้มันฝุดๆ” เป็นต้น การเขียนขั้นตอนนี้ควรปรับเปลี่ยนลักษณะภาษาให้เป็นภาษาที่เป็นทางการ เป็นภาษาวิชาการ และเขียนโดยใช้รูปแบบการเขียนดังจะได้ยกตัวอย่างการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกดังต่อไปนี้

“ในส่วนของการใช้เทคนิค..... ในการผลิต..... เพื่อให้สื่อความหมาย..... ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์เจาะลึกผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค..... คือ..... โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ว่า การใช้เทคนิค.....สามารถสื่อความหมาย..... ได้ตามที่นักศึกษาตั้งสมมติฐานไว้ โดย (ให้รายละเอียดเพิ่มเติม)..... ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ.....(อ้างอิง)..... ที่ได้กล่าวไว้ว่า

ในกรณีที่คำให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญไม่เป็นไปตามที่นักศึกษาตั้งสมมติฐานไว้ ก็เขียนในลักษณะต่อไปนี้

“ในส่วนของการใช้เทคนิค..... ในการผลิต..... เพื่อให้สื่อความหมาย..... ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์เจาะลึกผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค..... คือ..... โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ว่า การใช้เทคนิค.....ไม่สามารถสื่อความหมาย..... ได้ สาเหตุที่การใช้เทคนิคดังกล่าวไม่สามารถสื่อ

ความหมายได้ตามที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้นั้น ผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นเพราะ (อธิบายให้เหตุผลที่ใช้เทคนิคดังกล่าวนี้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่คาดไว้).....”

5. ขั้นตอนการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ นี้ เป็นขั้นตอนของบทที่ 5 ในงานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษา

หลังจากที่นักศึกษาเสร็จสิ้นขั้นตอนบทที่ 4 เรียบร้อยแล้ว ก็ให้นำผลของบทที่ 4 นั้นมาสรุปผลในบทที่ 5 จากข้อคำถามในแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ในกรณีที่นักศึกษาใช้เทคนิคหนึ่งๆ ในผลงานของนักศึกษามากกว่า 1 ช่วง เช่น กรณีของผลงานในสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ที่นักศึกษาใช้เทคนิค fast motion ในการผลิตรายการละครโทรทัศน์ ซึ่งนักศึกษาใช้เทคนิคนี้ในละครมากกว่า 1 ฉาก เช่นอาจจะใช้เทคนิคนี้ 3 ฉาก และในแบบสอบถามเชิงปริมาณของนักศึกษาที่ตั้งคำถามไว้ทั้ง 3 ฉาก รวมเป็นข้อคำถาม 3 ข้อ เมื่อมาถึงบทที่ 5 การสรุปผลการศึกษา นักศึกษาก็จะต้องสรุปรวมเป็นประเด็นเดียวกันทั้งหมด ไม่ต้องแตกย่อยเป็น 3 ประเด็นเหมือนในบทที่ 4 ที่เป็นการรายงานผลการประเมินเป็นรายข้อ

ในการสรุปผลการศึกษาในบทที่ 5 นี้ ให้นักศึกษาสรุปผลสุดท้ายออกมาให้ได้ด้วยว่า แต่ละประเด็นนั้นได้ผลการประเมินว่าอย่างไร บรรลุวัตถุประสงค์ของนักศึกษาหรือไม่ จากการทดลอง/การพิสูจน์ด้วยการสร้างเครื่องมือหรือผลงาน (production) นั้น ได้ผลการประเมินเครื่องมือหรือผลงานนั้นออกมาว่า เป็นไปอย่างที่นักศึกษาได้ตั้งสมมติฐานไว้หรือไม่ นักศึกษาสามารถพิสูจน์สมมติฐานได้หรือไม่ อย่างไร เพียงใด ถ้าหากสรุปว่าผลการประเมินนั้นออกมาในลักษณะที่บรรลุวัตถุประสงค์ การทดลอง/การพิสูจน์ของนักศึกษาได้ผลออกมาว่าเป็นไปอย่างที่ที่ตั้งสมมติฐานไว้ ก็หมายถึงว่า นักศึกษาประสบความสำเร็จ ได้ผลสุดท้ายของงานออกมาตามที่คาดไว้ นักศึกษาก็สามารถจบงานปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาได้เลย ดังตัวอย่างนี้

“ประเด็นที่ได้ตั้งสมมติฐานการศึกษาไว้ว่า การจัดแสงแบบ LOW KEY ในการผลิตรายการละครแนว COMEDY ให้สื่อความหมายถึงอารมณ์สนุกสนาน ร่าเริง สดชื่นได้นั้น จากผลการประเมินเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพปรากฏว่า สามารถทำได้ โดยใช้ปัจจัยด้านสี เช่น สีของเสื้อผ้านักแสดง หรือสีของอุปกรณ์ประกอบฉากในโทนสดใสเข้าช่วยในการเสริมความหมายตามสมควร”

ในกรณีที่การสรุปผลการศึกษาในบทที่ 5 ของนักศึกษา มีบางข้อบางประเด็นที่มีผลการประเมินออกมาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ การทดลอง/การพิสูจน์ของนักศึกษาได้ผลออกมาว่าไม่สามารถเป็นไปตามที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ ก็หมายถึงว่า นักศึกษาไม่ได้ผลการศึกษาตามที่คาดไว้ ก็ไม่ถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่จะทำให้นักศึกษาไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษารายวิชา “การศึกษาเฉพาะทาง 2” นี้แต่ประการใด เพียงแต่นักศึกษาจะต้องอภิปรายผลเพิ่มเติมว่า โดยวิเคราะห์หาเหตุปัจจัยที่ทำให้ผลการประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไม่บรรลุวัตถุประสงค์ แล้วนำเหตุปัจจัยนั้นมาอภิปรายผลต่อท้ายประเด็นนั้นๆ ซึ่งในกรณีนี้ คำให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญในเทคนิคนั้นๆ ที่นักศึกษาได้ไปสัมภาษณ์เจาะลึก หรือ In-Depth Interview ไว้ หากว่านักศึกษาดังกล่าวในการสัมภาษณ์ไว้เป็นอย่างดี สามารถจะลึกได้ข้อมูลที่เป็นอย่างแท้จริง คำตอบหรือคำให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญนั้นก็จะเป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษา นักศึกษาสามารถนำเอาข้อความคำให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญที่ตรงกับประเด็นที่นักศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ มาใช้ในการอภิปรายถึงสาเหตุที่นักศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้ เช่นในกรณีตัวอย่าง

“ประเด็นที่ได้ตั้งสมมติฐานการศึกษาไว้ว่า การใช้เทคนิคภาพ OUT OF FOCUS เพื่อสื่อความหมายถึงความไม่เข้าใจกันของบุคคลในรายการละครโทรทัศน์แนว COMEDY นั้น จากผลการประเมินเชิงปริมาณปรากฏว่าไม่สามารถทำได้ และจากผลการประเมินเชิงคุณภาพก็ปรากฏตรงกันว่า ไม่สามารถทำได้ สาเหตุที่การ

ใช้เทคนิค *OUT OF FOCUS* ไม่สามารถสื่อความหมายถึงความไม่เข้าใจกันของบุคคลได้นั้น ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคทางภาพ คือ ได้กล่าวไว้ว่า การใช้เทคนิคดังกล่าวสามารถใช้สื่อความหมายไปในแง่ของการครองสติสัมปชัญญะของตัวละคร กล่าวคือ หากเป็นภาพชัดไปเบลอก็สื่อความหมายว่า ตัวละครจากสภาพปกติที่กำลังเมา หรือกำลังจะหมดสติ และหากเป็นภาพเบลอลงไปชัด ก็จะสื่อความหมายออกมาว่า ตัวละครที่กำลังหมดสติหรือหลับอยู่ เพิ่งจะฟื้นหรือตื่นนอน”

ในส่วนของข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นส่วนท้ายสุดของบทที่ 5 ซึ่งก็เป็นส่วนท้ายสุดของงานปริญญาานิพนธ์ของนักศึกษาด้วย ก็อาศัยข้อเสนอแนะ หรือคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ไว้ในการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพนั่นเองมานำเสนอเป็นส่วนหนึ่งของข้อเสนอแนะของบทที่ 5 ได้ โดยให้นำมาเขียนสรุปข้อเสนอแนะไว้ในตอนท้าย และหากในกระบวนการศึกษาของนักศึกษา มีข้อใดหรือประเด็นใดที่นักศึกษาเห็นว่าควรให้ข้อสังเกตและเสนอแนะสำหรับนักศึกษารุ่นหลังๆ ที่จะมาศึกษาเล่มงานปริญญาานิพนธ์ของนักศึกษาต่อไป นักศึกษาก็สามารถนำมาเขียนในส่วนของข้อเสนอแนะนี้ได้เช่นกัน โดยเขียนระบุแยกเป็นข้อๆ ไปให้เข้าใจได้ชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“1. ในส่วนของการใช้เทคนิคทางภาพแบบ *OUT OF FOCUS* เพื่อสื่อความหมายถึงความไม่เข้าใจกันของบุคคลในละครโทรทัศน์แนว *COMEDY* นั้น ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคทางภาพได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรเลือกใช้เทคนิคทางภาพในลักษณะอื่นมากกว่า เช่น เทคนิค..... เป็นต้น

2. ในการใช้เทคนิค..... ผู้ศึกษาพบว่ามีปัญหาคือ หากใช้วิธีการ..... น่าจะทำให้ปัญหาดังกล่าวหมดไปได้”

6. การสอบป้องกันปริญญาานิพนธ์

เมื่อนักศึกษาได้ดำเนินการทุกขั้นตอนในการทำปริญญาานิพนธ์จนสำเร็จเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาก็มีความพร้อมที่จะสอบป้องกันปริญญาานิพนธ์ การสอบป้องกันนี้ ในภาษาอังกฤษใช้ว่า *Defensive* (ในระดับปริญญาโท เรียกรสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ว่า *Thesis Defensive*) ซึ่งมีขั้นตอนใกล้เคียงกับการสอบโครงการปริญญาานิพนธ์

6.1 นักศึกษาจัดพิมพ์เล่มปริญญาานิพนธ์โดยยังไม่ต้องเข้าเล่มหรือเย็บเล่ม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ของนักศึกษาเพื่อให้ผ่านการพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการสอบป้องกันปริญญาานิพนธ์ต่อไปได้ หากมีข้อผิดพลาด บกพร่อง นักศึกษาจะต้องกลับไปดำเนินการปรับแก้ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์แนะนำให้เป็นที่เรียบร้อย

6.2 เมื่อผลงานปริญญาานิพนธ์ของนักศึกษาผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาจัดพิมพ์เล่มปริญญาานิพนธ์ที่ปรับแก้สมบูรณ์แล้วนั้น ให้ครบตามจำนวนกรรมการสอบฯ โดยนักศึกษาไม่ต้องนำปริญญาานิพนธ์ไปเข้าเล่มหรือเย็บเล่ม เพียงแต่ใช้คลิปลิพินิพมาาก็เพียงพอ จากนั้นให้นักศึกษานำปริญญาานิพนธ์ที่ทำสำเนานี้ มอบให้กรรมการสอบฯ ทุกคน คนละ 1 ชุด พร้อมเอกสารนัดหมายการสอบ

6.3 นักศึกษาดำเนินการด้านเอกสารต่างๆ ที่จะต้องใช้เพื่อการเตรียมการสอบ เช่น การขอให้สถานที่ในการสอบ การนัดหมายกรรมการสอบ

6.4 นักศึกษาเตรียมสถานที่สอบให้เรียบร้อย พร้อมทั้งการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะต้องใช้ในการสอบให้เรียบร้อย

6.5 เมื่อถึงวันเวลาที่กำหนดนัดหมายสำหรับการสอบป้องกันปริญญาานิพนธ์ นักศึกษาผู้เข้าสอบจะต้องแต่งกายด้วยชุดนักศึกษาให้เรียบร้อย และเมื่อกรรมการสอบฯ มาถึงสถานที่สอบพร้อมกันแล้ว ประธานกรรมการสอบฯ จะเป็นผู้ดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ในการสอบ ดังต่อไปนี้

- เมื่อประธานกรรมการสอบฯ เห็นว่าได้เวลาอันสมควรแล้ว และทุกคน ไม่ว่าจะป็นคณะกรรมการสอบฯ และนักศึกษาพร้อมแล้ว ประธานกรรมการสอบฯ จะกล่าวว่า “ต่อไปนี้เป็น การสอบป้องกันปริญญาโท เรื่อง ของนักศึกษาชื่อ 1) 2) และ 3) โดยมี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา (และมี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม) ก่อนที่นักศึกษาจะดำเนินการสอบป้องกันปริญญาโท ขอเชิญอาจารย์ที่ปรึกษากล่าวอะไรสักเล็กน้อยเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษาด้วย”

- เมื่อประธานกรรมการสอบฯ กล่าวนำ และเชิญอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาคนที่กำลังจะดำเนินการสอบนี้ กล่าวเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษา และส่วนอื่นๆ ที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทมีความประสงค์จะกล่าวในช่วงนี้แล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทก็จะกล่าวตามที่ประธานกรรมการสอบฯ ได้เชิญไว้จนจบ ถ้าหากว่านักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ประธานกรรมการฯ ก็จะเชิญอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมฯ กล่าวเกี่ยวกับการทำงานของนักศึกษาต่อจากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทในช่วงนี้

- เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท (และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม) กล่าวถึงการทำงานของนักศึกษาในความดูแลจบลงแล้ว ประธานกรรมการสอบฯ จะได้กล่าวในลักษณะที่ว่า “หากนักศึกษาพร้อมที่จะสอบป้องกันปริญญาโทแล้วก็ขอเชิญดำเนินการสอบได้เลย”

- นักศึกษาเริ่มกระบวนการสอบป้องกันปริญญาโทด้วยการนำเสนอเนื้อหาในเล่มปริญญาโทด้วยสื่อ ซึ่งอาจเป็นโปรแกรม Microsoft PowerPoint หรือโปรแกรมการนำเสนออื่น พร้อมกับรายงานโดยสรุปตั้งแต่บทที่ 1 ไปจนถึงบทที่ 3 (ที่กล่าวว่าเป็นการรายการโดยสรุป เพราะเหตุว่า เนื้อหาบทที่ 1 -3 ในเล่มปริญญาโทนี้ นักศึกษาได้นำเสนอไปแล้วครั้งหนึ่งในการสอบโครงการปริญญาโท จึงไม่ต้องนำเสนอโดยละเอียดอีกแล้ว เพียงแต่นำเสนออย่างสรุป หรือคร่าวๆ เพื่อให้กรรมการสอบฯ ซึ่งบางคนอาจจะไม่ได้เป็นกรรมการสอบฯ โครงการปริญญาโทของนักศึกษามาตั้งแต่แรก จะได้มีความเข้าใจเบื้องต้นถึงประเด็นปัญหาที่นำมาสู่การทำงานปริญญาโทนี้ รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎีที่นักศึกษาใช้ในการศึกษา สมมติฐาน และวิธีการศึกษาของนักศึกษา) จากนั้นให้นำเสนอผลงานหรือ production ที่เป็น “เครื่องมือ” ที่นักศึกษาได้ผลิตหรือสร้างขึ้นเพื่อหาคำตอบให้กับปัญหาที่นำมาเข้าสู่การทำงานปริญญาโทขั้นนี้ หลังจากนำเสนอผลงานดังกล่าวเสร็จสิ้นลงแล้ว ให้นักศึกษาดำเนินการนำเสนอผลของการศึกษาซึ่งเป็นเนื้อหาของบทที่ 4 และนำเสนอการอภิปรายผล รวมทั้งข้อเสนอแนะในบทที่ 5 จนจบสิ้นเนื้อหาปริญญาโททั้งหมด ก็เป็นอันจบการนำเสนอผลงานปริญญาโทของนักศึกษา

- เมื่อนักศึกษาดำเนินการนำเสนอผลงานปริญญาโท รวมทั้งตัวผลงานหรือ production ที่เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบให้กับปัญหาที่นำมาสู่การทำปริญญาโทของนักศึกษาเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ประธานกรรมการสอบฯ จะได้เชิญนักศึกษาทั้งหมดออกจากห้องสอบเพื่อดำเนินการประชุมกรรมการสอบฯ เพื่อพิจารณาผลงานของนักศึกษาว่า มีข้อบกพร่องที่ใดหรือไม่ อย่างไร สมควรจะพิจารณาให้ 1) ผ่านอย่างไม่มีเงื่อนไข 2) ผ่านอย่างมีเงื่อนไข หรือ 3) ไม่ผ่าน

- เมื่อคณะกรรมการสอบฯ ประชุมพิจารณาผลงานของนักศึกษาเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงเชิญให้นักศึกษาผู้เข้าสอบนั้น กลับเข้ามาในห้องสอบอีกครั้งเพื่อรับฟังคำตัดสินของคณะกรรมการฯ

- หากคำตัดสินของคณะกรรมการคือ ให้นักศึกษาสอบป้องกันปริญญาโท ผ่านอย่างไม่มีเงื่อนไข ก็คือนักศึกษาจบสิ้นกระบวนการศึกษารายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ส่วนเกรดที่นักศึกษาจะได้รับสำหรับรายวิชานี้ ก็ขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาเป็นสำคัญ เพราะในรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2 นี้ นักศึกษาทำงานของนักศึกษาโดยการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเป็นหลัก ได้รับฟัง

ข้อเสนอแนะ คำติชม คำวิพากษ์วิจารณ์ ต่างๆ รวมทั้งได้รับการพิจารณาวินิจฉัยคุณภาพของทั้งตัวเล่มปฏิญานิพนธ์ และผลงานหรือ production ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้หาคำตอบให้กับปัญหาที่นักศึกษาตั้งข้อสงสัย เพื่อนำทางการศึกษางานของนักศึกษามาตั้งแต่ต้นภาคการศึกษาแล้ว คุณภาพของการทำงานของนักศึกษา รวมทั้งความสม่ำเสมอในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์ ความก้าวหน้าของงาน และอื่นๆ อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์จะเป็นผู้สามารถพิจารณาได้เป็นอย่างดีว่า นักศึกษาควรได้คะแนนในส่วนนี้อย่างไร คะแนนอีกส่วนหนึ่งที่นักศึกษาจะได้ก็คือ คะแนนจากการสอบป้องกันปฏิญานิพนธ์ที่คณะกรรมการสอบฯ จะเป็นผู้พิจารณาและนำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์เมื่อการสอบป้องกันปฏิญานิพนธ์เสร็จสิ้นลงแล้ว โดยอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์จะเป็นผู้รวมคะแนนและเฉลี่ยคะแนนในส่วนนี้แล้วจึงนำไปรวมกับคะแนนที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์ได้พิจารณาให้ในส่วนของการดำเนินการก่อนการสอบปฏิญานิพนธ์ของนักศึกษา โดยอาจใช้แบบการให้คะแนนซึ่งจะได้นำเสนอต่อไปเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาได้

- หากการตัดสินของคณะกรรมการสอบฯ พิจารณาให้นักศึกษา ผ่านอย่างมีเงื่อนไข หมายถึง ผลงานนักศึกษายังมีข้อบกพร่องที่ต้องดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง อยู่บ้าง ในที่นี้ ผลงานของนักศึกษาก็คือ ตัวเล่มปฏิญานิพนธ์ ไม่ใช่ตัวผลงานหรือ production ที่นักศึกษาส่งหรือผลิตขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบให้กับปัญหาที่นำมาสู่การทำปฏิญานิพนธ์แต่ประการใด ที่กล่าวเช่นนี้เพราะเหตุว่า ตัวผลงานหรือ production นั้น นักศึกษาได้สร้างหรือผลิตขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่นักศึกษาได้ศึกษาไว้แล้ว และประการสำคัญก็คือ ผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายที่มีจำนวนที่จัดว่า “มาก” รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญก็ได้รับรู้ รับชม รับฟัง ตัวผลงานหรือ production นี้แล้ว หากมีการแก้ไข ปรับเปลี่ยนส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือมากกว่านั้น ซึ่งอาจเป็นส่วนสำคัญต่อผลการศึกษา จะทำให้เกิดความเบี่ยงเบน ไม่เที่ยงตรงต่อผลงานที่เป็นตัวเล่มปฏิญานิพนธ์ของนักศึกษาได้ อนึ่ง ผู้เชี่ยวชาญที่ได้มีข้อวิพากษ์เกี่ยวกับผลงานหรือ production ของนักศึกษาไปแล้วนั้น ก็ได้มีข้อวิพากษ์เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการสรุปผลการศึกษาและการอภิปรายผล มิได้มีข้อวิพากษ์เพื่อให้นักศึกษาดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงผลงานหรือ production แต่อย่างใด หากนักศึกษาดำเนินการแก้ไขผลงานหรือ production ให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์แบบ ตามข้อวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผลงานหรือ production ของนักศึกษาก็จะไม่เป็นไปในลักษณะที่ตรงกับข้อวิพากษ์ที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ไว้ ประเด็นนี้จึงต้องขอย้ำกับนักศึกษาว่า นักศึกษากำลังศึกษาตัวงานปฏิญานิพนธ์ ไม่ใช่กำลังศึกษารายวิชาที่เกี่ยวกับการผลิตผลงานหรือ production แม้ผลงานจะไม่สมบูรณ์ ไม่ดีพอ แต่ก็มีข้อวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญกำกับอยู่แล้ว นักศึกษาควรสนใจที่คำตอบของปัญหาที่นำมาสู่การศึกษา การทำเครื่องมือ และการหาคำตอบให้กับปัญหานั้นมากกว่า

แต่ถ้าหากนักศึกษามีความประสงค์จะปรับแก้ตัวผลงานหรือ production ให้มีความสมบูรณ์มากกว่าที่ส่งมาประกอบตัวเล่มปฏิญานิพนธ์ก็สามารถทำได้ แต่ให้แยกแยะว่า ตัวผลงานหรือ production ที่นักศึกษาดำเนินการปรับแก้ให้มีความสมบูรณ์นั้น ไม่ใช่ส่วนใดส่วนหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับงานในรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2 เลย ดังนั้น จึงไม่มีส่วนต่อผลคะแนนของรายวิชานี้ กับทั้งไม่เกี่ยวข้องกับงานปฏิญานิพนธ์แต่ประการใด หากจะนำเผยแพร่ต่อไป นักศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อเป็นการแจ้งแก่ผู้ที่จะได้ใช้ ได้ชม ได้ฟัง ได้พบเห็นให้ทราบว่า ผลงานหรือ production นี้ไม่เกี่ยวกับรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2 และถ้าหากจะชี้แจงเพิ่มเติมว่า เป็นผลงานที่พัฒนาหรือปรับปรุงต่อยอดมาจากผลงานที่ทำในรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2 ก็ยังสามารถทำได้

เมื่อกรรมการสอบฯ มีข้อเสนอแนะ วิพากษ์ ติติงอย่างหนึ่งอย่างใด ในตัวเล่มส่วนใดก็ตาม นักศึกษาจะต้องรีบดำเนินการปรับแก้ให้ตัวเล่มปฏิญานิพนธ์ของนักศึกษา มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ให้ทันเวลาตามที่กรรมการสอบฯ ได้กำหนด โดยส่วนมากกรรมการสอบฯ จะมีความเห็นให้นักศึกษาส่งตัวเล่มปฏิญานิพนธ์ที่ปรับแก้จนสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วนั้นที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์ ซึ่งนี่ก็จะเป็นคะแนนอีกส่วนที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์จะได้พิจารณาให้กับนักศึกษาด้วย เมื่อนักศึกษาส่งเล่มปฏิญานิพนธ์ที่ปรับแก้จนสมบูรณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์แล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์จะได้ดำเนินการตรวจพิจารณา และหากว่าไม่มีข้อบกพร่องใดๆ

แล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทก็จะได้รวบรวมคะแนนและออกเกรดรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2 เพื่อส่งให้กับอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาตามกระบวนการวัดและประเมินผลการศึกษาต่อไป แต่ถ้ายังคงมีข้อบกพร่องอยู่ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทก็จะได้นำชี้แจงให้นักศึกษาเห็นข้อบกพร่องนั้น และนำเล่มปริญญาโทกลับไปแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำส่งเพื่อพิจารณาต่อไป

- ในกรณีที่กรรมการสอบฯ พิจารณาเห็นว่า งานของนักศึกษายังไม่สมบูรณ์ และมีข้อผิดพลาดมากเกินไปเกินกว่าที่จะให้สอบผ่านได้ ถือว่านักศึกษาไม่สามารถสอบผ่าน และกรรมการสอบฯ จะได้ชี้แจงให้นักศึกษาทราบถึงเหตุผลว่า งานของนักศึกษาไม่สามารถผ่านการสอบป้องกันปริญญาโทได้ด้วยเหตุใด และนักศึกษาควรจะทำอย่างไรต่อไปด้วย

7. เกณฑ์คะแนนรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2

โดยทั่วไป รายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2 มีส่วนที่แยกให้นำหนักคะแนนออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ กล่าวคือ ส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทที่จะพิจารณาให้จากการเข้าพบ ปรึกษา การทำงาน ความก้าวหน้าของเนื้อหา การตรงต่อเวลา และอื่นๆ ในระหว่างที่นักศึกษากำลังดำเนินการทำเล่มปริญญาโทและผลงานหรือ production กับส่วนที่เป็นคะแนนจากการสอบป้องกันปริญญาโทที่คณะกรรมการสอบป้องกันปริญญาโทเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกัน

7.1 การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อการพัฒนางานปริญญาโท - ผู้ให้คะแนนในส่วนนี้ก็คือ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษา เนื่องจากในรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2 นี้ นักศึกษาต้องเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นประจำ ตามแต่ที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะได้ตกลงทำข้อกำหนดเกี่ยวกับวันและเวลาที่ให้นักศึกษาเข้าพบ เมื่อได้มีการกำหนดวันและเวลาที่ให้นักศึกษาเข้าพบแล้ว นักศึกษาจะต้องเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ตรงตามวันและเวลาที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น หากมีจำนวนนักศึกษาในกลุ่มมากกว่า 1 คน นักศึกษาในกลุ่มก็สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทให้พร้อมเพรียงกันเพื่อจะได้รับฟังคำแนะนำ ข้อเสนอแนะและข้อติติงจากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพร้อมกัน หากอาจารย์ที่ปรึกษาได้แนะนำให้นักศึกษาทำงานใด ภายในกำหนดระยะเวลาใด ใดๆ ก็จะต้องมีความคืบหน้ามารายงานอย่างสม่ำเสมอ หากมีปัญหาใดในระหว่างการทำงานนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทจะช่วยคิดอ่านหาทางแก้ไขปัญหาให้นักศึกษาได้อย่างเหมาะสมและถูกวิธีต่อไป จากกรณีที่นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทในช่วงระหว่างการทำเล่มปริญญาโทและการทำผลงานหรือ production นี้ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทอาจมีเกณฑ์การให้คะแนนแก่นักศึกษาดังนี้

ประเด็นที่พิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. ความสม่ำเสมอในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท		
2. ความก้าวหน้าของงานตามที่อาจารย์มอบหมายให้		
3. ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน		
4. ความสามัคคีในหมู่คณะในการทำงาน / (กรณีทำคนเดียว - การจัดลำดับความสำคัญของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ)		
5. ความมีมารยาท ระเบียบวินัยในการเข้าพบอาจารย์		
6. สัมฤทธิ์ผลของงานในภาพรวม (เล่มและผลงาน)		
รวม		

7.2 การสอบป้องกันปริญญาโท - ผู้ที่ให้คะแนนในการสอบป้องกันปริญญาโทก็คือกรรมการสอบปริญญาโททุกคน อันประกอบด้วย

1. ประธานกรรมการสอบป้องกันปริญญาโท 1 คน โดยเป็นกรรมการหลักสูตร (อาจารย์ประจำหลักสูตร) ของสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดอยู่

2. กรรมการสอบป้องกันปริญญาโทอย่างน้อย 2 คน

2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท – เป็นอาจารย์ที่รับเป็นที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาและได้ดูแลให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่นักศึกษาในการทำปริญญาโทนี้มาตลอดระยะเวลาการศึกษาที่นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2

2.2 กรรมการสอบป้องกันปริญญาโท – เป็นอาจารย์ท่านใดก็ได้ในสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดอยู่หรืออาจจะเป็นอาจารย์นอกสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดอยู่ก็ได้ หากว่าอาจารย์ท่านนั้นเป็นอาจารย์ที่สอนในรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรือเทคนิควิธีการที่นักศึกษาเลือกใช้ในการศึกษา

3. หากในการสอบโครงการปริญญาโท หรือภายหลังการสอบโครงการปริญญาโทผ่านเรียบร้อยแล้ว นักศึกษามีความคิดเห็นว่าสมควรจะเชิญบุคคลภายนอกเพิ่มเติมเพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการศึกษารายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2 เพื่อให้การดำเนินการศึกษาและการทำปริญญาโทของนักศึกษาเป็นไปด้วยความสมบูรณ์ เรียบร้อย ก็สามารถดำเนินการเชิญบุคคลภายนอกเข้าร่วมเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมได้ โดยให้นักศึกษาแจ้งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อทำหนังสือเชิญเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รวมถึงทำหนังสือเรียนเชิญอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมรายนั้นมาเป็นกรรมการสอบป้องกันปริญญาโทของนักศึกษาด้วย

ทั้งนี้ กรรมการสอบป้องกันปริญญาโทในข้อ 1 – 2 ทุกคนจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปด้วย

ก่อนการสอบปริญญาโทจะเริ่มต้นขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทมีหน้าที่ในการแจกเอกสารการให้คะแนนการสอบป้องกันปริญญาโทแก่กรรมการสอบทุกคน เพื่อดำเนินการพิจารณาให้คะแนนตามดุลยพินิจของกรรมการสอบป้องกันปริญญาโทแต่ละคน หลังการสอบป้องกันปริญญาโทเสร็จสิ้นลงแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทมีหน้าที่ในการรวบรวมเอกสารการให้คะแนนนั้นกลับคืนและทำการประมวลผลคะแนนเหล่านั้นเพื่อนำไปรวมกับคะแนนในข้อ 7.1 และดำเนินการออกเกรดให้แก่นักศึกษาต่อไป

การให้คะแนนในการสอบป้องกันปริญญาโทนี้ เพื่อให้มีความเข้มข้นมากกว่าการสอบโครงการปริญญาโท จึงได้เสนอแนะให้มีการแบ่งส่วนการให้คะแนนออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน ดังนี้

1. **คะแนนการสอบป้องกันปริญญาโท** หมายถึง คะแนนในส่วนที่ให้สำหรับการดำเนินการสอบของนักศึกษาในภาพรวม
2. **คะแนนตัวเล่มปริญญาโท** หมายถึง คะแนนในส่วนที่ให้สำหรับความสมบูรณ์ ครบถ้วน ถูกต้อง ของเล่มปริญญาโทของนักศึกษา
3. **คะแนนผลงานหรือ production** หมายถึง คะแนนในส่วนที่ให้สำหรับผลงานหรือ production ที่นักศึกษาใช้ความรู้ความสามารถที่ประมวลจากการศึกษารายวิชาในสาขาที่นักศึกษาสังกัด ประกอบการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อผลิตเครื่องมือที่จะนำไปใช้ในการหาคำตอบให้กับปัญหาที่นำไปสู่การศึกษางานปริญญาโทนี้ มีความถูกต้องตรงตามหลักวิชาที่นักศึกษาได้ศึกษามากน้อยเพียงใด และนักศึกษาได้ใช้แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่ได้ศึกษาไว้ในบทที่ 2 ของปริญญาโทของนักศึกษาอย่างถูกต้องตรงตามที่ได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้เพียงใด

หมายเหตุ

เกณฑ์ประเมินดังปรากฏในหน้า 72 อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ควรอยู่ในความเห็นชอบของกรรมการประจำหลักสูตร และควรใช้เกณฑ์เดียวกันทั้งสาขาวิชา เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

1. คะแนนการสอบป้องกันปริญญาโท

ประเด็นที่พิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. การส่งเล่มปริญญาโทให้กรรมการสอบก่อนวันกำหนดสอบเป็นไปตามที่กำหนดครบเวลาไว้		
2. การตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการดำเนินการสอบ		
3. การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการสอบ		
4. การรักษาวินัยในการแต่งกายเข้าสอบ		
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอผลงาน		
6. ความคล่องแคล่วแม่นยำในการนำเสนอผลงาน		
7. การตอบคำถามคณะกรรมการสอบอย่างถูกต้อง และฉะฉาน		
8. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในระหว่างการนำเสนอผลงาน		
รวม		

2. คะแนนตัวเล่มปริญญาโท

ประเด็นที่พิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
เนื้อหา		
1. ความถูกต้องสมบูรณ์โดยรวมของเนื้อหา		
2. ความชัดเจนของปัญหำนำวิจัย		
3. ความครอบคลุมของแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา		
4. ความถูกต้องของการอภิปรายผลในเชิงปริมาณ		
5. ความถูกต้องของการอภิปรายผลในเชิงคุณภาพ		
6. ความเชื่อมโยงผลการศึกษาเพื่อตอบโจทย์ปัญหำนำวิจัย		
รูปแบบ		
7. ความสมบูรณ์ด้านรูปแบบของเล่มงานโดยภาพรวม		
8. ความถูกต้องของตัวสะกดและการพิมพ์		
9. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการพิมพ์		
10. ความเหมาะสมของรูปแบบตาราง กราฟ ภาพประกอบ		
รวม		

3. คะแนนผลงานหรือ production

ประเด็นที่พิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. คุณภาพในการผลิตสื่อโดยภาพรวม		
2. ความครบถ้วนของจำนวนเทคนิคที่ระบุไว้ในโครงร่าง		
3. ความสมบูรณ์ของเทคนิคต่างๆ ที่นำมาใช้ในการผลิตสื่อ		
4. ประสิทธิภาพของสื่อสามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดและประเมินผลเพื่อหาคำตอบของโจทย์ที่เป็นปัญหำนำวิจัย		
5. คุณค่าของสื่อที่ผลิตต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สังคม คุณธรรม และจริยธรรม		
รวม		

ทั้งนี้ การกำหนดน้ำหนักคะแนนทั้งที่ให้โดยอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และให้โดยคณะกรรมการสอบป้องกันปริญญาโทนั้น อาจกำหนดไว้ดังนี้

ส่วนที่ให้คะแนน	ผู้ให้คะแนน	เปอร์เซ็นต์
1. การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท	อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท	50
2. การสอบป้องกันปริญญาโท	- ประธานกรรมการสอบฯ - กรรมการสอบฯ - อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทฯ - อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)	50
	รวม	100

8. แบบฟอร์มต่างๆ สำหรับการสอบ “ป้องกันปริญญาโท”

- 8.1 แบบฟอร์มขอสอบป้องกันปริญญาโท (หน้า 74-75)
- 8.2 แบบฟอร์มขอเรียนเชิญสอบป้องกันปริญญาโท (หน้า 76)
- 8.3 แบบฟอร์มขอเรียนเชิญอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเข้าสอบป้องกันปริญญาโท (หน้า 77)
- 8.4 แบบฟอร์มการให้คะแนนของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท (หน้า 78)
- 8.5 แบบฟอร์มการให้คะแนนในการสอบป้องกันปริญญาโท (หน้า 79-81)

9. กำหนดการส่งเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์ (ปกแข็ง)

หลังจากที่นักศึกษาผ่านการสอบป้องกันปริญญาโทเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาจะต้องดำเนินการแก้ไขตัวเล่มปริญญาโทหลังการสอบป้องกันตามที่คณะกรรมการสอบป้องกันปริญญาโทได้มีข้อวิพากษ์และแนะนำไว้ใน การสอบ การแก้ไขตัวเล่มนี้ให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแล แนะนำและความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทให้ความเห็นชอบเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว ให้นักศึกษาจัดพิมพ์ตัวเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านความเห็นชอบเรียบร้อยแล้วนั้น แล้วนำไปเข้าปกแข็งตามที่จะได้กล่าวถึงต่อไปในบทที่ 8 หัวข้อที่ 2 เล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์ โดยมีกำหนดในการส่งเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์ (ปกแข็ง) ภายใน 2 – 4 สัปดาห์นับจากวันที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทให้ความเห็นชอบครั้งสุดท้าย โดยนักศึกษาจะต้องสำเนาตัวเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบของ electronic file ลงในแผ่น CD แนบไว้ที่ด้านในปกหลังของตัวเล่มด้วย และหากเป็นสาขาวิชาที่มีผลงานในรูปแบบของภาพและ/หรือเสียง ก็ให้สำเนาผลงานนั้นๆ ลงในแผ่น CD หรือ DVD แนบไว้กับตัวเล่มด้วยเช่นกัน ตัวเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์พร้อมแผ่น CD และ/หรือ DVD นี้ให้นักศึกษาจัดทำและส่งมอบดังนี้

- 1) มอบฝ่ายวิชาการและวิจัย จำนวน 2 เล่ม
- 2) มอบหัวหน้าสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัด จำนวน 1 เล่ม
- 3) มอบอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท จำนวน 1 เล่ม
- 4) มอบอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) จำนวน 1 เล่ม
- 5) มอบผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีคุณูปการต่อการทำปริญญาโทของนักศึกษาอีก คนละจำนวน 1 เล่ม

นอกจากนี้ นักศึกษาควรจะได้ทำเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์เก็บไว้สำหรับตนเองอีกคนละจำนวน 1 เล่ม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานใช้อ้างอิง หรือเป็นประวัติของนักศึกษาเอง

สาขาวิชา.....

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอสอบป้องกันปริญญาโทเพื่อสำเร็จการศึกษา

เรียน ประธานกรรมการสอบโครงการปริญญาโท

ด้วยข้าพเจ้า 1) นักศึกษาระดับปริญญาตรี

สาขาวิชา รหัสนักศึกษา

บ้านเลขที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์.....

โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

2) นักศึกษาระดับปริญญาตรี

สาขาวิชา รหัสนักศึกษา

บ้านเลขที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์.....

โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

3) นักศึกษาระดับปริญญาตรี

สาขาวิชา รหัสนักศึกษา

บ้านเลขที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์.....

โทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก

มีความประสงค์จะขอสอบป้องกันปริญญาโท หัวข้อเรื่อง

เพื่อสำเร็จการศึกษา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) 1)

(ลงนาม) 2)

(ลงนาม) 3)

ความเห็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

(ลงนาม)

(ต่อด้านหลัง)

(ด้านหลัง)

ความเห็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)

.....

(ลงนาม)

ความเห็นกรรมการสอบป้องกันปริญญาโท

.....

(ลงนาม)

ความเห็นประธานกรรมการสอบป้องกันปริญญาโท

.....

(ลงนาม)

กำหนดการสอบป้องกันปริญญาโท

วัน ที่ เดือน พ.ศ. เวลา น.

สถานที่สอบ

คณะกรรมการ
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มทร.ธบุรี

สาขาวิชา.....

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอเรียนเชิญสอบป้องกันปริญญาโท

เรียน ประธานกรรมการฯ / กรรมการฯ / อาจารย์ที่ปรึกษาฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ปริญญาโท จำนวน 1 ชุด

ตามที่ข้าพเจ้า

1)

2)

3)

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา ได้ดำเนินการขอสอบ

ป้องกันปริญญาโท และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการสอบในวัน ที่ เดือน

พ.ศ. แล้วนั้น เพื่อให้การสอบป้องกันปริญญาโทเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอเรียนเชิญท่านเข้า

ดำเนินการสอบป้องกันปริญญาโทของข้าพเจ้า ในหัวข้อเรื่อง

ณ ตั้งแต่เวลา น. ถึงเวลา น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) 1)

(ลงนาม) 2)

(ลงนาม) 3)

สาขาวิชา.....
 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอเรียนเชิญสอบป้องกันปริญญาโท
 เรียน อาจารย์ที่ปรึกษา.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ปริญญาโท จำนวน 1 ชุด

ตามที่ข้าพเจ้า

- 1)
- 2)
- 3)

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา ได้ดำเนินการขอสอบ
 ป้องกันปริญญาโท และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการสอบในวัน ที่ เดือน
 พ.ศ. แล้วนั้น เพื่อให้การสอบป้องกันปริญญาโทเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอเรียนเชิญท่านเข้า
 ดำเนินการสอบป้องกันปริญญาโทของข้าพเจ้า ในหัวข้อเรื่อง

..... ตั้งแต่เวลา น. ถึงเวลา น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) 1)

(ลงนาม) 2)

(ลงนาม) 3)

แบบให้คะแนนการสอบป้องกันปริญญาโท
 ในส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท
 สำหรับกลุ่มเรียน

ชื่อปริญญาโท (ภาษาไทย)		
ชื่อปริญญาโท (ภาษาอังกฤษ)		
รายนามนักศึกษา	ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-สกุล
	1.
	2.
	3.

ลำดับ	หัวข้อ / ประเด็นที่พิจารณา	เต็ม	ได้	หมายเหตุ
1.	ความสม่ำเสมอในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท			
2.	ความก้าวหน้าของงานตามที่อาจารย์มอบหมายให้			
3.	ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน			
4.	ความสามัคคีในหมู่คณะในการทำงาน หรือกรณีทำคนเดียว - การ จัดลำดับความสำคัญของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ			
5.	ความมีมารยาท ระเบียบวินัยในการเข้าพบอาจารย์			
6.	สัมฤทธิ์ผลของงานในภาพรวม (เล่มและผลงาน)			
	รวม			

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม
.....
.....
.....
.....

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ลงนาม

(.....)

แบบให้คะแนนการสอบป้องกันปริญญาโท
 ในส่วนการสอบป้องกันปริญญาโท
 สำหรับกลุ่มเรียน

วันสอบ	วัน ที่ เดือน พ.ศ.		
เวลาและห้องสอบ	เวลา น. ห้อง		
ชื่อปริญญาโท (ภาษาไทย)		
ชื่อปริญญาโท (ภาษาอังกฤษ)		
รายชื่อนักศึกษา	ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-สกุล
	1.
	2.
	3.

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็นที่พิจารณา	เต็ม	ได้	หมายเหตุ
1.	การส่งเล่มปริญญาโทก่อนสอบตามกำหนดเวลา			
2.	การตรงต่อเวลาในการดำเนินการสอบ			
3.	การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการสอบ			
4.	การรักษาวินัยในการแต่งกายเข้าสอบ			
5.	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนองาน			
6.	ความคล่องแคล่วแม่นยำในการนำเสนองาน			
7.	การตอบคำถามคณะกรรมการสอบอย่างถูกต้องและฉะฉาน			
8.	การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการสอบ			
	รวม			
ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม				
.....				
.....				
.....				

- ประธานกรรมการสอบ
- กรรมการ ลงนาม
- อาจารย์ที่ปรึกษา
- อาจารย์ที่ปรึกษา (รวม) (.....)

แบบให้คะแนนการสอบป้องกันปริญญาโท
 ในส่วนของผลงานสื่อบริษัทยาภิวัตน์
 สำหรับกลุ่มเรียน

ชื่อปริญญาโท (ภาษาไทย)		
ชื่อปริญญาโท (ภาษาอังกฤษ)		
รายชื่อนักศึกษา	ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-สกุล
	1.
	2.
	3.

ลำดับ	หัวข้อ / ประเด็นที่พิจารณา	เต็ม	ได้	หมายเหตุ
1.	คุณภาพในการผลิตสื่อโดยภาพรวม			
2.	ความครบถ้วนของจำนวนเทคนิคที่ระบุไว้ในโครงร่าง			
3.	ความสมบูรณ์ของเทคนิคต่างๆ ที่นำมาใช้ในการผลิตสื่อ			
4.	ประสิทธิภาพของสื่อสามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดและประเมินผล เพื่อหาคำตอบของโจทย์ที่เป็นปัญหานำวิจัย			
5.	คุณค่าของสื่อที่ผลิตต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สังคม คุณธรรม และจริยธรรม			
	รวม			

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

- ประธานกรรมการสอบ
- กรรมการ
- อาจารย์ที่ปรึกษา
- อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม)

ลงนาม

(.....)

แบบให้คะแนนการสอบป้องกันปริญญาโท
 ในส่วนของผลงานรูปเล่มปริญญาโท
 สำหรับกลุ่มเรียน

ชื่อปริญญาโท (ภาษาไทย)		
ชื่อปริญญาโท (ภาษาอังกฤษ)		
รายชื่อนักศึกษา	ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-สกุล
	1.
	2.
	3.

ลำดับ	หัวข้อ / ประเด็นที่พิจารณา	เต็ม	ได้	หมายเหตุ
	เนื้อหา			
1.	ความถูกต้องสมบูรณ์โดยรวมของเนื้อหา			
2.	ความชัดเจนของปัญหาคำวิจัย			
3.	ความครอบคลุมของแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา			
4.	ความถูกต้องของการอภิปรายผลในเชิงปริมาณ			
5.	ความถูกต้องของการอภิปรายผลในเชิงคุณภาพ			
6.	ความเชื่อมโยงผลการศึกษาเพื่อตอบโจทย์ปัญหาคำวิจัย			
	รูปแบบ			
7.	ความสมบูรณ์ด้านรูปแบบของเล่มงานโดยภาพรวม			
8.	ความถูกต้องของตัวสะกดและการพิมพ์			
9.	ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการพิมพ์			
10.	ความเหมาะสมของรูปแบบตาราง กราฟ ภาพประกอบ			
	รวม			

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

- ประธานกรรมการสอบ
- กรรมการ ลงนาม
- อาจารย์ที่ปรึกษา
- อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม) (.....)

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มทร.ธัญบุรี

บทที่ 7

การเขียนเอกสารอ้างอิง

การเขียนเอกสารอ้างอิง

การเขียนอ้างอิง หมายถึงการเขียนข้อความที่นักศึกษาไปคัดลอกมาจากแหล่งข้อมูลอื่น โดยรักษามารยาทในการคัดลอกหรือยกข้อความของผู้อื่นที่ได้เขียนไว้แล้วนั้น โดยการบอกแหล่งที่มา ถือเป็นมารยาททางวิชาการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ ไม่ทำประหนึ่งว่าข้อความที่ไปคัดลอกหรือหยิบยกมานั้นเป็นข้อความที่ตนเองเป็นผู้เขียนเอง

การเขียนเอกสารอ้างอิงในงานวิจัย ไม่ว่าจะเป็นปริญญาโทหรือปริญญาตรี มีอยู่ 2 ระบบด้วยกัน คือ

1. ระบบนาม-ปี
2. ระบบตัวเลข

การเขียนเอกสารอ้างอิงในงานปริญญาโทหรือปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น กำหนดให้ใช้การเขียนอ้างอิงแบบ นาม-ปี คือมีการระบุชื่อผู้แต่งและปีที่พิมพ์เป็นสำคัญ

เรื่องการเขียนเอกสารอ้างอิงในงานวิจัย ไม่ว่าจะเป็นปริญญาโทหรือปริญญาตรีก็ตาม สถาบันการศึกษาต่างๆ ก็จะมีวิธีการเขียนที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งมีความแตกต่างจากสถาบันการศึกษาแห่งอื่นๆ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการศึกษาเฉพาะทาง รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทหรือแม้แต่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาตรีก็ตาม ก็มักจะนำวิธีการเขียนเอกสารอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรมในแบบที่ตนเองศึกษาจากสถาบันการศึกษาของตน มาสอนนักศึกษา ซึ่งผลที่ตามมาก็คือ นักศึกษาคณะเดียวกัน หรือแม้แต่ในสาขาวิชาเดียวกันก็ตาม มีวิธีการเขียนเอกสารอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรมในงานปริญญาโทหรือปริญญาตรีที่แตกต่างหลากหลาย ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า การเขียนเอกสารอ้างอิงหรือการเขียนบรรณานุกรมแบบใดหรือวิธีใดเป็นวิธีการที่ถูกต้องที่สุด และการเขียนแบบอื่นหรือวิธีอื่นจะเป็นวิธีการที่ผิดจนไม่สามารถใช้ได้ แต่เนื่องจากคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีความประสงค์ที่จะจัดระเบียบในส่วนของการศึกษารายวิชาการศึกษาเฉพาะทางทุกสาขาวิชาในคณะฯ ให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกัน ไม่ให้เกิดความสับสนหรือหลากหลายจนไม่มีความเป็นอัตลักษณ์ของคณะฯ จึงได้กำหนดกรอบการเขียนเอกสารอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรมในงานปริญญาโทหรือปริญญาตรีที่จะนำไปใช้ให้เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกัน เหมือนกันทั้งหมดดังรายละเอียดที่จะได้กล่าวถึงต่อไป

การเขียนเอกสารอ้างอิงในงานวิจัย ไม่ว่าจะเป็นปริญญาโทหรือปริญญาตรี โดยทั่วไปมีอยู่ 2 แบบ คือ การอ้างอิงที่แทรกในเนื้อหา และการอ้างอิงที่แยกจากเนื้อหา

1. การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา

การอ้างอิงที่แทรกในเนื้อหา คือ การอ้างอิงที่อยู่ในช่วงการเขียนเนื้อหาเรื่องราวของงานปริญญาโทหรือปริญญาตรี เมื่อมีการยกเนื้อหาหรือข้อความของบุคคลใดก็ตามที่ได้กล่าวไว้ในงานของเขา นำมากล่าวในงานปริญญาโทหรือปริญญาตรีของนักศึกษา นักศึกษาจะต้องรักษามารยาททางวิชาการด้วยการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาส่วนนั้นเพื่อบอกว่าเนื้อหาหรือข้อความส่วนนั้น นักศึกษาไปนำมาจากงานของบุคคลใด ซึ่งแต่เดิมงานสารนิพนธ์ของคณะฯ (ที่ปัจจุบันปรับเปลี่ยนเป็นปริญญาโท) ใช้วิธีการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาแบบที่เป็น เชิงอรรถ ปัจจุบันคณะฯ ได้เลิกใช้ไปแล้ว และใช้วิธีการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาแบบที่ไม่ใช่ เชิงอรรถ กล่าวคือ เป็นการเขียนอ้างอิงที่แทรกไว้ในเนื้อหาของงานใน

ตำแหน่งที่เหมาะสม โดยมีรูปแบบที่หลากหลาย การแทรกการอ้างอิงอาจจะแทรกไว้ที่ต้นย่อหน้าของข้อความที่นักศึกษายกมา หรือจะแทรกในส่วนกลางของข้อความที่นักศึกษายกมาก็ได้ ทั้งนี้ให้ดูความเหมาะสมของเนื้อความว่าแทรกในส่วนใดแล้วจะอ่านได้ความที่ราบรื่น เข้าใจง่าย มีความสละสลวยและถูกต้องตามหลักการของภาษา

1.1 รูปแบบการเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหา

แบบที่ 1 เป็นรูปแบบการอ้างอิงต้นย่อหน้า ให้ขึ้นต้นด้วยชื่อ-สกุลของผู้แต่ง โดยเว้นวรรคระหว่างชื่อกับนามสกุลห่างกัน 1 เคาะ เมื่อพิมพ์นามสกุลผู้แต่งแล้วให้เปิดวงเล็บตามด้วยปีที่พิมพ์ (กรณีเป็นเอกสารอ้างอิงภาษาไทย ให้ใช้ เป็นปีพุทธศักราช) เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) เว้นวรรค 1 เคาะ และเลขหน้าตามด้วยวงเล็บปิด กรณีที่อ้างอิงมาจากหลายหน้า ให้ใส่เครื่องหมายยัติภังค์ (-) คั่นระหว่างหน้าแรกกับหน้าสุดท้ายที่ยกข้อความอ้างอิงมา โดยไม่ต้องเว้นวรรคก่อนและหลังเครื่องหมายยัติภังค์ (-) นั้น

ในกรณีใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบที่ 1 นี้ นักศึกษาควรเลือกสรรข้อความที่จะเชื่อมโยงการอ้างอิงกับเนื้อหาที่ยกมาให้เหมาะสม สละสลวย เช่น

- ได้ให้ความหมายของ ไว้ว่า
- ได้กล่าวถึง ว่า
- ได้อธิบายว่า
- กล่าวว่า

และในกรณีที่นักศึกษาอ้างอิงผลงานของชาวต่างประเทศ ให้ใช้เฉพาะนามสกุลของผู้แต่งเท่านั้น ไม่ต้องอ้างอิงทั้งชื่อและสกุลเหมือนอย่างที่ใช้กับผู้แต่งที่เป็นคนไทย จากนั้นเว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยวงเล็บเปิดต่อด้วยปีที่พิมพ์ (ในกรณีเป็นเอกสารอ้างอิงภาษาต่างประเทศให้ใช้ปีที่พิมพ์เป็นคริสต์ศักราช) เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยเลขหน้าต่อด้วยวงเล็บปิด ดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้ ในส่วนของรูปแบบ เครื่องหมายทับ (/) หมายถึงการเคาะเว้นวรรค หากปรากฏเครื่องหมายหนึ่งครั้ง หมายถึง การเคาะเว้นวรรค 1 เคาะ และหากปรากฏสองครั้ง ก็หมายถึงให้เว้นวรรคด้วยการเคาะ 2 ครั้ง

ชื่อ/นามสกุล/(ปีที่พิมพ์/;/เลขหน้า)/.....
พรทิพย์ อุดิษฐ์วี (2545 : 20) กล่าวว่า.....
นามสกุล/(ปีที่พิมพ์/;/เลขหน้า-เลขหน้า)/.....
Langford (1973 : 76-77) ได้กล่าวถึง ไว้ว่า

แบบที่ 2 เป็นรูปแบบการอ้างอิงท้ายย่อหน้าให้นักศึกษาอ้างอิงข้อความที่ยกมาจนจบสิ้นกระบวนการความแล้วจึงเขียนอ้างอิงโดยเปิดวงเล็บ ตามด้วยชื่อและสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมาย , ตามด้วยปีที่พิมพ์ ตามด้วยเครื่องหมาย : และเลขหน้า แล้ววงเล็บปิด (กรณีที่ผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศก็เช่นเดียวกันกับแบบที่ 1

..... (ชื่อ/นามสกุล,ปีที่พิมพ์/;/เลขหน้า)
..... (พรทิพย์ อุดิษฐ์วี, 2545 : 20)
..... (นามสกุล,ปีที่พิมพ์/;/เลขหน้า-เลขหน้า)
..... (Langford, 1973 : 76-77)

นักศึกษาจะเลือกใช้วิธีการอ้างอิงแบบที่ 1 หรือแบบที่ 2 ก็แล้วแต่ความเหมาะสม และอยู่ในความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท แต่มีข้อที่ควรระวังอยู่ว่า หากนักศึกษาเลือกใช้วิธีการอ้างอิงแบบใดแบบหนึ่งในงานปริญญาโทของนักศึกษาแล้ว ก็ขอให้ใช้การอ้างอิงแบบนั้นไปจนตลอดทั้งเล่ม อย่าสลับไปสลับมา ซึ่งจะทำให้เกิดความสับสน ไม่เป็นมาตรฐานในเล่มเดียวกันขึ้นได้

1.2 รูปแบบและตัวอย่างการเขียนชื่อผู้แต่ง

การพิมพ์ชื่อผู้แต่งในการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา ให้พิมพ์ชื่อตัวและนามสกุลโดยไม่ต้องใส่คำนำหน้าชื่อผู้แต่งว่า นาย นาง หรือนางสาว

พรทิพย์ อติศิษฐ์ (2545 : 20)

ในกรณีที่ผู้แต่งมีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์หรือสมณศักดิ์ให้ระบุดังต่อไปนี้

ม.ร.ว.ศีกฤทธิ์ ปราโมช, 2517 : 22

ในกรณีที่ผู้แต่งมียศทางทหาร ตำรวจ หรือตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ., รศ. และศ.) รวมทั้งคำนำหน้าที่แสดงถึงอาชีพ (นายแพทย์ หรือ Dr., นายสัตวแพทย์ ฯลฯ) ไม่ต้องระบุชื่อยศหรือชื่อตำแหน่งดังกล่าวลงในการอ้างอิง

ว่าที่ ร.ต.सानุพงศ์ โดสงวน ให้พิมพ์ว่า สานุพงศ์ โดสงวน, 2543 : 10

ผศ.สุวิมล พุ่มประทีป ให้พิมพ์ว่า สุวิมล พุ่มประทีป, 2544 : 101

Dr.Karlheinz Keller ให้พิมพ์ว่า Keller, 1994 : 63

1. กรณีผู้แต่งคนเดียว ถ้าผู้แต่งเป็นคนไทย ให้พิมพ์ชื่อและสกุล และถ้าผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศ ให้พิมพ์เฉพาะนามสกุลเพียงอย่างเดียว ตัวอย่างดังปรากฏใน รูปแบบการเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหา ทั้งแบบที่ 1 และแบบที่ 2 แล้ว

2. กรณีผู้แต่งสองคน ให้ระบุชื่อผู้แต่งทั้งสองคน โดยใช้คำว่า “และ” ถ้าผู้แต่งเป็นคนไทย และใช้คำว่า “and” ถ้าผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศ

ชื่อ/นามสกุล/และชื่อ/นามสกุล/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า

ไมตรี เจริญรสกุล และพรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์, 2533 : 107

นามสกุล/and/นามสกุล/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า

Koch and Marchesi, 1983 : 185

3. กรณีผู้แต่งสามคนขึ้นไป ให้ระบุชื่อผู้แต่งทุกคน โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างชื่อผู้แต่งคนที่หนึ่งกับคนที่สอง และใช้คำว่า “และ” หรือ “and” ระหว่างชื่อผู้แต่งคนที่สองกับคนที่สาม ในการอ้างอิงครั้งแรก

ชื่อ/นามสกุล/ชื่อ/นามสกุล/และชื่อ/นามสกุล/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า

ธิดินันท์ เลิศกิจสกุล, ศุภาวดี ศรีวิเชียร และสุทธิพงศ์ เปรมทวีสุข, 2544 : 30

นามสกุล/นามสกุล/and/นามสกุล/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า

Jacobson, Ray and Attridge, 1988 : 79

ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงซ้ำตั้งแต่ครั้งที่สองเป็นต้นไป ให้ระบุชื่อผู้แต่งคนแรก ตามด้วย “และคณะ” หรือ “และคนอื่นๆ” สำหรับผู้แต่งที่เป็นคนไทย ถ้าเป็นชาวต่างประเทศให้ระบุชื่อผู้แต่งคนแรก ตามด้วย “and others” หรือ “et al.” โดยถ้าเลือกใช้อย่างหนึ่งอย่างใดไปแล้วเป็นครั้งแรก ก็ให้ใช้อย่างนั้นไปจนตลอดทั้งเล่ม

ชื่อ/นามสกุล/และคณะ/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
ชื่อ/นามสกุล/และคนอื่นๆ/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
ธิตินันท์ เลิศกิจสกุล และคณะ, 2544 : 30
ธิตินันท์ เลิศกิจสกุล และคนอื่นๆ, 2544 : 30

นามสกุล/and others/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
นามสกุล/et al./ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
Jacobson and others, 1988 : 79
Jacobson et al., 1988 : 79

4. กรณีที่ผู้แต่งใช้นามแฝง ให้ระบุนามแฝงตามที่ปรากฏในเอกสารอ้างอิงนั้น

นามแฝง/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
นรา, 2540 : 24

5. กรณีผู้แต่งเป็นสถาบันหรือหน่วยงาน ให้ระบุชื่อเต็มของสถาบันหรือหน่วยงานนั้น ตามที่ปรากฏในต้นฉบับ โดยระบุจากหน่วยงานใหญ่ไปหาหน่วยงานย่อย

ชื่อหน่วยงานใหญ่/ชื่อหน่วยงานย่อย/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิติศาสตร์, 2545 : 1-3
Asian Institute of Technology, 2000 : 50

6. กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

6.1 กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้แต่งแต่ปรากฏชื่อผู้รวบรวมหรือบรรณาธิการ ให้ระบุชื่อ-สกุลของผู้รวบรวมหรือบรรณาธิการ ตามด้วยเครื่องหมาย , ตามด้วยคำว่า “บก.” และในกรณีที่ เป็นภาษาอังกฤษ ให้ใช้คำว่า “Ed.” แล้วจึงตามด้วย ปีที่พิมพ์ เครื่องหมาย : และเลขหน้า (ในกรณีที่ เป็นภาษาอังกฤษและมีผู้รวบรวมหรือบรรณาธิการมากกว่า 1 คน ให้ใช้ “Eds.”

ชื่อ/นามสกุล,/บก./ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
สุรัชย์ ธวัชวิเชียร, บก., 2543 : 13

นามสกุล,/Ed./ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
นามสกุล/&นามสกุล,/Eds./ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
Bradford, Ed., 2002 : 15
Gibbs & Huang, Eds., 1991 : 35

6.2 กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง และไม่ปรากฏทั้งชื่อผู้รวบรวมหรือบรรณาธิการด้วย ให้พิมพ์ชื่อเรื่องของบทความหรือชื่อเรื่องของหนังสือหรือเอกสารที่ใช้อ้างอิงแทน โดยถ้าเป็นชื่อเรื่องของบทความให้ใส่เครื่องหมายอัฒภาค (“ ”) ที่ชื่อบทความด้วย และถ้าเป็นชื่อเรื่องของหนังสือหรือเอกสารให้พิมพ์ด้วยตัวหนาไม่ต้องใส่เครื่องหมายอัฒภาค (“ ”)

“ชื่อเรื่องของบทความ”/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
“ทิศทางการผลิตพลังงานไฟฟ้าของไทย”, 2549 : 49-55

ชื่อเรื่องของบทความ/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
Introduction to Work Study, 1992 : 47

7. กรณีที่ผู้แต่งคนเดียว แต่เขียนเอกสารหลายเล่มและปีที่พิมพ์ซ้ำกัน ให้ระบุตัวอักษร ก ข ค ง สำหรับภาษาไทย และ a b c d สำหรับภาษาต่างประเทศ ตามหลังปี เพื่อให้เห็นชัดเจนว่าเป็นเอกสารต่างเล่มกัน

ชื่อ/นามสกุล/ปีที่พิมพ์/ตัวอักษรระบุเล่ม/เลขหน้า
ปิยกูล เลาว์ณย์ศิริ, 2528 ก : 111
ปิยกูล เลาว์ณย์ศิริ, 2528 ข : 2

นามสกุล/ปีที่พิมพ์/ตัวอักษรระบุเล่ม/เลขหน้า
Langford, 1993 a : 122
Langford, 1993 b : 16

8. กรณีเอกสารไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ สำหรับเอกสารภาษาไทย ให้พิมพ์ “ม.ป.ป.” (ย่อมาจาก ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) สำหรับภาษาอังกฤษให้พิมพ์ “n.d.” (ย่อมาจาก no date) แทนปีที่พิมพ์

ชื่อ/นามสกุล/ม.ป.ป./เลขหน้า
คำนูน สิทธิสมาน, ม.ป.ป. : 25-31

นามสกุล/n.d./เลขหน้า
Walker, n.d. : 112

9. กรณีที่เป็นหนังสือแปล

9.1 ถ้าปรากฏชื่อผู้แต่งเรื่องในภาษาเดิม ให้ระบุตามที่ปรากฏในเอกสารที่อ้างอิง

นามสกุล/ปีที่แต่ง/เลขหน้า
กอร์ดอน, 2545 : 26

9.2 ถ้าไม่ปรากฏชื่อผู้แต่งเรื่องในภาษาเดิม ให้ลงชื่อผู้แปล โดยต่อท้ายว่าเป็น “ผู้แปล”

ชื่อ/นามสกุล/ผู้แปล/ปีที่พิมพ์/เลขหน้า
จ้อย นันทวิชรินทร์, ม.ล., ผู้แปล, 2522 : 18

10. กรณีเป็นบทวิจารณ์ บทความในหนังสือ ในวารสารวิชาการ ในนิตยสาร หรือในหนังสือพิมพ์ ให้ระบุแบบเดียวกันกับข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3

11. กรณีเป็นพจนานุกรม สารานุกรม ให้พิมพ์ชื่อ-สกุลผู้ที่เป็นบรรณาธิการของพจนานุกรมหรือสารานุกรม ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ ตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าที่ข้อมูลถูกนำมาอ้างอิง โดยใช้ “บก.” หลังชื่อ-สกุลของบรรณาธิการ ในกรณีที่ เป็นภาษาอังกฤษ ก็ใช้ “Ed.” ต่อท้ายชื่อ-สกุลของบรรณาธิการ หากไม่ได้ระบุชื่อบรรณาธิการ แต่เป็นพจนานุกรมหรือสารานุกรมของหน่วยงาน หรือสถาบัน ก็ให้ระบุชื่อของพจนานุกรม หรือสารานุกรมนั้นๆ แทนชื่อ-สกุลของบรรณาธิการ โดยไม่ต้องพิมพ์ “บก.” หรือ “Ed.” ต่อท้าย

ชื่อพจนานุกรม,/ปีที่พิมพ์/:/เลขหน้า
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542, 2542 : 115
Oxford Advanced Learner's Dictionary, 1995 : 135
ชื่อ/นามสกุล,/บก./ปีที่พิมพ์/:/เลขหน้า
สุทธิวงศ์ พงษ์ไพบูลย์, บก., 2529 : 78
นามสกุล,/Ed./ปีที่พิมพ์/:/เลขหน้า
Sadie, Ed. 1980 : 10

12. กรณีเป็นเอกสารอัดสำเนา และเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์ เช่น เอกสารประกอบการสอน ให้พิมพ์ชื่อ-สกุลผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยชื่อเอกสารการสอนซึ่งระบุรายวิชา ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์

สุทัศน์ บุรีรักษ์ดี, เอกสารการสอนวิชาเทคนิคการจัดแสง, 2546
--

13. กรณีเป็นการสัมภาษณ์ หรือการบรรยาย ให้พิมพ์โดยระบุชื่อ-สกุลของผู้ให้สัมภาษณ์หรือผู้บรรยาย ตามด้วยวิธีการที่ได้มาซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิง คือ สัมภาษณ์ หรือ บรรยาย ต่อท้ายด้วยวันเดือนปีที่สัมภาษณ์หรือบรรยาย

กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2545
--

14. กรณีการอ้างเอกสารที่ได้ถูกอ้างถึงในเอกสารอื่น ในกรณีที่นักศึกษาพบข้อความหรือเนื้อหาที่ต้องการใช้ในงานปริยฐานิพนธ์ของนักศึกษา แต่ข้อความหรือเนื้อหานั้นๆ เป็นข้อความหรือเนื้อหาที่ถูกอ้างถึงอยู่ในเอกสารที่นักศึกษาค้นหามาได้ ประการแรกสุดคือ นักศึกษาจะต้องติดตามค้นหาเอกสารที่เป็นต้นฉบับต้นเรื่องที่มีข้อความหรือเนื้อหานั้นๆ ตีพิมพ์อยู่ หรือจะเรียกว่าเป็นเอกสาร “ปฐมภูมิ” ฉบับดั้งเดิมให้พบ แล้วให้นักศึกษาอ้างอิงโดยตรง โดยไม่ต้องใช้วิธีการ “อ้างถึงใน...” โดยไม่จำเป็น กรณีที่นักศึกษาไม่สามารถค้นหาเอกสารที่เป็นฉบับดั้งเดิมหรือที่เป็นเอกสาร “ปฐมภูมิ” ได้จริงๆ เท่านั้น จึงจะอนุญาตให้นักศึกษาใช้วิธีการอ้างอิงแบบ “อ้างถึงใน...” ได้ เพื่อให้ผลงานปริยฐานิพนธ์ของนักศึกษาเต็มไปด้วยการอ้างอิงแบบที่ทำให้ผู้อ่านงานเข้าใจได้ว่านักศึกษามีความมักง่าย ไม่ได้ค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆ ประกอบการเขียนปริยฐานิพนธ์ด้วยตัวเอง อาศัยผลงานของรุ่นพี่ หรือของคนอื่นที่ได้ค้นคว้าหาข้อมูลเอาไว้ก่อนหน้าแล้ว ซึ่งนอกจากจะกลายเป็นว่านักศึกษาทำงานอย่างมักง่าย เกียจคร้านแล้ว ยังทำให้ผลงานปริยฐานิพนธ์ของนักศึกษาขาดความน่าเชื่อถือ ขาดคุณภาพ และไม่มาตรฐานอีกด้วย

แต่ถ้าหากนักศึกษามีความจำเป็นจริงๆ ที่จะต้องใช้วิธีการอ้างเอกสารที่ได้ถูกอ้างอิงเอาไว้ก่อนแล้วในเอกสารอื่นจริงๆ ก็ให้ใช้วิธีการพิมพ์ชื่อ-สกุลของผู้แต่งหรือผู้ที่เป็นเจ้าของข้อความหรือเนื้อหาดั้งเดิม หรือผู้แต่งเอกสาร “ปฐมภูมิ” ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และระบุปีที่พิมพ์ ตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าที่มีข้อความหรือเนื้อหานั้นปรากฏอยู่ ต่อด้วยคำว่า “อ้างถึงใน”(กรณีเป็นภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า “cited in” ตามด้วยชื่อ-สกุลของผู้แต่งเอกสารที่นำข้อความหรือเนื้อหานั้นมาอ้างลงในงานของตน หรือผู้แต่ง “ทุติยภูมิ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์เอกสาร “ทุติยภูมิ” ตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าที่ปรากฏข้อความหรือเนื้อหาที่ถูกยกมาในเอกสาร “ทุติยภูมิ” นั้น

ไมเคิล แลงฟอร์ด, 1989 : 62 อ้างถึงใน ดวงกมล ชาญโคกกรวด, 2546 : 18
Langford, 1989 : 62 cited in Keller, 1994 : 133

15. กรณีการอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีที่นักศึกษาประสงค์จะใช้แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการอ้างอิง คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้กำหนดตีกรอบแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้เพื่อให้ผลงานปริญญาานิพนธ์ของนักศึกษามีความน่าเชื่อถือมากที่สุด กล่าวคือ ไม่อนุญาตให้นักศึกษาใช้แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ประเภท search engine เช่น Google, Wikipedia, และอื่นๆ เนื่องจากข้อมูลที่ปรากฏใน search engine หรือ website เหล่านั้นมิได้มีการคุ้มครองความถูกต้องด้วยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิอย่างแท้จริง ข้อมูลจำนวนมากถูก upload และ copy ต่อๆ กันไป ดังจะเห็นได้ว่าหากมีข้อความใดที่ผิดพลาดก็มักจะปรากฏความผิดพลาดนั้นซ้ำๆ กันอยู่ในหลายๆ website แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ทางคณะฯ อนุญาตให้นักศึกษาใช้อ้างอิงได้นั้นต้องเป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นหน่วยงาน สถาบัน องค์กร มหาวิทยาลัย ที่เป็นเจ้าของข้อมูลนั้นจริงๆ เท่านั้น ตัวอย่างแหล่งข้อมูลที่เป็นของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ เช่น www.commarts.chula.ac.th ของคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย www.ucla.edu ของ University of California Los Angeles หรือแหล่งข้อมูลของหน่วยงานราชการ เช่น www.prd.go.th ของกรมประชาสัมพันธ์ www.tv5.co.th ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก www.fapot.org ของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) เป็นต้น และการอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นี้ นักศึกษาไม่ต้อง copy link มาใส่เอาไว้ในตัวเล่มด้วย

การอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้นักศึกษาระบุชื่อ-สกุลของผู้เขียนข้อมูล ถ้าในฐานข้อมูลนั้นไม่ได้ระบุชื่อ-สกุลของผู้เขียนข้อมูลไว้ ก็ให้ระบุชื่อ-สกุลของผู้ดูแล website นั้น หรือระบุเป็นชื่อของหน่วยงาน องค์กรที่เป็นเจ้าของ website นั้น ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และคำว่า “เว็บไซต์” หรือในกรณีที่ เป็น website ของต่างประเทศก็ให้ตามด้วยคำว่า “Website” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ต่อท้ายด้วยปีที่สืบค้น

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, เว็บไซต์, 2552

Franklin University, Website, 2011

Backer. Website, 2009

16. กรณีอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลพิเศษ เช่น เทปบันทึกภาพรายการโทรทัศน์ วิดีทัศน์ภาพยนตร์ หรือเทปบันทึกเสียงรายการวิทยุกระจายเสียง ฯลฯ ให้ระบุชื่อ-สกุลของผู้ผลิตแหล่งข้อมูลพิเศษนั้น ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และระบุลักษณะของแหล่งข้อมูลพิเศษนั้นๆ ด้วย

ปัญญา นรินทร์กุล, เทปโทรทัศน์

Lucus, Video Tape

17. กรณีอ้างอิงได้รูปภาพและตาราง ให้ใช้วิธีการอ้างอิงเช่นเดียวกับการอ้างอิงเอกสารที่เป็นหนังสือ หรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ โดยการเรียกลำดับภาพและตารางนั้น ให้กำหนดเรียกตามบทที่ภาพและตารางนั้นๆ ปรากฏอยู่ในเล่มปริญญาานิพนธ์ของนักศึกษา เช่น ภาพที่ 3.1 หมายถึงภาพที่ 1 ที่ปรากฏในบทที่ 3 ภาพต่อจากนั้นก็ เป็นภาพที่ 3.2 เรื่อยไป และหากเป็นตารางก็เช่นเดียวกัน ตารางที่ 4.5 ก็หมายถึงตารางที่ 5 ที่ปรากฏในบทที่ 4 และ ตารางที่ 4.6 ก็คือตารางที่ 6 ในบทที่ 4 เมื่อวางภาพหรือตารางลงในหน้ากระดาษแล้ว ได้ภาพหรือตารางจะต้องเว้น บรรทัด 1 บรรทัด (ขนาด 16 pt.) แล้วพิมพ์คำว่า ภาพที่ หรือ ตารางที่ ตามด้วยลำดับของภาพหรือตารางนั้น เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยชื่อของภาพหรือตารางนั้น บรรทัดถัดจากนั้นลงมาจึงเป็นการอ้างอิงที่มาของภาพหรือตารางนั้น ว่านักศึกษานำมาจากไหน โดยพิมพ์คำว่า “ที่มา” เว้นวรรค 1 เคาะตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยแหล่งอ้างอิง โดยถ้าเป็นภาพ นักศึกษาจะต้องตีกรอบภาพนั้นให้เห็นชัดเจนด้วย โดยไม่นำภาพมาลง พิมพ์โดยไม่มีกรอบภาพ ในกรณีที่ เป็นตารางก็ให้ทำเช่นเดียวกัน

(เว้น 1 บรรทัด ขนาด 16 pt.)

ภาพที่ 3.5 ภาพ
ที่มา : Johnson, 1980 : 25

2. การเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

เมื่อนักศึกษาพิมพ์งานโครงการปฏิญานิพนธ์ หรือเล่มปฏิญานิพนธ์ที่เสร็จสิ้นเนื้อหาทั้งหมดแล้ว นักศึกษาจะต้องรวบรวมเอกสารอ้างอิงที่ได้ใช้อ้างอิงไว้ในเนื้อหาโครงการปฏิญานิพนธ์หรือตัวงานปฏิญานิพนธ์ สมบูรณ์นั้น แล้วนำมาเขียนเป็นเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่มนี้ บางแห่งเรียกว่า บรรณานุกรม ซึ่งมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง ในส่วนของงานโครงการปฏิญานิพนธ์และงานปฏิญานิพนธ์ของคณะฯ ให้ใช้ว่า เอกสารอ้างอิง ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า References List

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่มนี้ หมายถึง รายการแหล่งข้อมูลทั้งหมดที่นักศึกษาได้เขียนอ้างอิงไว้ในเนื้อหาปฏิญานิพนธ์ของนักศึกษา ดังนั้นขณะที่นักศึกษาเขียนตัวเนื้อหาของงานปฏิญานิพนธ์ ไม่ว่าจะ เป็นบทใดก็ตาม นักศึกษาควรเก็บข้อมูล หรือบันทึกข้อมูลของเอกสารที่นักศึกษาได้ใช้อ้างอิงไว้ในเนื้อหางานให้ครบถ้วนทุกข้อมูล และกรรมการสอบปฏิญานิพนธ์สามารถทวนสอบว่าในเอกสารอ้างอิงท้ายเล่มงานปฏิญานิพนธ์ของนักศึกษามีรายการเอกสารอ้างอิงครบถ้วนตามที่ได้อ้างอิงไว้ในเนื้อหางานด้วยหรือไม่ เพื่อความสมบูรณ์ของตัวเล่มปฏิญานิพนธ์ อนึ่งในการเขียนโครงการปฏิญานิพนธ์ นักศึกษาก็จะต้องมีการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายเล่มให้ครบถ้วนสมบูรณ์ด้วย เช่นเดียวกับกับตัวเล่มปฏิญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

2.1 เงื่อนไขการพิมพ์เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

1. การพิมพ์เอกสารอ้างอิงในส่วนที่อยู่ท้ายโครงการปฏิญานิพนธ์ จะพิมพ์ไว้ต่อท้ายบทที่ 3 ของโครงการปฏิญานิพนธ์ และในกรณีที่ เป็นปฏิญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ เอกสารอ้างอิงจะพิมพ์ไว้ต่อท้ายบทสุดท้ายของปฏิญานิพนธ์และก่อนภาคผนวก

2. การพิมพ์เอกสารอ้างอิงในส่วนที่อยู่ท้ายโครงการปฏิญานิพนธ์ และปฏิญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ให้ใช้แบบระบบนาม-ปี โดยไม่ต้องแยกประเภทของเอกสารอ้างอิง กล่าวคือ ไม่ว่าจะ เป็น หนังสือ ตำรา บทความ หรืออื่นๆ ให้รวมอยู่ในประเภทเดียวกัน ทั้งนี้ให้แยกประเภทออกเป็น 3 หมวดดังนี้

- รายการเอกสารอ้างอิงภาษาไทย
- รายการเอกสารอ้างอิงภาษาอังกฤษ
- รายการอ้างอิงที่เป็นแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ถ้าเป็นรายการเอกสารอ้างอิงภาษาไทย ต้องเรียงลำดับข้อมูลตามตัวอักษรแบบพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ถ้าเป็นรายการเอกสารอ้างอิงภาษาอังกฤษ ให้เรียงตามลำดับอักษร A – Z ตามแบบ dictionary ภาษาอังกฤษโดยทั่วไป และส่วนรายการอ้างอิงที่เป็นแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ให้ขึ้นด้วยส่วนที่เป็นภาษาไทย ตามด้วยภาษาอังกฤษ โดยเรียงลำดับอักษรเช่นเดียวกัน

3. การพิมพ์เอกสารอ้างอิงในแต่ละรายการ ให้พิมพ์ขีดขอบกระดาษด้านซ้าย ถ้าหากรายการเอกสารอ้างอิงรายการใดมีความยาวเกิน 1 บรรทัด บรรทัดถัดไปให้พิมพ์โดยย่อหน้าเว้นระยะเข้ามา 1.5 เซนติเมตร

4. การพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม ให้เรียงลำดับส่วนต่างๆ ของรายการเอกสารอ้างอิงดังนี้

- ชื่อ-สกุลผู้แต่ง
- ชื่อหนังสือ
- ชื่อบทความ วิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์
- พิมพ์ครั้งที่ ...
- สถานที่พิมพ์
- สำนักพิมพ์ หรือโรงพิมพ์
- ปีที่พิมพ์

2.2 ส่วนประกอบกรพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

ส่วนประกอบของรายการเอกสารอ้างอิงที่พิมพ์ไว้ท้ายเล่มโครงการปริญญาโทและปริญญาตรีเล่มสมบูรณ์ดังปรากฏข้างต้นนี้ มีรายละเอียดที่นักศึกษาจะต้องทราบเพื่อจะได้ดำเนินการในการจัดพิมพ์อย่างถูกต้องตามที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีได้กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อผู้แต่ง เป็นส่วนประกอบแรกของรายการเอกสารอ้างอิงท้ายเล่มที่ต้องพิมพ์สำหรับรายการเอกสารอ้างอิงทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นแหล่งข้อมูลเอกสารอ้างอิงประเภทใดก็ตาม การพิมพ์ชื่อผู้แต่งก็มีหลักเกณฑ์ที่นักศึกษาต้องทราบดังต่อไปนี้

1.1 เมื่อพิมพ์ชื่อ-สกุลผู้แต่งแล้ว ให้ตามด้วยเครื่องหมายหัพภาค (.) โดยไม่ต้องเว้นวรรค

หลังนามสกุล

1.2 การพิมพ์ชื่อ-สกุลผู้แต่ง ไม่ต้องมีคำนำหน้าชื่อ ไม่ว่าจะเป็น นาย นาง นางสาว / ยศทางตำรวจหรือทหาร (ร.ต.อ., พลเอก ฯลฯ) ตำแหน่งทางวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์, รองศาสตราจารย์, ศาสตราจารย์) คำนำหน้าแสดงวุฒิการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก (ดร.) หรือคำนำหน้าที่บ่งบอกถึงอาชีพ (นายแพทย์, นายสัตวแพทย์ ฯลฯ) โดยให้พิมพ์เฉพาะชื่อและนามสกุลเท่านั้น

นายปานะพันธ์ อินทรักษ์ ให้พิมพ์ว่า ปานะพันธ์ อินทรักษ์.

พล อ. เปรม ตินสุลานนท์ ให้พิมพ์ว่า เปรม ตินสุลานนท์.

รศ. ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา ให้พิมพ์ว่า ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา.

1.3 การพิมพ์ชื่อ-สกุลผู้แต่งที่มีฐานันดรศักดิ์ หรือบรรดาศักดิ์ ให้พิมพ์ชื่อ-สกุล ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ต่อท้ายนามสกุลทันทีโดยไม่ต้องเว้นวรรค แล้วจึงตามด้วยฐานันดรศักดิ์ หรือบรรดาศักดิ์ และเครื่องหมายหัพภาค (.)

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้พิมพ์ว่า จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ.

ม.จ.ชาติเฉลิม ยุคล ให้พิมพ์ว่า ชาติเฉลิม ยุคล, ม.จ.

สมเด็จพระกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ให้พิมพ์ว่า ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระกรมพระยา.

พระพิศาลธรรมวาทิ ให้พิมพ์ว่า พิศาลธรรมวาทิ, พระ.

แพทย์หญิงคุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ ให้พิมพ์ว่า พรทิพย์ โรจนสุนันท์, คุณหญิง.

1.4 กรณีที่เอกสารอ้างอิงหลายเล่มมีชื่อผู้แต่งคนเดียวกัน ให้เขียนชื่อ-สกุลเฉพาะรายการอ้างอิงรายการแรกเท่านั้น รายการต่อๆ มาให้ขีดเส้นยัติภังค์ (-) ยาว 1.5 เซนติเมตร แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) ส่วนชื่อรายการเอกสารอ้างอิงนั้นจะลงรายการเป็นหนังสือเล่มใดก่อนก็ขึ้นอยู่กับว่าอักษรตัวแรกของหนังสือเล่มใดเรียงลำดับตามแบบพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 แล้วมีลำดับที่มาก่อน ก็ให้เรียงไปตามลำดับนั้น

ประมะ สตะเวทิน. การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2541.
----- หลัทธิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2546.

1.5 กรณีที่ผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศ การพิมพ์ชื่อผู้แต่งให้พิมพ์นามสกุลก่อน ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) เว้นวรรค 1 เคาะ แล้วตามด้วยอักษรตัวแรกของชื่อต้น ต่อด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) เว้นวรรค 1 เคาะ ถ้าผู้แต่งมีชื่อกกลางก็ให้ตามด้วยตัวอักษรตัวแรกของชื่อกกลางและเครื่องหมายมหัพภาค (.) ถ้าผู้แต่งไม่มีชื่อกกลางหรือไม่ปรากฏชื่อกกลาง ก็ไม่ต้องระบุ

John Albert Smith ให้พิมพ์ว่า Smith, J. A.
Michael Langford ให้พิมพ์ว่า Langford, M.

1.6 กรณีผู้แต่งเป็นหน่วยงาน เช่น สถาบัน มหาวิทยาลัย ฯลฯ ให้พิมพ์โดยเรียงลำดับจากหน่วยงานใหญ่ไปหาหน่วยงานย่อย โดยชื่อของหน่วยงานแต่ละระดับให้พิมพ์ชื่อหน่วยงานตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยชื่อสถานะของหน่วยงานนั้นๆ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) ถ้ายังมีข้อความต่ออีก แต่ถ้าหมดข้อความในรายการอ้างอิงนั้นแล้วก็ให้จบด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

ภาควิชาการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ให้พิมพ์ว่า
ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย, วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, คณะ, การโฆษณาและประชาสัมพันธ์, ภาควิชา.

1.7 กรณีที่ผู้แต่งใช้นามแฝง ก็ให้พิมพ์นามแฝงตามที่ปรากฏในเอกสารอ้างอิงนั้นๆ ได้เลย

2. ชื่อหนังสือ การพิมพ์ชื่อหนังสือในรายการเอกสารอ้างอิงทำยโครงการปริญญาโท และปริญญาตรีเล่มสมบูรณ์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ให้ใช้วิธีการพิมพ์ด้วยตัวหนาแล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) และถ้าชื่อหนังสือเป็นภาษาต่างประเทศ ให้พิมพ์ตัวอักษรตัวแรกของแต่ละคำในชื่อหนังสือนั้นด้วยตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ (Capital Letter) ยกเว้นคำที่เป็น article (a, an, the) คำที่เป็น preposition (in, on, at, under, before, behind, after, beneath, with, without, of, by, etc.) ให้พิมพ์ด้วยตัวอักษรตัวพิมพ์เล็ก เว้นแต่ว่าคำที่เป็น article หรือ preposition นั้นเป็นคำแรกของชื่อหนังสือ ก็ให้พิมพ์ตัวอักษรตัวแรกนั้นด้วยตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่

ในกรณีที่ เป็นบทความในวารสาร ในหนังสือพิมพ์ สารานุกรม จะได้นำไปกล่าวต่อไปในส่วนของการพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงทำยโครงการปริญญาโทหรือปริญญาตรีเล่มสมบูรณ์

..... กว่าจะเป็นการดี.

..... Personal Influence : The Part Played by People in the Flow of Mass Communication.

3. ครั้งที่พิมพ์ ให้พิมพ์คำว่า “พิมพ์ครั้งที่” ตามด้วยจำนวนครั้งที่พิมพ์ของเอกสารอ้างอิงนั้น โดยให้ระบุครั้งที่พิมพ์เฉพาะในกรณีที่เอกสารนั้นพิมพ์มาแล้วมากกว่า 2 ครั้ง หากเป็นการพิมพ์ครั้งที่ 1 ก็ไม่ต้องระบุ

4. สถานที่พิมพ์และสำนักพิมพ์

4.1 ให้พิมพ์ชื่อสำนักพิมพ์โดยใช้รูปแบบสั้นๆ เข้าใจง่ายๆ โดยละคำที่ไม่จำเป็นออกจากชื่อสำนักพิมพ์ เช่น คำว่า “สำนักพิมพ์ บริษัท ห้างหุ้นส่วน ฯลฯ” หรือในกรณีที่เป็นอย่างอื่นก็ให้ละคำเช่น “Publishers, Co., Inc., etc.” ออกไป แต่ให้คงเหลือคำว่า “โรงพิมพ์” หรือ คำว่า “Books” และ “Press” ไว้ ยกเว้นถ้าเป็นสำนักพิมพ์ของมหาวิทยาลัย ให้คงคำว่า “สำนักพิมพ์” เอาไว้ด้วย

4.2 ให้พิมพ์ชื่อเมืองที่พิมพ์เอกสารอ้างอิงนั้นก่อนแล้วเว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) แล้วเว้นวรรค 1 เคาะ ก่อนพิมพ์ชื่อสำนักพิมพ์ ตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

สถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์.
กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
Amsterdam : Elsevier.

4.3 ในกรณีที่สำนักพิมพ์เป็นของมหาวิทยาลัยให้พิมพ์โดยระบุชื่อสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์ของมหาวิทยาลัยนั้นๆ ไปตามปกติ

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
Tucson : University of Arizona Press.

4.4 ในกรณีที่สำนักพิมพ์มีทั้งหน่วยงานใหญ่และหน่วยงานย่อย ให้พิมพ์โดยเรียงลำดับหน่วยงานใหญ่ก่อนหน่วยงานย่อย โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามท้ายชื่อหน่วยงานใหญ่ แล้วเว้นวรรค 1 เคาะ ก่อนที่จะพิมพ์ชื่อหน่วยงานย่อย

สถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์หน่วยงานใหญ่/สำนักพิมพ์หน่วยงานย่อย.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย.

4.5 ในกรณีที่ไม่ปรากฏชื่อเมืองที่พิมพ์ในตัวเล่มเอกสารอ้างอิง ให้พิมพ์คำว่า (ม.ป.ท.) หมายถึง ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ และหากเป็นเอกสารอ้างอิงภาษาต่างประเทศ ให้พิมพ์คำว่า (n.p.) หมายถึง no place และในกรณีที่ไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ในตัวเล่มเอกสารอ้างอิง ให้พิมพ์คำว่า (ม.ป.พ.) หมายถึง ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์ และหากเป็นเอกสารอ้างอิงภาษาต่างประเทศ ให้พิมพ์คำว่า (n.p.) หมายถึง no publisher

..... (ม.ป.ท.) : (ม.ป.พ.)

5. ปีที่พิมพ์

5.1 ถ้าเป็นเอกสารอ้างอิงภาษาไทย ให้พิมพ์โดยใช้ปีที่พิมพ์เป็นพุทธศักราช แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) และถ้าหากเป็นเอกสารอ้างอิงภาษาต่างประเทศ ให้พิมพ์โดยใช้ปีที่พิมพ์เป็นคริสต์ศักราช ตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

..... 2557.
..... 2014.

5.2 ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ให้พิมพ์ (ม.ป.ป.) หมายถึง ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

..... (ม.ป.ป.).

2.3 การพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

1. การเรียงลำดับข้อมูลในการพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิง โดยทั่วไปรูปแบบของการเรียงลำดับข้อมูลในการพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงอาจมีได้หลายลักษณะ แต่รูปแบบการเรียงลำดับข้อมูลในการพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศกำหนดให้นักศึกษาใช้ในการพิมพ์โครงการปริญญานิพนธ์และปริญญานิพนธ์เล่มสมบูรณ์ไว้เป็นดังนี้

ชื่อผู้แต่ง//ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.

2. กรณีผู้แต่งคนเดียว ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงโดยใช้รูปแบบและตัวอย่างดังต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้แต่ง//ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.

ฉวย สุรสิทธิ์. ศิลปะการเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.

นามสกุลผู้แต่ง/อักษรย่อชื่อต้น/อักษรย่อชื่อกลาง/ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.

Herren, R. V. The Science of Animal Agriculture. 5th ed. New York : Delmar Publishers, 1994.

3. กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงโดยใช้รูปแบบและตัวอย่างดังต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้แต่งคนแรก/และชื่อ/นามสกุลผู้แต่งคนที่สอง//ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.

ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์. พฤติกรรมบุคคลในองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

นามสกุลผู้แต่งคนแรก/อักษรย่อชื่อต้น/อักษรย่อชื่อกลาง./and/นามสกุลผู้แต่งคนที่สอง/อักษรย่อชื่อต้น/อักษรย่อชื่อกลาง//ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.

Dicken, N. D. and Pitts, F. R. Introduction to Cultural Geography. 3rd ed. Waltham : Blaidell Publishing Co., 1970.

4. กรณีผู้แต่ง 3 คน ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงโดยใช้รูปแบบและตัวอย่างดังต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้แต่งคนแรก/ชื่อ/นามสกุลผู้แต่งคนที่สอง/และชื่อ/นามสกุลผู้แต่งคนที่สาม//ชื่อหนังสือ//ครั้งที่พิมพ์//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.

ไพรัช วาณิชยศรีภิญโญ, ศิริศักดิ์ คงสมศักดิ์สกุล และธีรศักดิ์ ธนบุญญศิริ. คู่มือสำหรับนักศึกษาผู้ต้องการศึกษา Photoshop 6.0 Visual Guide & Step by Step. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : สำนักพิมพ์อินโฟเพรส, 2543.

นามสกุลผู้แต่งคนแรก/อักษรย่อชื่อต้น/อักษรย่อชื่อกลาง./นามสกุลผู้แต่งคนที่สอง/อักษรย่อชื่อต้น/อักษรย่อชื่อกลาง./and/นามสกุลผู้แต่งคนที่สาม/อักษรย่อชื่อต้น/อักษรย่อชื่อกลาง.//ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.
Ray, K. L., John, J. M. and John, G. T. Student's Engineer Manual. McGrew-Hill : Purdue University, 1968.

5. กรณีที่ผู้แต่งเป็นสถาบัน หน่วยงาน องค์กร ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงโดยพิมพ์ชื่อสถาบัน หน่วยงาน องค์กรในระดับใหญ่ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) เว้นวรรค 1 เคาะ แล้วตามด้วยชื่อของหน่วยงานในระดับย่อย และเครื่องหมายหัพภาค (.) ดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อหน่วยงานระดับใหญ่/ชื่อหน่วยงานระดับย่อย//ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, กองประชาสัมพันธ์. การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ประกอบการ. กรุงเทพฯ : กองประชาสัมพันธ์, 2545.
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, กรมการพัฒนาชุมชน. คู่มือปฏิบัติการเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการพัฒนาชุมชน, 2550.

6. กรณีที่เป็นหนังสือที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง แต่มีชื่อผู้ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการ ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลบรรณาธิการ./บรรณาธิการ.//ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.
สมหวัง ด้านชัยวิจิตร, บรรณาธิการ. โครงการตำรา-ศิริราช. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

7. กรณีที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ก็ให้ตัดส่วนประกอบที่เป็นชื่อผู้แต่งไปได้เลย แล้วเริ่มต้นพิมพ์ที่ส่วนประกอบถัดไป คือชื่อหนังสือ ดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.
เพื่อชีวิตที่ดีขึ้น. กรุงเทพฯ : ส.วิคตอเวอรี่พอยท์, 2527.

8. กรณีเป็นหนังสือแปล

8.1 หากปรากฏชื่อผู้แต่งในภาษาเดิม ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้แต่ง// ชื่อหนังสือ//แปลโดย/ชื่อ/นามสกุลผู้แปล//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.
อิบูคิ ทาคาชิ. คนฉลาดแก่งัดใจ. แปลโดย อธิคม สวัสดิ์ดิญาณ. กรุงเทพฯ : เต่าประยุกต์, 2543.

8.2 หากไม่ปรากฏชื่อผู้แต่งในภาษาเดิม ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้แปล/ผู้แปล.//ชื่อหนังสือ//พิมพ์ครั้งที่//สถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.
จ้อย นันทิวชิรินทร์, ม.ล., ผู้แปล. สารนิเทศศาสตร์ฉบับปฐมบท. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2522.

9. กรณีเป็นบทความ

9.1 หากเป็นบทความในวารสาร ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้เขียนบทความ//“ชื่อบทความ.”//ชื่อวารสาร./ปีที่(เดือน/ปี)/:เลขหน้า.
สุธรรม นันทมงคล. “การทดสอบความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือในการวิจัย.” <i>อาหารและยา</i> . 9(กันยายน-ธันวาคม 2545) : 5-10.

9.2 หากเป็นบทความในหนังสือพิมพ์ ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้เขียนบทความ//“ชื่อบทความ.”//ชื่อหนังสือพิมพ์.//วันที่(เดือน/ปี)/:เลขหน้า.
ประสงค์ วิสุทธิ์. “สิทธิของเด็ก.” <i>มติชน</i> . (19 มีนาคม 2537) : 18.

9.3 หากเป็นบทความในสารานุกรม ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้เขียนบทความ//“ชื่อบทความ.”//ชื่อสารานุกรม//เล่มที่.//ปีที่พิมพ์/:เลขหน้า.
ชิต บุรทัต. “สามัคคีเภทคำฉันท์.” <i>สารานุกรมแนะนำหนังสือดี</i> . เล่มที่ 1. (2542) : 95-100.

10. กรณีที่เป็นวิทยานิพนธ์หรือปริญญาานิพนธ์ ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนวิทยานิพนธ์หรือปริญญาานิพนธ์//ชื่อวิทยานิพนธ์หรือปริญญาานิพนธ์.//ชื่อระดับของวิทยานิพนธ์หรือปริญญาานิพนธ์//สาขาวิชา//ภาควิชา//คณะ//มหาวิทยาลัย/ปีที่พิมพ์.
พรพิมล เกลิมพลาณาภ. <i>พฤติกรรมกรรมการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของบริษัทธุรกิจเอกชนที่มียอดขายสูงสุดของประเทศไทย</i> . วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

11. กรณีเป็นเอกสารอัดสำเนา และเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์ เช่น เอกสารประกอบการสอน ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงโดยเพิ่มข้อความในวงเล็บต่อท้ายว่า (อัดสำเนา) ดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้แต่ง//ชื่อเอกสาร//สถานที่พิมพ์/:สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.// (อัดสำเนา)
สุทัศน์ บุรีรักษ์ดี. <i>การจัดแสง</i> . ปทุมธานี : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2542. (อัดสำเนา)

12. กรณีที่เป็นการอ้างอิงเอกสารที่ได้ถูกอ้างถึงในเอกสารอื่น การอ้างอิงเอกสารชั้นทุติยภูมิจากเอกสารอื่นให้อ้างอิงโดยระบุว่ามีอ้างอิงจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ กล่าวคือให้ขึ้นต้นด้วยผู้แต่งและชื่อเรื่องของเอกสารเดิมแล้วใช้คำว่า “อ้างถึงใน” (“cited by”) นำหน้าชื่อผู้แต่งและชื่อเรื่องของเอกสารที่ได้ยกเรื่องมาจากเอกสารเดิม ดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้แต่งเรื่องเดิม//ชื่อเรื่องเดิม.//สถานที่พิมพ์/:สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.//อ้างถึงใน/ชื่อ/สกุลผู้แต่งเรื่องซึ่งได้ยกเรื่องเดิมมาไว้ในเล่ม.//ชื่อเรื่องที่ยกเรื่องเดิมมาไว้ในเล่ม.//สถานที่พิมพ์/:สำนักพิมพ์/ปีที่พิมพ์.
สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์. <i>หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทยฉบับสมบูรณ์และตัวอย่างบัตร</i> . พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2510. อ้างถึงใน กมลลา รุ่งอุทัย. <i>หลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกลอเมริกันฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 (AACR2)</i> . ม.ป.ท., 2531.

13. กรณีเป็นการสัมภาษณ์ ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์//ตำแหน่ง(ถ้ามี)//สัมภาษณ์,วันที่/เดือน/ปี.
จุมพล รอดคำดี. คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2543.

14. กรณีอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลพิเศษ เช่น สื่อโสตทัศนศึกษา ให้พิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงดังรูปแบบและตัวอย่างต่อไปนี้

ชื่อ/นามสกุลผู้จัดทำ//หน้าที่รับผิดชอบ(ถ้ามี)//ชื่อเรื่อง//[ลักษณะของสื่อโสตทัศนศึกษา]/สถานที่ผลิต/หน่วยงานที่เผยแพร่/ปีที่เผยแพร่.
Eastman Kodak. Company. The Beauty of 35 mm. Film. [DVD]. USA. : Eastman Kodak, 2002.

15. กรณีอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้พิมพ์ชื่อ-สกุลของผู้แต่งบทความหรือเรื่อง ในกรณีที่ปรากฏชื่อผู้แต่งให้ลงรายการเป็นหน่วยงานที่เป็นเจ้าของบทความหรือเรื่องแทนตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) เว้นวรรค 2 เคาะ ตามด้วยปีที่เขียนบทความหรือเรื่องอยู่ในวงเล็บ แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) แล้วเว้นวรรค 2 เคาะ ชื่อบทความหรือเรื่องให้พิมพ์ด้วยตัวพิมพ์หนาตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) เว้นวรรค 2 เคาะ หากเป็นรายการอ้างอิงภาษาไทย ให้ตามด้วยคำว่า สืบค้นเมื่อ ต่อด้วยวันเดือนปีที่สืบค้น ในกรณีที่เป็นภาษาไทยให้ใช้ วันที่ เว้นวรรค 1 เคาะ เดือนเป็นชื่อเต็ม เว้นวรรค 1 เคาะ แล้วตามด้วยปีพุทธศักราช และเครื่องหมายจุลภาค (,) เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยคำว่า จาก แล้วเว้นวรรคอีก 1 เคาะ ตามด้วยชื่อแหล่งข้อมูลโดยไม่ต้องขีดเส้นใต้

แต่ถ้าเป็นรายการอ้างอิงภาษาต่างประเทศ เมื่อจบชื่อบทความหรือชื่อเรื่องซึ่งพิมพ์ตัวหนาตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) และเว้นวรรค 2 เคาะแล้ว ให้ใช้คำว่า Retrieved แล้วเว้นวรรค 1 เคาะ ให้ต่อด้วยเดือนเป็นชื่อเต็ม เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยวันที่และเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีคริสต์ศักราช เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยชื่อแหล่งข้อมูลโดยไม่ต้องขีดเส้นใต้

ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง//ปีที่แต่ง//ชื่อบทความ//สืบค้นเมื่อ/วัน/เดือน/ปี./จาก/ชื่อแหล่งข้อมูล.
นิภา ผ่องพันธ์. (2552). เปิดโลกทัศน์ให้ผู้สูงอายุ. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2552, จาก http://www.suanprung.go.th/article_new
กระทรวงสาธารณสุข. (2549). โรคโบทูลิซึม (Botulism). สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2550, จาก http://thaigcd.ddc.moph.go.th/eid_knowledge_botulism_060324.html
Wong, A. W. (2009). Pregnancy Postpartum Infections. Retrieved December 8, 2009 from http://emedicine.medsape.com/article/796892-overview

บทที่ 8

การพิมพ์เล่มโครงการปริญญาโทและปริญญาตรีฉบับสมบูรณ์

รูปแบบการพิมพ์เล่มโครงการปริญญาโทและปริญญาตรีฉบับสมบูรณ์

เพื่อให้ตัวเล่มโครงการปริญญาโทและปริญญาตรีฉบับสมบูรณ์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนเป็นรูปแบบเดียวกัน โดยถือเป็นมาตรฐานของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงขอให้อัดถือรูปแบบการพิมพ์ปริญญาโทในส่วนต่างๆ ของเล่มดังต่อไปนี้

1. โครงการปริญญาโท

โครงการปริญญาโทเพื่อการสอบขออนุมัติในการดำเนินการขั้นตอนการศึกษาขั้นต่อไป ตัวเล่มโครงการปริญญาโทให้ใช้กระดาษสีขาวขนาด A4 ขนาด 80 แกรม ทั้งตัวต้นฉบับและฉบับสักรณาเอกสาร โดยให้ใช้กระดาษชนิดและขนาดดังกล่าวตลอดทั้งเล่ม การพิมพ์ให้พิมพ์หน้าเดียว ใช้ตัวอักษรประเภท font เป็น TH SarabunPSK โดยตั้งค่าน้ำกระดาษดังนี้

- ตั้งค่าน้ำกระดาษจากขอบกระดาษด้านบนหรือ Top Margin 3.81 เซนติเมตรหรือ 1.5 นิ้ว
- ตั้งค่าน้ำกระดาษจากขอบกระดาษด้านล่างหรือ Bottom Margin 2.54 เซนติเมตรหรือ 1 นิ้ว
- ตั้งค่าน้ำกระดาษจากขอบกระดาษด้านซ้ายหรือ Left Margin 3.81 เซนติเมตรหรือ 1.5 นิ้ว
- ตั้งค่าน้ำกระดาษจากขอบกระดาษด้านขวาหรือ Right Margin 2.54 เซนติเมตรหรือ 1 นิ้ว

และให้พิมพ์ส่วนประกอบต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 หน้าปก

หน้าปกให้ใช้กระดาษสำหรับทำปกอย่างที่ใช้เป็นปกรายงาน สีขาว ขนาด A4 การพิมพ์หน้าปกโครงการปริญญาโทไม่ต้องมีตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ให้พิมพ์หน้าปกโดยใช้แบบตัวอักษร font TH SarabunPSK แบบตัวหนา ขนาด 18 pt. จัดแนวการพิมพ์ให้อยู่ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ พิมพ์ข้อความดังต่อไปนี้ โดยก่อนพิมพ์ข้อความแรก ให้เว้นบรรทัด 3 บรรทัด

- 1) โครงการปริญญาโท (เว้นบรรทัด 2 บรรทัด)
- 2) เรื่อง (เว้นบรรทัด 2 บรรทัด)
- 3) ชื่อเรื่องปริญญาโทเป็นภาษาไทย
- 4) ชื่อเรื่องปริญญาโทเป็นภาษาอังกฤษ (เว้นบรรทัด 3 บรรทัด)

สำหรับข้อ 4) และ 5) ถ้าชื่อเรื่องปริญญาโททั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีความยาวมากกว่า 1 บรรทัด บรรทัดต่อมาก็ให้พิมพ์ด้วยขนาดตัวอักษร รูปแบบเหมือนเดิมและจัดกึ่งกลางหน้ากระดาษเช่นเดียวกัน

- 5) โดย (เว้นบรรทัด 2 บรรทัด)

6) ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาผู้ทำโครงการปริญญาโท (โดยต้องมีคำนำหน้าชื่อ นาย นางสาว (หรือนาง) ปรากฏหน้าชื่อตัวด้วย ในกรณีที่มียศทางทหารเช่น ร.ต.อ., พ.ต. หรือมีฐานันดร เช่น ม.ร.ว., ม.ล. ก็ให้ใช้คำย่อชื่อยศและฐานันดรนั้นนำหน้าชื่อด้วย ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาให้เรียงลำดับตามรหัสประจำตัวนักศึกษาจาก

น้อยไปหามาก โดยไม่ต้องใส่รหัสประจำตัวนักศึกษา ไม่ต้องเว้นบรรทัดระหว่างชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาแต่ละคน ให้เว้นบรรทัดเมื่อจบชื่อ-สกุลของนักศึกษาคนสุดท้ายแล้วเท่านั้น โดยให้เว้นบรรทัด 3 บรรทัด)

- 7) โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา
- 8) การศึกษาเฉพาะทาง.....๑ (ใช้เลขไทย)
- 9) หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัด
- 10) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 11) ภาคการศึกษาที่ ... ปีการศึกษา ... (ที่นำเสนอโครงการปฏิญานิพนธ์ด้วยเลขไทย)

1.2 ใบรองปก

ใบรองปกเป็นกระดาษเปล่า โดยไม่ต้องมีข้อความใดๆ คั่น 1 แผ่น

1.3 ใบหน้าโครงการ

การพิมพ์ใบหน้าโครงการ ให้ใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. มีข้อความต่อไปนี้

- 1) โครงการปฏิญานิพนธ์ (พิมพ์ตัวหนา จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเว้น 2 บรรทัด)
- 2) เรื่อง (พิมพ์ตัวหนา ซิดขอบกั้นด้านซ้าย แล้วเว้นวรรค 25 เคาะ พิมพ์ชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์

เป็นภาษาไทย ด้วยตัวปกติ ในกรณีที่ชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์ยาวมากกว่า 1 บรรทัด บรรทัดต่อไปให้ขึ้นต้นพิมพ์ชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์ต่อโดยให้ตัวอักษรตัวแรกของชื่อปฏิญานิพนธ์ในบรรทัดใหม่ตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์ในบรรทัดบน)

3) เสนอต่อ (พิมพ์ตัวหนา ซิดขอบกั้นด้านซ้าย แล้วเว้นวรรคให้ตรงกับชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์ในบรรทัดก่อนหน้านั้น แล้วพิมพ์คำว่า สาขาวิชา ด้วยตัวพิมพ์ปกติ ตามด้วยชื่อสาขาวิชาที่นักศึกษาผู้ทำโครงการปฏิญานิพนธ์สังกัด ต่อด้วยข้อความว่า เพื่อขออนุมัติทำปฏิญานิพนธ์ ถ้าหากยาวเกิน 1 บรรทัด ให้ตัดคำว่า เพื่อขออนุมัติทำปฏิญานิพนธ์ ลงมีอีกบรรทัดหนึ่ง โดยให้ตัวอักษรตัวแรกตรงกับตัวอักษรตัวแรกของคำว่า สาขาวิชา ในบรรทัดบน)

4) ปฏิญญา (พิมพ์ด้วยตัวหนา ซิดขอบกั้นด้านซ้าย เว้นวรรคให้ตรงกับคำว่า สาขาวิชา ในบรรทัดบน แล้วพิมพ์คำว่า เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชา ด้วยตัวพิมพ์ปกติ ตามด้วยชื่อสาขาวิชาที่นักศึกษาผู้ทำปฏิญานิพนธ์สังกัด)

5) ภาคการศึกษาที่ (พิมพ์ด้วยตัวหนา ซิดขอบกั้นด้านซ้าย เว้นวรรค 1 เคาะ พิมพ์เลขภาคการศึกษาที่นักศึกษาทำโครงการปฏิญานิพนธ์ด้วยตัวพิมพ์ปกติ แล้วเว้นวรรค 30 เคาะ พิมพ์คำว่า ปีการศึกษา ด้วยตัวหนา เว้นวรรค 1 เคาะ พิมพ์เลขปีการศึกษาที่นักศึกษาทำโครงการปฏิญานิพนธ์ด้วยตัวพิมพ์ปกติ ด้วยเลขอารบิก)

6) โดย (พิมพ์ด้วยตัวหนา ซิดขอบกั้นด้านซ้าย เว้นวรรคให้ตรงกับคำว่า เทคโนโลยีบัณฑิต ในบรรทัดที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า ปฏิญญา แล้วพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาที่ทำโครงการปฏิญานิพนธ์ ใช้หลักการใช้นำหน้าชื่อ รวมทั้งหลักการเรียงลำดับรายชื่อเช่นเดียวกับที่ใช้ในหน้าปก โดยให้พิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาด้วยตัวพิมพ์ปกติ ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาทุกคนจะต้องอยู่ในแนวพิมพ์ที่ตรงกันทั้งหมด)

7) ภายใต้การควบคุมของ (พิมพ์ด้วยตัวหนา ซิดขอบกั้นด้านซ้าย เว้นวรรคให้ตรงกับชื่อ-สกุลของนักศึกษาในบรรทัดบน พิมพ์ชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์ ด้วยตัวพิมพ์ปกติ โดยมีคำนำหน้าชื่อเป็น นาย นาง หรือนางสาว ในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์มีคำนำหน้าชื่อเป็นยศทางตำรวจหรือทหารให้พิมพ์ไว้หน้าชื่อให้ถูกต้องด้วยตัวอักษรย่อ เช่น ร.ต.ต. หรือ พ.อ. เป็นต้น รวมทั้งในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์มีฐานันดรนำหน้าชื่อก็ให้พิมพ์ไว้ด้วย เช่น ม.ร.ว. หรือ ม.ล. เป็นต้น ในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์มีตำแหน่งทางวิชาการ ก็ให้พิมพ์ตัวย่อของตำแหน่งทางวิชาการนั้นนำหน้าชื่อ เช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ให้พิมพ์ว่า ผศ. รองศาสตราจารย์ ให้พิมพ์ว่า รศ. และศาสตราจารย์ ให้พิมพ์ว่า ศ. ส่วนคำนำหน้าที่แสดงวุฒิการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิต (ดร.) ไม่ต้องใช้นำหน้าชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์ จากนั้นให้พิมพ์ต่อท้ายด้วย

คำว่า อาจารย์ที่ปรึกษา โดยวันวรรคให้มีระยะที่เหมาะสม และในกรณีที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมก็ให้พิมพ์ชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในบรรทัดต่อจากชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท โดยพิมพ์ด้วยตัวตรง ปกติเช่นเดียวกับชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ที่ปรึกษา และต่อท้ายด้วยคำว่า อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โดยให้คำว่า อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม นี้อยู่ตรงแนวกับคำว่า อาจารย์ที่ปรึกษา ด้วย)

ในกรณีที่ ณ วันสอบโครงการปริญญาโท นักศึกษายังไม่สามารถหาอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทได้ ให้นักศึกษาพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา/อาจารย์ผู้สอนรายวิชา การศึกษาเฉพาะทางด้าน.....1 ที่นักศึกษาศึกษาอยู่ด้วยนั้นลงไปแทน และให้ต่อท้ายชื่อ-สกุลของอาจารย์นั้นว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา หรือ อาจารย์ประจำรายวิชา

1.4 เนื้อหา

ส่วนของเนื้อหา เป็นตัวเนื้อหาของงานโครงการปริญญาโทที่นักศึกษาได้ทำไว้เรียบร้อยแล้ว โดยไล่เรียงตั้งแต่ บทที่ 1 จนถึงบทที่ 3 (ดูบทที่ 5 หน้า 49) โดยในเนื้อหาให้นักศึกษาพิมพ์เอกสารอ้างอิงประเภทแทรกในเนื้อหาดังที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 7 ให้เรียบร้อยด้วย และให้นักศึกษาระมัดระวังเรื่องการใส่รูปแบบของเอกสารอ้างอิงนั้นให้เหมือนกันตลอดทั้งเล่มโครงการปริญญาโทด้วย นอกจากนี้ เอกสารอ้างอิงทุกรายการที่นักศึกษาได้อ้างอิงแทรกไว้ในเนื้อหา นี้จะต้องมีปรากฏในรูปแบบของรายการเอกสารอ้างอิงท้ายเล่มโครงการปริญญาโทอย่างถูกต้องและครบถ้วนด้วย

1) หน้ากระดาษทุกหน้าที่เป็นส่วนขึ้นต้นบทใหม่ก่อนพิมพ์คำว่า บทที่... ให้เว้นบรรทัดบน 1 บรรทัด โดยใช้ขนาดตัวอักษร 16 pt.

2) คำว่า บทที่... และชื่อบท ให้พิมพ์ด้วยตัวหนา ขนาด 20 pt. และจัดให้อยู่แนวกึ่งกลางหน้ากระดาษ ให้เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt. ก่อนจะพิมพ์ชื่อบท แล้วให้เว้น 2 บรรทัดขนาด 16 pt. ก่อนที่จะเริ่มพิมพ์เนื้อหาต่อไป

3) เมื่อขึ้นบทใหม่ ต้องขึ้นหน้าใหม่เสมอ

4) การพิมพ์เนื้อหา กำหนดให้มีการเว้นระยะในการพิมพ์ โดยเว้นระยะระหว่างบรรทัดเป็น 2 แบบ คือ ระยะพิมพ์เดี่ยว (Single Space) และระยะพิมพ์คู่ (Double Space)

ระยะพิมพ์เดี่ยว ให้ใช้เว้นระยะระหว่างบรรทัดภายในย่อหน้าเดียวกัน ส่วนระยะพิมพ์คู่ ให้ใช้เว้นระยะระหว่างบรรทัดเมื่อขึ้นย่อหน้าใหม่ หรือขึ้นหัวข้อใหม่ วิธีการตั้งค่าระยะพิมพ์ในส่วนเนื้อหา ให้คลิกที่ส่วนต้นของเนื้อหาที่ต้องการตั้งค่าแล้วลากแถบดำไปให้ถึงส่วนสุดท้ายของเนื้อหาที่ต้องการตั้งค่า แล้วคลิกที่ Toolbars โดยเลือกที่ Format เลื่อน cursor ไปที่คำว่า Paragraph ได้คำว่า Line spacing: มีช่องให้เลือก หากต้องการจัดระยะพิมพ์เดี่ยวก็ให้คลิกที่เครื่องหมาย v แล้วเลือกคำว่า Single และหากต้องการจัดระยะพิมพ์คู่ก็ให้คลิกเลือกคำว่า Double แล้วคลิก OK

ส่วนการพิมพ์ย่อหน้าโดยปกติให้ย่อหน้าจากขอบกั้นด้านซ้ายเข้ามา 10 เคาะ

5) การพิมพ์เนื้อหาให้จัดส่วนของย่อหน้าแบบ กระจาย หรือ กระจายแบบไทย (Distributed or Thai Distributed) เพื่อให้เนื้อหาที่พิมพ์ชิดขอบกั้นด้านซ้ายและขวาเสมอกัน

6) การพิมพ์ข้อความในส่วนเนื้อหา ต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดการฉีกคำ หรือการตัดส่วนท้ายของคำไปอยู่บรรทัดใหม่ เช่น ราช-มงคล หรือ ปริญญาบัตร โดยให้วาง cursor ไว้ที่ต้นคำที่เกิดการตัดคำ แล้วเคาะ space bar ให้คำคำนั้นเลื่อนลงไปบรรทัดใหม่ทั้งคำ

7) หัวข้อหลัก ให้ใช้ตัวอักษรหนา ขนาด 16 pt. การขึ้นหัวข้อหลักแต่ละหัวข้อ ให้ใช้เลขที่หัวข้อหลักตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (-) เว้นวรรค 1 เคาะก่อนที่จะพิมพ์ตัวอักษรชื่อหัวข้อหลักนั้น และการพิมพ์ข้อความในหัวข้อนั้น ตัวอักษรทุกตัวในเนื้อหาของหัวข้อนั้นจะต้องไม่ชิดด้านซ้ายเกินตัวอักษรตัวแรกของหัวข้อนั้นๆ

ทั้งนี้ ตำแหน่งพิมพ์หัวข้อหลักให้พิมพ์ชิดขอบกั้นด้านซ้าย โดยเว้นระยะบรรทัดก่อนบรรทัดที่พิมพ์หัวข้อหลัก ดังตัวอย่าง

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนสำหรับโครงการ (Project Planning)

ในทุกหน่วยงานไม่ว่าหน่วยงานขนาดเล็กหรือใหญ่ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ต่างก็ต้องมีการจัดทำแผนทั้งนี้เพราะทุกหน่วยงานจะต้องมีวัตถุประสงค์และภารกิจที่ต้องดำเนินการ การวางแผนจึงเป็นหน้าที่สำคัญอันดับแรกของการบริหาร

8) ส่วนที่เป็นหัวข้อย่อยและเนื้อหาอื่นๆ ให้พิมพ์ด้วยตัวอักษรปกติ ขนาด 16 pt. โดยหัวข้อย่อยให้พิมพ์ย่อหน้า 1 Tab (1.5 เซนติเมตร) โดยหัวข้อย่อยนั้นให้พิมพ์ด้วยตัวเลขแรกๆ ที่แสดงความเป็นหัวข้อย่อยของหัวข้อใหญ่ตามด้วยเครื่องหมายหัพภาค (.) และตัวเลขที่แสดงลำดับย่อย เช่น หัวข้อย่อยที่ 3 ของหัวข้อหลักที่ 1 ก็จะเป็นหัวข้อย่อย 1.3 แล้วเว้นวรรค 1 เคาะก่อนที่พิมพ์ตัวอักษรที่เป็นชื่อหัวข้อย่อยนั้นต่อไป และถ้าเป็นหัวข้อย่อยลงไปอีกก็ให้พิมพ์ลำดับย่อยลงไปตามลำดับ เช่น หัวข้อย่อยที่ 2 ของหัวข้อย่อย 1.3 ก็จะเป็น 1.3.2 เป็นต้น

วิธีตั้งค่า Tab ทำโดยคลิกที่ Toolbars เลือก Format เลือก Tabs เลือก Default tab stop: แล้วตั้งค่า Tab ตามต้องการ

2.

2.1

2.1.1

9) การพิมพ์เลขหัวข้อ ไม่ว่าจะหัวข้อใหญ่ หัวข้อหลัก หรือหัวข้อย่อย เมื่อพิมพ์เลขหัวข้อแล้วให้เว้นวรรค 1 เคาะ ก่อนที่จะพิมพ์ข้อความต่อไป ดังตัวอย่าง

3. การจัดลำดับเรื่องราว

4.2 วิธีการศึกษาจากเอกสารประกอบการสอน

5) การถ่ายทอดจินตนาการจากผู้ส่งสารสู่ผู้รับสาร

10) การพิมพ์เนื้อหา หากมีเนื้อหาที่เป็นตัวเลขกับตัวอักษร รวมทั้งตัวอักษรไทยกับตัวอักษรภาษาอังกฤษ ให้เว้นวรรค 1 เคาะ เช่น การสื่อสาร 2 ทาง / การจัดแสงแบบ Low Key มีความแตกต่างจาก.....

11) ถ้าในเนื้อหาที่มีเครื่องหมายหัพภาค (วงเล็บ) ก่อนเปิดวงเล็บ และหลังจากปิดวงเล็บ ให้เว้นวรรค 1 เคาะ เช่น การสื่อสาร 2 ทาง (Two-way Communication) หมายถึง...

12) การลำดับเลขหน้าตั้งแต่ส่วนที่เป็นเนื้อหา ให้ลำดับเลขหน้าโดยใช้หมายเลข 1 2 3 4 ยกเว้นในกรณีที่เป็นหน้าที่มีชื่อบท และมีชื่อส่วน เอกสารอ้างอิง ไม่ต้องใช้เลขหน้ากำกับ แต่ต้องนับเลขหน้ารวมไป

ด้วย โดยให้พิมพ์เลขหน้าด้วยตัวเลขอารบิก ตัวพิมพ์ปกติ font แบบ TH SarabunPSK ขนาด 16 pt. ที่มุมบนด้านขวามือ พิมพ์ห่างจากขอบกระดาษด้านบนและด้านขวา ด้านละประมาณ 1 นิ้ว

13) การพิมพ์เนื้อหาที่เป็นข้อความภาษาอังกฤษ หากไม่อยู่ในรูปแบบที่เป็นประโยค ให้ขึ้นต้นคำด้วยตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ ยกเว้นหากคำคำนั้นเป็น article (a, an, the) preposition (in, on, at, under, over, above, beneath, by, through,) และ conjunction (and, with, without,) ให้พิมพ์โดยใช้ตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นถ้าคำที่เป็น article เป็น preposition หรือ conjunction นั้นๆ เป็นคำแรกของข้อความเช่น Common Culture in the Realm of Everyday Life

แต่ถ้าเป็นการพิมพ์ชื่อเรื่องปริญญาโทหรือปริญญาตรีที่เป็นภาษาอังกฤษที่ปกให้พิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด เช่น THE PRODUCTION OF POPULAR CULTURE TELEVISION DOCUMENTARY USING THE TECHNIQUE OF QUICK CUT EDITING

14) ในกรณีที่มีการกล่าวถึงตัวอย่างหลายๆ คำ หากเป็นข้อความภาษาอังกฤษให้ใช้เครื่องหมายจุลภาค หรือ comma (,) คั่นระหว่างคำแต่ละคำ โดยเว้นวรรค 1 เคาะหลังเครื่องหมายดังกล่าว ก่อนพิมพ์คำต่อไป แต่หากเป็นข้อความภาษาไทย ไม่ให้ใช้เครื่องหมายใดๆ คั่นระหว่างคำแต่ละคำ ให้ใช้วิธีเว้นวรรคระหว่างคำเท่านั้น

ลักษณะการเคลื่อนกล้องมีด้วยกันหลายลักษณะ เช่น Pan, Tilt, Truck, Dolly เป็นต้น
การถ่ายภาพนิ่ง คือการถ่ายภาพวัตถุที่อยู่กับที่เช่น อาคาร โบสถ์ เจดีย์ อนุสาวรีย์ ภาพวิว เป็นต้น

15) การพิมพ์รูปภาพในเนื้อหา

15.1) ให้พิมพ์ชื่อของรูปภาพไว้ใต้ภาพ แต่คำอธิบายในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรูปภavnั้นต้องพิมพ์ไว้ก่อนที่จะแสดงรูปภาพทุกภาพ

15.2) รูปภาพต้องจัดวางให้อยู่ในแนวกึ่งกลาง และต้องตีกรอบรูปภาพด้วยเส้นทึบขนาด 1 pt. ให้กรอบบนของรูปภavnั้นเว้นห่างจากเนื้อหา 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

15.3) ชื่อของรูปภาพซึ่งประกอบด้วย ภาพที่ เลขที่บท เครื่องหมายมหัพภาค (.) ลำดับภาพในบท และชื่อภาพ

15.4) ให้พิมพ์ชื่อของรูปภาพในแนวกึ่งกลาง โดยให้เว้นห่างจากกรอบล่างของภาพ 1 บรรทัดขนาด 16 pt. โดยพิมพ์คำว่า ภาพที่ เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยเลขที่บท เครื่องหมายมหัพภาค (.) และลำดับภาพ ด้วยตัวตรง หนา ขนาด 16 pt. เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยชื่อภาพ โดยให้พิมพ์ชื่อภาพด้วยตัวเอียง หนา ขนาด 16 pt.

15.5) บรรทัดต่อมาต้องพิมพ์คำว่า ที่มา เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) ด้วยตัวตรง หนา ขนาด 16 pt. เว้นวรรค 1 เคาะ แล้วตามด้วยแหล่งที่มาของรูปภavnั้น โดยพิมพ์ด้วยตัวเอียง หนา ขนาด 16 pt. พิมพ์ในแนวกึ่งกลาง ถ้าชื่อของแหล่งที่มาของรูปภavnาวเกิน 1 บรรทัด บรรทัดต่อมาก็ให้พิมพ์โดยจัดแนวกึ่งกลาง โดยให้พิมพ์อ้างอิงตามแบบของการพิมพ์เอกสารอ้างอิงในบทที่ 7 และเมื่อจะพิมพ์เนื้อหาเรื่องถัดไปก็ให้เว้นห่างจากที่มาของภาพด้านบนไปอีก 1 บรรทัดขนาด 16 pt. ด้วย

..... (ข้อความที่อธิบายเกี่ยวกับภาพที่ 2.5)

(เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.)

รูปภาพ

(เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.)

ภาพที่ 2.5 ชื่อภาพ

ที่มา : แหล่งที่มาของภาพ

(เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.)

..... (ข้อความในส่วนถัดไป)

16) การพิมพ์ตารางในเนื้อหา

16.1) ต้องมีคำอธิบายเนื้อหาของตารางก่อนที่จะแสดงตารางทุกตาราง

16.2) ให้พิมพ์ชื่อตารางซึ่งประกอบด้วย ตารางที่ เลขที่บท เครื่องหมายมหัพภาค (.)

ลำดับตารางในบท ไว้ก่อนตารางโดยเว้นห่างจากเนื้อหาส่วนที่นำมาก่อน 1 บรรทัดขนาด 16 pt. และพิมพ์ไว้ชิดขอบกั้นด้านซ้าย โดยพิมพ์คำว่า ตารางที่ เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยเลขที่บท เครื่องหมายมหัพภาค (.) และลำดับตารางในบท ด้วยตัวตรง หน้า ขนาด 16 pt. แล้วเว้นวรรค 2 เคาะ ตามด้วยชื่อตาราง โดยพิมพ์ชื่อตารางด้วยตัวเอียง ไม่หน้า ขนาด 16 pt. ถ้าชื่อตารางยาวเกิน 1 บรรทัด ให้พิมพ์ต่อลงมามากกว่าหนึ่งบรรทัดโดยตัวอักษรแรกของบรรทัดถัดมาต้องตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อตารางในบรรทัดบน

16.3) กรอบบนของตารางจะต้องวางห่างจากชื่อตาราง 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

16.4) ตารางในส่วนที่เป็นโครงการปริญญาโทหรือปริญญาตรีจะต้องมีที่มาซึ่งต้องอ้างอิง ให้พิมพ์ที่มาของตารางต่อลงมาจากตัวตาราง โดยเว้นห่าง 1 บรรทัดขนาด 16 pt. และพิมพ์ชิดขอบกั้นด้านซ้าย พิมพ์คำว่า ที่มา เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:) ด้วยตัวตรง หน้าขนาด 16 pt. เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยแหล่งที่มาของตาราง โดยพิมพ์แหล่งที่มาของตารางด้วยตัวเอียง ไม่หน้า ขนาด 16 pt. หากที่มาของตารางมีความยาวเกิน 1 บรรทัด บรรทัดถัดมาให้พิมพ์ตัวอักษรตัวแรกให้ตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อที่มาของตารางในบรรทัดบน

16.5) เนื้อหาในส่วนต่อไปจากตาราง ให้พิมพ์โดยเว้นห่างจากที่มาของตารางอีก 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

..... (เนื้อหาที่อธิบายเกี่ยวกับตารางที่ 3.4)

(เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.)

ตารางที่ 3.4 ชื่อตาราง.....

.....

(เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.)

(เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.)

ที่มา : แหล่งที่มาของตาราง.....

.....

(เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.)

..... (เนื้อหาในส่วนถัดไป)

1.5 เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

ในส่วนของการพิมพ์เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม ก่อนพิมพ์คำว่า เอกสารอ้างอิง ให้เว้นบรรทัดจากที่ กั้นขอบกระดาษด้านบนลงมา 1 บรรทัดขนาด 16 pt. การพิมพ์คำว่า เอกสารอ้างอิง ให้พิมพ์ด้วยตัวหนา ขนาด 20 pt. จัดแนวกึ่งกลาง เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt. แล้วจึงพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม ดังที่ได้กล่าวถึงไปแล้วใน บทที่ 7 หากรายการเอกสารอ้างอิงท้ายเล่มมีมากกว่า 1 หน้า ในหน้าต่อไปให้พิมพ์คำว่า เอกสารอ้างอิง (ต่อ) โดยใช้รูปแบบการพิมพ์เหมือนการพิมพ์เอกสารอ้างอิงหน้าแรก

1.6 ไบรอนด์ปกหลัง

เหมือน 1.2 ไบรอนด์ปก คือเป็นกระดาษเปล่า โดยไม่ต้องมีข้อความใดๆ คั่น 1 แผ่น

1.7 ปกหลัง

ปกหลังให้ใช้กระดาษสำหรับทำปกเช่นเดียวกับปกหน้า ไม่ต้องพิมพ์ข้อความใดๆ

การเข้าเล่มโครงการปริญญาโทให้เข้าเล่มในลักษณะเหมือนการเข้าเล่มรายงานโดยทั่วไป และให้พิมพ์ ต้นฉบับและทำสำเนาให้ครบจำนวนของคณะกรรมการสอบโครงการปริญญาโท โดยเผื่อจำนวนสำหรับตัว นักศึกษาที่จะใช้ในการสอบโครงการปริญญาโทด้วย ในส่วนที่จะต้องนำมอบให้คณะกรรมการสอบโครงการ ปริญญาโทนั้น ให้นักศึกษานำส่งมอบให้คณะกรรมการทุกคนก่อนวันสอบโครงการปริญญาโทไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้คณะกรรมการฯ ได้มีเวลาในการอ่านโครงการปริญญาโทของนักศึกษาก่อนวันสอบ

2. เล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์

เล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์ที่ใช้ในการขอสอบป้องกันปริญญาโทเพื่อการสำเร็จการศึกษา มีส่วนที่ เหมือนกับเล่มโครงการปริญญาโทอยู่หลายประการด้วยกัน ดังนี้

- ให้ใช้กระดาษสีขาวขนาด A4 ชนิด 80 แกรม ทั้งต้นฉบับและฉบับสำเนาถ่ายเอกสาร โดยให้ใช้กระดาษ ชนิดและขนาดดังกล่าวนี้ตลอดทั้งเล่ม
- ให้พิมพ์หน้าเดียว โดยใช้ตัวอักษร font แบบ TH SarabunPSK

- ให้ตั้งค่าหน้ากระดาษดังนี้
 - ขอบกระดาษด้านบนหรือ Top Margin 3.81 เซนติเมตรหรือ 1.5 นิ้ว
 - ขอบกระดาษด้านล่างหรือ Bottom Margin 2.54 เซนติเมตรหรือ 1 นิ้ว
 - ขอบกระดาษด้านซ้ายหรือ Left Margin 3.81 เซนติเมตรหรือ 1.5 นิ้ว
 - ขอบกระดาษด้านขวาหรือ Right Margin 2.54 เซนติเมตรหรือ 1 นิ้ว

ส่วนประกอบของเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 หน้าปก
- 2.2 สันปก
- 2.3 ไบรอนด์ปก
- 2.4 ปกใน
- 2.5 ใบอนุมัติปริญญาโท
- 2.6 บทคัดย่อภาษาไทย
- 2.7 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (Abstract)
- 2.8 กิตติกรรมประกาศ
- 2.9 สารบัญ
 - 2.9.1 สารบัญเนื้อเรื่อง
 - 2.9.2 สารบัญตาราง
 - 2.9.3 สารบัญภาพ
 - 2.9.4 สารบัญแผนภูมิ
- 2.10 เนื้อหา
- 2.11 เอกสารอ้างอิง
- 2.12 ภาคผนวก
- 2.13 ไบรอนด์ปกหลัง
- 2.14 ปกหลัง

2.1 หน้าปก

สำหรับเล่มปริญญาโทฉบับที่จะนำเข้าสู่สอบป้องกันปริญญาโท ให้ใช้กระดาษสำหรับทำปก เช่นเดียวกับหน้าปกของเล่มโครงการปริญญาโท แต่เมื่อนักศึกษาสอบป้องกันปริญญาโทเสร็จสิ้น ได้ผลการสอบเป็น “ผ่าน” และได้รับเกรดสำหรับรายวิชา การศึกษาเฉพาะทางด้าน..... 2 เรียบร้อยแล้ว ให้นักศึกษาเข้าเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์ด้วยหน้าปกที่เป็นปกแข็ง โดยในระดับปริญญาตรีนี้ให้ใช้ปกแข็งสีกรมท่า ข้อความที่ปรากฏบนหน้าปกเป็นตัวพิมพ์สีทอง แต่ไม่ว่าจะเป็นเล่มปริญญาโทฉบับที่จะนำเข้าสู่สอบป้องกันฯ หรือจะเป็นเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์หลังสอบป้องกันฯ ผ่านเรียบร้อยแล้วก็ตาม ตราสัญลักษณ์และข้อความทั้งหมดที่ปรากฏบนหน้าปกจะต้องพิมพ์ด้วยตัวอักษรแบบ font เป็น TH SarabunPSK ตัวปกติ หนา พิมพ์โดยจัดแนวกึ่งกลาง ส่วนข้อความ การเว้นระยะบรรทัดและขนาดตัวอักษรให้เป็นไปดังนี้

- 1) ตราสัญลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ขนาดความสูง 5.00 เซนติเมตร กว้าง 3.45 เซนติเมตร
- 2) คำว่า ปริญญาโท ขนาดตัวอักษร 22 pt. โดยก่อนจะพิมพ์คำว่า ปริญญาโท ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 1 บรรทัด

3) คำว่า เรื่อง ขนาดตัวอักษร 20 pt. โดยก่อนจะพิมพ์คำว่า เรื่อง ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 1 บรรทัด

4) ชื่อเรื่องปริญญาโทเป็นภาษาไทย ให้พิมพ์ด้วยขนาดตัวอักษร 18 pt. โดยก่อนจะพิมพ์ชื่อเรื่องนี้ ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 1 บรรทัด หากชื่อเรื่องปริญญาโทยาวกว่า 1 บรรทัด ในบรรทัดถัดลงมา ก็ให้พิมพ์โดยจัดแนวกึ่งกลางเช่นเดียวกับส่วนอื่นๆ ในหน้าปก

5) ชื่อเรื่องปริญญาโทเป็นภาษาอังกฤษ ให้พิมพ์ด้วยขนาดตัวอักษร 18 pt. โดยไม่ต้องเว้นระยะบรรทัดระหว่างชื่อเรื่องปริญญาโทภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ และเช่นเดียวกัน หากชื่อเรื่องปริญญาโทภาษาอังกฤษยาวกว่า 1 บรรทัด ก็ให้พิมพ์บรรทัดถัดลงมาโดยจัดแนวกึ่งกลางหน้ากระดาษ การพิมพ์ชื่อปริญญาโทเป็นภาษาอังกฤษนี้ ให้ใช้ตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด

6) คำว่า โดย พิมพ์ด้วยตัวอักษรขนาด 18 pt. โดยก่อนพิมพ์คำว่า โดย ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 2 บรรทัด

7) ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาผู้ทำปริญญาโท ให้พิมพ์เรียงลำดับตามรหัสประจำตัวนักศึกษาจากน้อยไปหามาก โดยก่อนพิมพ์ชื่อนักศึกษาค้นแรก ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 1 บรรทัด การพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทนี้ ต้องมีคำนำหน้าชื่อ นาย นางสาว หรือนาง ไว้หน้าชื่อด้วยโดยไม่ต้องเว้นวรรคระหว่างคำนำหน้าชื่อกับชื่อ ส่วนระหว่างชื่อกับนามสกุล ให้เว้นวรรค 2 เคาะ ในกรณีที่นักศึกษาผู้ทำปริญญาโทมียศทางตำรวจหรือทหาร เช่น ร.ต.อ., ร.อ. หรือมีฐานันดร เช่น ม.ร.ว., ม.ล. ก็ให้ใช้ยศหรือฐานันดรนั้นนำหน้าชื่อด้วย

8) ในกรณีที่นักศึกษาผู้ทำปริญญาโทมีเพียงคนเดียว หลังจากพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทแล้วให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 5 บรรทัด ถ้ามีนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทจำนวน 2 คน ให้เว้นระยะบรรทัดขนาดเดียวกัน 4 บรรทัด และถ้ามีนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทจำนวน 3 คน ก็ให้เว้นระยะบรรทัดขนาดเดียวกัน 3 บรรทัด (ตามที่ระบุในหลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีว่า นักศึกษาที่ทำปริญญาโทในแต่ละกลุ่มจะต้องมีจำนวน 1-3 คน – ดูคู่มือฯ บทที่ 1 หน้า 3 หัวข้อ 5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย) จากนั้นให้พิมพ์ข้อความเรียงกันไปทั้งหมด 5 บรรทัดดังนี้

8.1) ปริญญาโทนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต

8.2) (เทคโนโลยีการ.....ระบุนสาขาวิชาที่นักศึกษาผู้ทำปริญญาโทสังกัด....) เช่น (เทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์) (เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง) เป็นต้น

8.3) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

8.4) พ.ศ. (ให้ระบุปีพ.ศ.ที่ปริญญาโทของนักศึกษาได้รับการอนุมัติ โดยพิมพ์ด้วยเลขไทย)

8.5) ลิขสิทธิ์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เมื่อพิมพ์ข้อความทั้งหมดครบถ้วนแล้ว จะเหลือระยะบรรทัดขนาด 18 pt. อีก 1 บรรทัดก่อนจะถึงส่วนที่ตั้งกันขอบด้านล่างของหน้ากระดาษ

2.2 สันปก

ในกรณีที่เป็นเล่มปริญญาโทฉบับเข้าสอบป้องกันปริญญาโท ไม่ต้องมีสันปก แต่ในส่วนประกอบของเล่มปริญญาโทฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการสอบป้องกันแล้ว สันปกถือเป็นส่วนประกอบสำคัญ ซึ่งจะต้องพิมพ์ด้วยตัวทอ ขนาดตัวอักษร 18 pt. บรรทัดเดียว โดยเมื่อหยาเล่มปริญญาโทแล้วตัวหนังสือจะต้องอยู่ในลักษณะตั้ง ให้จัดระยะให้เหมาะสม โดยพิมพ์ข้อความดังนี้

1) ชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์เป็นภาษาไทย ให้พิมพ์ไว้ด้านซ้ายห่างจากขอบด้านซ้าย 2.5 เซนติเมตร หากชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์ยาวเกิน 1 บรรทัด ให้ตัดข้อความตามความเหมาะสมโดยใส่เครื่องหมายไปยาลน้อย (ฯ) ละข้อความที่เหลือไว้

2) ปีการศึกษาที่ปฏิญานิพนธ์ของนักศึกษาได้รับการอนุมัติให้ผ่าน โดยพิมพ์เลขปีด้วยเลขไทย ให้พิมพ์ไว้ด้านขวา ตัวเลขตัวสุดท้ายของปีการศึกษาให้อยู่ห่างจากขอบด้านขวา 2.5 เซนติเมตร

2.3 ใบรองปก

เป็นกระดาษสีขาว ไม่มีข้อความใดๆ ให้วางอยู่ถัดจากปกแข็งด้านหน้า จำนวน 1 แผ่น

2.4 ปกใน

มีส่วนประกอบคล้ายกับหน้าปก ข้อความที่ปรากฏในปกในนี้ ใช้ตัวอักษรแบบตรง หนา และพิมพ์โดยจัดแนวกึ่งกลาง ส่วนข้อความ ขนาดของข้อความ และการเว้นระยะบรรทัด ให้เป็นไปดังนี้

1) เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 1 บรรทัด แล้วพิมพ์คำว่า ปฏิญานิพนธ์ ด้วยตัวอักษรขนาด 22 pt.

2) คำว่า เรื่อง ให้พิมพ์ด้วยตัวอักษรขนาด 20 pt. โดยก่อนพิมพ์คำว่า เรื่อง ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 2 บรรทัด

3) ชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์เป็นภาษาไทย ให้พิมพ์ด้วยตัวอักษรขนาด 18 pt. โดยก่อนพิมพ์ชื่อปฏิญานิพนธ์ภาษาไทยนี้ ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 2 บรรทัด และหากชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์ภาษาไทยนี้มีความยาวมากกว่า 1 บรรทัด บรรทัดถัดมาก็ให้พิมพ์โดยจัดกึ่งกลางและพิมพ์ด้วยขนาดตัวอักษร 18 pt. เช่นเดียวกัน

4) ชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ ให้พิมพ์ด้วยตัวอักษรขนาด 18 pt. โดยไม่ต้องเว้นระยะบรรทัดระหว่างชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ และหากชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์ภาษาอังกฤษมีความยาวมากกว่า 1 บรรทัด ก็ให้พิมพ์บรรทัดถัดมาโดยจัดกึ่งกลางและพิมพ์ด้วยขนาดตัวอักษร 18 pt. เช่นกัน

5) คำว่า โดย ให้พิมพ์ด้วยตัวอักษรขนาด 18 pt. โดยก่อนพิมพ์คำว่า โดย ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 3 บรรทัด

6) พิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาผู้ทำปฏิญานิพนธ์ ให้พิมพ์เหมือนกับที่ปรากฏในหน้าปก โดยใช้ตัวอักษรขนาด 18 pt. ก่อนพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาผู้ทำปฏิญานิพนธ์คนแรกให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt. 3 บรรทัดด้วย เมื่อพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาผู้ทำปฏิญานิพนธ์แล้ว ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 18 pt โดยหากมีนักศึกษาผู้ทำปฏิญานิพนธ์เพียงคนเดียว ให้เว้น 7 บรรทัด ถ้ามีจำนวน 2 คน ให้เว้น 6 บรรทัด และถ้ามีจำนวน 3 คน ให้เว้น 5 บรรทัด (ตามที่ระบุในหลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีว่า นักศึกษาที่ทำปฏิญานิพนธ์ในแต่ละกลุ่มจะต้องมีจำนวน 1-3 คน – คู่มือฯ บทที่ 1 หน้า 3 หัวข้อ 5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย)

7) ส่วนท้ายของปกใน ให้พิมพ์ข้อความดังต่อไปนี้โดยไม่ต้องเว้นบรรทัด

7.1) ปฏิญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต

7.2) (เทคโนโลยีการ.....ระบบสาขาวิชาที่นักศึกษาผู้ทำปฏิญานิพนธ์สังกัด.....) เช่น (เทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์) (เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง) เป็นต้น

7.3) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

7.4) พ.ศ. (ให้ระบุปีพ.ศ.ที่ปฏิญานิพนธ์ของนักศึกษาได้รับการอนุมัติ โดยพิมพ์ด้วยเลขไทย)

7.5) ลิขสิทธิ์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ธัญบุรี

เมื่อพิมพ์ข้อความทั้งหมดครบถ้วนแล้ว จะเหลือระยะบรรทัดขนาด 18 pt. อีก 1 บรรทัดก่อนจะถึงส่วนที่ตั้งกั้นขอบด้านล่างของหน้ากระดาษ

2.5 โบนมัติปริญญาโท

ให้พิมพ์โดยใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตลอดทั้งหน้า

1) บรรทัดแรกพิมพ์คำว่า ปริญญาโทเรื่อง ด้วยตัวอักษรตรง หน้า ชิดขอบกั้นด้านซ้าย แล้วเว้นวรรค 10 เคาะ พิมพ์ชื่อเรื่องปริญญาโทเป็นภาษาไทยด้วยตัวอักษรตรง ปกติ หากชื่อเรื่องปริญญาโทมีความยาวมากกว่า 1 บรรทัด ให้ขึ้นบรรทัดถัดไปและพิมพ์ตัวอักษรตัวแรกของชื่อเรื่องปริญญาโทในบรรทัดถัดไปให้ตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อเรื่องปริญญาโทในบรรทัดบน

2) บรรทัดต่อจากนั้น ให้พิมพ์คำว่า โดย ด้วยตัวอักษรตรง หน้า ชิดขอบกั้นด้านซ้าย แล้วเว้นวรรคไปจนกระทั่งตัวอักษรตัวแรกของชื่อ-นามสกุลนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทจะตรงแนวกับชื่อเรื่องปริญญาโทในบรรทัดบน แล้วพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทด้วยตัวอักษรตรง ปกติ หากมีนักศึกษาที่ร่วมทำปริญญาโทมากกว่า 1 คน ก็ให้พิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาคนต่อๆ ไปให้ตัวอักษรตัวแรกของชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาคนต่อๆ ไปนั้นตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อ-สกุลของนักศึกษาคนแรก การพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาให้พิมพ์ให้เหมือนกับที่ปรากฏในหน้าปกและปกใน

3) บรรทัดต่อมาให้พิมพ์คำว่า อาจารย์ที่ปรึกษา ด้วยตัวอักษรตรง หน้า ชิดขอบกั้นด้านซ้าย แล้วเว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาในบรรทัดบน แล้วพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยตัวอักษรตรง ปกติ หากอาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ., รศ. หรือ ศ.) ให้พิมพ์คำนำหน้าว่า นาย นาง หรือนางสาวนำหน้าชื่อโดยไม่ต้องเว้นวรรค และหากนักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ก็ให้พิมพ์คำว่า อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในบรรทัดถัดไป ด้วยตัวอักษรตรง หน้า ชิดขอบกั้นด้านซ้าย แล้วเว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ที่ปรึกษาในบรรทัดบน แล้วจึงพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมด้วยตัวอักษรตรง ปกติ แต่ถ้าไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม บรรทัดนี้ก็ไม่ต้องพิมพ์เลย

4) ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 1 บรรทัดแล้วพิมพ์ข้อความว่า ได้รับการพิจารณาอนุมัติจาก แล้วขึ้นบรรทัดใหม่ พิมพ์ข้อความว่า คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ขึ้นบรรทัดใหม่แล้วพิมพ์ข้อความว่า ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ขึ้นบรรทัดใหม่แล้วพิมพ์ว่า ปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต เปิดวงเล็บพิมพ์ชื่อสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัด แล้วปิดวงเล็บ ขึ้นบรรทัดใหม่ พิมพ์วันที่ที่ปริญญาโทของนักศึกษาผ่านการอนุมัติหรือสอบผ่าน โดยเลขพ.ศ.ให้พิมพ์ด้วยเลขอารบิก โดยข้อความทั้งหมดนี้ให้ใช้ตัวอักษรตรง ปกติ และจัดแนวการพิมพ์กึ่งกลางหน้ากระดาษ

5) เว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 1 บรรทัด ก่อนพิมพ์เครื่องหมายหัพภาค (.) ติดต่อกันยาวประมาณ 5.5 เซนติเมตร โดยจัดให้อยู่ในแนวกึ่งกลาง เว้นวรรค 3 เคาะ แล้วพิมพ์คำว่า หัวหน้าสาขาวิชา ต่อท้ายบรรทัดต่อไป ให้ตรงกับเครื่องหมายหัพภาค (.) จุดแรกแล้วพิมพ์เครื่องหมายลิขสิทธิ์หรือวงเล็บเปิดตามด้วยเครื่องหมายหัพภาค (.) ยาวไปจนกระทั่งถึงตำแหน่งที่ตรงกับเครื่องหมายหัพภาค (.) ก่อนสุดท้าย แล้วพิมพ์เครื่องหมายลิขสิทธิ์หรือวงเล็บปิด โดยพิมพ์ด้วยตัวอักษรตรง ปกติ

6) เว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 1 บรรทัด แล้วพิมพ์คำว่า คณะกรรมการสอบปริญญาโท ด้วยตัวอักษรตรง ปกติ จัดแนวการพิมพ์กึ่งกลาง

7) เว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 1 บรรทัดแล้วพิมพ์เหมือนกับในข้อ 5) ให้ตรงกันพอดี ตรงข้อความที่ในข้อ 5) พิมพ์ว่า หัวหน้าสาขาวิชา ให้เปลี่ยนเป็นข้อความว่า ประธานกรรมการ

8) ทำซ้ำข้อ 7) โดยเปลี่ยนข้อความที่พิมพ์ว่า ประธานกรรมการ เป็นพิมพ์ว่า กรรมการ

9) พิมพ์ซ้ำข้อ 8) อีกสองครั้ง

2.6 บทคัดย่อภาษาไทย

- 1) บรรทัดแรกให้พิมพ์ขีดขอบกั้นด้านบนโดยไม่ต้องเว้นระยะบรรทัด
- 2) หัวข้อที่เป็น ชื่อเรื่อง โดย อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ระดับการศึกษา สาขาวิชา ปีการศึกษา และจำนวนหน้า ให้พิมพ์ด้วยตัวตรง หนา ขนาดตัวอักษร 16 pt. และให้พิมพ์ขีดขอบกั้นด้านซ้าย
- 3) จากบรรทัดแรกที่ขึ้นต้นด้วย ชื่อเรื่อง ให้เว้นวรรค 20 เคาะ แล้วพิมพ์ชื่อเรื่องปริญญาโทเป็นภาษาไทยด้วยตัวอักษรตรง ปกติ หากชื่อเรื่องปริญญาโทยาวมากกว่า 1 บรรทัด ให้ขึ้นบรรทัดถัดไปแล้วพิมพ์ชื่อเรื่องปริญญาโทให้ตัวอักษรตัวแรกให้ตรงกับตัวอักษรตัวแรกของบรรทัดบน
- 4) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า โดย ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อเรื่องปริญญาโท แล้วจึงพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาที่ทำปริญญาโท ด้วยตัวอักษรตรง ปกติ หากมีนักศึกษาที่ร่วมทำปริญญาโทมากกว่า 1 คน ก็ให้พิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาคนต่อๆ ไปให้ตรงแนวกันทุกชื่อ โดยใช้หลักการพิมพ์ชื่อ-นามสกุลตามแบบที่พิมพ์หน้าปก
- 5) บรรทัดถัดจากชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาที่ทำปริญญาโทคนสุดท้าย ให้ขึ้นต้นบรรทัดขีดขอบกั้นด้านซ้ายด้วยคำว่า อาจารย์ที่ปรึกษา แล้วเว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาที่ทำปริญญาโทในบรรทัดบน จากนั้นให้พิมพ์ชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาด้วยตัวอักษรตรง ปกติ โดยให้ใช้คำนำหน้าชื่อว่า นาย นาง หรือนางสาว หากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทมีคำนำหน้าชื่อเป็นยศทางทหาร หรือตำรวจ หรือมีฐานันดร เช่น ม.ร.ว. หรือ ม.ล. เป็นต้น ก็ให้พิมพ์ไว้หน้าชื่อด้วย และถ้ามีตำแหน่งทางวิชาการ (ผศ., รศ., หรือ ศ.) ก็ให้พิมพ์ไว้หน้าชื่อด้วยเช่นกัน ส่วนคำนำหน้าแสดงวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต (ดร.) นั้นไม่ต้องพิมพ์
- 6) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ใช้ในกรณีที่นักศึกษาที่ทำปริญญาโทมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเท่านั้น หากไม่มีก็ไม่ต้องพิมพ์บรรทัดนี้ ในกรณีที่นักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม การพิมพ์ชื่อของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมก็ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการพิมพ์ชื่อของอาจารย์ที่ปรึกษาในข้อ 4)
- 7) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า ระดับการศึกษา ก็ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วพิมพ์ว่า ปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต ด้วยตัวอักษรตรง ปกติ
- 8) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า สาขาวิชา ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของคำว่า ปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต ในบรรทัดบน แล้วพิมพ์ชื่อสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัด (เทคโนโลยีการพิมพ์ เทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เทคโนโลยีมีลติมีเดีย) โดยพิมพ์ด้วยตัวอักษรตรง ปกติ
- 9) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า ปีการศึกษา ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อสาขาวิชา แล้วพิมพ์เลขปีการศึกษาที่นักศึกษาดำเนินการสอบป้องกันปริญญาโทด้วยเลขอารบิก โดยใช้ตัวอักษรตรง ปกติ
- 10) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า จำนวนหน้า ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับเลขตัวแรกของปีการศึกษา แล้วพิมพ์จำนวนหน้าของเล่มปริญญาโท โดยนับจำนวนหน้าทั้งหมดของเล่มปริญญาโท โดยไม่ต้องลงหน่วยนับว่า หน้า ให้พิมพ์จำนวนหน้าด้วยเลขอารบิก ตัวอักษรตรง ปกติ
- 11) ให้เว้นระยะบรรทัด 1 บรรทัดขนาด 16 pt. แล้วตั้งระยะพิมพ์กึ่งกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษรตรง หนา ขนาด 16 pt. พิมพ์คำว่า บทคัดย่อ แล้วเว้นระยะบรรทัด 1 บรรทัดขนาด 16 pt.
- 12) จากนั้นให้พิมพ์เนื้อหาของบทคัดย่อ โดยให้พิมพ์บรรทัดที่ย่อนหน้าเว้นระยะเข้ามาจากกันขอบด้านซ้าย 10 เคาะ โดยใช้ตัวอักษรตรง ปกติขนาด 16 pt.

วิธีการเขียนบทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อคือการกล่าวถึงวัตถุประสงค์ วิธีการศึกษาและผลการศึกษางานปริญญาโทของนักศึกษาอย่างย่อ กล่าวคือ สรุปลั้ๆ พอได้ใจความ แต่ไม่ต้องลงรายละเอียด โดยปกติเมื่อพิมพ์จบ บทคัดยอนั้นไม่ควรจะมีความยาวเกินพื้นที่หน้ากระดาษ การเขียนบทคัดย่อให้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยแต่ละส่วนมีเนื้อหาใจความดังนี้

- ส่วนที่ 1 - ให้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการทำปริญญาโทของนักศึกษา ว่าปริญญาโทเรื่องนั้นๆ ของนักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการทำอะไร เพื่ออะไร ต้องการศึกษา ทดลอง พิสูจน์ แนวคิดหรือทฤษฎีอะไรอย่างไร ส่วนที่ 1 นี้ให้พิมพ์อยู่ในย่อหน้าเดียวกันเพียง 1 ย่อหน้า

- ส่วนที่ 2 - ให้กล่าวถึงวิธีการศึกษาว่านักศึกษามีวิธีการในการศึกษาอย่างไร มีขั้นตอนอย่างไร กล่าวโดยย่อแต่ได้ใจความครบถ้วน ไม่ต้องเขียนพรรณารายละเอียด ในส่วนที่ 2 นี้หากมีความจำเป็นต้องกล่าวถึงวิธีการศึกษาหลายประเด็น อาจแบ่งเป็น 2 ย่อหน้าได้

- ส่วนที่ 3 - ให้กล่าวถึงผลของการศึกษาปริญญาโทของนักศึกษา โดยเน้นถึงผลที่ได้จากการศึกษา ทดลอง พิสูจน์ แนวคิดหรือทฤษฎีที่นักศึกษาเลือกทำการศึกษา โดยต้องไม่ลืมว่า ไม่ใช่กล่าวถึงผลการผลิตหรือสร้างเครื่องมือหรือ production เป็นหลัก แต่ต้องสรุปผลที่ได้จากการใช้เครื่องมือหรือ production ที่สร้างขึ้นนั้นว่าเครื่องมือหรือ production ที่สร้างขึ้นนั้นให้คำตอบที่เป็นปัญหามาในบทที่ 1 อย่างเป็นสำคัญ

2.7 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

1) บรรทัดแรกให้พิมพ์ชิดขอบกั้นด้านบนโดยไม่ต้องเว้นระยะบรรทัด

2) หัวข้อที่เป็น Title, By, Advisor, Co-Advisor, Education, Department, Academic Year และ Page ให้พิมพ์ด้วยตัวตรง หนา ขนาดตัวอักษร 16 pt. และให้พิมพ์ชิดขอบกั้นด้านซ้าย โดยพิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ตามแบบที่กำหนดนี้

3) จากบรรทัดแรกที่ขึ้นต้นด้วย Title ให้เว้นวรรค 20 เคาะ แล้วพิมพ์ชื่อเรื่องปริญญาโทเป็นภาษาอังกฤษด้วยตัวอักษรตรง ปกติ หากชื่อเรื่องปริญญาโทยาวมากกว่า 1 บรรทัด ให้ขึ้นบรรทัดถัดไปแล้วพิมพ์ชื่อเรื่องปริญญาโทให้ตัวอักษรตัวแรกให้ตรงกับตัวอักษรตัวแรกของบรรทัดบน การพิมพ์ชื่อเรื่องปริญญาโทภาษาอังกฤษนี้ ให้พิมพ์คำแรกโดยพิมพ์ตัวอักษรตัวแรกด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ และทุกๆ คำของชื่อเรื่องให้ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ ยกเว้นกรณีที่เป็นคำประเลท article (a, an, the) คำประเลท preposition (เช่น in, on, at, under, over, above, beneath, by, through เป็นต้น) และ คำที่เป็น conjunction (เช่น and, with, without เป็นต้น) เช่น Common Culture in the Realm of Everyday Life

4) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า By ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อเรื่องปริญญาโท แล้วจึงพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาที่ทำปริญญาโทเป็นภาษาอังกฤษ ด้วยตัวอักษรตรง ปกติ หากมีนักศึกษาที่ร่วมทำปริญญาโทมากกว่า 1 คน ก็ให้พิมพ์ชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาคนต่อๆ ไปให้ตรงแนวกั้นทุกชื่อ โดยพิมพ์คำนำหน้าสำหรับ นาย ว่า Mr. สำหรับ นางสาว พิมพ์ว่า Miss และสำหรับ นาง พิมพ์ว่า Mrs. แล้วพิมพ์ชื่อตัว กรณีเป็น Mr. หรือ Mrs. ไม่ต้องเว้นวรรค สำหรับ Miss ให้เว้นวรรค 1 เคาะให้ขึ้นต้นชื่อด้วยตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ เว้นวรรค 1 เคาะแล้วจึงพิมพ์นามสกุล โดยให้ขึ้นต้นนามสกุลด้วยตัวอักษรพิมพ์ใหญ่เช่นกัน

5) บรรทัดที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า Advisor ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อ-นามสกุลของนักศึกษาที่ทำปริญญาโทในบรรทัดบน จากนั้นให้พิมพ์ชื่อ-นามสกุลของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทของนักศึกษาเป็นภาษาอังกฤษด้วยตัวอักษรตรง ปกติ โดยให้ใช้คำนำหน้าชื่อว่า Mr., Miss หรือ Mrs. หากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทมีคำนำหน้าชื่อเป็นยศทางทหาร หรือตำรวจ หรือมีฐานันดร เช่น ม.ร.ว. ให้พิมพ์ว่า M.R. หรือ ม.ล. ก็ให้พิมพ์ว่า M.L. ไว้หน้าชื่อด้วย และถ้ามีตำแหน่งทางวิชาการ ก็ให้พิมพ์ไว้หน้าชื่อด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าเป็น ผศ. ก็พิมพ์ว่า Asst. Prof. (หลังคำย่อ Asst. ให้เว้นวรรค 1 เคาะ และหลังคำย่อ Prof. ก็ให้เว้นวรรค 1 เคาะ

ด้วย) นำหน้าชื่อ ถ้าเป็น รศ. ก็ให้พิมพ์ตำแหน่งว่า Assoc. Prof. และถ้าเป็นศ. ก็ให้พิมพ์ว่า Prof. ส่วนคำนำหน้าแสดงวุฒิการศึกษาระดับคุณวุฒิปริญญา (Dr.) นั้นไม่ต้องพิมพ์

6) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า Co-Advisor ใช้ในกรณีที่นักศึกษาที่ทำปฏิญานิพนธ์มีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเท่านั้น หากไม่มีก็ไม่ต้องพิมพ์บรรทัดนี้ ในกรณีที่นักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม การพิมพ์ชื่อของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมก็ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการพิมพ์ชื่อของอาจารย์ที่ปรึกษาในข้อ 4)

7) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า Education ก็ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วพิมพ์ว่า Bachelor of Technology ด้วยตัวอักษรตรง ปกติ

8) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า Department ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของคำว่า Bachelor of Technology ในบรรทัดบน แล้วพิมพ์ชื่อสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดด้วยตัวอักษรตรง ปกติดังนี้

8.1) เทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ ให้พิมพ์ว่า Photography and Cinematography Technology

8.2) เทคโนโลยีการพิมพ์ ให้พิมพ์ว่า Printing Technology

8.3) เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ให้พิมพ์ว่า Radio and Television Broadcasting Technology

8.4) เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ให้พิมพ์ว่า Advertising and Public Relations Technology

8.5) เทคโนโลยีมัลติมีเดีย ให้พิมพ์ว่า Multimedia Technology

8.6) เทคโนโลยีสื่อดิจิทัล ให้พิมพ์ว่า Digital Media Technology

9) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า Academic Year ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อสาขาวิชา แล้วพิมพ์เลขปีการศึกษาที่นักศึกษาดำเนินการสอบป้องกันปฏิญานิพนธ์ด้วยเลขอารบิก โดยใช้ตัวอักษรตรง ปกติ โดยเลขปีนี้ ให้ใช้ปีคริสต์ศักราช ด้วยการเอาเลขปี พ.ศ.ตั้งลบด้วย 543

10) บรรทัดต่อมาที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า Page ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับเลขตัวแรกของปีการศึกษา แล้วพิมพ์จำนวนหน้าของเล่มปฏิญานิพนธ์ โดยนับจำนวนหน้าทั้งหมดของเล่มปฏิญานิพนธ์ โดยไม่ต้องลงหน่วยนับว่า หน้า ให้พิมพ์จำนวนหน้าด้วยเลขอารบิก ตัวอักษรตรง ปกติ

11) ให้เว้นระยะบรรทัด 1 บรรทัดขนาด 16 pt. แล้วตั้งระยะพิมพ์กึ่งกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษรตรง หนา ขนาด 16 pt. พิมพ์คำว่า ABSTRACT แล้วเว้นระยะบรรทัด 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

12) จากนั้นให้พิมพ์เนื้อหาของบทคัดย่อ โดยให้พิมพ์บรรทัดที่ย่อนหน้าเว้นระยะเข้ามาจากกั้นขอบด้านซ้าย 10 เคาะ

วิธีการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ให้พิมพ์โดยใช้รูปแบบเช่นเดียวกับรูปแบบการพิมพ์บทคัดย่อภาษาไทย โดยแปลจากบทคัดย่อภาษาไทยให้เป็นภาษาอังกฤษ

2.8 กิตติกรรมประกาศ

กิตติกรรมประกาศ หมายถึงข้อความที่นักศึกษาผู้ทำปฏิญานิพนธ์เขียนเพื่อแสดงความขอบคุณบุคคลต่างๆ ที่ได้สอน ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ หรือให้กำลังใจในการทำปฏิญานิพนธ์จนประสบความสำเร็จด้วยดี

วิธีการพิมพ์กิตติกรรมประกาศ ให้เว้นระยะบรรทัดจากกั้นขอบด้านบนขนาด 16 pt. 1 บรรทัด แล้วพิมพ์คำว่า กิตติกรรมประกาศ ด้วยตัวตรง หนา ขนาด 20 pt. โดยจัดแนวกึ่งกลางหน้ากระดาษ จากนั้นเว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 2 บรรทัด แล้วเริ่มพิมพ์ย่อหน้าแรกด้วยการเว้นวรรคจากแนวกั้นขอบด้านซ้ายเข้ามา 10 เคาะ

เนื้อหาใจความในส่วนที่เป็นกิตติกรรมประกาศนี้จะมีมากกว่า 1 ย่อหน้าก็ได้ แต่เมื่อจะขึ้นย่อหน้าใหม่ ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 1 บรรทัดเสมอ เนื้อหาทั้งหมดต้องไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ และเมื่อจบเนื้อหาของกิตติกรรมประกาศ ให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 1 บรรทัด แล้วเว้นวรรคไปประมาณ 7 tab (โดยกะประมาณ 1 tab เท่ากับ 10 เคาะ) แล้วพิมพ์ชื่อ-สกุลของนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทโดยไม่ต้องมีคำนำหน้าชื่อ เว้นวรรคระหว่างชื่อกับนามสกุล 2 เคาะ หากมีจำนวนนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทมากกว่า 1 คน คนที่สองกับคนที่สามก็ให้พิมพ์ชื่อ-สกุลโดยให้ตัวอักษรตัวแรกของชื่อตรงกับอักษรตัวแรกของชื่อนักศึกษาคนแรกทั้งหมด และให้พิมพ์เดือนด้วยคำเต็ม เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยปีพ.ศ. ที่นักศึกษาทำงานปริญญาโทนี้สำเร็จสิ้นสมบูรณ์ โดยไม่ต้องพิมพ์คำว่า พ.ศ. นำหน้าตัวเลขปี โดยพิมพ์ให้ตัวอักษรตัวแรกของชื่อเดือนตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อนักศึกษาในบรรทัดบน

2.9 สารบัญ

สารบัญคือส่วนที่บอกให้ทราบว่า เนื้อหาในตัวเล่มปริญญาโทนั้นมีอะไรบ้าง และแต่ละบท แต่ละหัวข้อนั้นพิมพ์อยู่ในหน้าใด โดยการใช้ตัวเลขในการบอกตำแหน่งของเนื้อหาในแต่ละบท เริ่มตั้งแต่บทที่ 1 เป็นต้นไปจนกระทั่งจบเล่มปริญญาโท ส่วนประกอบของปริญญาโทที่มาก่อนบทที่ 1 นั้นให้พิมพ์โดยบอกตำแหน่งหน้าด้วยตัวอักษรไล่เรียงตั้งแต่ ก ข ค เรื่อยไป รวมทั้งหน้าที่เป็นตัวสารบัญเองด้วย (โดยไม่ใช้ตัวอักษร ข และ ค) โดยให้เริ่มนับหน้า ก ตั้งแต่ปกใน

การพิมพ์สารบัญให้พิมพ์โดยแบ่งประเภทออกและเรียงลำดับประเภทดังนี้

- 1) สารบัญเนื้อหา
- 2) สารบัญตาราง
- 3) สารบัญภาพ
- 4) สารบัญแผนภูมิ

1) สารบัญเนื้อหา ให้พิมพ์ส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1) ให้พิมพ์คำว่า สารบัญ ชิดขอบกั้นด้านบน ด้วยตัวตรง หน้า ขนาด 20 pt. จัดแนวกึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 1 บรรทัด

1.2) ให้พิมพ์คำว่า เรื่อง ชิดขอบกั้นด้านซ้าย ด้วยตัวตรง หน้า ขนาด 16 pt. แล้วเว้นวรรค 10 tab กับ 5 เคาะ จากนั้นพิมพ์คำว่า หน้า ด้วยตัวตรง หน้า ขนาด 16 pt.

1.3) การลำดับเนื้อหาในสารบัญให้เรียงลำดับจากหน้าแรกไล่เรียงไปโดยใช้หัวข้อใหญ่คือ บทที่ และไล่ลำดับหัวข้อย่อยลงมา พิมพ์โดยใช้ตัวอักษรตัวตรง ปกติ ขนาด 16 pt. ดังนี้

1.3.1) บทที่ 1 เว้นวรรค 1 เคาะ พิมพ์คำว่า บทนำ โดยตัวอักษรแรกของคำว่า บทที่ 1 ให้ตรงกับตัวอักษรตัวแรกของคำว่า เรื่อง ในบรรทัดบน จากนั้นให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับสระอาของคำว่า หน้า ในบรรทัดบน แล้วพิมพ์เลขหน้าด้วยเลขอารบิก สำหรับเลขหน้าที่เป็นหลักสืบขึ้นไป ให้พิมพ์โดยจัดหลักหน่วยให้ตรงกันเป็นสำคัญ

สำหรับ บทอื่นๆ ก็ให้ทำเช่นเดียวกันกับที่กำหนดไว้ในข้อ 1.3.1) เช่นกัน

1.3.2) หัวข้อย่อยของบทที่ 1 ให้พิมพ์โดยเว้นวรรคเข้ามาจากบทที่ 1 เข้ามา 1 tab หรือ 10 เคาะ แล้วพิมพ์เลขย่อยของบทที่ 1 ดังนี้

- 1.1 ความสำคัญของปัญหา
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา
- 1.3 สมมติฐานการศึกษา
- 1.4 ขอบเขตการศึกษา
- 1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ
- 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในส่วนของข้อย่อย 1.5 ถ้านักศึกษาไม่มีการนิยามศัพท์เฉพาะก็ไม่ต้องพิมพ์ลงไป และให้เลื่อนข้อ 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขึ้นมาเป็นข้อ 1.5 แทน

จากนั้น ในแต่ละหัวข้อย่อย ให้เว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับเลขหน้าของบทที่ 1 แล้วพิมพ์เลขหน้าตามความเป็นจริง แม้ว่าในเนื้อหาของตัวงานปฏิญานิพนธ์จะไม่มีเลขหน้าปรากฏอยู่ (เพราะเป็นหน้าที่มีข้อความที่เป็นหัวข้อปรากฏ จึงไม่ต้องพิมพ์เลขหน้าในเนื้อหาของงาน แต่เลขหน้าต้องนับต่อเนื่องและหากนับได้เป็นเลขหน้าที่เท่าใด ก็จะต้องปรากฏเลขหน้านั้นในส่วนที่เป็นสารบัญด้วยเสมอ)

สำหรับหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยของบทต่อๆ ไปนั้นเป็นดังนี้ (หากหัวข้อย่อยนั้นยังมีหัวข้อย่อยลงไปอีกก็ให้พิมพ์ตามตัวอย่าง โดยเว้นวรรคเข้าไปอีก 5 เคาะ)

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด (เป็นแนวคิดเรื่องที่ 1 ของงานปฏิญานิพนธ์)

2.1.1 แนวคิดย่อยที่ 1

2.1.2 แนวคิดย่อยที่ 2

2.2 แนวคิด (เป็นแนวคิดเรื่องที่ 2 ของงานปฏิญานิพนธ์)

2.2.1 แนวคิดย่อยที่ 1

2.2.2 แนวคิดย่อยที่ 2

2.X วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา (เป็นหัวข้อสุดท้าย)

2.X.1

2.X.2

บทที่ 3 วิธีการศึกษา

บทที่ 4 ผลการศึกษา

บทที่ 5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก (ให้ระบุชื่อของภาคผนวกด้วยว่าเกี่ยวกับอะไร)

ภาคผนวก ข (หากมีมากกว่านี้ ก็ใส่เรียงอักษรไปตามลำดับ)

ภาคผนวก ... (ภาคผนวกสุดท้ายเป็นประวัติอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม (ถ้ามี) และประวัติผู้ทำปฏิญานิพนธ์

ในกรณีที่สารบัญเนื้อหามีความยาวมากกว่า 1 หน้ากระดาษ ในหน้าถัดไป ก็ให้พิมพ์คำว่า สารบัญ ด้วยตัวตรง หนา ขนาด 20 pt. จัดแนวกึ่งกลางหน้ากระดาษเช่นเดียวกับในสารบัญหน้าแรก จากนั้นให้เว้นวรรค 1 เคาะ แล้วพิมพ์คำว่า ต่อ ในเครื่องหมายขลิขิต (วงเล็บ) และพิมพ์ส่วนอื่นๆ เหมือนในสารบัญหน้าแรก

2) สารบัญตาราง ให้พิมพ์ดังนี้

2.1) ให้พิมพ์คำว่า สารบัญตาราง ซิดขอบกั้นด้านบน ด้วยตัวตรง หนา ขนาด 20 pt. จัดแนวกึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 1 บรรทัด

2.2) ให้พิมพ์คำว่า ตาราง ซิดขอบกั้นด้านซ้าย ด้วยตัวตรง หนา ขนาด 16 pt. แล้วเว้นวรรค 10 tab กับ 5 เคาะ จากนั้นพิมพ์คำว่า หน้า ด้วยตัวตรง หนา ขนาด 16 pt.

1.3) การลำดับตารางในสารบัญให้เรียงลำดับตามเลขที่ตารางที่ปรากฏในเนื้อหา (โดยรูปแบบเลขที่ตารางได้กล่าวไปแล้วในคู่มือนี้ บทที่ 7 หน้า 89 ข้อ 17 กล่าวคือ ตารางที่ บทที่ตารางนั้นปรากฏเครื่องหมายห้พภาค ลำดับที่ตารางในบทนั้น เช่น ตารางที่ 4.1 หมายถึง ตารางที่ 1 ในบทที่ 4) เมื่อจบลำดับที่ของตารางแล้ว ให้เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยชื่อของตารางตรงตามที่ปรากฏในเนื้อหา พิมพ์โดยใช้ตัวอักษรตัวตรง ปกติ

ขนาด 16 pt. จากนั้นเว้นวรรคไปจนกระทั่งตรงกับกึ่งกลางของคำว่า หน้า ในบรรทัดบน แล้วพิมพ์เลขหน้าด้วยเลขอารบิก สำหรับเลขหน้าที่เป็นหลักสิบขึ้นไป ให้พิมพ์โดยจัดให้หลักหน่วยตรงกันเป็นสำคัญ

1.4) ในกรณีที่มีตารางปรากฏในส่วนที่เป็นภาคผนวก ก็ให้พิมพ์ลำดับตารางโดยใช้คำว่า ภาพที่ เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยตัวอักษรของภาคผนวกที่มีตารางนั้นปรากฏอยู่ เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยเครื่องหมาย ยัติภังค์ (-) ตามด้วยเลขลำดับตารางในภาคผนวกนั้นๆ เช่น ตารางที่ ก -1 แล้วตามด้วยชื่อตารางตามแบบในข้อ 1.3)

- 3) สารบัญภาพ ให้พิมพ์โดยใช้หลักเช่นเดียวกับสารบัญตาราง
- 4) สารบัญแผนภูมิ ก็ให้พิมพ์โดยใช้หลักเช่นเดียวกับสารบัญตารางเช่นกัน

2.10 เนื้อหา

เนื้อหา คือส่วนที่เป็นตัวเรื่อง หรือเรื่องราวของปริญญาโท โดยประกอบด้วยบทที่ 1 ถึงบทที่ 3 ตามที่นักศึกษาได้ทำไปแล้วในโครงการปริญญาโทเพื่อสอบขออนุมัติทำปริญญาโทในรายวิชาการศึกษา เฉพาะทาง.....1 และส่วนที่เพิ่มเติมในเล่มสมบูรณ์ที่จะนำเข้าสู่สอบป้องกันปริญญาโทในรายวิชาการศึกษา เฉพาะทาง.....2 นั้นก็มี บทที่ 4 ผลการศึกษา และ บทที่ 5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพิมพ์ในส่วนเนื้อหาทุกบท ให้ใช้หลักในการพิมพ์เช่นเดียวกับการพิมพ์โครงการปริญญาโท (ดังปรากฏในคู่มือฯ บทเดียวกันนี้ หัวข้อ 1.4 เนื้อหา หน้า 99-102)

กรณีที่ตารางในเนื้อหาขนาดความกว้างมาก และเหมาะที่จะพิมพ์ในแนวนอน ก็ให้พิมพ์โดยใช้หัวตารางอยู่ด้านซ้ายของกระดาษแนวนอน และกันระยะขอบบนตารางให้พอเหมาะเพื่อพื้นที่สำหรับการเย็บเข้าเล่มด้วย และจะต้องพิมพ์เลขหน้าให้อยู่ในแนวตั้ง ไม่ใช่พิมพ์ในแนวนอนตามตาราง

2.11 เอกสารอ้างอิง

วิธีการพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิงได้นำเสนอไปแล้วในบทที่ 7 ส่วนรูปแบบการพิมพ์เอกสารอ้างอิงให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. 1 บรรทัดจากขอบกันระยะด้านบน แล้วพิมพ์คำว่า เอกสารอ้างอิง ด้วยตัวอักษรตรง ปกติ ขนาด 20 pt. โดยจัดระยะกึ่งกลางหน้ากระดาษ จากนั้นให้เว้นระยะบรรทัดขนาด 16 pt. อีก 2 บรรทัด แล้วจึงเริ่มพิมพ์รายการเอกสารอ้างอิง โดยให้นำรายการเอกสารอ้างอิงภาษาไทยมาพิมพ์ก่อน แล้วตามด้วยรายการเอกสารอ้างอิงภาษาอังกฤษ และท้ายสุดเป็นรายการเอกสารอ้างอิงจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และอื่นๆ

หากรายการเอกสารอ้างอิงมีมากกว่า 1 หน้า ในหน้าถัดไปก็ให้พิมพ์หัวข้อเหมือนหน้าแรก แต่ให้เพิ่มข้อความว่า ต่อ ไว้ในเครื่องหมายขลิขิต (วงเล็บ) ต่อท้ายคำว่า เอกสารอ้างอิง และในหน้าที่เป็น เอกสารอ้างอิง (ต่อ) นี้จะต้องใส่เลขหน้ากำกับไว้ด้วย

2.12 ภาคผนวก

ภาคผนวก คือส่วนที่เพิ่มเติมจากเนื้อหา แต่ไม่ใช่ส่วนที่เป็นเนื้อหาโดยตรง แต่ผู้ทำปริญญาโทมีความประสงค์ที่จะนำใส่ไว้ในเล่มปริญญาโทด้วยเพื่อประโยชน์แก่ผู้อ่านหรือผู้ที่มาศึกษางานปริญญาโทนั้นต่อไปในภายหลัง หากมีเนื้อหามากกว่าเรื่องเดียว ก็ให้ใช้เป็นภาคผนวก ก ภาคผนวก ข ใส่เรียงตามลำดับตัวอักษรไป และในภาคผนวกสุดท้าย ถ้านักศึกษาผู้ทำปริญญาโทมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ก็ให้เป็นประวัติของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ต่อด้วยประวัติของนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทนั้น แต่ถ้าไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมก็ให้เป็นการนำเสนอประวัติของนักศึกษาผู้ทำปริญญาโทนั้นเพียงอย่างเดียว

การพิมพ์หัวข้อ ภาคผนวก ให้พิมพ์คำว่า ภาคผนวก เว้นวรรค 1 เคาะ ตามด้วยตัวอักษรบอกลำดับของภาคผนวก ด้วยตัวอักษรตรง หนา ขนาด 20 pt. โดยพิมพ์ให้อยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษทั้งแนวตั้งและแนวนอน โดยหน้านี้ไม่ต้องใส่เลขหน้า แต่ให้ใส่เลขหน้าในหน้าที่เป็นเนื้อหาที่อยู่ต่อไป การพิมพ์หัวข้อของเรื่องในภาคผนวกให้พิมพ์ด้วยตัวอักษรตรง หนา ขนาดตัวอักษร 16 pt. ไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ

2.13 ใบรองปกหลัง

ใบรองปกหลัง เป็นกระดาษสีขาว ขนาด A4 เหมือนกระดาษที่ใช้ในการพิมพ์และการอัดสำเนา ตัวเล่ม จำนวน 1 แผ่น ไม่ต้องมีข้อความใดๆ

2.14 ปกหลัง

ในกรณีที่เล่มปริญญาบัตรที่จะนำเข้าสู่สอบป้องกันปริญญาบัตร ให้ใช้กระดาษทำปกเหมือนกันข้อ 2.1 หน้าปกทั้งความหนา และสี โดยไม่ต้องพิมพ์ข้อความใดๆ

แต่เมื่องานปริญญาบัตรของนักศึกษาผ่านการอนุมัติเรียบร้อยแล้วให้นำเล่มงานปริญญาบัตรเข้าเล่มตามที่ระบุในข้อ 2.1 แล้วเช่นกัน

3. แบบฟอร์มและตัวอย่างส่วนประกอบต่างๆ ของเล่ม “โครงการปริญญาบัตร”

- 3.1 แบบฟอร์มหน้าปก (หน้า 115)
- 3.2 ตัวอย่างหน้าปก (หน้า 116)
- 3.3 ตัวอย่างใบหน้าโครงการ (หน้า 117)
- 3.4 ตัวอย่างเนื้อหาหน้าแรกของบท (หน้า 118)
- 3.5 ตัวอย่างเนื้อหาหน้าใน (หน้า 119)
- 3.6 แบบฟอร์มเอกสารอ้างอิง (หน้า 120)
- 3.7 แบบฟอร์มเอกสารอ้างอิงหน้าต่อ (หน้า 121)

4. แบบฟอร์มและตัวอย่างส่วนประกอบต่างๆ ของเล่ม “ปริญญาบัตรฉบับสมบูรณ์”

- 4.1 แบบฟอร์มหน้าปก (หน้า 122)
- 4.2 ตัวอย่างหน้าปก (หน้า 123)
- 4.3 แบบฟอร์มปกใน (หน้า 124)
- 4.4 ตัวอย่างปกใน (หน้า 125)
- 4.5 ตัวอย่างใบอนุมัติปริญญาบัตร (หน้า 126)
- 4.6 ตัวอย่างบทคัดย่อภาษาไทย (หน้า 127)
- 4.7 ตัวอย่างบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (หน้า 128)
- 4.8 ตัวอย่างกิตติกรรมประกาศ (หน้า 129)
- 4.9 ตัวอย่างสารบัญหน้าแรก (หน้า 130)
- 4.10 ตัวอย่างสารบัญหน้าต่อ (หน้า 131)
- 4.11 ตัวอย่างภาคผนวก (หน้า 132)
- 4.12 ตัวอย่างภาคผนวก (ประวัตินักศึกษา) (หน้า 133)

โครงการปริญญานิพนธ์

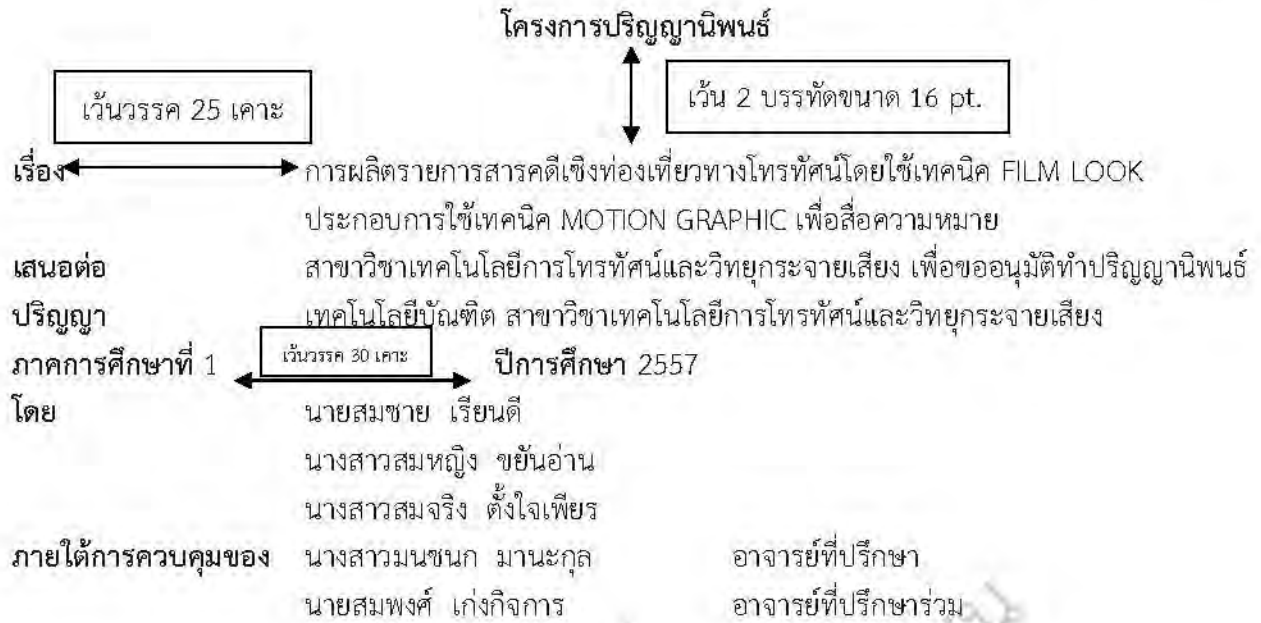
เรื่อง

การผลิตรายการสารคดีเชิงท่องเที่ยวทางโทรทัศน์โดยใช้เทคนิค FILM LOOK
ประกอบการใช้เทคนิค MOTION GRAPHIC เพื่อสื่อความหมาย
TELEVISION TOURING FEATURE PRODUCTION USING THE TECHNIQUE OF
FILM LOOK WITH THE MOTION GRAPHIC TECHNIQUE TO CONVEY THE MEANING

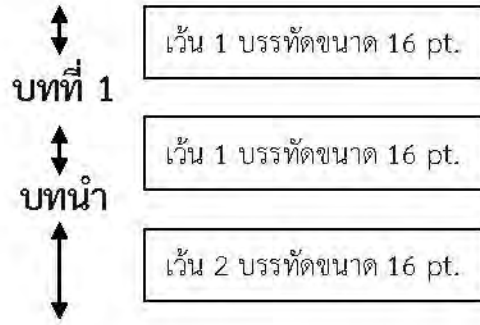
โดย

นายสมชาย เรียนดี
นางสาวสมหญิง ชัยน่าน
นางสาวสมจริง ตั้งใจเพียร

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา
การศึกษาเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ๑
หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๗

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
มทร.ธัญบุรี

1.1 ความสำคัญของปัญหา

.....

.....

.....

↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

.....

.....

.....

↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

.....

.....

.....

↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อ.....

.....

1.2.2 เพื่อ.....

.....

1.2.3 เพื่อ.....

.....

↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

1.3 สมมติฐานการศึกษา

1.3.1

.....

1.3.2

.....

1.3.3

.....

↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

4. ขอบเขตการศึกษา

1.4.1

.....

1.4.2

.....

1.4.3

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1

1.5.2

1.5.3

1.5.4

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1

.....

1.6.2

.....

1.6.3

.....

สงวนลิขสิทธิ์
 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
 มทร.ธัญบุรี

↕
เอกสารอ้างอิง
↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มทร.ธัญบุรี

↕
↕
เอกสารอ้างอิง (ต่อ)
↕
↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

.....

.....

.....

.....

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
มทร.ธัญบุรี

ปริญญาโท

เรื่อง

การผลิตรายการสารคดีเชิงท่องเที่ยวทางโทรทัศน์โดยใช้เทคนิค FILM LOOK
ประกอบการใช้เทคนิค MOTION GRAPHIC เพื่อสื่อความหมาย
TELEVISION TOURING FEATURE PRODUCTION USING THE TECHNIQUE OF
FILM LOOK WITH THE MOTION GRAPHIC TECHNIQUE TO CONVEY THE MEANING

โดย

นายสมชาย เรียนดี
นางสาวสมหญิง ชัยน่าน
นางสาวสมจริง ตั้งใจเพียร

ปริญญาโทนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต
(เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง)

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

พ.ศ. ๒๕๕๘

ลิขสิทธิ์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปริญญาโท

เรื่อง

การผลิตรายการสารคดีเชิงท่องเที่ยวทางโทรทัศน์โดยใช้เทคนิค FILM LOOK
ประกอบการใช้เทคนิค MOTION GRAPHIC เพื่อสื่อความหมาย
TELEVISION TOURING FEATURE PRODUCTION USING THE TECHNIQUE OF
FILM LOOK WITH THE MOTION GRAPHIC TECHNIQUE TO CONVEY THE MEANING

โดย

นายสมชาย เรียนดี
นางสาวสมหญิง ชัยน่าน
นางสาวสมจริง ตั้งใจเพียร

ปริญญาโทนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต
(เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง)

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

พ.ศ. ๒๕๕๘

ลิขสิทธิ์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ชื่อเรื่อง	←————→	การผลิตรายการสารคดีเชิงท่องเที่ยวทางโทรทัศน์โดยใช้เทคนิค FILM LOOK
	เว้นวรรค 20 เคาะ	ประกอบการใช้เทคนิค MOTION GRAPHIC เพื่อสื่อความหมาย
โดย		นายสมชาย เรียนดี นางสาวสมหญิง ชัยน่าน นางสาวสมจริง ตั้งใจเพียร
อาจารย์ที่ปรึกษา		นางสาวমনชนก มานะกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม		นายสมพงษ์ เก่งกิจการ
ระดับการศึกษา		ปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต
สาขาวิชา		เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
ปีการศึกษา		2557
จำนวนหน้า		125

↕
บทคัดย่อ
↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

ปริญญาโทเรื่องการผลิตรายการสารคดีเชิงท่องเที่ยวทางโทรทัศน์โดยใช้เทคนิค FILM LOOK
ประกอบการใช้เทคนิค MOTION GRAPHIC เพื่อสื่อความหมาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง.....

.....

↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

วิธีการศึกษาทำโดย

.....

.....

.....

↕

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

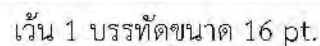
ผลการศึกษาสรุปว่า

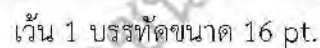
.....

.....

Title Television Touring Feature Production Using the Technique of Film Look
 with the Motion Graphic Technique to Convey the Meaning
 By Mr.Somchai RianDee
 Miss Somying Khayan-arn
 Miss Somjing Tungjaipian
 Advisor Miss Monchanok Manakul
 Co-Advisor Mr.Somphong Kengkijakarn
 Education Bachelor of Technology
 Department Radio and Television Broadcasting Technology
 Academic Year 2014
 Page 125

 ABSTRACT

 เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

 เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

The purpose of this study is to

.....

 เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

The process of this study is started by

.....

.....

.....

 เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

The result of this study is shown that

.....

.....

สารบัญ

↑↓

เว้น 1 บรรทัดขนาด 16 pt.

เรื่อง	หน้า
ปกใน	ก
ใบอนุญาตปริญญาโท	ข
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
สารบัญแผนภูมิ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 สมมติฐานการศึกษา	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับ.....	7
2.1.1 แนวคิดย่อยที่ 1	7
2.1.2 แนวคิดย่อยที่ 2	11
2.1.3 แนวคิดย่อยที่ 3	15
2.1.4 แนวคิดย่อยที่ 4	18
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับ.....	21
2.2.1 แนวคิดย่อยที่ 1	21
2.2.2 แนวคิดย่อยที่ 2	24
2.2.3 แนวคิดย่อยที่ 3	28
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับ.....	30
2.3.1 แนวคิดย่อยที่ 1	31
2.3.2 แนวคิดย่อยที่ 2	34
2.3.3 แนวคิดย่อยที่ 3	36
2.3.4 แนวคิดย่อยที่ 4	38
2.3.5 แนวคิดย่อยที่ 5	41
2.4 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา	43
2.4.1	43
2.4.2	44

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.4.3	48
2.4.4	51
2.4.5	53
2.4.6	56
2.4.7	59
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	63
3.1 ขั้นตอนการผลิตเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการศึกษา	63
3.1.1 ขั้นตอนก่อนการผลิตเครื่องมือ	63
3.1.2 ขั้นตอนการผลิตเครื่องมือ	66
3.1.3 ขั้นตอนหลังการผลิตเครื่องมือ	72
3.2 ขั้นตอนการออกแบบสอบถามเพื่อใช้ในขั้นตอนการประเมินผล	76
3.2.1 ขั้นตอนการออกแบบสอบถามเชิงปริมาณ	76
3.2.2 ขั้นตอนการออกแบบสอบถามเชิงคุณภาพ	79
3.3 ขั้นตอนการประเมินผล	83
3.3.1 ขั้นตอนการประเมินผลเชิงปริมาณ	83
3.3.2 ขั้นตอนการประเมินผลเชิงคุณภาพ	86
บทที่ 4 ผลการศึกษา	89
บทที่ 5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	105
เอกสารอ้างอิง	112
ภาคผนวก	115
ภาคผนวก ก บทถ่ายทำ	115
ภาคผนวก ข Script Breakdown	122
ภาคผนวก ค งบประมาณ	127
ภาคผนวก ง หนังสืออนุญาตลิขสิทธิ์เพลงประกอบ	129
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเชิงปริมาณ	132
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเชิงคุณภาพ	136
ภาคผนวก ช ประวัติผู้เชี่ยวชาญ	139
ภาคผนวก ซ ประวัติอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	142
ภาคผนวก ฌ ประวัติผู้ศึกษา	144

เว้น 12 บรรทัดขนาด 16 pt.

ภาคผนวก ฅ

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มทร.ธัญบุรี

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล
วัน เดือน ปีเกิด
ภูมิลำเนา

ประวัติการศึกษา
มัธยมศึกษา

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ปริญญาตรี

ประวัติการทำงาน/การฝึกงาน

สงวนลิขสิทธิ์
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
มทร.ธัญบุรี

บรรณานุกรม

- ภัคศรีพิมล เสนีย์, มนชนก ทองทิพย์ และประภากร ตลกกิจ. การศึกษาเฉพาะทาง. ปทุมธานี : สถาบันเทคโนโลยี-ราชมนคล, มปป. (อัติสำเนา)
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ, ฝ่ายวิชาการและวิจัย. คู่มือการพิมพ์ปริญญาานิพนธ์เพื่องานสื่อสารมวลชน เอกสารประกอบการสอนวิชาการศึกษาเฉพาะทาง 2. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2544.
- จิราภรณ์ จันทร์ขจร. (2554). การเขียนเอกสารอ้างอิงแบบแวนคูเวอร์ (Vancouver Style). สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2558, จาก <http://library.mnd.chula.ac.th/guide/vancouver2011.pdf>
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ฝ่ายบริการผู้อ่าน. (2548). รูปแบบรายการอ้างอิง. สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2558, จาก http://www.car.chula.ac.th/readerweb/web/reference_format.html
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (มปป.). การอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาตามหลักเกณฑ์ APA (American Psychological Association). สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2558, จาก <http://www.journal.eco.ku.ac.th/upload/document/thai/20140652015852.pdf>
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (มปป.). คู่มือการทำวิทยานิพนธ์. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2558 จาก <http://www.crc.ac.th/e-filing/index3.html>
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552). การพิมพ์วิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2558, จาก http://www.grad.mahidol.ac.th/grad/ThesisWriting2009/writing_th.html
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (มปป.). การอ้างอิงในเนื้อหาและเอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรมแบบนามปี APA. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2558, จาก www.sh.mahidol.ac.th/spaw2/uploads/files/HLC_APA.pdf
- ศิริมา ศีลพัฒน์. (2556). เทคนิคในการเขียนอ้างอิงในงานวิจัยอย่างง่าย. สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2558, จาก <http://km.rmutk.ac.th/index.php/2014-01-14-02-39-38/17-2014-05-24-16-55-24>
- อรทัย วาริสะอาด. (2552). คู่มือแนะนำการใส่ข้อมูลบรรณานุกรม ในแบบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2558 จาก <http://lib.swu.ac.th/th/images/endnote/endnote%20swu%20style.pdf>